**VALTIOVARAINMINISTERIÖ**
**Hallitusneuvos Ilkka Turunen**
**Lainsäädäntöneuvos Jaska Siikavirta**

**Vastineen liite**
**11.2.2019**

**HE 14/2018 vp**

## Hallintovaliokunnalle

**Liite hallintovaliokunnalle annettuun vastineeseen koskien hallituksen esitystä HE 14/2018 vp**

***Vastineessa esitetyn perusteella ministeriöt (valtiovarainministeriö, sisäministeriö, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä ympäristöministerin) ehdottavat seuraavia muutoksia HE:n lakiehdotuksiin (Lisäykset näkyvät punaisella ja poistot yliviivattuina. Välivastineella 6.6.2018 ehdotetut muutokset näkyvät korostettuina keltaisella värillä, tällä vastineella ehdotettavat lisämuutokset per 9.10.2018 näkyvät korostettuina sinisellä ja muutokset per 11.2.2019 vihreällä):***

## *Lakiehdotukset*

## 2.

# Laki

### Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 18 §, sellaisena kuin se on laissa 1385/2009, sekä

*muutetaan* 6 §:n 4 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti sekä 8, 9 ja 19 § seuraavasti:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

19 §

*Valvonta ja rajavartioviranomaisen määräykset*

Edellä 6, 7~~, 7 a~~ ja 8 §:ssä tarkoitetun toiminnan harjoittamista valvoo rajavartiolaitos. Edellä 6, 7, ~~7 a,~~ 8 ja 9 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä on päätöksentekijän viipymättä annettava tieto rajavartiolaitoksen esikunnalle. Työ- ja elinkeinoministeriön on viipymättä annettava tieto rajavartiolaitoksen esikunnalle myös 8 §:ssä tarkoitetusta ilmoituksesta, jos se ei katso ilmoituksessa tarkoitetun tutkimushankkeen kuuluvan 6 tai 7 §:n soveltamisalaan. Tiedoksianto on samalla saatettava myös ilmoituksentekijän tiedoksi.

Rajavartioviranomaisella on oikeus määrätä välittömästi lopetettavaksi sellainen 6, 7~~, 7 a~~ ja 8 §:ssä tarkoitettu toiminta, jota harjoitetaan ilman valtioneuvoston suostumusta tai työ- ja elinkeinoministeriölle tehtyä ilmoitusta, sekä toiminta, jota jatketaan vastoin 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**3.**

# Laki

**oikeudenkäymiskaaren 10 ja 11 luvun ~~12 §:n~~ muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 2 § ja 11 luvun 12 ja 13 §,
sellaisina kuin ne ovat, 10 luvun 2 § laissa 135/2009, 11 luvun 12 § laissa 1386/2009 ja 13 § laissa 1056/1991, seuraavasti:

10 luku

**Oikeuspaikasta riita-asioissa**

2 §

Yhtiötä, yhdistystä, säätiötä tai muuta yksityisoikeudellista oikeushenkilöä taikka muuta julkisoikeudellista oikeushenkilöä kuin valtiota, maakuntaa tai kuntaa vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä oikeushenkilöllä on kotipaikka tai oikeushenkilön hallintoa pääasiallisesti hoidetaan.
Valtiota vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä valtion puhevaltaa käyttävä viranomainen sijaitsee.
Maakuntaa vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä maakunta sijaitsee. Jos maakunta sijaitsee kahden tai useamman käräjäoikeuden tuomiopiirissä, vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä maakunnan puhevaltaa käyttävä viranomainen tai toimielin sijaitsee.
Kuntaa vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kunta sijaitsee.

11 luku

**Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä**

13 §

Tiedoksianto kunnalle on toimitettava kunnanjohtajalle tai kunnan puhevaltaa asiassa käyttävän toimielimen puheenjohtajalle. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös muulle henkilölle, joka on oikeutettu kunnanjohtajan tai toimielimen puheenjohtajan puolesta vastaanottamaan tiedoksiantoja. Mitä edellä säädetään tiedoksiannosta kunnalle, sovelletaan myös tiedoksiantoon maakunnalle.

———

**6.**

# Laki

**perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* perintökaaren (40/1965) 22 luvun 7 § ja 25 luvun 8 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1392/2009, seuraavasti:

22 luku

**Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta**

7 §

Jos tarkoitemääräyksen täytäntöönpano on laiminlyöty, on jokaisella, jolla saattaa olla etua määräyksen täytäntöönpanosta, sekä pesänselvittäjällä, testamentin toimeenpanijalla, eloonjääneellä puolisolla, niin myös perillisellä ja yleisjälkisäädöksen saajalla sekä perillisen tai yleisjälkisäädöksen saajan jälkeläisellä oikeus ajaa siitä kannetta. Perillisellä on kanneoikeus silloinkin, kun hänellä ei ole osuutta pesään.

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi Valtion lupa- ja valvontavirasto tai, jos täytäntöönpano on pääasiallisesti toimitettava Ahvenanmaalla, Ahvenanmaan valtionvirasto määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

25 luku

**Jäämistöön kuuluvan maatilan jakamisesta**

8 §

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava maakunnalta, jonka alueella jäämistöön kokonaan tai osaksi kuuluvan maatilan talouskeskus sijaitsee, lausunto siitä:

1) onko jäämistöön kuuluva maatila sellainen, että sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada siitä pääasiallisen toimeentulonsa, taikka muodostavatko jäämistöön kuuluvat tilat tai tilanosat joko yksinään tai yhdessä soveliaan tilanpidonjatkajan ja hänen puolisonsa omistamien tilojen tai tilanosien kanssa, 1 b §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa eloonjääneelle puolisolle kuuluva osa mukaan luettuna, sellaisen maatilataloudellisen kokonaisuuden, josta sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada pääasiallisen toimeentulonsa;

2) onko sillä, joka haluaa jäämistöön kuuluvan maatilan, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

3) kenellä useasta soveliaasta tilanpidonjatkajasta, jotka haluavat jäämistöön kuuluvan maatilan, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, on parhaat ammatilliset edellytykset kysymykseen tulevan maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

4) voidaanko maatilasta jaon yhteydessä luovuttaa alueita muille osakkaille, kun otetaan huomioon 4 §:n säännökset; sekä

5) mikä on jäämistöön kuuluvan maatilan, tilan tai tilanosan käypä arvo ja 2 §:n mukainen laskelmallinen arvo.

Jos osakas ei hyväksy maakunnan lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1 momentissa mainituista seikoista Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ lausunnon. Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja pesänjakajalle.

Maakunnan ja Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa kiireellisenä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

## 21.

# Laki

**kielilain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*lisätään* kielilain (423/2003) 10 §:ään, sellaisena kuin se on laissa / , uusi 3 momentti seuraavasti:

10 §

*Yksityishenkilön kielelliset oikeudet viranomaisissa*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, jokaisella on oikeus maakunnan viranomaisessa käyttää omaa kieltään, suomea tai ruotsia, omassa asiassaan. Maakunnan viranomaisen on lisäksi järjestettävä asiassa kuultavalle mahdollisuus tulla kuulluksi omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**22.**

# Laki

**hallintolain 58 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* hallintolain (434/2003) 58 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1408/2009 ja / , seuraavasti:

58 §

*Tiedoksianto viranomaiselle*

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Todisteellinen tiedoksianto kunnalle toimitetaan kunnanjohtajalle tai kunnan puhevaltaa asiassa käyttävän toimielimen puheenjohtajalle. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös muulle henkilölle, joka on oikeutettu kunnanjohtajan tai toimielimen puheenjohtajan puolesta vastaanottamaan tiedoksiantoja. Mitä edellä säädetään todisteellisesta tiedoksiannosta kunnalle, sovelletaan myös todisteelliseen tiedoksiantoon maakunnalle.

Tiedoksiantoon julkista hallintotehtävää hoitavalle yksityiselle sovelletaan, mitä edellä säädetään tiedoksiannosta yksityiselle.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

Todisteellinen tiedoksianto kunnalle toimitetaan kunnanjohtajalle tai kunnan puhevaltaa asiassa käyttävän toimielimen puheenjohtajalle. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös muulle henkilölle, joka on oikeutettu kunnanjohtajan tai toimielimen puheenjohtajan puolesta vastaanottamaan tiedoksiantoja.

**23.**

# Laki

**saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 27 §, sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 1 momentin 3 kohta laissa ~~1340/2014~~ / ja 27 § laissa 1409/2009, seuraavasti:

2 §

*Lain soveltamisala*

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

— — — —

*Saamen kielen avustaja*

Valtion lupa- ja valvontavirastossa sekä valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaisessa voi saamelaisten kotiseutualueella olla saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 31.

**Laki**

**vesilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* vesilain (587/2011) 1 luvun 7 §, 3 luvun 11 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 ja 4 momentti, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 20 §:n 3 momentti ja 21 §:n 4 momentti, 4 luvun 11 §:n 1 momentti, 5 luvun 22 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 33 §:n 2 momentti, 37 § ja 39 §:n 1 ja 2 momentti, 6 luvun 3 §, 7 luvun 10 §:n 1 momentti ja 3 momentti, 9 luvun 10 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 2 ja 3 momentti ja 21 §, 11 luvun 6 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §, 20 §:n 1 ja 2 momentti ja 22 §:n 2 momentti, 12 luvun 8 §, 10 §:n 2 momentti ja 11 §:n 4 momentti, 13 luvun 16 §:n 3 momentti, 18 § ja 19 §:n 1 momentti, 14 luvun 5 §:n 1 momentti, 9 ja 14 §, 15 luvun 1 a ja 2 § sekä 7 §:n 2 momentti, 16 luvun 5 §, 17 luvun 5 §:n 4 momentti ja 7 §:n 3 momentti, 18 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 3 a §, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §, 6 §:n 1 momentti ja 10 § sekä 12 §:n 1 ja 2 momentti sekä 19 luvun 7 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 9 § ja 16 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 11 §:n 1 momentti ja 18 luvun 12 §:n 1 momentti laissa 611/2017, 3 luvun 21 §:n 4 momentti ja 18 luvun 3 a § ja 4 §:n 1 momentti laissa 1193/2013 ja 15 luvun 1 a § laissa 975/2017, seuraavasti:

1 luku

**Yleiset säännökset**

7 §

*Viranomaiset*

Valtion lupa- ja valvontavirasto toimii tässä laissa tarkoitettuna lupaviranomaisena sekä valtion valvontaviranomaisena. Viraston tehtävänä on lisäksi valvoa yleistä etua vesitalousasiassa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii tässä laissa tarkoitettuna kunnan valvontaviranomaisena. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja ojitustoimituksen toimivallasta ojitusasioissa säädetään 5 luvussa.

Maakunta toimii viranomaisena sille säädetyissä tehtävissä vesitalousasioissa ja kalatalousasioissa sekä valvoo niissä yleistä etua. Maakuntavaltuuston on annettava vesiasioita ja kalatalousasioita koskevan toimivallan käyttäminen hallintosäännössä maakunnan viranhaltijalle.

3 luku

**Luvanvaraiset vesitaloushankkeet**

11 §

*Tarkkailuvelvoite*

Luvassa on määrättävä luvanhaltija tarvittaessa tarkkailemaan hankkeen toteuttamista ja sen vaikutuksia. Valtion lupa- ja valvontavirasto tai sen ~~Lupaviranomainen, valtion valvontaviranomainen tai lupaviranomaisen~~ määräyksestä maakunta kalatalousasioiden osalta, voi määrätä useat luvanhaltijat yhdessä tarkkailemaan toimintojensa vaikutusta (yhteistarkkailu) tai hyväksyä toiminnan tarkkailemiseksi osallistumisen alueella tehtävään seurantaan. Yhteistarkkailu voi koskea myös ympäristönsuojelulakiin ja tähän lakiin perustuvaa tarkkailua. Tarkkailua koskevassa päätöksessä voidaan antaa oikeus tarkkailla toisen alueella ja sijoittaa tarkkailun edellyttämät laitteet ja rakennelmat toisen alueelle. Tarkkailusta aiheutuvien edunmenetysten korvaamisesta säädetään 13 luvussa.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

14 §

*Kalatalousvelvoite ja kalatalousmaksu*

Jos vesitaloushankkeesta aiheutuu kalakannoille tai kalastukselle vahinkoa, hankkeesta vastaava on velvoitettava ryhtymään toimenpiteisiin vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi (*kalatalousvelvoite*) taikka määrättävä maksamaan tällaisten toimenpiteiden kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu maakunnalle (*kalatalousmaksu*).

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Kalatalousmaksu käytetään 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä niiden tuloksellisuuden seurantaan sillä vesialueella, johon hankkeen vahingollinen vaikutus ulottuu. ~~Lupaviranomainen voi antaa maakunnalle määräyksiä maksun käytöstä.~~

20 §

*Lupamääräysten määräaikainen tarkistaminen*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Lupamääräysten määräaikaista tarkistamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä lupahakemuksen käsittelystä säädetään. Jos luvanhaltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, Valtion lupa- ja valvontavirasto voi omasta ~~lupaviranomainen voi valtion valvontaviranomaisen~~ aloitteesta taikka maakunnan tai haittaa tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa ja antaa tällöin tarvittavat määräykset.

21 §

*Lupamääräysten muu tarkistaminen ja uusien määräysten antaminen*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

~~Hakemuksen lupamääräysten tarkistamisesta tai uusien määräysten antamisesta~~ Lupamääräysten tarkistamista tai uusien määräysten antamista koskeva asia 1 momentin 1–3 kohdan nojalla voi tulla vireille Valtion lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta tai ~~tehdä~~ haitallisen vaikutuksen kohteena olevan yksityisen edun haltijan, kunnan~~ta~~, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ~~valvontaviranomainen~~, maakunnan~~ta~~ tai muun asiassa yleistä etua valvovan viranomaisen hakemuksesta~~nen~~. Hakemuksen 1 momentin 4 kohdan nojalla voi tehdä maakunta ottaen huomioon, mitä 18 luvun 3 a §:ssä säädetään. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä lupahakemuksen käsittelystä säädetään.

4 luku

**Veden ottaminen**

11 §

*Vedenottamon suoja-alue*

Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~Lupaviranomainen~~ voi veden ottamista koskevassa päätöksessä tai erikseen määrätä pohjaveden ottamon ympärillä olevan alueen suoja-alueeksi. Suoja-alue voidaan määrätä, jos alueen käyttöä on tarpeen rajoittaa veden laadun tai pohjavesiesiintymän antoisuuden turvaamiseksi. Suoja-aluetta ei saa määrätä laajemmaksi kuin on välttämätöntä. Asia voi tulla vireille Valtion lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta tai ~~Hakemuksen tai vaatimuksen suoja-alueen määräämisestä voi tehdä~~ hankkeesta vastaavan, asianosais~~n~~en, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ~~valvontaviranomainen~~ tai maakunnan hakemuksesta tai vaatimuksesta ~~ta~~.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

5 luku

**Ojitus**

22 §

*Ojitusyhteisö*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Ojitusyhteisö voidaan perustaa 1 momentissa säädetyin edellytyksin myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ~~valvontaviranomaisen~~ tai maakunnan vaatimuksesta, jos hyödynsaajat eivät ole ryhtyneet toimenpiteisiin yhteisön perustamiseksi ja sitä on ojituksesta johtuvien asioiden hoitamista varten edelleen pidettävä tarpeellisena.

24 §

*Ojitusyhteisön perustaminen ja säännöt*

Ojitusyhteisö on perustettava ojitusasiaa Valtion lupa- ja valvontavirastossa ~~lupaviranomaisessa~~ tai ojitustoimituksessa käsiteltäessä, jolleivät hyödynsaajat perustamisesta toisin sovi. Jos ojitusyhteisö perustetaan 22 §:n 2 momentin nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ~~valvontaviranomaisen~~ tai maakunnan vaatimuksesta, asia ratkaistaan joko Valtion lupa-ja valvontavirastossa tai ojitustoimituksessa.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

30 §

*Kiinteistöpantti*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~Lupaviranomaisen~~ on ojitusasiaa koskevan päätöksen antamisen jälkeen ilmoitettava 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitetut maksuosuudet korkoineen kirjaamisviranomaiselle lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin merkittäviksi. Jos maksuosuutta koskevaan päätökseen haetaan muutosta, Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~lupaviranomaisen~~ on viipymättä ilmoitettava tästä kirjaamisviranomaiselle. Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~Lupaviranomaisen~~ on ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle asiassa annetusta ratkaisusta, kun se on tullut lainvoimaiseksi. Mitä tässä pykälässä säädetään Valtion lupa- ja valvontavirastosta ~~lupaviranomaisesta~~, sovelletaan maakuntaan, jos asia on ratkaistu ojitustoimituksessa.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

33 §

*Toimituskokous*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Toimitusmiehen on kutsuttava toimituskokoukseen ne, joiden oikeutta tai etua ojitusasia saattaa koskea. Toimitusmiehen on varattava Valtion lupa- ja valvontavirastolle ~~valtion valvontaviranomaiselle~~, maakunnalle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen ojitushankkeesta.

37 §

*Ojitustoimituksen päätöksen antaminen*

Ojitustoimituksen päätös on annettava 30 päivän kuluessa toimituskokouksesta tai loppukokouksesta, jollei maakunta erityisistä syistä pidennä tätä aikaa. Päätös annetaan maakunnan ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Päätöksestä on lisäksi ilmoitettava tiedossa olevalla postiosoitteella niille, joita asia koskee. Päätös on toimitettava hakijalle ja jäljennös siitä muulle sitä pyytäneelle asianosaiselle. Jäljennös päätöksestä on myös lähetettävä asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ~~valtion valvontaviranomaiselle~~ ja maakunnalle.

39 §

*Ojitustoimituksen kustannukset*

Hakijan on maksettava ojitustoimituksesta aiheutuvat kustannukset. Ojitustoimituksen kustannuksiksi katsotaan kokousten pitämisestä aiheutuneet kustannukset sekä uskotuille miehille ja avustavalle henkilöstölle maksettavat palkkiot. Toimitusmiehen päiväraha ja matkakustannusten korvaus suoritetaan maakunnan varoista.

Jos Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~lupaviranomainen~~ tai ojitustoimituksen toimitusmies hankkii ojitussuunnitelman taikka jos hakijan tai muun hyödynsaajan esittämä suunnitelma vaatii huomattavaa täydentämistä, hakijan on suoritettava siitä valtiolle tai maakunnalle aiheutuneet kustannukset. Valtiolle perittävän maksun suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaisesti. Maakunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta maakunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin maakunnan hyväksymässä taksassa.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

7 luku

**Säännöstely**

10 §

*Ulkopuolisen hyödynsaajan vastuu säännöstelyn kustannuksista*

Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~Lupaviranomainen~~ voi lupapäätöksessä hakemuksesta velvoittaa hyödynsaajan, joka ei halua osallistua säännöstelyhankkeeseen, osallistumaan hankkeen kustannuksiin. Valtiota tai maakuntaa ei pidetä hyödynsaajana, ellei säännöstelystä välittömästi aiheudu hyötyä tämän omaisuudelle tai, maakunnan kyseessä ollen, sen säännöstelyhankkeelle.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta määrätä hankkeesta vastaavan antamaan selvityksen 1 momentissa tarkoitetun suorituksen käytöstä. Selvitys on toimitettava Valtion lupa- ja valvontavirastolle, jossa sen tulee olla selvitystä vaatineen nähtävänä.

9 luku

**Puutavaran uitto**

10 §

*Haitallisten uppopuiden poistaminen vesistöstä*

Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~Lupaviranomainen~~ voi velvoittaa uittajan puhdistamaan vesistön sellaisesta uitosta jääneestä uponneesta tai uppoamistilassa olevasta puutavarasta tai uittotarvikkeista, jotka aiheuttavat haittaa vesistön käyttämiselle. Jos uittajaa ei enää ole, määräys voidaan antaa vesistössä viimeksi uittoa harjoittaneelle. ~~Hakemuksen uittajan velvoittamiseksi~~ Asia voi tulla vireille Valtion lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta tai maakunnan tai haittaa kärsivän hakemuksesta ~~puhdistamaan vesistö voi tehdä maakunta tai haittaa kärsivä tai asia voi tulla vireille valtion valvontaviranomaisen aloitteesta~~. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 14 luvussa säädetään.

Kun uitto on lakannut eikä toimivaa uittoyhteisöä ole, maakunta voi 1 momentin estämättä poistaa vesistöstä vaaraa tai haittaa aiheuttavat uppopuut ja muut uittojätteet, jos toimenpiteestä ei aiheudu 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta.

Jos maakunta on 1 tai 2 momentin nojalla puhdistanut vesistön, vesistöstä nostettu puutavara siirtyy maakunnan omaisuudeksi.

19 §

*Uittoyhteisön purkaminen*

Uittoyhteisö on purettava sen jälkeen kun yhteisuitto on päättynyt vesistössä tai sen osassa. Jos uittoyhteisön hallitus ei viiden vuoden kuluessa uiton päättymisestä ole ryhtynyt yhteisön purkamiseksi tarpeellisiin toimiin, maakunnan on tehtävä Valtion lupa- ja valvontavirastolle ~~lupaviranomaiselle~~ hakemus uittoyhteisön purkamiseksi ja hallituksen velvoittamiseksi ryhtymään tarpeellisiin toimiin tai selvitysmiesten määräämiseksi. Hakemuksen uittoyhteisön purkamiseksi ja selvitysmiesten määräämiseksi voi tehdä myös uittoyhteisön toimiva tai viimeksi toiminut hallitus. Selvitysmiehiä voi olla yksi tai useampia tehtävän laajuudesta riippuen. Selvitysmiehillä on tehtävää hoitaessaan uittoyhteisön hallitukselle kuuluvat valtuudet.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

20 §

*Uittoyhteisön selvitystoimet*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Uittoyhteisön omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla on maksettava uittoyhteisön velat. Loput varat on käytettävä uiton jälkihoitotoimenpiteisiin asianomaisella vesistöalueella. Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~Lupaviranomainen~~ voi määrätä selvitystoimista vastaavan tai maakunnan hakemuksesta varat siirrettäväksi asianomaiselle maakunnalle, jos se ottaa huolehtiakseen 21 §:n mukaisista jälkihoitotoimenpiteistä.

Selvitysmiesten tehtävä päättyy kaikkien uittoyhteisön varojen ja velvoitteiden tultua selvitettyä tai varojen siirryttyä maakunnalle 2 momentin mukaisesti.

21 §

*Jälkihoitotoimenpiteet*

Jos uitto vesistössä tai sen osassa on päättynyt eikä sillä alueella ole toimivaa uittoyhteisöä, maakunta voi hakea Valtion lupa- ja valvontavirastolta ~~lupaviranomaiselta~~ uiton toimintapaikkoja koskevien lupien määräämistä raukeamaan.

Maakunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten aikaisemmin harjoitettua uittoa varten tehtyjen laitteiden ja rakennelmien poistamiseksi tai muuttamiseksi, jotka voivat olla vaaraksi tai haitaksi vesistöä käytettäessä, sekä peratun uoman palauttamiseksi ennalleen. Jos toimenpiteistä aiheutuu 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, toimenpiteille on haettava lupa. Asia voidaan käsitellä samanaikaisesti 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen kanssa tai erikseen.

11 luku

**Hakemusmenettely**

6 §

*Lausunnot*

Hakemuksesta on pyydettävä lausunto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta ~~valvontaviranomaisilta~~, maakunnalta ja muilta yleistä etua valvovilta viranomaisilta, jollei lausunnon pyytäminen näiltä ole ilmeisen tarpeetonta. Yhteiskunnan kannalta tärkeästä hankkeesta, jolla on valtakunnallista merkitystä ja josta voi aiheutua huomattavia tai laajalle ulottuvia haitallisia vaikutuksia, on pyydettävä lausunto valtioneuvostolta.

Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~Lupaviranomaisen~~ on lisäksi pyydettävä lausunto kunnalta, jonka alueella hakemuksessa tarkoitettu hanke sijaitsee, sekä tarvittaessa hankkeen vaikutusalueen kunnilta.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

22 §

*Päätöksen antaminen ja päätöksestä tiedottaminen*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Päätös on toimitettava hakijalle. Päätöksestä on toimitettava jäljennös niille, jotka ovat sitä pyytäneet, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ~~valvontaviranomaisille~~, maakunnalle ja muille asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

**Vesioikeudellinen yhteisö**

8 §

*Yhteisön rekisteröinti*

Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~Lupaviranomainen~~ merkitsee perustetun yhteisön vesiyhteisörekisteriin. Jos yhteisö on perustettu ja sen säännöt vahvistettu ojitustoimituksessa, ojitustoimitukseen määräyksen antanut maakunta vastaa tietojen merkitsemisestä vesiyhteisörekisteriin.

10 §

*Oikeus saada tietoja*

— — — —

5 §

*Menettely hallintopakkoasiassa*

Ennen kiellon tai määräyksen antamista on sille, jota kielto tai määräys koskee, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, kunnan ympäristönsuojeluviranomaistavalvontaviranomaisia, maakuntaa ja muita yleistä etua valvovia viranomaisia.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

9 §

*Omistajattomat rakennelmat*

Jos 2 luvun 9 §:n 1 momentissa säädetty rakennelman kunnossapito laiminlyödään eikä rakennelman omistajaa tai siitä muutoin vastaavaa tiedetä eikä saada hankaluudetta selville, lupaviranomainen voi valtion valvontaviranomaisen aloitteesta oikeuttaa valvontaviranomaisen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Lupaviranomainen voi valtion valvontaviranomaisen aloitteesta määrätä toimenpiteistä valtiolle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäviksi kunnossapidon laiminlyöneeltä, jos tämä myöhemmin saadaan selville., Valtion lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteesta ryhtyä haitan tai vaaran poistamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi myös oikeuttaa maakunnan tämän hakemuksesta ryhtymään sanottuihin toimenpiteisiin maakunnan kustannuksella.

Mitä 1 momentissa säädetään valvontaviranomaisesta, koskee myös maakuntaa. Maakunta toteuttaa 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet kustannuksellaan. Lupaviranomainen voi maakunnan hakemuksesta määrätä toimenpiteistä maakunnalle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäviksi kunnossapidon laiminlyöneeltä, jos tämä myöhemmin saadaan selville. Jos kunnossapidon laiminlyönyt saadaan myöhemmin selville, Valtion lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toimenpiteistä valtiolle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäviksi. Jos toimenpiteiden suorittamisesta on vastannut maakunta, kulut voidaan määrätä perittäviksi maakunnan hakemuksesta.

Vaaran tai haitan poistamista koskevan asian käsittelyyn sovelletaan soveltuvin osin, mitä 11 luvussa säädetään. Päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä 15 luvun 8 §:ssä säädetään.

14 §

*Vireillepano*

Edellä Jollei 4 tai 6 §:ssä tarkoitettu asia voi tulla ole tullut vireille Valtion lupa- ja valvontaviraston omasta valvontaviranomaisen aloitteesta tai ,asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) asianosainen;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) vesitaloushankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) maakunta tai muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

15 luku

**Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano**

2 §

*Valitusoikeus*

Muutosta tämän lain nojalla annettuun päätökseen saa hakea:

1) asianosainen;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) kunta, jonka alueella vesitaloushanke sijaitsee tai jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~valtion valvontaviranomainen~~ sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;
5) muu 11 luvun 9 §:ssä tarkoitettu yleistä etua valvova viranomainen;
6) saamelaiskäräjät, jos vesitaloushanke sijoittuu tai sen vaikutukset ulottuvat saamelaisten kotiseutualueelle ja hanke voi vaikuttaa saamelaisille alkuperäiskansana kuuluviin oikeuksiin.

Valtion lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on oikeus valittaa päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

16 luku

**Rangaistussäännökset**

5 §

*Yleistä etua koskeva puhevalta*

Jos tässä luvussa rangaistavaksi säädettyä tekoa koskevassa rikosasiassa on loukattu yleistä etua, Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~valtion valvontaviranomainen~~ käyttää asiassa asianomistajan puhevaltaa. Jos asia koskee yksinomaan maakunnalle säädettyä tehtävää, puhevaltaa käyttää maakunta.

17 luku

**Kiinteistöoikeudellisia säännöksiä**

7 §

*Oikeudet ja velvollisuudet omistajanvaihdoksessa*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Jos säännöstelyä tai veden ottamista koskeva lupa tai oikeus siirtyy toiselle, saajan on ilmoitettava siirrosta Valtion lupa- ja valvontavirastolle ~~valtion valvontaviranomaiselle~~ ja maakunnalle. Siirrosta on ilmoitettava lisäksi, jos lupaan sisältyy kalatalousvelvoite.

18 luku

**Erinäisiä säännöksiä**

3 §

*Viranomaisen oikeus saada tietoja maksutta*

Valtion lupa- ja valvontavirastolla, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ~~Lupaviranomaisella, valvontaviranomaisella~~ ja maakunnalla on, sen estämättä mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

3 a §

*Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys*

Maakunta laatii tarvittaessa selvityksen toimenpiteistä, joilla tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää (*vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys*). Selvityksessä on tarkasteltava sellaisia vedenkorkeuksiin ja virtaamiin vaikuttavia toimenpiteitä, jotka hankkeesta vastaava voi suorittaa vesitaloushanketta toteuttaessaan. Selvityksessä on lisäksi tarkasteltava mahdollisuuksia sovittaa toimenpiteet yhteen vesistöalueen muiden vesitaloushankkeiden kanssa siten, että tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvat vahingolliset seuraukset jäävät kokonaisuutena arvioiden mahdollisimman vähäisiksi. Selvitys on laadittava riittävässä yhteistyössä hankkeista vastaavien sekä asianomaisten kuntien ja muiden viranomaisten kanssa.

Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvityksen perusteella maakunta voi tehdä Valtion lupa- ja valvontavirastolle ~~lupaviranomaiselle~~ hakemuksen vesitaloushanketta koskevien lupamääräysten tarkistamiseksi tai uusien määräysten antamiseksi 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

4 §

*Vaarantorjuntatoimet*

Jos poikkeuksellisista luonnonoloista tai muusta ylivoimaisesta tapahtumasta aiheutuu tulva tai muu sellainen vesistön tai sen vesiolojen muutos, josta voi aiheutua yleistä vaaraa ihmisen hengelle, turvallisuudelle tai terveydelle, suurta vahinkoa yleiselle edulle tai suurta ja laaja-alaista vahinkoa yksityiselle edulle, Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~lupaviranomaisen~~ on määrättävä maakunta tai vesitaloushankkeesta vastaava ryhtymään vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämättömiin väliaikaisiin toimenpiteisiin. Määräys voidaan antaa sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään tai sen nojalla annetuissa luvissa tai päätöksissä määrätään.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Hakemuksen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamiseksi voi tehdä maakunta. Jos asian kiireellisyys tai muu painava syy sitä edellyttää, 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hakemus voidaan käsitellä noudattamatta, mitä 11 luvussa säädetään hakemusasioiden käsittelystä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~lupaviranomaisen~~ päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

5 §

*Jäästä aiheutuvien vahinkojen torjuminen*

Laitoksen tai rakennelman omistajalla, uittajalla ja maakunnalla on oikeus jäätymisestä tai jäästä johtuvan vahingon tai haitan estämiseksi räjäyttää jäätä, asettaa tilapäisiä puomeja ja suorittaa muita välttämättömiä toimenpiteitä.

Jääesteen räjäyttämisessä on noudatettava tarpeellista varovaisuutta. Räjäyttäminen on tehtävä niin, ettei yleistä tai yleisesti käytettyä talvitietä ilman pakottavaa tarvetta katkaista eikä kalakantaa sanottavasti vahingoiteta. Räjäyttämisestä on ilmoitettava poliisille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ~~valtion valvontaviranomaiselle~~ ja maakunnalle.

10 §

*Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~Lupaviranomaisen~~ lausunto*

Jos yleisessä tuomioistuimessa on käsiteltävänä riita- tai rikosasia, jonka ratkaiseminen edellyttää erityistä vesitalousasioiden tuntemusta, tuomioistuimen on hankittava asiasta lausunto Valtion lupa- ja valvontavirastolta ~~lupaviranomaiselta~~.

12 §

*Asian käsittelystä perittävät maksut*

Tämän lain mukaisen asian käsittelystä Valtion lupa- ja valvontavirastossa ~~lupaviranomaisessa~~, maakunnassa ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voidaan periä maksu. Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Valtiolle perittävän maksun suuruus määrätään siten kuin valtion maksuperustelaissa ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Maakunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta maakunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin maakunnan hyväksymässä taksassa. Kunnalle perittävän maksun suuruus määrätään kunnan hyväksymän taksan mukaisesti. Kunnan hyväksymän taksan perusteiden tulee noudattaa soveltuvin osin valtion maksuperustelakia.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

19 luku

**Voimaantulo**

7 §

*Säännöstely*

Jos säännöstelyhankkeesta, jolle on myönnetty lupa ennen 1 päivää toukokuuta 1991, aiheutuu vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia, Valtion lupa- ja valvontaviraston ~~valtion valvontaviranomaisen~~ tai maakunnan tulee selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia. Selvitys on tehtävä riittävässä yhteistyössä luvanhaltijan, säännöstelystä hyötyä saavien, vaikutusalueen kuntien ja asianomaisten viranomaisten kanssa. Selvityksen laatijan tulee tarvittaessa kuulla muitakin asianosaistahoja.

Kun 1 momentissa tarkoitettu selvitys on tehty ja haitallisia vaikutuksia ei muutoin voida riittävästi vähentää, ~~valtion valvontaviranomainen~~ maakunta~~,~~ tai kunta voi hakea lupamääräysten tarkistamista tai uusien määräysten asettamista~~, jollei haitallisia vaikutuksia voida muutoin riittävästi vähentää~~. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi ottaa asian käsiteltäväkseen myös omasta aloitteesta.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Tarkistamisesta aiheutuvat edunmenetykset, jolleivät ne ole vähäisiä, määrätään hakijan korvattaviksi noudattaen soveltuvin osin 13 luvun säännöksiä. Korvaukset maksetaan kuitenkin maakunnan varoista, jos tarkistaminen on tehty kunnan hakemuksesta eikä tarkistamisella ole pääasiassa paikallista merkitystä. Säännöstelystä saatavan hyödyn menetyksestä maksettavia korvauksia voidaan sovitella ottaen huomioon tarkistamisesta saatavat hyödyt ja siitä aiheutuvat edunmenetykset sekä aika, jonka hyödynsaaja on voinut käyttää säännöstelyä hyväkseen.

9 §

*Tarkkailuvelvoite*

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi omasta ~~Lupaviranomainen voi valtion valvontaviranomaisen~~ aloitteesta~~,~~ tai maakunnan hakemuksesta määrätä 3 luvun 11 §:n mukaisen tarkkailuvelvoitteen myös hankkeelle, jolle on myönnetty lupa ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla. Tarkkailuvelvoitteen määräämisestä ja muuttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 3 luvun 11 §:ssä säädetään.

16 §

*Aikaisemmin annetun päätöksen selventäminen*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Hakemuksen 1 momentissa tarkoitetussa asiassa voi tehdä luvan tai oikeuden haltija, kunnan ympäristönsuojelu~~valvonta~~viranomainen, maakunta, hankkeen välittömänä kohteena olevan alueen omistaja tai alueeseen kohdistuvan muun oikeuden haltija. Valtion lupa- ja valvontavirasto ~~Lupaviranomainen~~ voi ~~omasta aloitteestaan~~ ottaa asian käsiteltäväkseen myös omasta aloitteestaan~~, jos se lupaviranomaisessa vireillä olevan muun asian käsittelyn vuoksi on välttämätöntä~~.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

———

# 35.

**Laki**

**eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (853/2016) 3, 4, 7, 10, 14–18 ja 20 §, sekä

*lisätään* lakiin uusi 18 a §, seuraavasti:

18 a §

*Rekisteröintiin liittyvien kustannusten korvaaminen*

Rekisteröinti luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin on maksullinen.

Rekisteröidyn luotonantajan ja vertaislainanvälittäjän on lisäksi suoritettava vuosimaksu. Maksu sisältää kustannukset rekisterin ylläpidosta ja tämän lain mukaisesta valvonnasta. Maksu määräytyy edellä mainittujen

suoritteiden aiheuttamien keskimääräisten kustannusten perusteella rekisteröintiä kohti. Maksun määrästä sekä perinnästä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Vuosimaksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla. Tämän lain 18 a § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

---

**37.**

# Laki

**ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 3 §, sellaisena kuin se on laissa 910/2017~~osaksi laeissa 618/2007, 977/2007 ja 647/2016~~, seuraavasti:

3 §

*Rekisterinpitäjät*

Ulkomaalaisrekisteriin kuuluvien hakemusasioiden osarekisterin, työnantajaosarekisterin, muukalaispassien ja pakolaisen matkustusasiakirjojen osarekisterin, maahantulon ja maastalähdön valvonnan osarekisterin, tutkinto-osarekisterin sekä kansalaisuusasioiden osarekisterin päävastuullinen rekisterinpitäjä on Maahanmuuttovirasto, joka vastaa myös näiden osarekisterien ylläpidosta.

Ulkoministeriö~~Ulkoasiainministeriö~~ on erikseen pidettävien ulkomaalaisrekisteriin kuuluvien viisumiasioiden osarekisterin ja maahantuloedellytysten osarekisterin päävastuullinen rekisterinpitäjä ja vastaa näiden ylläpidosta.

Ulkomaalaisrekisteriä pitävät ja käyttävät myös poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli, maakunnat, työsuojeluviranomaiset, vankeinhoitoviranomaiset~~,~~ ja yhdenvertaisuusvaltuutettu sekä korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet.

Rekisteriä pitävien ja käyttävien viranomaisten palveluksessa olevat ovat oikeutettuja näkemään ja käsittelemään teknisen käyttöyhteyden avulla ulkomaalaisrekisteriin talletettuja tietoja ainoastaan rekisterin 2 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen liittyvien toimivaltuuksiensa rajoissa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin osarekistereihin ja osarekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, joiden päävastuullinen rekisterinpitäjä katsoo olevan tarpeen kyseisen viranomaisen ulkomaalais- ja kansalaisuusasioita koskevien lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**39.**

# Laki

**rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 7 luvun 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

7 luku

Valvonta

1 §

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

1) Finanssivalvonta 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1—8 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia;
2) Poliisihallitus 1 luvun 2 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä sekä 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa ja yhteisöä, joka välittää osallistumismaksuja ja -ilmoituksia 1 luvun 2 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohdassa tarkoitetun rahapeliyhteisön tarjoamiin rahapeleihin;
3) Patentti- ja rekisterihallitus 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia;
4) aluehallintovirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin ~~13 18 ja 20 24~~ 13—24 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

———————

**41.**

# Laki

**puolustustilalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* puolustustilalain (1083/1991) 12 §, 33 § sekä 37 §,
sellaisina kuin niistä ovat, 12 § laissa 1429/2009 sekä 33 § laissa 466/2003 seuraavasti:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

37 §

Tämän lain nojalla annetun määräyksen perusteella tehdystä hallintopäätöksestä on oikeus valittaa siinä järjestyksessä, mitä yleisesti on säädetty valittamisesta asianomaisen viranomaisen päätöksestä. ~~Jollei muutoksenhakumenettelyä ole säädetty, valitus tehdään korkeimmalle hallinto-oikeudelle.~~ Sotilasviranomaisen tämän lain nojalla tekemään hallintopäätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, lukuun ottamatta 24 ja 25 §:n nojalla tehtyjä hallintopäätöksiä, joihin haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Tämän lain nojalla tehtyä hallintopäätöstä ja tuomioistuimen päätöstä 8 ja 9 §: ssä tarkoitetuissa asioissa on noudatettava heti valituksesta tai alistuksesta huolimatta, jollei muutoksenhaku- tai alistusviranomainen toisin määrää.

~~Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksiin, joihin tämän lain nojalla saadaan hakea muutosta valittamalla, on liitettävä valitusosoitus.~~

Tämän lain 8–12 ja 14 §:n ja 25 §:n 2 momentin nojalla tehtyä päätöstä koskeva alistus ja valitus on käsiteltävä kiireellisesti.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 42.

***Muutostarpeet lopullisessa vastineessa.***

## 46.

# Laki

**varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* varainsiirtoverolain (931/1996) 13 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä on 13 § laissa 1436/2009 ja 14 §:n 2 momentti laissa 1000/2011 ~~ne ovat laissa 1436/2009~~, seuraavasti:

13 §

*Eräät kiinteistön vaihdot*

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja:

1) vaihto johtaa Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~, maakunnan tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maa- tai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai

2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen luonnonsuojelualueen perustamiseksi.

14 §

*Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Verovapauden edellytyksenä on Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu tai on tapahtunut 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai maakunnan antama todistus siitä, että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina taikka että hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 53.

# Laki

**maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 15 § ja 16 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1181/2016, seuraavasti:

15 §

*Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille*

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, maakunnilta, Ruokavirastolta ~~Maaseutuvirastolta~~ sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä 2 §:n 2-5 kohdassa tarkoitetusta tukityypistä ja tuen maksupäivästä. Hakijasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan nimi, henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, maakunnilla, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Verohallinnolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

16 §

*Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteiseen tietojen antamiseen*

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan tarpeellisia tässä laissa tarkoitetun veronpalautuksen saajaa ja myönnettyä veronpalautusta koskevia palautuksen oikeellisuuden valvontaan liittyviä tietoja maa- ja metsätalousministeriölle, maakunnille sekä Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ niiden laissa tai asetuksessa säädettyyn tehtävään liittyvän valvontavelvollisuuden täyttämiseksi, jos on syytä epäillä, että hakija ei olisi ollut oikeutettu 2 §:n 2-5 kohdassa tarkoitettuun tukeen. Yksilöinti- ja yhteystietoina voidaan antaa palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

## 56.

# Laki

**väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 22 §:n 6 momentti, 23 §:n 1 momentin 3-5 kohta, 24 §:n 1 momentin 3 kohta, 25 §:n 2 momentti sekä 70 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 22 §:n 6 momentti laissa / ja 24 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 145/2014 ja 23 §:n 1 momentin 3-5 kohta laissa 670/2016, seuraavasti:

22 §

*Muiden viranomaisten toimivalta*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Väestörekisterikeskus voi sopia kunnan tai maakunnan kanssa, että tämä vastaa rekisterinpitäjänä alueensa rakennushankkeita, rakennuksia ja huoneistoja koskevien tietojen lisäämistä, muuttamista tai korjaamista koskevien rekisterimerkintöjen tekemisestä väestötietojärjestelmään siten kuin tässä laissa säädetään. Tämän tehtävän hoitamista varten Väestörekisterikeskus voi antaa kunnalle tai maakunnalle oikeuden käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla väestötietojärjestelmään talletettuja rakennushankkeita, rakennuksia ja huoneistoja koskevia tietoja.

— — — — —

## 58.

# Laki

**rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 10 § muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 10 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 822/2017 seuraavasti:

5 luku

**Talletussuoja**

10 §

*Korvausten maksaminen*

Talletussuojarahastosta on ilman eri hakemusta asetettava ~~suoritettava~~ tallettajien saataville 8 §:n mukainen korvaus seitsemän työpäivän kuluessa 9 §:ssä tarkoitetusta viraston päätöksestä, jollei tämän pykälän 2 momentista muuta johdu. Jos talletuspankki on ennen 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, tässä momentissa säädetty määräaika lasketaan selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä.

Virasto voi päättää enintään kolmen kuukauden lisäajan myöntämisestä korvauksen maksamiseen, jos:
1) tallettajan oikeus korvaukseen on epäselvä;
2) tallettajan oikeutta talletuksen käyttöön on viranomaisen päätöksellä rajoitettu;
3) talletustiliä ei ole käytetty 24 kuukauteen;
4) tallettajan saaminen suoritetaan 8 §:n 2 momentin nojalla täysimääräisesti; tai
5) kysymys on 11 §:ssä tarkoitetusta ulkomaiseen sivuliikkeeseen tehdystä talletuksesta.

Jos virastolla ei ole tarvittavia tietoja tallettajasta talletuksen korvaamiseksi 1 tai 2 momentissa säädetyssä ajassa, viraston on 2 momentissa säädetyssä ajassa talletettava korvaus Valtion lupa- ja valvontavirastoon noudattaen, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään.

Korvaus suoritetaan euroina tai, jos talletus on tehty talletuspankin ulkomaisessa sivuliikkeessä, sivuliikkeen valtion valuutassa. Jos tilivaluutta on muu kuin euro tai sivuliikkeen valtion valuutta, korvaus voidaan suorittaa talletuksen tilivaluutassa tai euroina. Korvattava määrä muunnetaan euroiksi käyttäen sen päivän kurssia, jona virasto 9 §:n mukaisesti tekee korvausvelvollisuutta koskevan päätöksen.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 60.

# Laki

**Kevasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* Kevasta annetun lain (66/2016) 17 ja 22 §,

*muutetaan* 4 §, 6 §:n 3 momentti, 8 ja 9 §, 13 §:n 1 momentin 1 kohta, 14 ja 21 §, 23 §:n 3 momentti, 28 §:n 2 momentin 1 kohta, 33 §:n 2 ja 3 momentti ja 35 §, sekä
*lisätään* lakiin uusi 8 a- 8 c § ja 9 a- 9 c § seuraavasti:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

8 a §

*Valtuutetut*

Kevassa on 30 valtuutettua, joilla kullakin on yksi henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtuutetun ja varavaltuutetun on oltava hyvämaineinen. Valtionvarainministeriö määrää valtuutetut ja varavaltuutetut neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kuusi valtuutettua ja yhtä monta varavaltuutettua määrätään kunnallisessa ja maakunnallisessa pääsopimuksissa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Neljä valtuutettua ja yhtä monta varavaltuutettua määrätään Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Muista valtuutetuista ja varavaravaltuutetuista kymmenen määrätään kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä ja kymmenen maakuntien ehdottamista henkilöistä siten, että kunnat, kuntayhtymät, maakunnat ja maan eri osat saavat ~~valtuuskunnassa~~ valtuutetuissa tasapuolisen edustuksen. Kuntien ja kuntayhtymien valtuutettuja ja varavaltuutettuja määrättäessä otetaan huomioon eri ryhmien kuntavaaleissa saamat ääniosuudet ja maakuntia edustavia valtuutettuja ja varavaltuutettuja nimettäessä eri ryhmien maakuntavaaleissa saamat ääniosuudet vaalilaissa (714/1998) säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Kokonaisuudessaan valtuutettujen kokoonpanon tulee vastata maakunta- ja kuntavaaleissa eri ryhmien saamia ääniosuuksia.

Valtuutettujen tehtävänä on:

1) valvoa Kevan hallintoa ja toimintaa;
2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä tilintarkastaja;
3) päättää luottamushenkilöiden palkkioiden ja muiden korvauksien perusteista;
4) käsitellä tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä muista toimenpiteistä, joihin on aihetta;
5) hyväksyä talouden yleisohjeena noudatettavaksi talousarvio seuraavaksi vuodeksi sekä toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2020.

Tämän lain 8 a §:n mukaisten valtuutettujen ensimmäinen toimikausi alkaa 1 päivänä syyskuuta 2020. Tämän lain voimaan tullessa toimivaltaisen hallituksen toimikausi jatkuu, kunnes vuonna 2020 valittavat valtuutetut on valinnut lain 9 §:n mukaisen seuraavan hallituksen.

_____

**Ehdotetaan poistettavaksi esityksestä.**

**~~62.~~**

## ~~Laki~~

**~~varhaiskasvatuslain muuttamisesta~~**

~~Eduskunnan päätöksen mukaisesti~~
~~*kumotaan* varhaiskasvatuslain (36/1973) 28 ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat, 28 § laeissa 1330/2006 ja 909/2012 sekä 29 § laissa 909/2012,~~

*muutetaan* 8 ja 8 a–c §, 12 §:n 3 momentti, 3 luvun otsikko, 15–18 § sekä 30 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 8 ja 8 a–c §, 3 luvun otsikko ja 15–18 § laissa 909/2012 sekä 12 §:n 3 momentti laissa 1414/2014, sekä

*lisätään* lakiin uusi 17 a § seuraavasti:

8 §

Varhaiskasvatuksen yleinen suunnittelu, ohjaus ja seuranta kuuluvat opetus- ja kulttuuriministeriölle. Varhaiskasvatuksen alueellinen suunnittelu, ohjaus ja seuranta kuuluvat lisäksi Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen valvontaviranomaisten on toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla toiminnan järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa. Yksityisen palvelun tuottajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään 16 §:ssä.

8 a §

Valvontaviranomainen voi tarkastaa toiminnan järjestäjän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi määrätä kunnan toimielimen perustellusta syystä tarkastamaan yksityisen palvelujen tuottajan toimintayksikön. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimintayksikön tiloihin. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävät tilat voidaan kuitenkin tarkastaa ainoastaan, jos tarkastaminen on välttämätöntä asiakkaan aseman ja asianmukaisten palvelujen turvaamiseksi. Tarkastajalle on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki hänen pyytämänsä asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tarkastuksen toimittamiseksi. Lisäksi tarkastajalle on annettava maksutta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömistä asiakirjoista. Tarkastajalla on oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Tarkastajan apuna voi olla tarkastuksen toteuttamiseksi tarpeellisia asiantuntijoita.

Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa.

8 b §

Jos varhaiskasvatuksen ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että toiminnan järjestäjä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä eikä asia anna aihetta muihin toimenpiteisiin, valvontaviranomainen voi antaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle, kunnan tai kuntayhtymän virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle henkilölle tai yksityisen palvelujen tuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Jos varhaiskasvatuksen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista taikka jos yksityinen palvelujen tuottaja ei ole täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan, valvontaviranomainen voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Valvontaviranomainen voi velvoittaa toiminnan järjestäjän noudattamaan 2 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Valvontaviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Päätös, joka koskee toiminnan keskeyttämistä, toimintayksikön tai sen osan tai laitteen käytön kieltämistä taikka luvan peruuttamista, voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakkaiden turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

8 c §

Valvontaviranomainen ei tutki varhaiskasvatusta koskevaa kantelua, joka kohdistuu yli viisi vuotta vanhaan asiaan, ellei kantelun tutkimiseen ole erityistä syytä.

Poliisi on velvollinen antamaan valvontaviranomaiselle virka-apua 8 a §:n mukaisen tarkastuksen, 8 b §:n mukaisen keskeyttämisen ja käyttökiellon sekä 18 §:n 4 momentin mukaisen tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

12 §

Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on Valtion lupa- ja valvontavirasto.

## 3 luku

## Yksityinen varhaiskasvatus

### 15 §

Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla.

Toimintayksiköllä tulee olla vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että toimintayksikössä toteutettavat palvelut täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Yksityisen palvelujen tuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Palvelujen tuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

### 16 §

Yksityisen palvelujen tuottajan, joka korvausta vastaan harjoittaa varhaiskasvatustoimintaa päiväkodissa tai perhepäivähoidossa, on tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnasta ennen sen aloittamista tai olennaista muuttamista varhaiskasvatuksesta vastaavalle 11 d §:n 1 momentissa tarkoitetulle kunnan toimielimelle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa toiminnan aloittamista koskevassa ilmoituksessa on mainittava:

1) palvelujen tuottajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot sekä yrityksen toimitusjohtajan tai muun liiketoiminnasta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot;

2) niiden toimintayksiköiden nimet ja yhteystiedot, joita varten lupaa haetaan;

3) palvelujen toimintamuoto ja tuottamistapa sekä niiden suunniteltu laajuus kussakin toimintayksikössä;

4) asiakaspaikkojen lukumäärä kussakin toimintayksikössä;

5) vastuuhenkilön nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, koulutus, työkokemus ja tehtävä toimintayksikössä;

6) muun henkilöstön määrä ja koulutus;

7) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin;

8) toiminnan suunniteltu aloittamispäivä;

9) asiakasasiakirjojen säilyttämispaikka, selvitys asiakasrekisterinpidon keskeisistä periaatteista ja rekisterinpidosta vastaava henkilö sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 20 §:n 5 momentissa tarkoitettu tietosuojavastaava;

10) palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden arvioimiseksi tarvittavat muut tiedot.

Kunnan toimielimen tulee 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen saatuaan välittömästi suorittaa tarkastus varhaiskasvatuksen toimintayksikössä sekä huolehtia siitä, että toimintayksikkö ja siellä annettava varhaiskasvatus vastaavat varhaiskasvatukselle asetettuja vaatimuksia. Tämän jälkeen sen on viipymättä annettava saamansa tiedot Valtion lupa- ja valvontavirastolle. Toiminta voidaan aloittaa tai olennaiset muutokset toiminnassa toteuttaa, kun kunnan toimielin on todennut mainittujen vaatimusten täyttymisen.

Palvelujen tuottajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus vastuuhenkilön vaihtumisesta, vastuuhenkilön yhteystietojen muutoksesta ja toiminnan lopettamisesta 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneelle kunnan toimielimelle. Kunnan toimielimen on ilmoitettava saadut tiedot Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Kunnan toimielimen on pidettävä luetteloa niistä yksityisen perhepäivähoidon harjoittajista, joista ei talleteta tietoja 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuun rekisteriin. Ilmoitusten tekemisestä, sisällöstä ja ilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

### 17 §

Valtion lupa- ja valvontavirasto pitää valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) 16 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusasioiden käsittelyä sekä yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa ja tilastointia varten. Valtion lupa- ja valvontavirasto päättää tietojen tallettamisesta rekisteriin. Yksityisen perhepäivähoidon osalta rekisteriin talletetaan tiedot ainoastaan sellaisista toimintayksiköistä, joissa lapsia hoitaa useampi kuin yksi hoitaja.

Rekisteriin talletetaan:

1) 16 §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot;

2) tiedot toiminnan muutoksista;

3) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja hallintopäätöstenrikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista sekä tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot

4) muut ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, ei kuitenkaan henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Valtion lupa- ja valvontavirasto vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden luovuttamisen lainmukaisuudesta. Valvontaviranomainen saa käyttää rekisterin tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Henkilöitä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua tässä laissa tarkoitetun toiminnan lopettamisesta.

Ilmoituksen rekisteröinti on maksullista. Maksujen perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

17 a

Valvontaviranomainen voi julkistaa ja luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä yksityisten palvelujen antajien rekisteristä yksityisten palvelujen tuottajan nimen tai toiminimen, toimintamuodon sekä kaikkien toimintayksikköjen ja toimipisteiden osoitteet ja yhteystiedot. Itsenäinen ammatinharjoittaja voi kuitenkin kieltää osoite- ja muiden yhteystietojensa julkaisemisen.

Muista kuin itsenäisistä ammatinharjoittajista saa julkisessa tietoverkossa olla myös muita yritystoimintaa koskevia julkisia tietoja.

Muuhun kuin julkisessa tietoverkossa tapahtuvaan julkisten henkilötietojen luovutukseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momenttia. Tietoja, jotka koskevat tässä laissa tarkoitetun toimintansa lopettanutta palvelujen tuottajaa, saa julkaista ja luovuttaa julkisessa tietoverkossa enintään 12 kuukauden ajan siitä, kun lopettamisilmoitus saapui lupaviranomaiselle.

18 §

Valvontaviranomaisten on toimittava yhteistyössä tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan.

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tämän lain mukaisessa valvonnassa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä 8 a–b §:n perusteella tekemistään toimenpiteistä Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Valtion lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 8 a–b §:n perusteella tekemistään yksityisiä palvelujen tuottajia koskevista toimenpiteistä niiden kuntien toimielimille, joiden alueella palveluja tuotetaan.

Edellä 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada yksityiseltä varhaiskasvatuksen tuottajalta ja toisiltaan tehtäviensä suorittamista varten tarvittavat tiedot ja selvitykset maksutta.

30 §

Yksityistä varhaiskasvatustoimintaa harjoittava, joka tahallaan laiminlyö 16 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai järjestää varhaiskasvatusta tai esiopetusta vastoin 8 b §:n 2 momentin nojalla annettua kieltoa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, varhaiskasvatusrikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**64.**

## Laki

**lukiolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* lukiolain (629/1998) 30, 34, 34 d–34 f ja 35 §, sellaisina kuin ne ovat, 30 § osaksi laissa 1445/2009, 34 ja 34 d–34 f § laissa 958/2015 sekä 35 § laissa 1413/2014, seuraavasti:

30 §

*Henkilöstö*

Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla koulutuksen järjestämismuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Lisäksi koulutuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä.

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

34 §

*Oikaisuvaatimus*

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Valtion lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jos päätös koskee:

1) opiskelijaksi ottamista;
2) 13 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
3) muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista;
4) lukion suoritusajan pidentämistä ja opiskelijan katsomista eronneeksi lukiosta;
5) 9 §:ssä tarkoitettua oikeutta saada uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetusta.

34 d §

*Muutoksenhaku opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen*

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, Valtion lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen Valtion lupa- ja valvontavirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.

34 e §

*Valituskiellot*

Muuhun 26 §:n nojalla tehtyyn kuin varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista tai opiskeluoikeuden pidättämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 34 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva valitus, ja Valtion lupa- ja valvontaviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 34 d §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

34 f §

*Toimivaltainen hallinto-oikeus*

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus.

35 §

*Rahoitus*

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta varten myönnetään valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa valtionavustusta käyttökustannuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointihankkeissa on Valtion lupa- ja valvontavirasto.

~~Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.~~

**70.**

# Laki

## oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 10 ja 26 §, sellaisena kuin niistä on 10 § laissa 886/2017 ja 1501/2016 *sekä 26 § osittain laissa 886/2017* seuraavasti:

*10 §*
*Opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut erityisoppilaitoksissa*

Sen estämättä mitä yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, perusopetuslain 7 ja 8 §:ssä tarkoitettu opetuksen järjestäjä, jonka tehtävänä on opetuksen järjestäminen vaikeimmin vammaisille lapsille sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä saavat opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestää opiskelijoilleen terveydenhuollon palveluja. Koulutuksen järjestäjän on tehtävä Valtion lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus, joka sisältää yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 4 §:ssä tarkoitetut tiedot. Toiminnasta vastaa koulutuksen järjestäjän nimeämä terveydenhuollon am-mattihenkilö, jonka tulee olla mainitussa 4 §:ssä tarkoitetun lupaviranomaisen hyväksymä. Sen lisäksi mitä tässä pykälässä säädetään, 1 momentissa mainittujen oppilaitosten opiskeli-joilla on oikeus tässä laissa säädettyyn opiskeluhuoltoon.

*26 §*
*Opiskeluhuollon valvonta*

Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä oppilaitoksen sijaintikunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.
Tämän lain 7 ja 8 §:ssä säädettyjen opiskeluhuollon palvelujen ohjauksesta ja valvonnasta säädetään lisäksi sosiaalihuoltolain (710/1982) 3 §:ssä ja kansanterveyslain (66/1972) 2 §:ssä.
Valtion lupa- ja valvontavirastolla on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt 6 §:ssä ~~säädetyn~~ tarkoitetun ~~opetussuunnitelman mukaisen~~ opiskeluhuollon tämän lain mukaisesti.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

**75.**

# Laki

## maakuntien yhteistoiminnasta kalatalouden ja vesitalouden tehtävien hoitamisessa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

5 §

*Maakuntien yhteistoiminnan valmistelu*

Maakunnat valmistelevat ja hyväksyvät 2 §:ssä tarkoitetun sopimuksen ensimmäisen kerran siten, että hyväksytty sopimus voidaan toimittaa tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2020 ~~syyskuuta 2019~~. Maakuntien on varattava maa- ja metsätalousministeriölle tilaisuus lausua sopimuksesta viimeistään kolme kuukautta ennen sen hyväksymistä.

6 §

*Voimaantulo*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta ~~helmikuuta~~ 2019.

**76.**

# Laki

**maksajavirastotehtävien hoitamisesta maakunnissa**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

*Soveltamisala*

Tätä lakia sovelletaan maakunnan hoitaessa muualla laissa säädettyjä, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013, jäljempänä *horisontaaliasetus*, 7 artiklassa tarkoitettuja maakunnalle siirrettyjä tehtäviä, jäljempänä *maksajavirastotehtävä*. Tätä lakia sovelletaan myös horisontaaliasetuksen 72 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin tukijärjestelmiin ja toimenpiteisiin sekä Suomen liittymisestä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107—109 artiklan mukaisiin maatalousalan tukiin.

2 §

*Maakunnan vastuu tehtävien hoitamisen järjestämisestä*

Maakunnan tulee huolehtia tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen järjestämisestä siten, että tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin lainsäädännön ja kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti sekä lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

3 §

*Sopimus tehtävien hoitamisesta*

Maakunnan on tehtävä Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ kanssa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen, vakuuksien sekä euron käytön osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014,jäljempänä *delegoitu maksajavirastoasetus*, liitteessä I tarkoitettu maksajavirastotehtävien hoitoa koskeva sopimus.

Maakunta ei saa siirtää maksajavirastotehtävien hoitoa koskevassa sopimuksessa määriteltyjen tehtävien hoitamista kolmannen osapuolen taikka maakunnan liikelaitoksen hoidettavaksi.

Maakunta voi hoitaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä toisen maakunnan alueella maakuntien niin sopiessa maakuntalaissa ( / ) tarkoitetulla tavalla vain sillä edellytyksellä, että tehtävien hoitamisesta sovitaan myös maksajavirastotehtävien hoitoa koskevassa sopimuksessa. Maakunnan hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä toisen maakunnan alueella, tehtävää hoitava maakunta vastaa tehtävän hoidon järjestämisestä.

4 §

*Maksajavirastotehtävien hoitamisen järjestäminen*

Maakunnan on järjestettävä maksajavirastotehtävien hoitaminen siten, että tehtäviä hoitaa sellainen lukumäärä maakunnan palveluksessa olevia viranhaltijoita, että tehtävien hoitaminen voidaan eriyttää delegoidun maksajavirastoasetuksen liitteen I 1 kohdan B alakohdan ii kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa tulee käyttää maksajaviraston tarkoitukseen osoittamia keskitettyjä tietojärjestelmiä.

5 §

*Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvien vaatimusten täyttymisen varmistaminen*

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa maksajavirastotehtävien hoidon yleisestä kehittämisestä sekä maakuntiin kohdistuvan ohjauksen yhteensovittamisesta.

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo ~~, Elintarviketurvallisuusvirasto ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ohjaavat ja valvovat toimialansa osalta~~ tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista maakunnissa.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä horisontaaliasetuksen 9 artiklassa tarkoitetulla todentamisviranomaisella on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa maakunnissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle delegoidussa maksajavirastoasetuksessa säädettyjä tehtäviä. Maakunnan on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat.

Jos maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ havaitsee maakunnan toiminnassaan rikkovan maksajavirastotehtävien hoitamista tai hoitamisen järjestämistä, maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kulussa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa sakon uhka.

6 §

*Virka-apu ja tiedonantovelvollisuus*

Maakunta on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle, Elintarviketurvallisuusvirastolle, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle~~ sekä muille valtion viranomaisille virka-apua 1 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin liittyvissä asioissa.

Maakunta on velvollinen antamaan salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa mainituille viranomaisille sellaisia tietoja ja selvityksiä, jotka ovat tarpeen viranomaisille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

7 §

*Voimaantulo*

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**77.**

# Laki

**eräiden rajavesistösopimusten täytäntöönpanosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

16 §

*Voimaantulo*

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Maa- ja metsätalousministeriö tekee Lapin maakunnalle yksityiskohtaisen selvityksen 12 §:n 2 momentissa tarkoitetuista vesioikeudellisista päätöksistä viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2021 ~~2020~~. Maakuntavaltuusto käsittelee selvityksen ja päättää sen perusteella päätösten toimeenpanoon liittyvien velvoitteiden siirtymisestä maakunnalle ja maakunnan vastuulle.

---

**80.**

# Laki

**maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) 3 ja 3 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 § laeissa 1307/1994, 1046/1996, 424/2007, 1458/2009 ja 33/2014 ja 3 a § laeissa 1458/2009 ja 79/2014, seuraavasti:

3 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää maatilatalouden rakenteen parantamiseen, maaseutuelinkeinojen edistämiseen, maaseudun elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien parantamiseen sekä näiden toimenpiteiden kehittämisen edistämiseen.

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettavasta menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi kiinteistönmuodostamislaissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja käytettäessä on erityisesti edistettävä maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014), maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) ja porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuesta annetun lain (986/2011) mukaisia tavoitteita.

Rahaston varoja voidaan käyttää tilojen ja alueiden valtiolle hankkimiseen valtion saamisen turvaamiseksi joko velkajärjestelyjen yhteydessä tai muuten.

Valtioneuvosto voi vastikkeetta luovuttaa maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla hankittua maaomaisuutta vesialueet mukaan lukien Metsähallitukselle osaksi luonnonsuojeluohjelmien toteuttamista tai muille valtion viranomaisille tutkimustarkoituksiin. Valtioneuvosto määrää ehdot, joilla luovutus tapahtuu. Luovutuksensaaja ei ole velvollinen suorittamaan varainsiirto- tai lahjaveroa tässä momentissa tarkoitetusta luovutuksesta.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestystä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ edellä mainittuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisiin tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Velaksi jäävälle myyntihinnan osalle peritään korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Viivästyneille maksuerille peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**81.**

# Laki

**luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
*muutetaan* luopumiseläkelain (16/1974) 14 § ja 16 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat laissa 1459/2009, seuraavasti:

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~, maakunnat, sekä maatalousyrittäjän eläkelaissa tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos, jäljempänä eläkelaitos.

Ahvenanmaan maakunnassa huolehtii Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ sekä maakunnalle tässä laissa säädetyistä tehtävistä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

16 §

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Maakunnan asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitetulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**82.**

# Laki

**kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain (552/1980) 4 §, sellaisena kuin se on laeissa 1461/2009 ja 929/2013, seuraavasti:

4 §

Kaupanvahvistajan on ilmoitettava vahvistamansa kiinteistönkauppa tai muu luovutus samoin kuin Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ on ilmoitettava maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla tehty kiinteän omaisuuden kauppa kauppahintarekisterin pitäjälle. Maakaaren (540/1995) 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa luovutuksen saajan on ilmoitettava kiinteän omaisuuden luovutus taikka

yhteisomistuksen purkusopimus kauppahintarekisterin pitäjälle. Tarkempia säännöksiä ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtion viranomaisten ja kuntien on lisäksi pyydettäessä annettava 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja kauppahintarekisterin pitäjälle.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 83.

# Laki

### saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* saariston kehityksestä annetun lain (494/1981) 2, 5 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 12 § laissa 1630/2015, seuraavasti:

12 §

*Ympäristönhoitoavustus*

~~Valtion talousarvion rajoissa voidaan 9 §:ssä tarkoitetulle kunnalle tai kuntalaissa (410/2015) tarkoitetulle tällaisen kunnan jäsenelle myöntää avustusta toimenpiteisiin, jotka koskevat saaristoluonnon suojelemista taikka saariston maisemakuvan säilyttämistä tai parantamista.~~ Toimenpiteisiin, jotka koskevat saaristoluonnon suojelemista taikka saariston maisemakuvan säilyttämistä tai parantamista, voidaan 9 §:ssä tarkoitetulle kunnalle tai kuntalaissa (410/2015) tarkoitetulle tällaisen kunnan jäsenelle myöntää avustusta. Avustusta voidaan myöntää mainitunlaisiin toimenpiteisiin myös yhdistykselle tai säätiölle, jonka tarkoituksena on luonnonsuojelun tai ympäristönhoidon edistäminen.

Avustuksen myöntää hakemuksesta maakunta kuultuaan saaristoasiain neuvottelukuntaa. ~~Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä alueelliset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun maakunnat ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista~~.

Maakunta hoitaa avustuksen maksamista, valvontaa ja takaisinperintää koskevat valtion-avustuslain (688/2001) 12, 15, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät.

## 88.

# Laki

### taimiaineistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* taimiaineistolain (1205/1994) 3 §:n 4 momentti, 3 a §:n 3 momentti, 7a ja 12 §, 15 §:n 1 momentti sekä 16 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 4 momentti sekä 7a ja 12 § laissa 1472/2009, 15 §:n 1 momentti laissa 727/2000, ~~ja~~ 16 § laissa 94/2014 ja 3 a §:n 3 momentti laissa 66/2019, seuraavasti:

3 §

*Taimiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Hyväksymistä ja rekisteröintiä haetaan Ruokavirastolta ~~Elintarviketurvallisuusvirastolta~~. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymistä ja rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

3 a §

*Rekisteritiedot ja niiden käsittely*

Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

7 a §

*Valvontaviranomaiset*

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa valtakunnallisesti Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ja alueellisesti maakunta.

Valvontaviranomaiselle tässä laissa säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, ellei Ahvenanmaan itsehallintolaista (1144/1991) muuta johdu.

12 §

*Rekisteristä poistaminen*

Jos tarkastuksessa todetaan, ettei taimiaineiston toimittaja noudata tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, valvontaviranomaisen tulee antaa asianomaiselle huomautus sekä tarvittaessa ilmoittaa määräaika, jonka kuluessa toiminnassa havaitut virheellisyydet on korjattava.

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tulee poistaa rekisteristä taimiaineiston toimittaja, joka ei huomautuksesta huolimatta korjaa toiminnassa havaittuja virheellisyyksiä.

Rekisteristä poistettu on merkittävä välittömästi uudelleen rekisteriin ilman eri hakemusta sitten, kun rekisteristä poistamisen syy ei enää ole olemassa.

15 §

*Maksut, palkkiot ja korvaukset*

Tämän lain mukaisista suoritteista voidaan periä valtiolle maksuja siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään. Maakunta perii tämän lain perusteella tekemistään tuonnin, toimijoiden rekisteröinnin edellytysten ja varmennetun tuotannon tarkastuksista hyväksymänsä taksan mukaisen maksun.

16 §

*Muutoksenhaku*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ 3 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

Muuhun tämän lain mukaiseen hallintopäätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Haettaessa muutosta maakunnallisia maksuja koskevaan taksapäätökseen, sovelletaan kuitenkin, mitä maakuntalain 17 luvussa säädetään.

Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiiriin päätös olennaisimmin liittyy joko alueen sijainnin tai elinkeinonharjoittajan kotipaikan perusteella. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 1 momentissa tarkoitettua

asiaa koskeva valitus, saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Edellä 10 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päätä.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**89.**

# Laki

**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

*kumotaan* maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) 2 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1326/1999, sekä

*muutetaan*, 21 a ja 30 a §, 34 §:n 1 ja 2 momentti, 36 §, 37 §:n 3 momentti ja 40 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 21 a § laeissa 1389/2004 ja 1473/2009, 30 a § laeissa 593/2002 ja 1473/2009, 34 §:n 1 ja 2 momentti, 36 § ja 40 §:n 5 momentti laissa 1473/2009 ja 37 §:n 3 momentti laissa 699/2016, seuraavasti:

21 a §

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto maakunnalle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle silloin, kun luopujana on porotalouden harjoittaja.

Luopumistuen alkamista koskevan päätöksen antamisen yhteydessä eläkelaitoksen on toimitettava myös 9 ja 10 §:ssä tarkoitetulle luovutuksensaajalle sitoumusten täyttämistä varten tieto siitä, kuinka kauan luopujalle tullaan maksamaan luopumistukea. Jos luopumistuen maksu pysyvästi lakkaa ilmoitettua aikaisemmin, eläkelaitoksen on niin ikään ilmoitettava asiasta luovutuksensaajalle.

Siinä tapauksessa, että hakemus hylätään sen jälkeen, kun luopuminen on 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla tapahtunut, 9 tai 10 §:ssä tarkoitetun sitoumuksen antaneelle luovutuksensaajalle on päätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen ilmoitettava, ettei annettu sitoumus sido häntä.

30 a §

Luopumistuen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada luopumistukea tai hänen saamansa luopumistuen määrään.

Eläkelaitos, Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~, tai maakunta voi tarvittaessa vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat määräykset niistä 1 momentissa tarkoitetuista muutoksista, joista luopumistuen saajalla on ilmoitusvelvollisuus.

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maakunnat, Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

Tämän lain mukaan maakunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

— — — — — — — — — — — — — —

36 §

Maakuntien, Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ ja maa- ja metsätalousministeriön asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

Valvontaa varten 1 momentissa tarkoitetuilla toimielimillä on oikeus tutustua luopumisen kohteena olevaan tilaan ja oikeus saada luopujalta ja luovutuksensaajalta selvitys tässä laissa säädettyjen edellytysten täyttymisestä.

37 §

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Maakunnan tai Paliskuntain yhdistyksen tämän lain nojalla antamaan lausuntoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

40 §

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa tarvittavat tiedot maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ ja maakunnalle 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

# 90.

# Laki

## kolttalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* kolttalain (253/1995) 12 ja 35 § sellaisina kuin ne ovat laissa 1474/2009, sekä

*muutetaan* 11, 13 b, 18, 19, 21, 22, 26, 27 - 29, 31, 36 - 38, 55, 55 a, 56, 63, 64 ja 65 a §,

sellaisina kuin niistä ovat, 11 § laissa 568/2014, 13b, 18, 55 a ja 64 § laissa 1677/2017, 19 § laeissa 1474/2009 ja 1677/2015, 21, 27 - 29, 31, 36 - 38, 55 ja 65 a § laissa 1474/2009, sekä 63 § laissa 83/2014,

seuraavasti:

11 §

*Kalaistutukset*

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla voidaan hankkia kalanpoikasia istutettavaksi koltta-alueen vesistöihin ja suorittaa muitakin kalavesien hoitoon liittyviä toimenpiteitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta toimenpiteestä päättää Lapin maakunnan viranhaltija, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, Luonnonvarakeskuksen tai yhteisen vesialueen osakaskuntien suoritettavaksi.

13 b §

*Lainan myöntämisen edellytykset*

Laina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Lapin maakunnan viranhaltija päättää lainan enimmäismäärästä.

18 §

*Tuen, valtiontakauksen ja lainan hakeminen, myöntäminen ja maksaminen*

Avustuksen, korkotuen ja valtiontakauksen sekä valtiontakaukseen sisältyvän tuen myöntää hakemuksesta Lapin maakunnan viranhaltija. Valtiokonttori voi myöntää valtionlainan, kun Lapin maakunta on tehnyt valtionlainaa ja mahdollista avustusta koskevan päätöksen.

Tuen myöntämisestä koskevaan hakemukseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 47–52 §:ssä, 53 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 54 ja 55 §:ssä säädetään. Valtionlainaa, korkotukea tai valtiontakausta koske-

valla 1 momentissa tarkoitetulla Lapin maakunnan tekemällä päätöksellä hyväksytään valtionlainan tai korkotukilainan taikka valtiontakauksen kohteena olevan lainan enimmäismäärä ja lainausehdot sekä valtiontakauksen määrä ja ehdot. Jos valtionlainaa, korkotukea tai valtiontakausta koskeva päätös valituksen johdosta muuttuu, lainan määrän ja ehtojen muuttaminen edellyttää luotonantajan suostumusta.

Avustuksen maksamista koskevaan hakemukseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 57 ja 58 §:ssä säädetään.

Valtionlainan allekirjoittamiseen sekä sen nostamista koskevaan hakemukseen ja lainan maksamiseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 59 ja 60 §:ssä, 61 §:n 1,2 ja 4 momentissa, 62 §:n 1 momentissa, 63 §:ssä ja 72 §:ssä säädetään.

Korkotukea ja valtiontakaukseen liittyvää tukea koskevaan hakemukseen sekä korkotuen maksamiseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 59 ja 60 §:ssä, 61 §:n 1,2 ja 4 momentissa, 64 ja 65 §:ssä, 66 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 71 ja 72 §:ssä säädetään.

19 §

*Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset*

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tätä lakia ja sen nojalla annettua valtioneuvoston asetusta tarkempia säännöksiä tämän lain nojalla tuettavasta rakentamisesta.

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakennuslupapäätöksessä määrätyt tarkastukset. Lapin maakunnan viranhaltija voi tukea myöntäessään määrätä pidettäviksi muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakennuslupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakennuslupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka Lapin maakunnan viranhaltija hyväksyy.

21 §

*Osto- ja siirtomenettely*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia Lapin maakunnan esityksestä. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain 81295/1990) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/1978) nojalla hankittua maata.

Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ tehtyä siitä esityksen ja Lapin maakunnan annettua asiasta lausunnon, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Jos Metsähallitus ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ eivät ole yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

22 §

*Maan lunastaminen pakkohuutokaupasta*

Pakkohuutokaupasta valtiolle lunastettu tila ja muu koltan koltta-alueella omistama kiinteistö tai sen osa voidaan käyttää tämän lain tarkoituksiin sekä tällöin antaa sen aikaisemmin omistaneelle koltalle tai hänen puolisollensa taikka heidän tai jommankumman heistä perintökaaren 2 luvussa tarkoitetulle sukulaiselle tai ottolapselle taikka tällaisen henkilön puolisolle, vaikkei tämä täyttäisi tämän lain 5§:ssä tarkoitettuja edellytyksiä. Lunastettu tila voidaan antaa myös yhteisesti kahdelle tai useammalle tässä pykälässä tarkoitetulle henkilölle.

26 §

*Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin*

Milloin hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää luontaiselinkeinolain, maaseutuelinkeinolain tai porotalouslain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta (973/2002) säädetään.

27 §

*Maan käyttöä koskeva suunnitelma*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ tulee laatia Lapin maakuntaa kuultuaan hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24§:ssä tarkoitetun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitetusta omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

Suunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja siinä yhteydessä noudatettavasta menettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

28 §

*Maan hakeminen*

Maata haetaan kirjallisesti Ruokavirastolta ~~Maaseutuvirastolta~~. Hakemuksesta on hankittava Lapin maakunnan lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

*Myyntipäätös*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

Tilan, alueen tai muun etuuden myyntihinnaksi määrätään sen käyttötarkoituksen mukainen käypä hinta.

31 §

*Maanmittaustoimitukset*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saattamisesta.

Tämän lain täytäntöönpanoon liittyvien maanmittaustoimitusten toimituskustannukset suoritetaan valtion varoista.

36 §

*Rajoitukset*

Oikeustoimi, jolla ilman Lapin maakunnan lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. Lapin maakunnan on myönnettävä luovutuslupa silloin, kun luovutuksensaajana on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen koltta, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutusluvan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetyt rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Lapin maakunta voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista. Rajoitusten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Lapin maakunta voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

*Eräät lisäehdot*

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistusoikeus on siirtynyt taikka jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, Valtiokonttori voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen tai valtionlainan ja Lapin maakunnan viranhaltija avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta. Lapin maakunnan viranhaltija voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide avustuksen takaisin perimisen.

Kauppa- ja velkakirjoihin sekä avustuksen myöntämistä koskeviin päätöksiin on otettava 1 momentin mukainen ehto. Kauppa- ja velkakirjoihin voidaan ottaa saamisen irtisanomisen sekä kauppa- ja lainaehdoissa ehkä sovitun sakkokoron maksettavaksi määräämisen uhalla noudatettavaksi muitakin ehtoja, jotka koskevat tilan tai alueen käyttämistä, saamisen perimisen turvaamista sekä lainan käyttöä samoin kuin muita tarpeelliseksi katsottuja ehtoja.

38 §

*Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen*

Valtionkonttori voi 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetyin perustein määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulostottotoimin myytäväksi. Valtiokonttori voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävin perustein määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettaviksi myös silloin kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Valtiokonttori päättää myös valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta, jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen.

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitetut valtionlainat ja valtionlainojen erääntyneet maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Valtiokonttori voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen.

55 §

*Täytäntöönpanoviranomaiset*

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~, Lapin maakunta, Valtiokonttori sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna muita valtion viranomaisia.

55 a §

*Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen*

Tätä lakia toimeenpantaessa maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~, Valtiokonttorin ja Lapin maakunnan oikeuteen saada ja luovuttaa tietoja sovelletaan porotalouden rakennetukilain 109 §:ä.

56 §

*Kuuleminen*

Valtion, Lapin maakunnan ja kunnan viranomaisten käsiteltävinä olevissa 44 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa asioissa on varattava kolttien kyläkokoukselle ja kolttaneuvostoille tilaisuus lausunnon antamiseen. Lausuntopyyntö saadaan lähettää kolttien luottamusmiehelle, jonka tulee kutsua kolttaneuvostot yhteiseen kokoukseen asiaa käsittelemään. Mikäli kyläkokous ei ole siirtänyt lausunnon antamista kolttaneuvoston tehtäväksi, tulee luottamusmiehen kutsua myös kyläkokous koolle asiaa käsittelemään.

Paliskuntain yhdistykselle ja paikallisille paliskunnille on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen sellaisissa porotalouteen liittyvissä asioissa, joilla saattaa olla laajahkoa merkitystä porotalouden harjoittamisen kannalta.

63 §

*Muutoksenhaku*

Lapin maakunnan, Valtiokonttorin ja Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen 36 - 39 §:ssä tarkoitetussa asiassa taikka asiassa, joka koskee vapaaehtoisen velkajärjestelyn tai muun maksuhelpotuksen raukeamista, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Maa- ja metsätalousministeriön päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

64 §

*Käsittelymaksun periminen*

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Luottojen maksuhelpotuksia koskevat Valtiokonttorin päätökset sekä Lapin maakunnan avustuksen ja muun tuen myöntämisestä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia.

65 a §

*Säännösten soveltaminen eräisiin viranomaisiin*

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee Lapin maakuntaa lukuun ottamatta Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ tai Valtiokonttorille tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyn valtionlainan velkojaksi tulee Valtiokonttori elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sijaan ja Valtiokonttorille siirtyy luotonantajan oikeudet ja velvollisuudet tämän lain tullessa voimaan. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyn valtionlainan vakuutena olevien kiinnitysten pantinhaltijaksi tulee Valtiokonttori aiemman pantinhaltijan sijaan tämän lain tullessa voimaan. Tätä lakia sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin valtionlainaa koskeviin hakemuksiin ja valtionlainan myöntämiseen. Lapin maakunta on velvollinen siirtämään Valtiokonttorille sille Lapin elinkeino-, ympäristö- ja liikennekeskukselta siirtyneet ja sen hallussa olevat, ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjen valtionlainojen myöntämiseen, nostamiseen ja hallinnointiin liittyvät alkuperäiset asiakirjat sekä panttikirjat ja vakuutena oleviin kiinnityksiin liittyvät muut alkuperäiset asiakirjat.

---

**93.**

# Laki

**eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain (1192/1996) 4, 10, 11, 17, 18, 21, 24 ja 25 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 ja 18 § laissa 1479/2009, 17 ja 25 § osaksi laissa 297/2006, 21 § laissa 297/2006 ja 24 § laissa 672/1999, seuraavasti:

4 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rajaeläinlääkärillä* tämän lain mukaisia tehtäviä suorittavaa Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ palveluksessa olevaa tai Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamaa laillistettua eläinlääkäriä ja tämän sijaista;

2) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa ~~Elintarviketurvallisuusvirastoa~~, rajaeläinlääkäriä, Tullia ja 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua viranomaista, jonka kanssa maa- ja metsätalousministeriö on sopinut tarkastusten tekemisestä hyväksytyissä satamissa.

10 §

*Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen ulkopuolelle jäävien eläinten ja tavaroiden tarkastus*

Sellaisten suoraan kolmansista maista Suomeen tuotavien tai Suomen alueen kautta kuljetettavien eläinten ja tavaroiden, joille ei tehdä eläinlääkinnällistä rajatarkastusta, edellä 5 §:ssä tarkoitettujen tuontiehtojen täyttyminen tarkastetaan tullitoimipaikassa. Tarkastuksen suorittavat tulliviranomaiset osana muuta tullivalvontaa. Rajaeläinlääkäri antaa tulliviranomaisen pyynnöstä virka-apua tarkastuksen suorittamisessa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset niistä eläimistä ja tavaroista, joille ei tehdä eläinlääkinnällistä rajatarkastusta ja niistä tullitoimipaikoista, joissa kyseisten eläinten ja tavaroiden tarkastukset tehdään.

Kolmannen maan lipun alla purjehtivasta aluksesta purettavien kalastustuotteiden tarkastus voidaan suorittaa myös maa- ja metsätalousministeriön tätä varten hyväksymissä satamissa. Hyväksytyissä satamissa tarkastuksen suorittaa rajaeläinlääkäri. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös sopia Tullin, valtion muun viranomaisen tai maakunnan kanssa, että asianomainen viranomainen suorittaa hyväksytyssä satamassa tehtävän tarkastuksen. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset tarkastusten suorittamisesta.

11 §

*Tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaisella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua tarkastusta ja valvontaa varten tarpeelliset tiedot tuojalta ja tämän edustajalta sekä muilta viranomaisilta. Valvontaviranomaisella on myös oikeus saada tiedot tuonnissa käytetyn kuljetusvälineen lastiluetteloista.

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tarkastusta ja valvontaa varten tarvittavia tietoja ja asiakirjoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa taikka yksityisen taloudellista asemaa koskevina muutoin olisivat salassapidettäviä.

17 §

*Muun viranomaisen tekemän tarkastuksen johdosta suoritettavat toimenpiteet*

Jos Tulli tai 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu muu valtion viranomainen, jonka kanssa maa- ja metsätalousministeriö on sopinut tarkastuksen tekemisestä hyväksytyssä satamassa, tämän lain mukaan suorittamassaan tarkastuksessa toteaa tai viranomaisella on syytä epäillä, ettei tuontierä täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, on kyseisen viranomaisen ryhdyttävä 16 §:n mukaisiin toimenpiteisiin. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset tarkastuksen johdosta suoritettavista toimenpiteistä.

Jos maakunta, jonka kanssa maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen tarkastuksen tekemisestä hyväksytyssä satamassa, tämän lain mukaan suorittamassaan tarkastuksessa toteaa tai sillä on syytä epäillä, että tuontierä ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, on sen siirrettävä asia Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ratkaistavaksi.

18 §

*Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet*

Eläintautiepäilyistä säädetään eläintautilaissa (441/2013).

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määrätä sellaisen eläimen tai tavaran, joka on tuotu maahan ja jonka osalta havaitaan tai on syytä epäillä olevan eläintautien leviämisen vaaraa, vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi. Samaa menettelyä sovelletaan myös mainitulla tavalla maahan tuodun eläimen jälkeläisiin, alkioihin, sukusoluihin sekä eläimestä saataviin tuotteisiin.

21 §

*Palkkiot ja kustannusten korvaukset*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamalla rajaeläinlääkärillä on oikeus saada suorittamistaan tehtävistä valtion varoista palkkio ja kustannusten korvaus, mikäli tämä ei saa palkkiota tai korvausta muualta.

24 §

*Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen*

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa:

1) valtion viranomaisille, maakunnalle ja rajaeläinlääkäriksi valtuutetulle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;

3) Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

25 §

*Muutoksenhaku*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~, muun valtion viranomaisen, ja rajaeläinlääkärin tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Maksuja koskeviin päätöksiin haetaan kuitenkin muutosta siten kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

Tullin päätökseen haetaan muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**94.**

# Laki

**peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

*kumotaan* peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain (947/1997) 2, 9, 11, 13−17, 22 ja 28 §,
sellaisina kuin niistä ovat 11 § laissa 593/2011, 14 § osaksi laissa 593/2011, 16 § laissa 1481/2009, 17 § osaksi laeissa 1481/2009 ja 593/2011 ja 22 § laissa 455/1999, sekä
*muutetaan* lain nimeke ja 1, 3, 4, 8, 10, 18−20, 23−25 ja 27 §,
sellaisina kuin niistä ovat 1, 3 ja 4 § osaksi laissa 593/2011, 10 § laissa 593/2011, 18 § osaksi laissa 1481/2009, 23−25 § laissa 1481/2009 ja 27 § laissa 87/2014, seuraavasti:

# Laki

**peruskuivatustoiminnan avustamisesta**

1 §

*Soveltamisala*

Maatilatalouden toimintaedellytysten parantamiseksi ja tuotantokustannusten alentamiseksi voidaan peruskuivatustoimintaan myöntää avustusta valtion talousarviossa myönnettävistä tai maatilatalouden kehittämisrahastosta osoitettavista määrärahoista siten kuin tässä laissa säädetään.

Avustusta voidaan myöntää vesilaissa (587/2011) tarkoitetulle ojitusta, keskivedenkorkeuden pysyvää muuttamista tai vesistön säännöstelyä varten perustetulle vesioikeudelliselle yhteisölle tai kiinteistönomistajille yhteistä peruskuivatushanketta varten. Avustettavassa hankkeessa hyödyn tulee kohdistua pääasiassa viljelysmaahan ja useampaan kuin yhteen maatilaan.

3 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) *maatilalla* yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistönosan muodostamaa maatilataloudellista kokonaisuutta, joka kuuluu samalle omistajalle tai yhteisesti samoille omistajille taikka vaiheittaisessa omistajanvaihdoksessa eri omistajille;
2) *peruskuivatuksella* purojen ja valtaojien perkausta ja kaivua, putkiojien rakentamista sekä peltoalueiden pengertämistä riittävien edellytysten luomiseksi paikalliskuivatukselle, erityisesti salaojitukselle;
3) *peruskuivatushankkeella* vireillä, rakenteilla tai uusittavana olevaa peruskuivatustyötä;
4) *peruskorjaustyöllä* sellaista peruskuivatushanketta, jolla aiemmin toteutettu hanke uusitaan kokonaan tai merkittäviltä osiltaan;
5) *pientareella* vesilain 5 luvun 10 §:n 1 momentin mukaista ojaan kuuluvaa ehjää, pysyvän kasvillisuuden peittämää kaistaa ojan kummallakin puolella; sekä
6) *suojakaistalla* pellolla sijaitsevan uoman varteen jätettävää monivuotisen kasvillisuuden pysyvästi peittämää aluetta, jolla pyritään ehkäisemään pellon pinnalta huuhtoutuvan aineksen pääsyä vesistöön; piennar voi toimia tällaisena suojakaistana tai sen osana.

4 §

*Rahoitettavat kustannukset*

Tämän lain mukaista avustusta voidaan myöntää seuraaviin peruskuivatushankkeen tai sen osan kustannuksiin:
1) rakentamiskustannukset;
2) suunnittelukustannukset;
3) vesilain mukaisesta erityisen selvityksen hankkimista koskevasta menettelystä ja ojitustoimituksesta hakijalle aiheutuvat kustannukset;
4) harkinnanvaraisista ympäristönsuojelu- ja -hoitotoimenpiteistä aiheutuvat korvaukset ja muut kustannukset.

8 §

*Avustus*

Avustuksen osuus peruskuivatushankkeen hyväksyttävistä kustannuksista voi olla enintään 40 prosenttia.

Erityisistä syistä 1 momentissa tarkoitettua viljelysmaahan kohdistuvan avustuksen enimmäisosuutta voidaan kuitenkin korottaa enintään 20 prosenttiyksikköä sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, voidaan tämän lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin harkinnanvaraisista ympäristönhoitotoimenpiteistä aiheutuviin korvauksiin ja muihin kustannuksiin myöntää täysimääräisesti avustusta, jolloin mainittuja kustannuksia ei oteta huomioon määriteltäessä hankkeelle 1 tai 2 momentin nojalla myönnettävää muuta avustusosuutta.

10 §

*Avustuspäätöksen muuttaminen*

Avustuspäätöstä voidaan ojitusyhteisön tai hyödynsaajan hakemuksesta muuttaa, jos töiden kestäessä tai muutoin tulee ilmi seikkoja, jotka olisivat tiedossa ollessaan voineet merkittävästi vaikuttaa päätökseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen vireillepanon ajankohdasta.

18 §

*Avustuksen takaisinperiminen*

Tämän lain nojalla myönnetty avustus peritään takaisin osaksi tai kokonaan, jos:

1) avustus on myönnetty oleellisesti väärin perustein; tai

2) avustuksen saaja on antanut avustuksen myöntämiseen tai maksamiseen olennaisesti vaikuttaneita virheellisiä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti.

Avustus voidaan periä takaisin osittain tai kokonaan myös, jos avustuksensaaja on jättänyt noudattamatta avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja tai työ on jäänyt kesken.

Avustusta ei saa määrätä takaisinperittäväksi sen jälkeen, kun avustuksen myöntämispäätöksestä on kulunut 15 vuotta.

Avustuksen takaisinperimisestä päättää maakunta.

19 §

*Irtisanomis- ja viivästyskorot*

Takaisin maksettavaksi määrätyn avustuksen irtisanomiskorosta sekä viivästyneelle maksuerälle suoritettavasta korosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

20 §

*Pakkoperintä*

Takaisin maksettavaksi määrätty avustus saadaan periä ulosottotoimin ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin ~~verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961)~~ verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Valtiolle tämän lain nojalla takaisin perittävä avustus saadaan periä ulosottotoimin mahdollisen muutoksenhaun estämättä sanotussa järjestyksessä. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää ulosottamisen tai määrätä sen keskeytettäväksi.

23 §

*Viranomaiset*

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja seuraa tämän lain täytäntöönpanoa. Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maakunnat ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

24 §

*Avustuksen kohdentaminen, myöntäminen ja maksaminen*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ päättää avustuksiin tarkoitettujen määrärahojen kohdentamisesta maakunnille niiden kokoamien ja esittämien tarpeiden perusteella.

Maakunta päättää avustuksen myöntämisestä, menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä avustuksen maksamisesta. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ vastaa maksujen suorittamisesta. Maksuja koskevat päätökset voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset avustuksiin tarkoitettujen määrärahojen kohdentamisesta, avustuksen hakemisesta, myöntämisestä ja maksamisesta, avustuspäätöksen sisällöstä ja voimassaolosta sekä avustettavan hankkeen toimeenpanosta.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset avustusten hakemista, myöntämistä ja maksamista varten tarvittavista tiedoista ja niiden ilmoittamistavasta sekä tietojen toimittamisesta maakunnalle ja Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~.

25 §

*Valvonta ja avustajan käyttäminen valvonnassa*

Avustettavan hankkeen toteuttamista ja kunnossapitoa sekä niihin liittyvien rahoitusehtojen noudattamista valvoo maakunta.

Maakunnan viranhaltijalla on oikeus valvonnan suorittamista varten kulkea toisen alueella ja tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia. Avustuksen saaja on velvollinen esittämään maakunnan viranhaltijalle tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Maakunta voi 1 momentin mukaista tehtävää suorittaessaan käyttää apunaan muutakin kuin viranhaltijan asemassa olevaa henkilöä. Avustavalla henkilöllä on oltava tehtävän luonteeseen nähden riittävä pätevyys. Avustavaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Maakunta voi periä osakkaiden tai muiden hyödynsaajien pyynnöstä tehtävästä kunnossapitotarkastuksesta maksun. Maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin maakunnan hyväksymässä taksassa.

27 §

*Muutoksenhaku*

Maakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä peruskuivatushankkeen kohteena oleva alue tai pääosa siitä sijaitsee.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös maakunnalle, jonka on viipymättä toimitettava valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee avustuksen takaisinperimistä, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva avustuksena myönnettävää peruskuivatustoiminnan tukea koskeva hakemus siirtyy maakunnalle, jonka alueella tuettava peruskuivatushanke sijaitsee. Jos tuettava hanke sijaitsee kahden tai useamman maakunnan alueella, maakunnat sopivat hakemuksen käsittelystä ja ratkaisemisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat valtiontyönä ja valtionlainana myönnettävää peruskuivatustoiminnan tukea koskevat hakemukset raukeavat lain voimaan tullessa.

Peruskuivatustoiminnan tukeen, joka on myönnetty avustuksena ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädetyistä tehtävistä huolehtii se maakunta, jonka alueella tuettava peruskuivatushanke sijaitsee. Jos tuettava hanke sijaitsee kahden tai useamman maakunnan alueella, maakunnat sopivat tehtävien hoitamisesta.

Peruskuivatushankkeen tukeen, joka ennen tämän lain voimaantuloa on myönnetty valtiontyönä, sekä tällaisen valtiontyön osalle myönnettyyn valtionlainaan sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädetyistä tehtävistä huolehtii Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~.

---

**96.**

# Laki

## maaseutuelinkeinojen rahoituslain lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 38–40, 44, 45, 55, 58, 63, 65 ja 72 §, sellaisina kuin ne ovat, 38–40, 55 ja 65 § laissa 1483/2009, 44 § osaksi laeissa 274/2003, 1483/2009 ja 1192/2015, 45 § osaksi laeissa 1479/2007 ja 1483/2009, 58 ja 63 § laissa 78/2014 ja 72 § osaksi laissa 1483/2009, seuraavasti:

38 §

*Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely*

Maaseutuyrityksille tämän lain tai muiden säädösten tai valtioneuvoston päätöksen nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 36 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesta korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

39 §

*Velkajärjestelysopimus*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyksistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

40 §

*Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos:

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa;

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuin vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päätä.

*Tarkastusoikeus*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä maakunnalla on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tarkastuksia.

Valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voivat valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa mainittujen tukimuotojen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin, myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suorittamaan valtuutettuun tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tilintarkastajaan sovelletaan hänen suorittaessaan tässä tarkoitettua tarkastustehtävää rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

Poliisin on annettava tarpeellista virka-apua korvauksetta 1 momentissa tarkoitetussa valvonnassa.

45 §

*Tietojensaanti*

Tietojen luovuttamiseen ja salassapitoon sovelletaan, mitä maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (192/2013) säädetään.

Sen estämättä, mitä yksityisen liike- tai ammattitoimintaa, kirjanpitoa tai taloudellista asemaa koskevien tai verotusta varten annettujen tietojen salassapidosta taikka henkilötietojen suojasta säädetään, on tätä lakia täytäntöön panevilla viranomaisilla oikeus saada muilta viranomaisilta tässä laissa tarkoitettua tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä tietoja henkilöstä, jota asia koskee. Tiedonsaanti koskee myös sellaisia tietoja, jotka yksityistä liike- ja ammattitoimintaa, kirjanpitoa, verotusta tai yksityisen taloudellista asemaa koskevina olisi muutoin pidettävä salassa. Tukea myöntävä viranomainen voi edellyttää, että tuen hakija tai saaja antaa selvitystä terveydentilastaan siltä osin kuin sillä on merkitystä elinkeinon harjoittamisen kannalta ja sellaisen selvityksen pyytämiseen kysymyksessä olevassa tapauksessa muutoin on perusteita.

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ ja maakunnalle yksilöidystä pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ tai näiden valtuuttamalle henkilölle tiedot, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehtoja tai asianomaisia Euroopan unionin säädöksiä taikka tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

55 §

*Viranomaiset*

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ sekä maakunnat.

Tuen myöntämisestä 15 §:ssä tarkoitettuun vesistötoimenpiteeseen päättää asianomainen maakunta maa- ja metsätalousministeriön sille osoittamien määrärahojen rajoissa.

58 §

*Muutoksenhaku*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ ja maakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä toimitettava valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

63 §

*Käsittelymaksun periminen*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ sekä maakunnan velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia.

65 §

*Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö*

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä muualla laissa niiden käyttämisestä säädetään, käyttää:

1) maan ja omaisuuden hankkimiseen;
2) hankitun omaisuuden hoitamiseen ja kunnostamiseen;
3) maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnetyistä lainoista aiheutuviin hyvityksiin, korvauksiin ja hoitomenoihin sekä valtiontakaukseen liittyviin korvauksiin ja valtion takausvastuun toteutumisesta aiheutuviin menoihin;
4) 11 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin;
5) maa- ja metsätalousministeriön tai Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ hallinnassa olevan pellon metsittämiseen ja niiden hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; sekä
6) maatilatalouteen ja maaseudun pienyritystoimintaan liittyvään tutkimustoimintaan ja niitä koskevien selvitysten tekemiseen.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saadaan maksaa palkkiota ja korvausta 36 ja 38 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn liittyvistä kustannuksista.

72 §

*Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten velkajärjestely*

Tämän lain 5 luvussa tarkoitettu vapaaehtoinen velkajärjestely voidaan suorittaa myös maaseutuelinkeinolain, maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain, maatilalain (188/1977), maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/1986), ja muun niitä edeltävän lainsäädännön tai maaseutuelinkeinolain säätämisen jälkeen valtioneuvoston päätösten nojalla maatalouteen, puutarhatalouteen ja maaseudun pienimuotoiseen yritystoimintaan myönnettyjen valtionlainojen ja korkotukilainojen sekä edellä mainitun lainsäädännön mukaisten valtion myyntihintasaamisten osalta noudattaen soveltuvin osin, mitä edellä 5 luvussa säädetään.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla. Lain 38 ja 39 § tulevat kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

———

**97.**

# Laki

**eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 33 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1499/2015, sekä
muutetaan 12, 19, 22, 40 ja 43 §,
sellaisina kuin ne ovat, 12 ja 40 § laissa 1484/2009, 19 § laeissa 301/2006, 1484/2009 ja 1499/2015, 22 § laeissa 301/2006 ja 1484/2009 sekä 43 § osaksi laissa 1094/2007, seuraavasti:

12 §

*Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus*

Eläinlääkärinammatin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ määräysten mukaisia ilmoituksia ja tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkärinammatin harjoittamiseen liittyviä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkärinammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteensa sekä niiden muutokset Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.
Eläinlääkärinammatin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä maakunnalle sellaisia ammattitoiminnassaan saamiaan tietoja, jotka ovat tarpeen eläintautilain (441/2013) nojalla vastustettavien eläintautien leviämisen estämiseksi, sekä ilmoittamaan eläimestä, jonka hän ammattitoiminnassaan havaitsee tai epäilee tuodun Suomeen vastoin eläintautien vastustamiseen liittyviä tuontivaatimuksia. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkärinammatin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpitopaikassa tekemistään havainnoista eläinsuojeluviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.

19 §

*Ohjaus ja valvonta*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanon ja noudattamisen yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.
Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta sekä ohjaa ja valvoo lain ja mainittujen säännösten noudattamista.
Tehtäviensä suorittamiseksi Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ käsittelee eläinlääkärin ammattitoimintaa koskevia kanteluja. Menettelyssä sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

22 §

*Vastaanottotoiminnan tarkastaminen*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi tarkastaa eläinlääkärinammatin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi.
Tarkastus saadaan tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on aihetta epäillä eläinlääkärin syyllistyneen ammattitoiminnassaan rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.
Viranomaisen apuna tarkastuksessa voidaan käyttää asiantuntijoita. Asiantuntijoiden on oltava tunnetusti taitavia ja kokeneita henkilöitä, jotka edustavat tarkastuksen kannalta merkityksellistä tieteellistä, käytännön eläinlääkinnän tai muuta asiantuntemusta. Asiantuntijoilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada vastaanottotoiminnan tarkastamista varten tarpeelliset tiedot käyttöönsä. Asiantuntijat ovat velvollisia pitämään salassa saamansa salassa pidettäviksi säädetyt tiedot.

40 §

*Tiedonsaantioikeus*

Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, maakunnan, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä samoin kuin apteekilta ja lääketukkukaupalta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

43 §

*Kelpoisuus eräisiin virkoihin ja toimiin*

Eläinlääkäriksi valtion, maakunnan, kunnan, yhteisön tai muuhun eläinlääkärin virkaan tai toimeen saadaan nimittää, määrätä tai ottaa ainoastaan laillistettu eläinlääkäri.

Edellä 4 §:n mukaisesti laillistettu eläinlääkäri saadaan nimittää sellaiseen maakunnan tai kunnan eläinlääkärin virkaan, johon kuuluu elintarvikevalvontaan taikka eläinten terveyden tai hyvinvoinnin valvontaan liittyviä tehtäviä vain, jos henkilöllä on Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ myöntämä todistus siitä, että hän on tutustunut viraston hyväksymällä tavalla Suomen kyseisen alan lainsäädäntöön.

Kelpoisuudesta eräisiin elintarvikevalvonnan tehtäviin säädetään elintarvikelain (23/2006) 35 §:ssä ja sen nojalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua virkaa tai tointa voi väliaikaisesti hoitaa 7 §:ssä tarkoitettu henkilö, jollei muualla laissa toisin säädetä.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**Ehdotetaan poistettavaksi esityksestä.**

**~~98.~~**

## ~~Laki~~

**~~siemenkauppalain 16 ja 20 §:n muuttamisesta~~**

~~Eduskunnan päätöksen mukaisesti~~

~~*muutetaan* siemenkauppalain (728/2000) 16 ja 20 §, sellaisena kuin niistä on 16 § laissa 1486/2009, seuraavasti:~~

~~16 §~~

~~*Valvontaviranomaiset*~~

~~Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto. Maakunta valvoo kylvösiemenen markkinointia alueellaan. Kylvösiemenen maahantuontia valvoo Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston ohella Tulli.~~

~~20 §~~

~~*Valvontasuunnitelma*~~

~~Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston on laadittava valvontasuunnitelma kylvösiemenen valvonnan järjestämisestä ja valvontakertomus suoritetusta valvonnasta.~~

~~_____~~

~~Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.~~

~~_____~~

**101.**

## Laki

**hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) 5–7, 10, 15 ja 22 §,
sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 1490/2009, 10 § laissa 1490/2009 sekä 22 § laissa 82/2014, seuraavasti:

5 §

*Ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka tietää tai epäilee, että hänen hallitsemallaan alueella on hukkakauraesiintymä, josta ei ole aikaisemmin tehty ilmoitusta valvontaviranomaiselle, on ilmoitettava esiintymästä viipymättä sille maakunnalle, jonka alueella hukkakauraesiintymä sijaitsee.
Viranomaisen tai valtuutetun tarkastajan, joka alueella suoritettavan muun tarkastuksen tai toimenpiteen yhteydessä havaitsee alueella hukkakauraa, on ilmoitettava hukkakauran esiintymisestä sille maakunnalle, jonka alueella hukkakauraesiintymä sijaitsee.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

6 §

*Katselmus ja torjuntasuunnitelma*

Saatuaan 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai muulla tavoin tiedon hukkakauran mahdollisesta esiintymisestä maakunnan on viipymättä suoritettava alueella katselmus. Jos alueella katselmuksen perusteella todetaan hukkakauraesiintymä, maakunnan on viipymättä annettava aluetta koskeva hukkakauran torjuntaohje. Jos alueen haltija ei noudata torjuntaohjetta tai alue on pahoin hukkakauran saastuttama, maakunnan on tehtävä alueelle torjuntasuunnitelma.
Katselmuksen suorittaja voi katselmuksen yhteydessä päättää kuluvan kasvukauden aikana suoritettavista toimenpiteistä hukkakauran torjumiseksi, jos on olemassa välitön vaara hukkakauran leviämisestä kasvukauden aikana. Kuluvan kasvukauden aikana suoritettavia toimenpiteitä koskeva päätös on saatettava viivytyksettä maakunnan ratkaistavaksi. Päätös raukeaa, jos maakunta ei ole ratkaissut kuluvaa kasvukautta koskevia toimenpiteitä väliaikaisella torjuntasuunnitelmalla kahden viikon kuluessa päätöksen antamisesta. Väliaikainen torjuntasuunnitelma on kumottava samalla, kun alueelle tehdään 1 momentissa tarkoitettu torjuntasuunnitelma.
Jos hukkakauraesiintymä sijaitsee useamman kuin yhden maakunnan alueella, tulee maakunnan, jonka alueella hukkakauraesiintymä pääasiallisesti sijaitsee, tehdä katselmus ja laatia hukkakauran torjuntasuunnitelma.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset katselmuksen suorittamisesta sekä torjuntasuunnitelman ja väliaikaisen torjuntasuunnitelman sisällöstä.

7 §

*Velvollisuus tietojen antamiseen*

Jos alue, jolla esiintyy hukkakauraa, kaupan tai muun sopimuksen perusteella luovutetaan toiselle, luovuttaja ja haltija on ennen sopimuksen tekemistä velvollinen antamaan hukkakauran esiintymisestä tiedon toiselle sopijapuolelle.
Maakunta tai muu 10 §:ssä tarkoitettu viranomainen on velvollinen pyynnöstä antamaan tietoja hukkakauran esiintymisestä alueen kaupan tai muun sopimuksen perusteella tapahtuvan luovutuksen yhteydessä.

10 §

*Valvontaviranomaiset*

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~. Maakunta valvoo hukkakauran torjuntaa alueellaan.
Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ohella Tulli.

15 §

*Hukkakaurarekisteri*

Kunkin maakunnan tulee pitää valvontaa varten rekisteriä niistä alueista, joilla on esiintynyt hukkakauraa.
Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:
1) alueen haltijan nimi ja osoite sekä muut yhteystiedot;
2) alueen tilatunnus, jos sellainen on olemassa;
3) peruslohkon tai muun alueen, jolla esiintyy hukkakauraa, tunnus;
4) päivämäärät, jolloin ilmoitus hukkakauran löytymisestä on tehty ja katselmus tai katselmukset on suoritettu sekä todetun hukkakaurasaastunnan aste ja torjuntasuunnitelma tai väliaikainen torjuntasuunnitelma;
5) 18–20 §:n nojalla määrätyt rangaistukset ja muut toimenpiteet;
6) päivämäärä, jolloin alue on todettu vapaaksi hukkakaurasta.
Maakunnan on poistettava alue rekisteristä kahden vuoden kuluttua siitä, kun maakunta on alueen haltijan pyynnöstä todennut alueen vapaaksi hukkakaurasta.
Henkilötietojen keräämiseen ja tallettamiseen 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin sekä rekistereihin talletettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (532/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisterin pitämisestä ja alueen toteamisesta hukkakaurasta vapaaksi.

22 §

*Muutoksenhaku*

Maakunnan muuhun kuin 6 §:ssä tai 5 luvussa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä maakunnalta.
Maakunnan 6 §:ssä tai 5 luvussa tarkoitettuun päätökseen, Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätökseen sekä maakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan tai muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.
Hallinto-oikeuden päätökseen asiassa, joka koskee 6 §:ssä tai 5 luvussa tarkoitettua päätöstä, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

## 102.

# Laki

**kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 103/2019, ~~osaksi laeissa 902/2013 ja 376/2016~~, seuraavasti:

6 §

*Tietojen luovuttaminen tietopalveluna*

Maanmittauslaitoksen on järjestettävä jokaiselle mahdollisuus saada Maanmittauslaitoksessa maksutta luettavakseen kiinteistötietojärjestelmässä olevat tiedot ja tehdä niistä muistiinpanoja. Maksua vastaan tietoja luovutetaan otteina, todistuksina ja muina tulosteina sekä teknisen käyttöyhteyden avulla. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, voidaan tiedoista antaa maksua vastaan kopio sähköisessä muodossa.
Otteita, todistuksia ja muita tulosteita sekä 1 momentissa tarkoitettuja kopioita voivat antaa kunnat, Maanmittauslaitos ja maistraatit sekä Maanmittauslaitoksen päätöksen nojalla myös muut viranomaiset, joilla on tekninen käyttöyhteys kiinteistötietojärjestelmään.
Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa 4 §:ssä tarkoitetun viranomaisen puolesta tietoja kiinteistötietojärjestelmästä oikeushallinnon viranomaiselle, Valtion lupa- ja valvontavirastolle, Ahve-

nanmaan valtionvirastolle, Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~, maakunnalle, kunnalle, Verohallinnolle, esitutkintaviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle ja kaupanvahvistajalle. Lisäksi hakemuksen perusteella Maanmittauslaitos saa myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja yhdyskuntasuunnittelua, kiinteistönvälitystä, kiinteistönarviointia, luoton myöntämistä ja valvontaa taikka muuta näihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta varten. Käyttölupaan voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei kuitenkaan tarvita kiinteistötunnusta ja kiinteistöjaotusta koskevan tiedon saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla.

Henkilötietojen siirrosta kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 V luvussa. ~~Euroopan unionin ulkopuolelle on voimassa, mitä henkilötietolain (523/1999) 5 luvussa säädetään.~~

Edellä 4 momentissa mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta kiinteistötietojärjestelmään. ~~Henkilötunnus voidaan luovuttaa ainoastaan silloin, jos pyytäjällä on tai voi olla se henkilötietolain tai muun lain nojalla hallussaan. Kiinteistötietojärjestelmästä annettavaan todistukseen, joka on tarpeen henkilön oikeuksien tai velvollisuuksien toteuttamiseksi, voidaan henkilön yksilöimiseksi merkitä henkilötunnus.~~

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**Ehdotetaan poistettavaksi esityksestä.**

## ~~104.~~

## ~~Laki~~

### ~~kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamista~~

~~Eduskunnan päätöksen mukaisesti~~

~~*muutetaan* kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) 4, 6, 9–11, 14, 17, 26, 28, 30, 33 ja 34§, sellaisina kuin ne ovat 4 ja 26 § laeissa 384/2008 ja 1492/2009, 6 § osaksi laissa 1492/2009, 9,10 14 ja 28 § laissa 1492/2009, 11 § laeissa 384/2008,1492/2009 ja 948/2012, 17 ja 33 § laissa 384/2008, 30 § laissa 948/2012, ja 34 § laissa 97/2014, seuraavasti:~~

~~4 §~~

~~*Rekisteröitymisvelvollisuus ja rekisteröinnin edellytykset*~~

~~Kasveja, kasvituotteita ja muita tavaroita, joiden mukana kasvintuhooja voi helposti levitä, saa markkinoida, tuottaa markkinointia varten, varastoida, maahantuoda ja viedä maasta vain sellainen toimija, joka on merkitty Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston valvontaa varten pitämään rekisteriin (kasvinsuojelurekisteri).~~

~~Rekisteröitymisvelvollisuus ei koske paikallismarkkinoijaa tai sitä joka satunnaisesti vie maasta pieniä määriä kasveja, kasvituotteita ja muita tavaroita taikka sitä joka tuo maahan omaan käyttöönsä vain pieniä määriä tällaisia kasveja, kasvituotteita tai muita tavaroita. Rekisteröitymisvelvollisuus ei myöskään koske sellaista maahantuojaa tai maasta viejää, joka on merkittynä toisen Euroopan unionin jäsenvaltion kasvinsuojeluviranomaisen vastaavaan viralliseen rekisteriin.~~

~~Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään, sen mukaan kuin kasvinterveyttä koskevissa Euroopan yhteisön säännöksissä säädetään tai Suomea sitovissa kasvinterveyden suojelemista koskevissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään, mitä kasveja, kasvituotteita ja muita tavaroita rekisteröintivaatimus koskee.~~

~~Rekisteröinnin edellytykset täyttävällä toimijalla on oikeus tulla rekisteröidyksi kasvinsuojelurekisteriin. Rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on, että:~~

~~1) toimija ylläpitää ajan tasalla olevaa kaaviota, josta ilmenee tämän lain soveltamisalaan kuuluvien kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden sijainti;~~

~~2) toimija pitää tiedostoa tuotantopaikoista ja varasto- tai muuhun rekisterissä mainittuun paikkaan tuoduista, niissä tuotetuista ja markkinoiduista tämän lain soveltamisalaan kuuluvista tuotteista ja säilyttää näitä tietoja vähintään vuoden ajan;~~

3) toimija tarkastaa vähintään silmämääräisesti tämän lain soveltamisalaan kuuluvat tuotteet ja tilat kasvintuhoojien mahdollisen esiintymisen toteamiseksi; sekä

4) rekisteröidyllä yksiköllä on kasvinterveydestä vastaava henkilö.

Rekisteröintiä kasvinsuojelurekisteriin haetaan Ruokavirastolta Elintarviketurvallisuusvirastolta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

6 §

*Markkinointi*

Tiettyjä kasveja, kasvituotteita ja muita tavaroita, joiden mukana kasvintuhooja voi helposti levitä, saadaan, paikallismarkkinointia lukuun ottamatta, markkinoida vain kasvipassilla tai muulla tavaran kasvinterveydestä annetulla todistuksella varustettuna. Jokaisella markkinoitavalla tavaraerällä on oltava jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa myönnetty kasvipassi tai muu todistus.

Kasvipassin käyttöoikeuden antaa Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto hakemuksesta toimijalle, jonka toiminta on Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston tai maakunnan virallisessa valvonnassa ja täyttää kyseiseltä toiminnalta vaadittavat kasvinterveysmääräykset. Muun 1 momentissa tarkoitetun todistuksen antaa Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto tavaralle tai toiminnalle, joka täyttää kyseiseltä tavaralta tai toiminnalta todistuksen saamiseksi vaadittavat kasvinterveysmääräykset.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään sen mukaan kuin kasvinterveyttä koskevissa Euroopan unionin säännöksissä säädetään, mitä kasveja, kasvituotteita ja muita tavaroita, joiden mukana kasvintuhooja voi helposti levitä, tämä velvollisuus koskee, mitä todistusta kunkin tällaisen tavaran markkinoinnissa tulee käyttää ja mitä kasvinterveysvaatimuksia toiminnalta kasvipassin käyttöoikeuden tai muun todistuksen myöntämiseksi tällaisille tavaroille edellytetään.

9 §

*Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta ja muuttumisesta*

Toimijan on tehtävä toimintansa lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista ilmoitus Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle.

10 §

*Ilmoittamisvelvollisuus*

Joka tietää tai epäilee 2 §:n 3 momentin nojalla säädetyssä asetuksessa tarkoitettua kasvintuhoojaa esiintyvän omistamallaan tai hallinnassaan olevalla kiinteistöllä, kiinteistön osalla, viljelmällä, tavaravarastossa, kuljetusvälineessä tai rakennuksessa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä asianomaiselle maakunnalle tai Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle. Sama koskee viranomaista, joka toiminnassaan havaitsee tällaisen kasvintuhoojan esiintymisen. Maakunnan on ilmoitettava kasvintuhoojan esiintymisestä Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle.

11 §

*Kasvintuhoojien torjunta*

Kasvintuhoojien torjumiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi voidaan:

1) velvoittaa maanomistaja, viljelijä taikka kiinteistön tai kiinteistön osan omistaja tai haltija suorittamaan välttämättömiä toimenpiteitä kiinteistöllä esiintyvän kasvintuhoojan hävittämiseksi;

2) määrätä kasvintuhoojan saastuttaman rakennuksen, työ- tai kuljetusvälineen taikka muun esineen välttämättömästä puhdistamisesta tai desinfioimisesta sekä välttämättömästä puhdistus- ja desinfiointitavasta;

3) määrätä kasvien tai kasvialkuperää olevien pakkausten tai pakkausaineiden välttämättömästä puhdistuksesta, desinfioimisesta tai hävittämisestä sekä välttämättömästä puhdistus-, desinfiointi- tai hävitystavasta taikka asettaa välttämättömiä rajoituksia kasvien tai kasvialkuperää olevien pakkausten tai pakkausaineiden käyttämiselle;

4) määrätä kasvien viljelemistä, kuljetusta tai kauppaa koskevia välttämättömiä kieltoja, ehtoja ja rajoituksia;

5) määrätä kasvien viljelemisen, sadonkorjuun ja kaupan yhteydessä välttämättömästi suoritettavista toimenpiteistä;

6) määrätä välttämättömiä kieltoja tai ehtoja kasvien, kasvituotteiden, kasvintuhoojien ja muiden sellaisten tavaroiden, joiden mukana kasvintuhooja voi helposti levitä, markkinoinnille, maahantuonnille ja maastavientiin; sekä

7) velvoittaa toimijan noudattamaan muita kasvintuhoojien torjumiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi välttämättömiä rajoituksia, kieltoja ja toimenpiteitä.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, määräyksistä, kielloista, ehdoista ja rajoituksista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sen mukaan kuin kasvinterveyttä koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään tai Suomea sitovissa kasvinterveyden suojelemista koskevissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään. Asetus voi koskea kaikkia kasvintuhoojia tai vain tiettyjä kasvintuhoojia.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto tai maakunta tekee 2 momentissa tarkoitetun asetuksen nojalla toimijakohtaisen torjuntapäätöksen. Torjuntapäätös voidaan tehdä myös asianosaista kuulematta, jos asian ratkaisemista ei voi lykätä ilman kasvinterveydelle aiheutuvaa merkittävää vaaraa ja asianosaisen kuuleminen ei ole viivytyksettä mahdollista. Jos on erityistä syytä epäillä asetuksessa tarkoitetun kasvintuhoojan esiintymistä, Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto voi ryhtyä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin jo ennen kasvintuhoojan esiintymisen varmistumista.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto tai maakunta voi Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston kustannuksella tehdä 1 momentissa tarkoitettuja kiireellisiä ja vähäisiä toimenpiteitä, jos toimenpiteen tekemättä jättäminen vaarantaisi kasvinterveyden.

Maa- ja metsätalousministeriö voi lisäksi antaa Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle luvan ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sellaisten kasvintuhoojien osalta, joista ei ole säädetty 2 momentissa tarkoitetulla asetuksella. Jos tällaisen kasvintuhoojan esiintyminen aiheuttaa välitöntä uhkaa kasvinterveydelle eikä asia siedä viivytystä, Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto voi ryhtyä välttämättömiin 1 momentissa tarkoitettuihin torjuntatoimenpiteisiin jo ennen luvan antamista.

14 §

*Valvontaviranomaiset*

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa valtakunnallisesti Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto ja alueellisesti maakunta. Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto on kasvinterveysdirektiivissä tarkoitettu kasvinsuojeluviranomainen Suomessa.

Maahantuontia, siltä osin kuin se ei kuulu Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle, valvoo Tulli. Tullille siirrettävistä Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston toimivaltaan kuuluvista tehtävistä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sen mukaan kuin tehtävien siirrosta ja laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja valtiovarainministeriön välillä.

Valvontaviranomaiselle tässä laissa säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, ellei Ahvenanmaan itsehallintolaista (1144/1991) muuta johdu.

17 §

*Valvontasuunnitelma*

Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston on laadittava valvontasuunnitelma valvonnan järjestämiseksi.

26 §

*Kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökielto*

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto voi päätöksellään kieltää 6 §:ssä tarkoitetun kasvipassin tai muun todistuksen taikka 7 §:ssä tarkoitetun todistuksen tai merkinnän käytön, jos se on välttämätöntä kasvintuhoojien torjumiseksi tai leviämisen estämiseksi taikka jos edellytykset kasvipassin, todistuksen tai merkinnän käytölle eivät enää täyty. Päätöksestä on ilmoitettava asianosaiselle viipymättä. Suullisesti annettu kielto on vahvistettava kirjallisesti. Kielto on kumottava heti, kun sen antamisen syytä ei enää ole olemassa.

Kielto on annettava määräaikaisena, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on mahdollista poistaa. Kielto on viipymättä peruutettava, jos puutteellisuus on poistettu tai puutteellisuudella ei enää kiellon määräämisen kannalta ole merkitystä. Kiellon peruuttamisesta on ilmoitettava asianosaiselle viipymättä.

Jos asia ei siedä viivytystä, Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston lisäksi maakunta tai valtuutettu tarkastaja voi kieltää kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käytön väliaikaisesti. Väliaikainen käyt-

tökielto on saatettava viivytyksettä Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston ratkaistavaksi. Kielto raukeaa, jos Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa kiellon antamisesta.

28 §

*Uhkasakko tai teettäminen*

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto tai maakunta voi tehostaa 11 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa, toimenpidettä tai niitä koskevan menettelyn täytäntöönpanoa taikka 26 §:ssä tarkoitettua kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

30 §

*Kasvintuhoojan torjuntapäätöksestä aiheutuvien kustannusten korvaaminen*

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto voi päättää, että kasvintuhoojan hävittämiseksi annetun 11 §:ssä tarkoitetun torjuntapäätöksen täytäntöönpanosta aiheutuneet välittömät ja välttämättömät kustannukset korvataan toimijalle valtion varoista kokonaan tai osittain, jos kasvintuotannolle aiheutuneet vahingot ovat poikkeuksellisen suuret. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että toimijalle on aiheutunut hävittämistoimenpiteistä huomattavia kustannuksia, joilla on toimijan elinkeinolle kohtuuttoman suuri merkitys tai joiden korvaaminen on toimijan elinkeinon jatkamisen kannalta tarpeellista. Korvausta voidaan maksaa vain siltä osin kuin toimijalle ei makseta korvausta vakuutuksesta tai rahastosta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja vahinkojen arvioinnista ja laskennasta.

Korvausta on haettava Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on toimitettava asianomaiselle maakunnalle ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. Maakunta antaa lausunnon sen tekemään torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Jos kustannuksia tai vahinkoja on korvattu perusteettomasti, on Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston määrättävä liikaa saatu määrä palautettavaksi. Palautettavasta määrästä peritään korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona korvaus on maksettu. Jos palautettavaa määrää ei makseta viimeistään Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Jos palautettava määrä on vähäinen taikka jos palauttamista tai koron perimistä on pidettävä kohtuuttomana palautusvelvollisen taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin nähden, voidaan palautusvelvollinen vapauttaa osittain tai kokonaan korvauksen palauttamisesta tai koron maksamisesta.

33 §

*Maksut, palkkiot ja korvaukset*

Valtion viranomaisen ja valtuutetun tarkastajan suoritteista valtiolle perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto maksaa valtuuttamilleen tarkastajille tämän lain mukaisista tarkastuksista ja näytteenotoista palkkion ja korvaa heille aiheutuneet kustannukset.

Maakunta perii tämän lain perusteella tekemistään muista kuin kasvintuhoojien kartoittamiseksi tehtävistä tarkastuksista hyväksymänsä taksan mukaisen maksun.

34 §

*Muutoksenhaku*

Edellä 11 §:ssä tai 6 luvussa tarkoitettuun päätökseen sekä Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston päätökseen perusteettoman edun palautuksesta saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin

~~hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Haettaessa muutosta maakunnallisia maksuja koskevaan taksa-päätökseen, sovelletaan kuitenkin, mitä maakuntalain 17 luvussa säädetään.~~

~~Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.~~

~~Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiiriin päätös olennaisimmin liittyy joko alueen sijainnin tai elinkeinonharjoittajan kotipaikan perusteella.~~

~~Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.~~

~~Hallinto-oikeuden päätökseen asiassa, joka koskee 11 §:ssä tai 6 luvussa tarkoitettua päätöstä taikka Ruoka-viraston Elintarviketurvallisuusviraston päätöstä perusteettoman edun palautuksesta, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.~~

~~Tullille 14 §:n 2 momentin mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön asetuksella siirretyn tehtävän osalta muutosta haetaan siinä järjestyksessä kuin tullilaissa 304/2016 säädetään.~~

---

~~Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.~~

---

## 105.

# Laki

**vesihuollon tukemisesta annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan vesihuollon tukemisesta annettu laki (686/2004).

2 §

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Vesihuollon tukeen, joka on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ huolehtii kumotun lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvista myönnettyjen tukien valvontaan liittyvistä tehtävistä.

---

**Ehdotetaan poistettavaksi esityksestä.**

## ~~107.~~

# ~~Laki~~

**~~elintarvikelain muuttamisesta~~**

~~Eduskunnan päätöksen mukaisesti~~

~~*kumotaan* elintarvikelain (23/2006) 32, 33, 42, 63, ja 76 §, sellaisina kuin niistä ovat 32 § osaksi laissa 352/2011, 33 ja 42 § laissa 352/2011 ja 76 § laissa 970/2015, sekä,~~

~~*muutetaan* 3 §:n 3 momentti, 6 §:n 6 kohta, 14, 15, 15a, 21 a, 22, 22 a, 24, 30, 31, 34, 41–43, 41, 43, 45, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 63, 64, 71, 74, 75, 77, 81, 83, 85 ja 86 §~~

~~sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n momentti laissa 352/2011, 14, 15, 15 a, 31, 33, 42 ja 49 § laissa 352/2011, 21 a § laissa 643/2010, 22 § laeissa 365/2013 ja 503/2014, 22 a § laissa 365/2013, 24, 45 ja 46 § osaksi laissa 989/2007, 30 § laissa 128/2017, 34 § osaksi laeissa 1495/2009, 365/2013 ja 503/2014, 43 § laeissa 352/2011, 365/2013 ja 503/2014, 48 § laissa 1153/2016, 52 § laeissa 1495/2009 ja 365/2013, 71 § osaksi laeissa~~

989/2007, 130/2009, 643/2010, 352/2011 ja 559/2014, 74 ja 75 § laissa 970/2015, 83 § laeissa 352/2011 ja 503/2014, 85 § laissa 1724/2009 sekä 86 § osaksi laissa 1495/2009, seuraavasti:

3 §

*Euroopan unionin lainsäädäntö*

Siltä osin kuin muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009, jäljempänä sivutuoteasetus, koskee tämän lain mukaisia elintarvikehuoneistoja tai niissä harjoitettavaa toimintaa, toimivaltaisia valvontaviranomaisia ovat Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto ja maakunta siten kuin niiden toimivaltajaosta tässä laissa säädetään.

6 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

*6) valvontaviranomaisella* tämän lain mukaisista valvontatehtävistä huolehtivia valtion viranomaisia ja maakuntaa;

14 §

*Elintarvikehuoneistoa koskevan ilmoituksen käsittely*

Elintarvikehuoneistoja koskevat ilmoitukset käsittelee elintarvikehuoneiston sijaintimaakunta. Ilmoituksen liikkuvasta elintarvikehuoneistosta, sekä sellaisesta elintarvikehuoneistosta, jossa harjoitettavan toiminnan tarkoitus on pelkästään elintarvikkeiden kuljetus tai säilyttäminen yhdessä tai useammassa kuljetusajoneuvossa tai kontissa, käsittelee se maakunta, jonka alueella toiminta aloitetaan tai jonka alueella elintarvikehuoneiston toiminnasta on aikaisemmin ilmoitettu.

Ilmoituksen elintarvikehuoneistosta, jota käytetään ainoastaan elintarvikkeiden myyntiin, välittämiseen tai muuhun käsittelyyn ilman, että elintarvikkeet ovat kyseisessä huoneistossa, voi käsitellä toimijan kotimaakunta, jos sijaintimaakunta on epäselvä tai siihen on muu erityinen syy.

Valtion lupa- ja valvontavirasto käsittelee ilmoitukset alkoholilain (1143/1994) 5 ja 35 §:ssä (1102/2017) 14 ja 16 §:ssä tarkoitetuista valmistus- ja varastopaikoista. Maakunta käsittelee ilmoitukset alkoholilain 13 §:ssä ja 14 §:n 2 momentissa 17 §:n 2 momentissa ja 26 §:ssä tarkoitetuista alkoholijuomien vähittäismyyntipaikoista.

Elintarvikehuoneistoa koskevan ilmoituksen käsittelevä viranomainen antaa elintarvikealan toimijalle todistuksen ilmoituksen käsittelystä. Valvontaviranomaisen on toimitettava tiedot sille ilmoitetuista elintarvikehuoneistoista Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle tämän määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä ilmoituksen käsittelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella

15 §

*Elintarvikehuoneiston hyväksyminen laitokseksi*

Edellä 13 §:n 2 momentissa tarkoitetut laitokset hyväksyy laitoksen sijaintimaakunta. Liikkuvan laitoksen hyväksyy se maakunta, jonka alueella toiminta aloitetaan.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto hyväksyy kuitenkin teurastamot ja riistan käsittelylaitokset sekä niiden yhteydessä olevat laitokset, mukaan lukien liikkuvat laitokset. Lapin maakunta hyväksyy poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat laitokset, mukaan lukien liikkuvat laitokset.

Valvontaviranomainen tekee elintarvike-huoneiston hyväksymisestä laitokseksi päätöksen. Valvontaviranomainen voi asettaa päätöksessään ehtoja terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Valvontaviranomaisen on ratkaistava asia 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta, ellei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä.

Valvontaviranomaisen on toimitettava tiedot laitokseksi hyväksymistään elintarvikehuoneistoista Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle tämän määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä hyväksymispäätöksen tekemisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

15 a §

*Liikkuvasta elintarvikehuoneistosta tiedottaminen*

Elintarvikealan toimijan on tiedotettava elintarvikkeen myynnistä ja muusta käsittelystä ilmoitetussa tai hyväksytyssä liikkuvassa elintarvikehuoneistossa niille maakunnille, joiden alueella toimintaa harjoitetaan.

Elintarvikealan toimijan on kuitenkin tiedotettava teurastuksesta ja elintarvikkeen käsittelystä liikkuvassa teurastamossa ja riistan käsittelylaitoksessa sekä niiden yhteydessä olevassa laitoksessa Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle. Liikkuvasta poroteurastamon ja sen yhteydessä olevan laitoksen toiminnasta on vastaavasti tiedotettava Lapin maakuntaa.

Tiedon on oltava viranomaisella viimeistään neljä arkipäivää ennen ilmoitetun toiminnan aloittamista ja viimeistään kaksi viikkoa ennen hyväksytyn toiminnan aloittamista.

21 a §

*Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvien tarvikkeiden markkinoille saattamisesta ilmoittaminen*

Toimijan, joka saattaa markkinoille elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita, on ilmoitettava toimipaikastaan ja siellä harjoitettavasta toiminnasta toimipaikan sijaintimaakunnalle.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksen tekemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

22 §

*Alkutuotantopaikan ilmoittaminen*

Elintarvikealan toimijan on ilmoitettava maakunnalle alkutuotantopaikasta ja siellä harjoitettavasta alkutuotannosta. Alkutuotannoksi katsotaan yleisen elintarvikehygienia-asetuksen liitteen I mukaisten toimintojen lisäksi elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäinen alkutuotannon tuotteiden luovutus tuottajalta suoraan kuluttajalle. Maakunnan on ilmoitettava toimijalle saaneensa ilmoituksen alkutuotantopaikasta.

Alkutuotantopaikasta ilmoittaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos maakunta saa tiedon 1 momentissa tarkoitetusta toiminnasta toiselta viranomaiselta. Maakunnan on ilmoitettava toimijalle saaneensa tiedot alkutuotantopaikasta toiselta viranomaiselta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä metsästyksestä, 1 momentissa tarkoitetusta luonnonvaraisen riistan luovutuksesta suoraan kuluttajalle eikä luonnonvaraisten kasvien ja sienten alkutuotannosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei myöskään tarvitse tehdä kasvien ja sienten alkutuotantopaikasta, jos:

1) toimija on yksityinen henkilö;

2) toimintaa ei voida pitää elinkeinon harjoittamisena; tai

3) toiminta on osa saman toimijan 13 §:n mukaisesti ilmoitetun elintarvikehuoneiston toimintaa.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä ja elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisestä luovutuksesta sekä yleisen elintarvikehygienia-asetuksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygienia-asetuksen 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan tarkoittamia toimintoja koskevista kansallisista järjestelyistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

22 a §

*Alkutuotantopaikan hyväksyminen*

Elintarvikealan toimijan, joka harjoittaa toimintaa, jolta yleisen elintarvikehygienia-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan edellytetään hyväksymistä, on 22 §:n 1 momentista poiketen haettava maakunnalta alkutuo-

tantopaikan hyväksymistä ennen toiminnan aloittamista tai toiminnan olennaista muuttamista. Elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisestä toiminnasta on kuitenkin hyväksymistä koskevan hakemuksen asemesta tehtävä 22 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua hakemusta ei myöskään tarvitse tehdä kasvien ja sienten alkutuotantopaikasta, jos:

1) toimija on yksityinen henkilö;

2) toimintaa ei voida pitää elinkeinon harjoittamisena; tai

3) toiminta on osa saman toimijan 13 §:n mukaisesti ilmoitetun elintarvikehuoneiston toimintaa.

Valvontaviranomainen tekee alkutuotantopaikan hyväksymisestä päätöksen. Valvontaviranomainen voi asettaa päätöksessään ehtoja terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Valvontaviranomaisen on ratkaistava asia 60 vuorokauden kuluessa asian vireilletulosta, jollei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen ja hyväksymispäätöksen tekemisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

24 §

*Elintarvikealan toimijan tiedonantovelvollisuus*

Elintarvikealan toimijan on välittömästi ilmoitettava asianomaiselle valvontaviranomaiselle merkittävistä omavalvonnassa tai muulla tavoin esille tulleista terveysvaaroista sekä toimenpiteistä, joihin kyseisten epäkohtien korjaamiseksi on ryhdytty. Tarkempia säännöksiä ilmoituksen tekemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Elintarvikealan toimijan on, saatuaan tiedon tuottamansa, jalostamansa tai jakelemansa elintarvikkeen aiheuttamasta ruokamyrkytyksestä tai epäillessään tuottamansa, jalostamansa tai jakelemansa elintarvikkeen voivan aiheuttaa ruokamyrkytyksen, ilmoitettava siitä välittömästi maakunnalle. Ruokamyrkytyksen aiheuttajaksi epäilty elintarvike tai näyte siitä on säilytettävä niin, että se voidaan tutkia laboratoriossa ruokamyrkytyksen syyn selvittämiseksi.

Elintarvikealan toimijan tiedonantovelvollisuudesta säädetään myös yleisen elintarvikeasetuksen 19 artiklassa.

30 §

*Keskusviranomainen*

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallisesti elintarvikevalvontaa siten kuin tässä laissa säädetään sekä sen lisäksi:

1) arvioi elintarvikevalvonnan toteutumista maakunnissa;

2) huolehtii elintarvikevalvonnasta teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa;

3) vastaa eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvonnan suunnittelusta ja toteutuksesta;

4) vastaa valtakunnallisesti muista erityistä asiantuntemusta vaativista elintarvikevalvontatehtävistä;

5) arvioi yleisen elintarvikehygienia-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetut hyvän tuotantotavan ohjeet;

6) toimii yleisen elintarvikeasetuksen mukaisena nopean hälytysjärjestelmän kansallisena yhteyspisteenä;

7) hyväksyy eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygienia-asetuksen liitteen III jaksossa IV tarkoitetun metsästäjien terveys- ja hygieniakoulutuksen;

8) huolehtii valtakunnallisesta tiedottamisesta, riskiviestinnästä ja kuluttajainformaatiosta;

9) arvioi maakunnan järjestämää lihantarkastusta ja siihen liittyvää valvontaa;

10) valvoo hyväksymiensä kansallisten laatujärjestelmien hyväksymisedellytysten täyttymistä;

11) valvoo trikiiniasetuksessa tarkoitettujen valvottujen pito-olosuhteiden vaatimusten täyttymistä niissä alkutuotantopaikoissa ja alkutuotantopaikkojen ryhmissä, joiden Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto on tunnustanut täyttävän kyseiset vaatimukset;

12) toimii sisämarkkinoilla ja kolmansissa maissa toteutettavista maataloustuotteita koskevista tiedotus- ja menekinedistämistoimista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1144/2014 täydentämisestä annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/1829 3 artiklan toisen kohdan a alakohdassa tarkoitettuna kansallisena viranomaisena arvioitaessa markkinointimateriaalissa käytettyjen terveysväitteiden lainmukaisuutta;

13) asettaa 3 §:n 1 momentin 13 kohdassa mainitun torjunta-ainejäämien enimmäismääriä koskevan asetuksen 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun torjunta-aineen jäämän väliaikaisen enimmäismäärän.

31 §

*Maakunta*

Maakunnan on huolehdittava toimialueellaan elintarvikevalvonnasta siten kuin tässä laissa säädetään.
Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, maakunta:
1) tekee Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle elintarvikemääräysten mukaiset ilmoitukset ja raportit;
2) neuvoo elintarvikealan toimijoita ja kuluttajia sekä tiedottaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvista asioista;
3) avustaa valtion viranomaisia korvausta vastaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvontaohjelman toteuttamisessa;
4) julkaisee suorittamansa elintarvikevalvonnan tulokset Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston määräämällä tavalla;
5) valvoo 17 §:n 2 momentissa säädettyjen velvoitteiden noudattamista kalastusalusten saaliiden purkamisen yhteydessä.
Lapin maakunta huolehtii elintarvikevalvonnasta poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa.

34 §

*Muut valvontaviranomaiset*

Muita valvontaviranomaisia ovat:
1) Valtion lupa- ja valvontavirasto;
2) Puolustusvoimat;
3) Tulli; ja
4) rajaeläinlääkärit
Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Valtion lupa- ja valvontavirasto:
1) suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa;
2) ohjaa maakuntaa alkoholijuomien vähittäismyyntipaikkojen valvonnassa.
Puolustusvoimat huolehtii tässä laissa maakunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä puolustusvoimien valvontaan kuuluvien elintarvikehuoneistojen osalta.
Tulli valvoo:
1) Euroopan unionin ulkopuolelta maahan tuotavien muiden kuin eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikemääräystenmukaisuutta;
2) Euroopan unionin jäsenmaista Suomeen toimitettavien muiden kuin eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikemääräystenmukaisuutta Suomessa tapahtuvan elintarvike-erän purkamisen ja siihen liittyvän varastoinnin yhteydessä;
3) kauttakuljetustavarana kuljetettavien muiden kuin eläimistä saatavien elintarvikkeiden asiakirjojen oikeellisuutta;
4) Suomesta Euroopan unionin ulkopuolelle vietävien muiden kuin eläimistä saatavien elintarvikkeiden asiakirjojen oikeellisuutta;
5) helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa tuonnin ja viennin yhteydessä ATP-sopimuksen mukaisesti.
Tarkempia säännöksiä Tullille kuuluvista tehtävistä vientivaatimusten valvonnassa annetaan valtioneuvoston asetuksella.
Rajaeläinlääkärit huolehtivat tämän lain mukaisesta valvonnasta eläimistä saatavien elintarvikkeiden eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen yhteydessä.

41 §

*Valvonnan yleiset vaatimukset*

Elintarvikevalvonnan järjestämisestä säädetään tämän lain lisäksi elintarvikkeiden valvontaa, turvallisuutta ja terveydellistä laatua sekä elintarvikehuoneistojen ja alkutuotantopaikkojen hygieniaa koskevassa Euroopan yhteisön lainsäädännössä.
Tässä luvussa tarkoitettu valtakunnallinen valvontaohjelma ja valvontasuunnitelmat on laadittava siten, että tämän lain ja sen soveltamisalaan kuuluvan Euroopan yhteisön elintarvikkeita koskevan lainsäädännön edellyttämät valvontaan liittyvät toimenpiteet sisältyvät niihin.

Maakunnan tulee laatia toimintaansa sopiva elintarvikevalvonnan laatujärjestelmä sekä ylläpitää ja soveltaa sitä. Laatujärjestelmää koskevista vaatimuksista säädetään valvonta-asetuksen 8 artiklassa.

43 §

*Lihantarkastus ja siihen liittyvä valvonta*

Elintarvikehuoneistossa käsiteltävän tai säilytettävän lihan on oltava tarkastettua, jollei tässä laissa tai tämän lain nojalla toisin säädetä. Lihantarkastuksesta ja siihen liittyvästä valvonnasta säädetään eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetuksen 4 ja 5 artiklassa.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto vastaa lihantarkastuksesta teurastamossa ja riistan käsittelylaitoksessa. Lapin maakunta vastaa lihantarkastuksesta poroteurastamossa.

Lihantarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan käyttää apuna tätä tarkoitusta varten koulutettuja valtion tai maakunnan palveluksessa olevia lihantarkastajia. Lihantarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan käyttää apuna myös elintarvikealan toimijan palveluksessa olevaa henkilökuntaa siten kuin eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetuksessa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin lihantarkastuksesta ja siihen liittyvästä valvonnasta. Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston määräyksellä voidaan muuttaa trikiinitutkimusten tiheyttä ja kattavuutta silloin kun trikiiniasetus mahdollistaa sen tai edellyttää sitä.

Maakunta voi hoitaa valtion tehtäväksi säädetyn lihantarkastuksen ja siihen liittyvän valvonnan, jos maakunta on tehnyt siitä Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston kanssa sopimuksen.

45 §

*Ruokamyrkytysten selvittäminen*

Maakunnan on saatuaan 24 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ruokamyrkytyksestä tai ruokamyrkytysepäilystä tai epäillessään ruokamyrkytystä muusta syystä, viipymättä tehtävä tapausta koskeva selvitys asianmukaisine epidemiologisine ja mikrobiologisine tutkimuksineen yhteistyössä tartuntatautilaissa säädettyjen viranomaisten kanssa sekä toimitettava tarpeelliset ilmoitukset Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle. Ilmoitukset eivät saa sisältää henkilötietoja.

Tarkempia säännöksiä ruokamyrkytysten selvittämisestä ja ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

46 §

*Varautuminen erityistilanteisiin*

Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston on laadittava valtakunnallinen valvonta-asetuksen 13 artiklan mukainen erityistilanteisiin varautumista koskeva suunnitelma. Maakunnan on laadittava maakuntaa koskeva vastaava suunnitelma.

Tarkempia säännöksiä erityistilanteisiin varautumista koskevien suunnitelmien sisällöstä ja laatimisesta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

48 §

*Valvontasuunnitelmat*

Maakunnan tulee laatia säännöllistä elintarvikevalvontaa koskeva maakunnan valvontasuunnitelma siten, että valvonnassa otetaan huomioon toiminnan riskit siten kuin 6 a §:ssä säädetään ja että valvonta on yleisten valvontaa koskevien vaatimusten mukaista, ehkäisee terveysvaaroja ja suojaa kuluttajia taloudellisilta tappioilta.

Maakunnan valvontasuunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen valvontaohjelma.

Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston, Valtion lupa- ja valvontaviraston, Tullin, Puolustusvoimien sekä rajaeläinlääkärien on laadittava vastuullaan olevaa elintarvikevalvontaa koskevat valvontasuunnitelmat, joihin sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään maakunnan valvontasuunnitelmasta.

49 §

*Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus*

Valvontaviranomaisella ja 36 §:ssä tarkoitetulla ulkopuolisella asiantuntijalla on oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia, tutustua asiakirjoihin sekä päästä paikkoihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai jossa säilytetään tämän lain noudattamisen kannalta merkityksellisiä tietoja. Valvontaviranomaisella ja ulkopuolisella asiantuntijalla on oikeus tarkastaa toiminnassa käytetyt laitteet, välineet ja tilat.

Ruokavirastolla Elintarviketurvallisuusvirastolla on oikeus olla läsnä Euroopan komission tekemissä valvonta-asetuksen 45 artiklan mukaisissa tarkastuksissa. Valvontaviranomaisen ohjauksessa olevalla opiskelijalla, joka suorittaa viranomaistoimintaan perehdyttävää harjoittelua, on oikeus olla läsnä valvontaviranomaisten suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa tarkastus voidaan tehdä vain, jos on perusteltua syytä epäillä elintarvikemääräyksiä rikotun tai rikottavan laissa rangaistavaksi säädetyllä tavalla. Tarkastuksen on oltava välttämätön rikoksen selvittämiseksi tai vakavan terveysvaaran estämiseksi. Tarkastuksen saa suorittaa vain valvontaviranomainen.

Jos valvontaviranomainen toteaa valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä eläimistä saatavassa elintarvikkeessa määräysten vastaisia määriä vieraita aineita, maakunnalla ja Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston tai maakunnan määräämällä eläinlääkärillä on oikeus tarkastaa alkutuotantopaikka, josta elintarvike on peräisin, ja ottaa korvauksetta kaikki tutkimuksia varten tarvittavat näytteet. Maakunnalla ja Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston tai maakunnan määräämällä eläinlääkärillä on tällöin tämän lain mukainen tiedonsaanti-, näytteenotto- ja tarkastusoikeus. Vain maakunnalla on oikeus tehdä tarkastus pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Mitä tässä laissa säädetään valvontaviranomaisten oikeudesta päästä paikkoihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa, ja saada tietoja, koskee myös Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tarkoitettuja tarkastajia silloin, kun kyseinen Suomea sitova kansainvälinen velvoite tätä edellyttää.

51 §

*Tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot valtion viranomaisilta ja maakunnalta sekä elintarvikealan toimijoilta ja muilta, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia elintarvikemääräyksissä säädettyjen tehtävien toimeenpanemiseksi välttämättömiä tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa tai yksityisen taloudellista asemaa taikka terveydentilaa koskevina muutoin olisivat salassa pidettäviä.

52 §

*Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus*

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle todetuista terveysvaaroista sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden turvallisuuteen tai jäljitettävyyteen. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava tartuntatautilaissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

Valvontaviranomainen on velvollinen ilmoittamaan Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston 83 §:n nojalla ylläpitämiin rekistereihin tämän tarvitsemat tiedot. Lisäksi valvontaviranomainen on velvollinen pyydettäessä ilmoittamaan tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan seurantaa varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisten ilmoitusvelvollisuudesta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

54 §

*Eläinlääkärin tiedonantovelvollisuus*

Jos eläinlääkäri alkutuotantopaikalla suorittamansa eläinlääkärikäynnin yhteydessä havaitsee, että alkutuotantopaikan eläinten terveydentila on sellainen, että se oleellisesti heikentää kyseisten eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieenistä laatua, on eläinlääkärin ilmoitettava tästä eläinten omistajalle tai haltijalle sekä maakunnalle.

64 §

*Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston päätös hallinnollisten pakkokeinojen käytöstä*

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto päättää yhtä maakuntaa laajempaa aluetta koskevien 55–59 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto voi päättää hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä yhdenkin maakunnan alueella, jos se perustellusta syystä arvioi maakunnan toimet riittämättömiksi terveysvaaran estämiseksi.

Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston on viipymättä ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemistään päätöksistä asianomaisille maakunnille.

71 §

*Maakunnan suoritteista perittävät maksut*

Maakunnan on perittävä elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukainen maksu:

1) laitoksen hyväksymisestä ja muun kuin 13 §:n 3 momentissa tarkoitetun elintarvikehuoneiston ilmoituksen käsittelystä;

2) maakunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteen tutkimisesta;

3) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta siltä osin kuin vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa;

4) elintarvikemääräysten noudattamatta jättämiseen perustuvien 7 luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseksi tapahtuvasta tarkastuksesta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, maakunnan on perittävä maksu muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena kuin valvonta-asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädetään.

Maakunta voi periä maksun myös ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 luvussa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista.

Valtio korvaa maakunnalle aiheutuneet kustannukset sellaisista Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston maakuntien toimeenpantaviksi ohjaamista elintarvikevalvonnan tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston tehtäviksi tai jotka liittyvät säädösten tai Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston ohjeiden valmisteluun. Lain 30 §:n 4 kohdan mukaisten valvontatehtävien suorittamisesta valtio korvaa maakunnalle ainoastaan näytteiden tutkimuskustannukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut maksut määrätään siten, että niiden suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia, jollei valvonta-asetuksen 27 ja 28 artiklasta muuta johdu. Tarkemmat säännökset valvonta-asetuksen 27 ja 28 artiklan edellyttämistä kansallisista järjestelyistä ja maksujen suuruuden määräämisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

74 §

*Muutoksenhaku maakunnan päätökseen*

Maakunnan viranhaltijan päätökseen saa vaatia oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisua haetaan maakuntalain 130 §:ssä tarkoitetulta viranomaiselta.

Edellä 15 §:ssä ja 55–61 §:ssä tarkoitettuun maakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muuhun kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun maakunnan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muutosta päätökseen, joka koskee 86 §:ssä tarkoitettuja maakunnallisia elintarvikemääräyksiä sekä maakunnallisia maksuja koskevaa taksaa, saa hakea siten kuin maakuntalain 17 luvussa säädetään.

75 §

*Muutoksenhaku lihantarkastuspäätökseen*

Lihantarkastusta koskevaan Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston tai maakunnan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Asianosainen voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen Ruokavirastolle Elintarviketurvallisuusvirastolle tai 43 §:n 2 momentin mukaisesta poronlihan tarkastuksesta Lapin maakunnalle. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

77 §

*Valvontaviranomaisen muutoksenhakuoikeus*

Viranomaisella on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla sen päätös on kumottu tai sitä on muutettu.

Ruokavirastolla Elintarviketurvallisuusvirastolla on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut maakunnan muutoin kuin oikaisuvaatimuksen johdosta tekemän päätöksen tai muuttanut sitä. Ruokaviraston Elintarviketurvallisuusviraston valitusoikeus ei koske tämän lain 74 §:n 4 momentissa tarkoitettua hallinto-oikeuden päätöstä.

81 §

*Salassa pidettävät tiedot*

Valvonnassa saatuja tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä valvonta-asetuksen 7 artiklassa. Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tämän lain noudattamista valvottaessa tai valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa:

1) valtion viranomaisille ja maakunnalle tämän lain mukaisia tehtäviä varten;

2) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;

3) ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa niin edellytetään.

83 §

*Rekisterit*

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä kaikista elintarvikehuoneistoista, elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita markkinoille saattavista toimipaikoista, ensisaapumispaikoista, ensisaapumistoimijoista, hyväksytyistä laboratorioista, eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygienia-asetuksen liitteen III jakson IV luvun I mukaisen metsästäjien hygieniakoulutuksen suorittaneista koulutetuista henkilöistä ja sellaisista alkutuotantopaikoista ja alkutuotantopaikkojen ryhmistä, joiden virasto on tunnustanut täyttävän trikiiniasetuksessa tarkoitettujen valvottujen pito-olosuhteiden vaatimukset. Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto antaa 13 §:n 2 momentissa tarkoitetuille laitoksille hyväksymisnumeron.

Alkoholijuomien vähittäismyyntipaikoista ja alkoholijuomien valmistus- ja varastointipaikoista rekisteriä pitää Valtion lupa- ja valvontavirasto.

Maakunta ylläpitää rekisteriä valvomistaan elintarvikehuoneistoista ja valvomistaan elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita markkinoille saattavista toimipaikoista.

Alkutuotantopaikoista rekisteriä pitää maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) mukaisesti Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto. Rekisterinpitäjän vastuusta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 §:ssä. Maakunnat käyttävät ja pitävät alkutuotantopaikkarekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa. Kalastusaluksia ja vesiviljelylaitoksia koskevia rekistereitä pitävät Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö sekä merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain (690/2010) mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö sekä maakunnat.

Ruokavirasto Elintarviketurvallisuusvirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä varten 40 §:n 4 momentissa ja 45 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella rekisteriä ruokamyrkytystapausten selvittämiseen sekä zoonoosien seurantaan ja valvontaan liittyvistä seikoista.

85 §

~~*Valtionosuus*~~

~~Maakunnan tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan maakuntien rahoituslakia ( / ), jollei lailla toisin säädetä.~~

~~86 §~~

~~*Maakunnalliset elintarvikemääräykset*~~

~~Maakunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, maakuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä elintarvikkeisiin liittyvän terveysvaaran ehkäisemiseksi ja elintarvikkeisiin liittyvien terveydellisten olojen valvomiseksi.~~
~~Määräykset voivat koskea:~~
~~1) elintarvikkeiden käsittelyä, myyntiä tai luovutusta suuressa yleisötilaisuudessa;~~
~~2) elintarvikkeiden käsittelyä, myyntiä tai luovutusta torilla tai muualla ulkotilassa.~~
~~Maakunta voi myöntää poikkeuksen elintarvikemääräyksestä siinä mainituin perustein.~~
~~Päätös elintarvikemääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin maakunnalliset ilmoitukset maakunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava elintarvikemääräysten voimaantulosta.~~

~~Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.~~

## 108.

# Laki

### lannoitevalmistelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* lannoitevalmistelain (539/2006) 17, 21, 23 ja 36 §, sellaisina kuin niistä ovat 17 § laissa 520/2015, 21 § osaksi laissa 520/2015 sekä 36 § laissa 1498/2009, seuraavasti:

17 §

*Valvontaviranomaiset*

Lannoiteasetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä lannoiteasetuksen ja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~. Maakunta valvoo lannoitevalmisteiden markkinoille saattamista ja käyttöä toimialueellaan. Lannoitevalmisteiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ohella Tulli.
Tullin suorittamasta valvonnasta säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

21 §

*Ennakkoilmoituksen tekeminen*

Euroopan unionin ulkopuolelta maahantuotavasta lannoitevalmisteesta tai sen raaka-aineesta on ilmoitettava ennakkoon valvontaviranomaiselle. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin siitä, mitä tietoja lannoitevalmisteita tai niiden raaka-aineita sisältävästä erästä on ilmoitettava sekä siitä, milloin ja miten toiminnanharjoittajan on ennakkoilmoitus tehtävä.
Suomeen tuotava lannoitevalmistetta tai sen raaka-ainetta sisältävä erä voidaan valvontaviranomaisen määräyksestä säilyttää Tullin valvonnassa valvontaviranomaisten hyväksymässä paikassa siihen saakka, kunnes valvontaviranomainen on saanut riittävän selvityksen siitä, että lannoiteasetuksessa ja tässä laissa säädetyt ja tämän lain nojalla annetut vaatimukset täyttyvät.

23 §

*Valvontasuunnitelma*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava valvontasuunnitelma lannoitevalmisteiden ja niiden raaka-aineiden valvonnan järjestämisestä ja valvontakertomus suoritetuista valvonnoista.

36 §

*Uhkasakko ja teettäminen*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi tehostaa 32 §:ssä tarkoitettua määräystä, 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa tai 35 §:ssä tarkoitettua hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös maakunta.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**109.**

# Laki

**maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) 3 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1000/2012, ja 34 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se laissa 1787/2009, sekä *muutetaan* 3, 39, 50, 63–66, 70 ja 73 §,

sellaisina kuin niistä ovat 39, 50, 63 ja 64 § laissa 1499/2009, 65 § laeissa 441/2007 ja 1499/2009, 66 ja 70 § osaksi laissa 1499/2009 sekä 73 § osaksi laeissa 1282/2006 ja 1499/2009, seuraavasti:

39 §

*Päätöksen tiedoksianto*

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto maakunnalle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle, jos luopujana on porotalouden harjoittaja.

50 §

*Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta*

Eläkelaitos tai maakunta voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

63 §

*Lain toimeenpano*

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat maakunnat, Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

*Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa*

Tämän lain mukaan maakunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

65 §

*Valvonnan järjestäminen*

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa luopumistuen käytön valvonnasta. Valvonnan toteuttamisesta vastaa Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~. Ministeriöllä on oikeus ohjata ja valvoa eläkelaitoksen toimintaa siltä osin kuin se suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ on oikeus tarkastaa eläkelaitoksen toimintaa tässä laissa tarkoitetun tukijärjestelmän toimeenpanon osalta.

Eläkelaitoksen on tukijärjestelmää toimeenpannessaan huolehdittava, ettei tukea makseta sitoumusten vastaisesti. Eläkelaitoksen on järjestettävä toimintansa niin, että maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voivat valvoa tuen myöntämisen ja maksamisen edellytysten täyttymistä sekä sitoumusten noudattamista.

Maakunnan tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

66 §

*Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä maakunnalla on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

Tuen saaja ja sitoumuksen antaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksen suorittajalle ne asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, jonka avulla voidaan todeta, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset täyttyneet ja onko annettuja sitoumuksia noudatettu. Tuen saaja ja sitoumuksen antaja on muutoinkin velvollinen avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa sitoumuksenalaiset alueet sekä tuotanto- ja talousrakennuksia. Tarkastusta ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

70 §

*Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi*

Eläkelaitoksella, Eläketurvakeskuksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien säännösten estämättä saada tietoja vakuuttamis-, eläke- tai muun etuusasian ratkaisemiseksi sekä lakisääteisten tehtävien toimeenpanoa varten siten kuin työntekijän eläkelain 198 §:ssä säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ ja maakunnalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. Maakunnalla on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

Edellä 2 momentissa säädettyjen viranomaisten oikeuteen yhdistää eläkelaitokselta ja muilta viranomaisilta saamiaan tuen käytön ja sitoumusten noudattamisen valvomiseksi välttämättömiä henkilötietoja sovelletaan, mitä 69 §:n 5 momentissa säädetään.

73 §

*Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja*

~~Eläkelaitoksen on annettava tietoja liikennevakuutuslain (279/1959) 19 §:ssä tarkoitetulle vakuutusyhtiölle, Liikennevakuutuskeskukselle, Valtiokonttorille, Kansaneläkelaitokselle sekä verohallinnolle siten kuin~~Eläkelaitoksen tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan mitä maatalousyrittäjän eläkelain 146 §:n 1 momentissa säädetään.

Luopumistukeen sovelletaan myös, mitä työntekijän eläkelain 204 ja 205 §:ssä sekä 206 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään tietojen antamisesta vapaaehtoista ryhmälisäeläketurvaa sekä rikosten ja väärinkäytösten

selvittämistä varten samoin kuin tietojen antamisesta viranomaiselle. Samoin luopumistukeen sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain 208 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta eteenpäin.

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seurantaa ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ ja maakunnalla on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötunnuksesta sekä yhteystiedoista.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**110.**

# Laki

## eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* eläinten kuljetuksesta annetun lain (1429/2006) 47 ja 48 §, sellaisena kuin niistä on 47 § laissa 768/2009,

*muutetaan* 4, 16—19, 21, 22, 25, 26, 29, 36, 38, 43, 44 ja 46 §,

sellaisina kuin niistä ~~ovat~~ on 4 ~~ja 36~~ § osaksi laissa 1501/2009 ja 36 § osaksi laeissa 1501/2009 ja 72/2019, 16—19, 21, 22, 25, 29 ja 38 § laissa 1501/2009 ja 46 § laissa 973/2015, sekä

*lisätään* lakiin uusi 27 a § seuraavasti:

4 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kuljetuksella* eläinten siirtoa, joka tehdään yhdellä tai useammalla kuljetusvälineellä, mukaan luettuina kuormaaminen, purkaminen, siirtäminen ja lepo sekä muut siirtoon liittyvät toimenpiteet, siihen asti kunnes eläimet on purettu kuormasta määräpaikassa;

2) *pitkällä kuljetuksella* eläinkuljetusasetuksen 2 artiklan m kohdassa määriteltyä kuljetusta;

3) *kuljetusvälineellä* eläinten kuljetukseen käytettäviä maantie- tai raideajoneuvoja, aluksia ja ilma-aluksia;

4) *kuljetuspäällyksellä* laatikkoa, häkkiä, kehikkoa, allasta, konttia tai muuta vastaavaa päällystä, jota käytetään eläinten kuljetukseen; mitä tässä laissa säädetään kuljetusvälineestä, noudatetaan soveltuvin osin myös kuljetuspäällykseen;

5) *eläinkuljettajalla* eläinkuljetusasetuksen 2 artiklan x kohdassa määriteltyä eläinkuljettajaa;

6) *eläimiä kuljettavalla henkilöllä* henkilöä, joka kuljettaa eläintä tai eläimiä muussa kuin eläinkuljetusasetuksen soveltamisalaan kuuluvassa kuljetuksessa; ja

7) *valvontaviranomaisella* maakuntaa, poliisia, tarkastuseläinlääkäriä ja rajaeläinlääkäriä.

16 §

*Eläinkuljettajaluvan hakeminen*

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan siltä maakunnalta, jonka toimialueella on luvan hakijan kotipaikka tai jonne muusta jäsenvaltiosta oleva hakija on sijoittautunut taikka jossa kolmanteen maahan sijoittautunut hakija on edustettuna.

Lupahakemuksessa on ilmoitettava hakijan nimi tai toiminimi, osoite ja kotipaikka sekä muut yhteystiedot. Lupahakemukseen on liitettävä eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetut luvan myöntämisen edellytyksenä olevat selvitykset ja asiakirjat lukuun ottamatta selvitystä siitä, että hakija ei ole syyllistynyt eläinsuojelulainsäädännön rikkomiseen.

17 §

*Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen*

Maakunta myöntää eläinkuljettajaluvan, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.
Maakunta voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

18 §

*Muutosten ilmoittaminen*

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista luvan myöntäneelle maakunnalle.

19 §

*Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus*

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maatiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä maakunnalta. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa maakunta.
Maakunta myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. Maakunta voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljetettavien eläinten hyvinvoinnin.

21 §

*Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus*

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetun kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitetun maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan siltä maakunnalta, jonka toimialueella on hakijan kotipaikka.
Pätevyystodistuksen myöntää maakunta. Pätevyystodistuksen myöntämisestä säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa ja sen peruuttamisesta 26 artiklan 5 kohdassa.

22 §

*Tarkastusasemat*

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä *tarkastusasema-asetus*, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan siltä maakunnalta, jonka toimialueella tarkastusasema sijaitsee.
Maakunta hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. Maakunta voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

6 luku

**Viranomaiset ja niiden tehtävät**

25 §

*Maakunta*

Maakunta huolehtii eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan. Elintarvikelaissa (23/2006) tarkoitetuissa poroteurastamoissa ja niihin liittyvissä laitoksissa edellä mainituista tehtävistä huolehtii kuitenkin koko maan alueella Lapin maakunta.

Maakunta on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-aluksia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasema-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

Maakunnan nimeämä virkasuhteessa oleva eläinlääkäri suorittaa ne tehtävät, jotka tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaan kuuluvat virkaeläinlääkärille.

Maakunnan on järjestettävä eläinten kuljetusten valvontaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitaminen myös virka-ajan ulkopuolella.

26 §

*Poliisi*

Poliisi valvoo eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialueellaan.

27 a §

*Viranomaisten velvollisuus suunnitella eläinten hyvinvoinnin valvontaa eläinten kuljetuksissa*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava valtakunnallinen suunnitelma eläinten hyvinvoinnin valvonnasta eläinten kuljetuksissa. Suunnitelma on osa virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 (virallista valvontaa koskeva asetus) mukaista kansallista valvontasuunnitelmaa.

Maakunnan on laadittava alueellinen suunnitelma eläinten hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä eläinten kuljetuksissa. Alueellisessa suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen suunnitelma.

29 §

*Erityiset tarkastukset*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ja maakunta voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä eläinsuojeluvalvontaa hoitavat viranhaltijat tarkastamaan eläinkuljetuksia.

Tarkastajan oikeudesta päästä tiloihin, joissa eläintä kuljetetaan tai pidetään kuljetuksen aikana, sekä tarkastus- ja näytteenotto-oikeudesta on vastaavasti voimassa, mitä siitä 28 §:n 2 momentissa säädetään.

36 §

*Eläinkuljettajarekisteri*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ pitää eläinkuljetusten valvontaa varten valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Maakunnat päivittävät rekisteriä tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Rekisteriin merkitään:

1) eläinkuljettajan nimi tai toiminimi, Y-tunnus (yritys- ja yhteisötunnus), osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
2) eläinkuljettajaluvan numero;
3) kuljetettavia eläinlajeja tai kuljetusmuotoja koskevat rajoitukset;
4) luvan myöntänyt maakunta yhteystietoineen;

5) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa III tarkoitetut kuljettajan tai hoitajan pätevyystodistukseen sisältyvät tiedot ja tieto pätevyystodistuksen tilapäisestä peruuttamisesta;
6) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa IV tarkoitetut maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot sekä kuljetusvälineiden yksilöintiin tarvittavat tiedot;
7) eläinkuljetusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun karja-aluksen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot; sekä
8) eläinkuljetusasetuksen 26 artiklan 4 kohdan c alakohdassa ja 26 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ julkaisee ja ylläpitää 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella eläinkuljetusasetuksen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua yleisesti saatavilla olevaa luetteloa eläinkuljettajista. Jos eläinkuljettajaluvan haltijana on yksityinen henkilö, luettelossa ei ilman asianomaisen henkilön suostumusta saa olla luvanhaltijan kotiosoitetta tai muita yhteystietoja.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetut tiedot poistetaan rekisteristä, kun pätevyystodistus lakkaa olemasta voimassa. Eläinkuljettajalupaa koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun lupa lakkaa olemasta voimasta. Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuoja-laissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. ~~Henkilötietojen keräämiseen ja tallettamiseen sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.~~

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ ja tässä laissa tarkoitetulla valvontaviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä eläinkuljetusten valvonnan edellyttämiä tietoja rekisteristä. Sama oikeus on eläinkuljetusten valvomiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla eläinkuljetusasetuksen edellyttämässä laajuudessa.

38 §

*Uhkasakko ja teettäminen*

Maakunta voi tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

43 §

*Kustannukset*

Eläinkuljettajan tai eläimiä kuljettavan henkilön on suoritettava 37 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

Jos eläinten hyvinvoinnin turvaaminen sitä välttämättä edellyttää, voidaan 37 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset maksaa etukäteen maakunnan varoista. Kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

44 §

*Perittävät maksut*

Tämän lain mukaisista valtion viranomaisten suoritteista peritään valtiolle maksuja valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan. Maakunta perii toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun hakemuksesta tehdystä päätöksestä.

46 §

*Muutoksenhaku*

Luvan tai todistuksen peruuttamista koskevaan päätökseen sekä 37 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 1 momentissa tarkoitetussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämän lain 44 §:ssä tarkoitettua valtiolle perittävää maksua koskevasta muutoksenhausta säädetään valtion maksuperustelain 11 b §:ssä. Muutosta maakunnallisia maksuja koskevaan päätökseen saa hakea siten kuin maakuntalain ( / ) 17 luvussa säädetään.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

# 111.

# Laki

**eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain (78/2007) 2, 7, 8 ja 11 § sekä 13—18 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2, 7, 13, 14, 16 ja 18 § osaksi laissa 1505/2009 sekä 11, 15 ja 17 § laissa 1505/2009, seuraavasti:

2 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tukijärjestelmällä* järjestelmää, josta säädetään 1 §:ssä mainitussa laissa ja jonka tarkoituksena on tai on ollut tukea yksityisen, yhteisön tai säätiön toteuttamaa toimenpidettä myöntämällä toimenpiteeseen asianomaisessa laissa tarkoitetuin tavoin lainamuotoista tai muuta tukea;

2) *lainajärjestelmällä* laina- tai saatavakokonaisuutta, joka on myönnetty tai syntynyt 1 §:ssä säädetyn lain nojalla;

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella*:

a) maakuntaa sekä Maanmittauslaitosta, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamisia koskevasta tukijärjestelmästä; taikka

b) metsäkeskusta, jos kysymys on 1 §:n 2 kohdan a tai c alakohdassa kohdassa tarkoitettuja lainoja ja saamisia koskevasta tukijärjestelmästä.

7 §

*Pakkoperintä*

Valtiokonttorin tulee huolehtia siitä, että lainaa tai saamista koskeva maksu toimitetaan ulosotosta vastaavalle viranomaiselle ulosottotoimin perittäväksi, jos velallinen ei kohtuullisessa ajassa huomautuksen jälkeen maksa velottua korkoa tai lyhennystä.

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen tai saamisten erääntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitetun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokauppaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies

valtion edun valvojana. Valtiokonttorin on myös selvitettävä, onko valtion saamisen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakkohuutokaupassa valtiolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa säätää määräajasta, jossa erääntyneen saamisen ulosottoa on pyydettävä.

8 §

*Seuranta ja valvonta*

Sen lisäksi, mitä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 d §:n 1 momentissa säädetään, Valtiokonttorin tulee toimittaa säännöllisesti maa- ja metsätalousministeriölle ja Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ sekä lainoja ja saamisia koskevasta tukijärjestelmästä vastaavalle viranomaiselle tietoja hoitamistaan lainoista ja saamisista näiden säännöllistä seurantaa varten siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Valtiokonttori on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan tukijärjestelmästä vastaavalle viranomaiselle ja Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ tiedot, jotka ovat tarpeellisia lainan tai saamisen ja siihen sisältyvän tuen käyttöä valvottaessa tai muussa toimivaltaansa kuuluvassa Valtiokonttorin hoidettavaksi siirrettyä lainaa tai saamista koskevassa tehtävässä.

Valtiokonttorin on siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään, toimitettava tiedot 1 §:n 1 kohdan i, j ja l alakohdassa tarkoitetuista myyntihintasaamisista asianomaiselle metsäkeskukselle ja maakunnalle valtion edun valvomiseksi myytäessä puuta myyntihintasaamisen rasittamalta tilalta.

Valtiokonttorin tai sen palvelukeskuksen on annettava 1—3 momentissa tarkoitetut tiedot korvauksetta.

11 §

*Tietojen luovuttaminen*

Maakunnalla, metsäkeskuksella, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~, Maanmittauslaitoksella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tukijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja metsätalousministeriöllä sekä sillä viranomaisella, joka vastaa maatilatalouden kehittämisrahaston kirjanpidosta. Valtiokonttori voi luovuttaa tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

13 §

*Maksuhelpotukset*

Valtiokonttori päättää 1 §:ssä tarkoitetun lainan tai saamisen yhden tai useamman lyhennys- tai korkoerän maksuhelpotuksista.

Menettelystä maksuhelpotuksia myönnettäessä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös kerralla myönnettävän maksuhelpotuksen määrästä ja tavasta, jos maksuhelpotuksen myöntäminen on mahdollista sen lain tai sen asetuksen mukaan, jonka perusteella laina on myönnetty tai saaminen syntynyt, mutta maksuhelpotuksen määrästä ja edellytyksistä ei säädetä, eikä siitä ole ehtoa siinä päätöksessä, velkakirjassa tai kauppakirjassa, johon saaminen tai laina perustuu.

14 §

*Lainojen ja saamisten siirrot*

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka omistaminen on ollut lainan tai saamisen syntymisen perusteena, lainan tai saamisen siirtäminen uuden omistajan vastattavaksi taikka lainan tai saamisen velkavastuusta vapauttaminen voidaan hyväksyä siten kuin laissa tai sen nojalla säädetään tai on määrätty, päätöksellä, jonka tekee:

1) Valtiokonttori, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta saamisesta tai lainasta tai sellaisesta 1 §:n 2 kohdan a tai c alakohdassa tarkoitetusta lainasta tai saamisesta, jonka takaisinmaksu on alkanut ja joka on tallennettu Valtiokonttorin tietojärjestelmään tai 3 kohdassa tarkoitetusta lainasta tai saamisesta, josta on tehty takaisinmaksupäätös ja joka on tallennettu Valtiokonttorin tietojärjestelmään;

2) Maanmittauslaitos, jos kysymys on 1 §:n 2 kohdan d tai e alakohdassa tarkoitetusta lainasta taikka sellaisesta 1 §:n 3 kohdassa tarkoitetusta lainasta tai saamisesta, josta ei ole tehty takaisin-maksupäätöstä tai jota ei ole vielä tallennettu Valtiokonttorin tietojärjestelmään;

3) metsäkeskus, jos kysymys on sellaisesta 1 §:n 2 kohdan a tai c alakohdassa tarkoitetusta lainasta, jonka takaisinmaksu ei ole alkanut tai jota ei ole vielä tallennettu Valtiokonttorin tietojärjestelmään.

Laina tai saaminen voidaan siirtää uuden omistajan vastattavaksi vain, jos velasta vastuussa oleva ja uusi omistaja tai velasta vastuussa olevat ovat kirjallisesti sopineet velkavastuun siirtymisestä uudelle omistajalle tai velallisen vapauttamisesta velkavastuusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös velkavastuun siirtämisestä tai velkavastuusta vapauttamisesta ei vaikuta velan vakuuteen eikä toimivaltaan päättää velan vakuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää menettelystä lainojen ja saamisten siirtämisessä.

15 §

*Saneerausmenettelyt*

Valtiokonttori antaa suostumuksen yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun menettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaaehtoiseen laissa säädettyyn menettelyyn.

16 §

*Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset*

Lainojen ja saamisten hoitovastuun siirtäminen Valtiokonttorille ei vaikuta lainoista tehtyihin panttivastuuilmoituksiin, eikä siirto muutoinkaan vaikuta lainojen vakuuksiin. Toimituksista, joista lähetään ilmoitus lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten ennen kuin toimituksessa syntyvä laina tai saaminen on tallennettu Valtiokonttorin tietojärjestelmään, on toimitettava päätösjäljennös Valtiokonttorille.

Valtiokonttorin on ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten rekisteriviranomaiselle 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lainan loppuun maksamisesta ja kiinteistön vapautumisesta panttivastuusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa säätää tarkemmin menettelystä ilmoitettaessa panttivastuusta vapauttamisesta.

17 §

*Muu vakuuksien hoito*

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a—d, f—n tai p alakohdassa tarkoitetun lainan tai saamisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta vapauttamiseen antaa Valtiokonttori noudattaen, mitä laissa tai lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä säädetään

18 §

*Irtisanominen*

Sen estämättä, mitä muualla laissa tai lain nojalla säädetään lainan tai saamisen irtisanomisesta tai takaisinperinnästä osaksi tai kokonaan, Valtiokonttori päättää lainan tai saamisen irtisanomisesta ja takaisinperinnästä, jos irtisanominen perustuu lyhennyksen tai koron maksun viivästymiseen siten kuin muualla laissa tai lain nojalla säädetään tai kauppa- tai velkakirjan ehdoissa on sovittu irtisanomisesta maksuviivästyksen johdosta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa säätää tarkemmin menettelystä lainaa tai saamista irtisanottaessa.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

# 112.

# Laki

**maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 19, 20, 22, 27, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 40 a, 44–46, 49, 50, 54, 61, 64, 66 ja 67 §,
sellaisina kuin ne ovat 19 § osaksi laeissa 598/2009, 1507/2009 ja 29/2014, 20 § osaksi laeissa 1507/2009 ja 499/2011, 22, 27, 31, 34, 37, 44, 54, 64 ja 66 § laissa 1507/2009, 30, 38, 40, 49 ja 61 § laissa 1187/2014, 33 § osaksi laissa 1187/2014, 40 a § osaksi laeissa 499/2011 ja 1415/2011, 45 § osaksi laeissa 1187/2014 ja 1168/2015, 46 ja 50 § osaksi laeissa 1507/2009 ja 1187/2014 sekä 67 § laissa 80/2014, ja
*lisätään* lakiin siitä lailla 29/2014 kumotun 68 §:n tilalle uusi 68 § seuraavasti:

19 §

*Toimenpiteen toteutusaika*

Tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai toiminnan luonteen kannalta perusteltua. Jos tukea rakentamisinvestointiin on myönnetty sellaisen maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitetun luvan perusteella, joka ei ole saanut lainvoimaa, lasketaan määräaika lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Jos tukea on myönnetty rakentamisinvestoinnin yhteydessä irtaimiston hankintaan eikä hankintaa voida toteuttaa ennen rakentamisinvestoinnin valmistumista, lasketaan määräaika rakentamisinvestoinnin valmistumisesta.
Maakunta voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitetussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaikaa voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan.
Myönnettäessä tukea investointiin tai aloitustukeen Euroopan unionin osaksi rahoittamin varoin investoinnin toteutusaika tai aloitustuen maksamiselle asetettu aika taikka 1 momentissa tarkoitettu voi jatkua tai sitä voidaan 2 momentissa säädetyin edellytyksin jatkaa pidemmälle kuin sen ohjelman varojen käyttöaika, josta tuki on myönnetty. Edellytyksenä on, että tuen loppuosan maksu on mahdollista maatilatalouden kehittämisrahastosta tai valtion talousarvion määrärahasta osoitetuin kokonaan kansallisin varoin.
Tarkemmat säännökset tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle asetettavasta määräajasta ja määräajan jatkamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

20 §

*Tuen käyttöä koskevat ehdot*

Tuen saajan on tukea käyttäessään noudatettava menettelyä, jolla varmistetaan, että tavaroiden tai palveluiden hankinta taikka urakalla teettäminen toteutetaan tuettavan toimenpiteen laajuus, kesto ja laatu huomioon ottaen mahdollisimman taloudellisella tavalla. Tuen saajan on kohdeltava hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättä sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Jos hankinnan arvo on enintään 60 000 euroa, hankinnasta voidaan jättää ilmoittamatta. Muusta hankinnasta on ilmoitettava avoimesti vähäisiä rakennushankkeita lukuun ottamatta. Hankinta on toteutettava hankinnan laatuun ja määrään nähden mahdollisimman avoimesti ja hankintasopimus tehtävä hankintatilanteeseen nähden tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että sopimus ja sopimukseen johtaneet hankinnan vaiheet voidaan todentaa. Jos tuen saaja on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu hankintayksikkö ja mainitun lain 26 §:ssä tarkoitetut EU-kynnysarvot ylittyvät, hankintaan sovelletaan, mitä kynnysarvon ylittävästä hankinnasta mainitussa laissa säädetään. Tuen saajan on säilytettävä hankintaa koskevat asiakirjat mukaan lukien hankinta-asian ratkaisu vastaavalla tavalla kuin kirjanpitoaineiston säilyttämisestä tämän lain 21 §:ssä säädetään ja vaadittaessa esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta tässä momentissa säädetyllä tavalla.
Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava maakunnan lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.
Tuen kohteena olevaa yritystoimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuen kohteena olevan yritystoiminnan omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava

maakunnan lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintöoikeudellisen saannon tai sellaisen sukupolvenvaihdoksen kautta, jonka yhteydessä on maksettu tukea maatalouden harjoittamisesta luopumiseen tai myönnetty tukea tilanpidon aloittamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä siitä, miten hankinta on toteutettava, kun 1 momentissa tarkoitetut EU-kynnysarvot eivät ylity. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoittamis- ja hankintamenettelystä sekä säilytettävistä hankinta-asiakirjoista.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi antaa tarkempia määräyksiä tarjouspyynnön sisällöstä, julkistamisesta, tarjousten käsittelystä ja sopimustavoista.

22 §

*Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus*

Tuen saaja on velvollinen antamaan maakunnalle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava maakunnalle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 44 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittajaa antamalla korvauksetta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuettavaa toimenpidettä.

27 §

*Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen*

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos maakunta tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen maakunnan lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

Jollei korkotukilainaan kohdistu valtiontakausta, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päättynyt.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tilanteista, joissa lainan ehtojen muuttaminen edellyttää luvan hankkimista, sekä luvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset luvan hankkimisessa käytettävistä lomakkeista.

30 §

*Tuen hakeminen*

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle maakunnalle. Jollei maksajavirastotehtävien hoitamisesta maakunnissa annetun lain ( / ) 3 §:ssä tarkoitetussa menettelyssä toimivallasta muuta sovita, toimivaltainen on se maakunta, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee tai, jos maatilan talouskeskus sijaitsee usean maakunnan toimialueella, se maakunta, jonka toimialueella pääosa maatilan tuotantorakennuksista sijaitsee.

Tuen hakemiselle asetettavasta määräajasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset tukihakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä lomakkeella tehtyjen tukihakemusten siirtämisestä tietojärjestelmään.

31 §

*Tukihakemuksen arviointi*

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä maakunta voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Maakunta voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

*Tukipäätös*

Maakunnan viranhaltija päättää tuen myöntämisestä. Päätöksestä on käytävä selvästi ilmi myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetyt tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätöksestä on lisäksi käytävä ilmi Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

Lainaan liittyvää tukea koskevalla päätöksellä hyväksytään korkotuen tai valtiontakauksen kohteena olevan lainan määrä ja lainaehdot. Jos korkotukea koskeva päätös valituksen johdosta muuttuu, lainan määrän ja ehtojen muuttaminen edellyttää luotonantajan suostumusta.

Jos tuettava toimenpide edellyttää luvan hankkimista ja hakija ei ole tukipäätöksen tekohetkeen mennessä esittänyt lainvoimaista lupaa, tukipäätökseen voidaan ottaa ehto, jonka mukaan päätös raukeaa, jollei hakija esitä määräajassa sellaista lainvoimaista lupaa, joka mahdollistaa toimenpiteen toteuttamisen tukipäätöksen mukaisena.

34 §

*Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen*

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitetulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää maakunta.

37 §

*Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen*

Avustuksen maksamisesta päättää maakunnan viranhaltija. Maakunta kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

38 §

*Nostolupa*

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta maakunnan viranhaltijalta. Nostoluvan hakemiseen sovelletaan, mitä 36 §:n 1 momentissa säädetään maksun hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

Tuen kohteena olevaa lainaa voidaan nostaa kerrallaan enintään toteutuneita kustannuksia vastaava osuus. Nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen ehtoja on noudatettu. Lisäksi edellytyksenä on tuen saajalle aiheutuneen menon lopullisuus ja todennettavuus sekä kohdentuminen tuettavaan toimenpiteeseen.

Jos kyse on nuoren viljelijän aloitustuen kohteena olevasta lainasta ja tuki on myönnetty ennen tilanpidon aloittamista, on nostoluvan myöntämisen edellytyksenä, että tuen saaja esittää selvityksen tilanpidon aloittamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin menon tosiasiallisuuden, lopullisuuden ja todennettavuuden arvioinnissa käytettävistä perusteista sekä nostoluvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Tarkemmat määräykset luvan hakemisessa käytettävistä lomakkeista sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä antaa Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~.

40 §

*Tietojen antaminen seurantaa varten*

Tuen saajan on pyynnöstä esitettävä liiketoimintasuunnitelman toteutumista sekä tuen seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia koskevat selvitykset maakunnalle.
Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset selvitysten sisällöstä ja esitystavasta sekä niiden toimittamisesta maakunnalle.

40 a §

*Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä*

Jollei tuettavan toimenpiteen hankintaan sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, tarjouksen tekijällä, jonka tarjous ei ole johtanut 20 §:ssä tarkoitetussa hankintamenettelyssä hankintasopimukseen, on kahden viikon kuluessa tarjouksen hylkäämisestä tiedon saatuaan tekemästään ilmoituksesta oikeus saada tuen myöntäneeltä maakunnalta perusteltu vastaus siitä, onko hankinta toteutettu tuen maksamisen edellytykset täyttävällä tavalla. Vastaus annetaan sen jälkeen, kun maakunta on käsitellyt hankintaan myönnetyn tuen maksamista koskevan hakemuksen. Jos tuen maksamista koskevaa hakemusta käsiteltäessä ilmoituksen johdosta havaitaan, että hankintamenettelyssä on tapahtunut olennainen virhe, tuen maksamiseen ja jo maksetun tuen takaisinperintään sovelletaan, mitä 46 §:ssä säädetään.
Jos 1 momentissa tarkoitettua vastausta ei ole voitu antaa kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta sen johdosta, että tuen maksamista ei ole vielä haettu, maakunnan on pyydettävä tuen saajalta vastauksen antamiseksi tarpeelliset tiedot.
Edellä 1 momentissa tarkoitetulla tarjouksen tekijällä, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole oikeutta tietoon, jonka maakunta on saanut 1 momentissa tarkoitetun vastauksen antamiseksi ja joka koskee toisen tarjouksen tekijän liike- ja ammattisalaisuutta. Tieto tarjousten vertailussa käytetystä hinnasta ja muusta tekijästä on kuitenkin aina annettava.

44 §

*Tarkastusoikeus*

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta maakunnilla.

45 §

*Tarkastuksen suorittaminen*

Tarkastus voi koskea valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiä rakennuksia, toimitiloja, olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.
Tarkastustehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi voidaan ulkopuolinen tilintarkastaja valtuuttaa suorittamaan tarkastus. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.
Tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolain 39 §:ssä. Tarkastuskertomus on toimitettava viipymättä asianomaiselle maakunnalle sekä Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~.
Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Asiakirjat ja muu aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä niiden hallussapitoa.
Edellä 44 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella on oikeus saada poliisilta korvauksetta virka-apua tarkastustehtävän suorittamisessa.

46 §

*Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä*

Maakunta on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:
1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;
3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;
4) tuen saaja ei ole täyttänyt 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua sitoumusta;
5) tuen saaja on luovuttanut ilman maakunnan lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 20 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;
6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai
7) Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.
Perimättä voidaan kuitenkin jättää määrä, joka on enintään 100 euroa.
Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle, vastaavat kaikki tuen saajat yhteisvastuullisesti tuen palauttamisesta. Tuen saajien kesken vastuu jakautuu siinä suhteessa kuin tuen saaja on osallistunut tuen palautusvelvollisuuden perusteena olleeseen toimintaan.

49 §

*Takaisinperinnän kohtuullistaminen*

Maakunta voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

50 §

*Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös*

Maakunnan viranhaltijan on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä ja sen suorittamiselle asetettava eräpäivä.
Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maakunta sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

54 §

*Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus*

Luotonantajan on ilmoitettava maakunnalle tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä maakunnan lupaa.
Luotonantajan tulee takauksen kohteena olevaa lainaa hoitaessaan ottaa huomioon valtion etu takaajana. Luotonantajan on viivytyksettä ilmoitettava Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirasolle~~ sellaisista tuen saajan taloudellista asemaa, tuen kohteena olevaa lainaa tai lainan vakuutena olevan omaisuuden arvoa koskevasta muutoksesta, jolla voi olla vaikutusta valtion asemaan takaajana.
Luotonantajalla ja keskusrahalaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ sekä maakunnalle sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.
Luotonantajan ja keskusrahalaitoksen tiedonantovelvollisuus koskee myös salassapidettäviä tietoja. Tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on viranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi luovutettu.

61 §

*Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen*

Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ sekä maakunnan oikeuteen saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyä tukea koskevia tietoja sovelletaan, mitä kehittämistukilain 64 §:ssä säädetään.

64 §

*Varojen alueellinen kohdentaminen*

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta maakuntien käyttöön.

66 §

*Valituskielto*

Maakunnan 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

67 §

*Muutoksenhaku*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ sekä maakunnan tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä toimitettava valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen asiassa, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

68 §

*Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvien vaatimusten täyttymisen varmistaminen*

Jos maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ havaitsee maakunnan toiminnassaan rikkovan Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvien ohjelman hallintoviranomaistehtävien hoitamista tai hoitamisen järjestämistä, maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kulussa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa sakon uhka.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**113.**

# Laki

**rehulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* rehulain (86/2008) 3 §:n 2 kohta, 5 §:n 1 momentin 19 kohta, 20, 23, 33, 40, 41, 42, 49 ja 51 § sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 kohta, 5 §:n 1 momentin 19 kohta sekä, 41 ja 42 § laissa 502/2014, 20 § osaksi laissa 502/2014, 23 § laeissa 1508/2009 ja 502/2014 sekä 51 § laissa 978/2015, seuraavasti:

3 §

*Euroopan unionin rehulainsäädäntö*

Jollei muussa laissa säädetä toisin, tätä lakia sovelletaan myös seuraavien rehuja ja rehuvalvontaa koskevien Euroopan unionin säädösten sekä niiden nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

2) virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625 (*virallista valvontaa koskeva asetus);*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

5 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

19) *laskentaperusteilla* Luonnonvarakeskuksen laskentakaavoja vakioineen, rehutaulukossa annettuja sulavuuskertoimia ja märehtijöiden rehujen osalta myös hajoavan valkuaisen osuutta;

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

20 §

*Rehualan toimijan hyväksyminen*

Maatilan ja vesiviljelylaitoksen on ennen toiminnan aloittamista haettava toiminnalleen maakunnan hyväksyminen, jos tarkoituksena on harjoittaa yksinomaan oman tilan tarpeisiin

1) rehuhygienia-asetuksen 10 artiklan 1 c kohdassa tarkoitettua toimintaa,

2) TSE- asetuksen liitteessä IV tarkoitettua hyväksyntää edellyttävää toimintaa tai

3) lääkerehujen valmistusta.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun rehualan toimijan on ennen toiminnan aloittamista haettava toiminnalleen Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksyminen, jos tarkoituksena on harjoittaa

1) rehuhygienia-asetuksen 10 artiklan 1 a ja 1 b kohdassa tarkoitettua toimintaa tai liitteen II kohdan ”toimitilat ja laitteisto” 10 alakohdassa tarkoitettua toimintaa, markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää edellyttävää toimintaa taikka liitteen VIII 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa

2) lääkerehujen valmistusta tai niiden markkinoille saattamista taikka

3) 1 momentissa mainittujen toimintojen osalta rehun valmistusta markkinoille saatettavaksi.

Rehuhygienia-asetuksen ja TSE-asetuksen mukaisista hyväksymisen edellytyksistä säädetään rehuhygienia-asetuksen 13 artiklassa ja TSE-asetuksen liitteessä IV.

Hyväksymistä koskevaan hakemukseen on liitettävä seuraavat tiedot:

1) toimijan nimi ja osoite sekä muut yhteystiedot laitoskohtaisesti;

2) toimijan yritys- ja yhteisötunnus tai, jos sitä ei ole, henkilötunnus tai tilatunnus;

3) tieto toiminnan luonteesta tai sen olennaisesta muuttamisesta;

4) ajankohta, jolloin toiminta tai muutettu toiminta on tarkoitus aloittaa.

Myös hyväksytyn laitoksen harjoittaman toiminnan olennaisen muutoksen on oltava hyväksytty ennen muutetun toiminnan aloittamista. Toimijan on varattava valvontaviranomaiselle tilaisuus tarkastuksen suorittamiseen tuotantoyksiköissään ja muissa toimitiloissaan ennen toiminnan aloittamista.

Rehualan toimija on hyväksyttävä, jos rehuhygienia-asetuksessa ja TSE-asetuksessa säädetyt vaatimukset täyttyvät. Hyväksyminen voidaan antaa ehdollisena rehuhygienia-asetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Hyväksytylle toimijalle voidaan ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle aiheutuvien vaarojen ennaltaehkäisemiseksi asettaa toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja muita ehtoja.

Tarkempia säännöksiä toimijan hyväksymistä koskevassa hakemuksessa annettavien tietojen sisällöstä ja hakemusmenettelystä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

23 §

*Valvontaviranomaiset*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä Euroopan unionin rehulainsäädännön täytäntöönpanon ja noudattamisen valtakunnallisesta valvonnasta sekä rehuvalvonnan suunnittelusta, ohjauksesta ja kehittämisestä vastaa Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ vastaa Euroopan unionin rehulainsäädännössä toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä tehtävistä, ellei tehtävää ole tässä laissa siirretty muulle viranomaiselle.

Maatilojen ja vesiviljelylaitosten tarkastuksista ja näytteenotosta vastaa toimialueellaan maakunta. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ vastaa kuitenkin maatilojen ja vesiviljelylaitosten hyväksyntää koskevasta tarkastuksesta, jos toimija valmistaa rehuja markkinoille saatettavaksi. Maakunta vastaa myös toimialueellaan rehujen kaupan pitämisen tarkastuksista ja näytteenotosta vähittäismyynnissä.

Rehujen maahantuontia ja maastavientiä sekä kauttakuljetusta valvoo Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ohella Tulli.

Tämän lain mukaisesta valvonnasta eläinlääkinnällisissä rajatarkastuksissa huolehtivat rajaeläinlääkärit.

~~Valvontaviranomaiselle tässä laissa säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, ellei Ahvenanmaan itsehallintolaista (1144/1991) muuta johdu.~~

33 §

*Valvontasuunnitelma*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava rehuvalvonnan ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen valvontaohjelma osana -virallista valvontaa koskevan asetuksen 109 artiklassa tarkoitettua monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa.

Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman lisäksi Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava vuosittainen valtakunnallinen valvontasuunnitelma rehuvalvonnan järjestämiseksi. Vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa on määritettävä suoritettavien tarkastusten sisältö sekä valvontakohteiden tarkastustiheys. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä valvontakohteiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

Tarkempia säännöksiä valvontasuunnitelmista ja niiden sisällöstä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

40 §

*Epäkohdan poistaminen*

Valvontaviranomainen voi määrätä epäkohdan poistettavaksi, jos rehu tai siitä annetut tiedot, rehun tuotanto-, valmistus- tai jakeluvaihe taikka tuotantotilat, alkutuotantopaikka tai niissä harjoitettava toiminta voivat aiheuttaa terveysvaaraa, vaarantaa rehusta annettujen tietojen oikeellisuuden tai riittävyyden taikka johtaa kuluttajaa harhaan tai eivät muutoin vastaa rehulainsäädännön vaatimuksia. Epäkohta on määrättävä poistettavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa. Epäkohdan poistamiseksi annetusta määräyksestä tulee ilmoittaa aina myös Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.

41 §

*Kielto*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi kieltää rehun:

1) tuotannon ja valmistuksen, jos tuotanto-, valmistus- tai säilytystilat, valmistusmenetelmät tai -laitteet taikka valmistajan laadunvarmistusjärjestelmät tai tuotteet eivät täytä niille Euroopan unionin rehulainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia;

2) käsittelyn, jos käsittely- tai säilytystilat, käsittelymenetelmät tai -laitteet taikka rehualan toimijan laadunvarmistusmenetelmät tai tuotteet eivät täytä niille Euroopan unionin rehulainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia;

3) markkinoille saattamisen tai käytön:

a) jos rehu, sen pakkaaminen tai siitä annettavat tiedot eivät täytä Euroopan unionin rehulainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia;

b) jos rehua käytetään sen käyttöohjeiden vastaisesti;

c) jos rehun valmistaja, markkinoille saattaja tai käyttäjä on laiminlyönyt 18 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden;

d) jos valmistajaa, markkinoille saattajaa tai käyttäjää ei ole hyväksytty 20 §:n mukaisesti; taikka

e) jos rehun tuotantoympäristössä tai kuljetuskalustossa on todettu salmonellabakteeri;

4) kuljetuksen tai varastoinnin, jos kuljetuskalusto tai varastointitilat eivät täytä Euroopan unionin rehulainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia;
5) sisämarkkinakaupan, maahantuonnin ja maastaviennin, jos rehu ei täytä Euroopan unionin rehulainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia.

Kielto voidaan määrätä vain, jos epäkohdasta voi aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle, jos se jatkuu tai toistuu taikka jos se aiheutetaan tahallisesti.

Kielto on viipymättä peruutettava, jos sen perusteena oleva epäkohta on poistettu tai jos sillä ei enää kiellon määräämisen kannalta ole merkitystä.

Jos asia ei siedä viivytystä, maakunta, Tulli ja rajaeläinlääkäri voivat määrätä 1 momentissa tarkoitetun kiellon väliaikaisesti. Väliaikainen kielto on saatettava viivytyksettä Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ratkaistavaksi. Kielto raukeaa, jos Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa väliaikaisen kiellon antamisesta.

Kieltoa on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen kiellä valvontaviranomaisen päätöksen täytäntöönpanoa tai määrää sitä keskeytettäväksi.

42 §

*Rehun uudelleenkäsittely, hävittäminen ja palauttaminen*

Jos rehun tuotanto, valmistus, käsittely, markkinoille saattaminen, käyttö, sisämarkkinakauppa, maahantuonti tai maastavienti on 41 §:n nojalla kielletty, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määrätä rehun hyväksymällään tavalla rehualan toimijan kustannuksella käsiteltäväksi uudelleen, hävitettäväksi, käytettäväksi muuhun tarkoitukseen tai palautettavaksi lähtömaahan. Päätökseen voidaan liittää määräyksiä sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

49 §

*Perittävät maksut*

Valtion viranomaisen ja valtuutetun tarkastajan suoritteista peritään valtiolle maksuja valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

Tämän lain 20 §:n 1 momentin mukaisesta hyväksymisestä peritään maakunnalle maksuja maakunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

51 §

*Muutoksenhaku*

Tämän lain 20 ja 40–44 §:n nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 40–44 §:ssä tarkoitetussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valtion viranomaisen määräämään maksuun saa hakea muutosta siten kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

Maakunnan määräämään maksuun saa hakea muutosta siten kuin maakuntalain 17 luvussa säädetään.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**114.**

# Laki

**maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) 5 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 574/2014, seuraavasti:

5 §

*Rekisterinpitoon liittyvät vastuut*

~~Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto sekä~~ Ruokavirasto ja Luonnonvarakeskus pitävät maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän rekistereitä sekä vastaavat talletettujen tietojen oikeellisuudesta kukin oman toimialansa osalta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä, ~~Maanmittauslaitoksella,~~ maakunnilla ja Ahvenanmaan valtionvirastolla on oikeus käyttää ja päivittää tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

7 §

*Tietojen luovuttamisesta päättävä viranomainen*

~~Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto~~ Ruokavirasto ja Luonnonvarakeskus päättävät kukin tietojen luovuttamisesta sivullisille oman toimialansa osalta. Lisäksi maakunnat ja Ahvenanmaan valtionvirasto voivat luovuttaa tietoja oman viranomaistehtävänsä osalta.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

## 115.

# Laki

**riistavahinkolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* riistavahinkolain (105/2009) 10, 23, 24, 26, 30, 34, 35, 36, 44, 47, 49 ja 50 §,
sellaisina kuin niistä ovat 47 § laissa 93/2014 ja 50 § laissa 1510/2009, seuraavasti:

10 §

*Viljelysvahinkojen korvaaminen*

Riistaeläimen aiheuttamasta viljelysvahingosta voidaan korvata enintään menetetyn sadon arvoa vastaava määrä sekä vahingoittuneiden puutarha- ja taimitarhakasvien käypää arvoa vastaava määrä. Korvauksen määrää viljelysvahinkojen osalta laskettaessa otetaan vähennyksenä huomioon säästyneet sadonkorjuu- ja muut kustannukset. Korvausta ei makseta riistapelloille aiheutuneista vahingoista.
Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa määräykset puutarha- ja taimitarhakasvien sekä niiden viljelyskasvien yksikköhinnoista ja normisadoista.

23 §

*Vahingosta ilmoittaminen*

Sen, joka aikoo hakea tässä laissa tarkoitettua korvausta riistaeläimen aiheuttamasta vahingosta, tulee vahingon havaittuaan tehdä viipymättä vahinkoilmoitus vahingon toteamista ja arviointia sekä muita asian vaatimia toimenpiteitä varten. Porovahingoissa vahinkoilmoituksen tekee paliskunta poronomistajalta tai muulta henkilöltä saamansa ilmoituksen perusteella.
Vahinkoilmoitus tehdään:
1) henkilövahingoista vahinkopaikkakunnan poliisille;
2) viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahingoista maakunnalle, jonka alueella vahinkopaikkakunta sijaitsee;
3) metsävahingoista Suomen metsäkeskukselle.
Vahinkoilmoituksessa on annettava asian laadun mukaan seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

1) vahingonkärsijän nimi-, osoite-, tila- ja muut yhteystiedot;
2) vahingon tapahtumispaikka ja muut tarvittavat paikkatiedot;
3) vahingon aiheuttaja;
4) vahingon ajankohta;
5) kasvilaji, vahinkopinta-ala ja tuhoutuneen sadon määrä;
6) eläinlaji ja tapettujen tai vahingoittuneiden eläinten määrä;
7) tuhoutuneen tai vahingoittuneen irtaimiston laji ja määrä;
8) onko vahingonkärsijällä mahdollisuus saada vahingosta korvausta vakuutuksesta tai muulla perusteella;
9) muut vahingon suuruuteen vaikuttavat seikat.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ vahvistaa ilmoituslomakkeen kaavan sekä voi antaa tarkempia määräyksiä vahinkoilmoitusten teknisessä käsittelyssä noudatettavasta menettelystä.

24 §

*Maastotarkastuksen järjestäminen*

Maakunta järjestää 23 §:ssä tarkoitetun vahingon toteamiseksi ja arvioimiseksi tarvittavat viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahinkojen maastotarkastukset. Suomen metsäkeskus järjestää vastaavasti metsävahinkojen maastotarkastukset.

Porovahinkojen maastotarkastusten tarpeellisuudesta ja järjestämisestä sekä kustannusten korvaamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja metsävahinkojen tarkastusten teknisestä järjestämisestä voi Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkempia määräyksiä.

26 §

*Viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahinkojen toteaminen ja arviointi*

Viljelysvahingon toteaa ja arvioi maakunta, jonka alueella vahinkopaikkakunta sijaitsee.

Eläin-, irtaimisto- ja porovahingon toteaa ja arvioi maakunta, jonka alueella vahinkopaikkakunta sijaitsee. Maakunta voi tarvittaessa käyttää vahingon toteamisessa ja arvioinnissa esteetöntä asiantuntijaa. Arviointi on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun maakunta on saanut vahingosta tiedon.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun esteettömään asiantuntijaan sovelletaan hänen suorittaessaan vahingon toteamis- ja arviointitehtävää rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

30 §

*Toimivaltainen viranomainen korvauskäsittelyssä*

Viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahinkojen korvauskäsittelyssä toimivaltainen viranomainen on maakunta, jonka alueella vahinkopaikkakunta sijaitsee.

Metsävahinkoa koskevan korvausasian ratkaisee Suomen metsäkeskus.

Henkilövahinkojen korvauskäsittelyssä toimivaltainen viranomainen on Valtiokonttori.

34 §

*Viranomaisten tietojensaantioikeus*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~, maakunnalla ja Suomen metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta korvauksen hakijaa koskevia sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä korvausta koskevan asian käsittelemiseksi. Tällaisia tietoja ovat korvauksen hakijan taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa taikka muuta korvauksen myöntämisen tai takaisinperinnän kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevat tiedot.

35 §

*Korvausten seurantajärjestelmä*

Korvausten ja avustusten myöntämisen, maksamisen, tarkastuksen ja takaisinperinnän sekä korvausjärjestelmän toimivuuden ja vaikutusten seurannan tietojärjestelmänä toimii Riistavahinkorekisteri.

Rekisterin kehittämisestä vastaavat maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~. Rekisterin ylläpidosta vastaavat ja henkilötietolaissa (523/1999) tarkoitettuna rekisterinpitäjänä toimivat edellä mainittujen lisäksi maakunta, Suomen metsäkeskus ja Valtiokonttori yhdessä.

Rekisteriin voidaan tallentaa seuraavat tiedot:

1) hakijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys ja yhteisötunnus;
2) hakijan yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
3) korvattavaa vahinkoa tai myönnettävää avustusta koskevat hakemuksen sisältämät tiedot;
4) tiedot korvauksen tai avustuksen maksamisesta;
5) tiedot takaisinperittävistä korvauksista ja avustuksista;
6) muut tilastojen laatimista, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen seurantaa ja tutkimusta tai Euroopan unionin komissiolle annettavia raportteja ja valvontaa varten tarvittavat tiedot.

36 §

*Tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~, maakunnalla ja Suomen metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai Euroopan unionin toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, korvauksen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu

Salassapitosäännösten estämättä korvauksen hakijan kotikuntaa, vahingon aiheuttajaa, vahinkolajia, vahinkopaikkakuntaa, vahinkopaikan paikkatietoa, arviointikustannuksia sekä haetun ja maksetun korvauksen suuruutta koskevia tietoja voidaan luovuttaa myös riistaeläinten kantoja, niiden aiheuttamia vahinkoja ja vahinkojen ennaltaehkäisyä varten tehtäviin tutkimustarkoituksiin sekä riistaeläinkantojen metsästyksen mitoitusta ja kohdentamista koskevaan päätöksentekoon.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

Tietojen julkisuudesta säädetään muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

44 §

*Kohtuullistaminen*

Maakunta, Valtiokonttori ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voivat 41 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa päättää, että osa palautettavasta tai takaisin perittävästä määrästä, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen palauttaminen tai takaisinperintä on kohtuutonta korvauksen saajan taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Erityisen painavasta syystä korvauksen myöntänyt maakunta, Valtiokonttori tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi päättää, että palautettava tai takaisin perittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

47 §

*Muutoksenhaku*

Maakunnan, Suomen metsäkeskuksen, Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ ja Valtiokonttorin päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee korvauksen takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Maa- ja metsätalousministeriön tekemään valtionapupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin valtionavustuslaissa säädetään.

49 §

*Maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävä*

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa maakunnan, Suomen metsäkeskuksen ja Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ toimintaa niiden hoitaessa tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus saada maakunnalta, Suomen metsäkeskukselta ja Ruokavirastolta ~~Maaseutuvirastolta~~ valvontatehtäväänsä liittyviä yleisiä käyttö- ja seurantatietoja ja tehdä tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia tarkastuksia. Maa- ja metsätalousministeriön tarkastusoikeuteen ja tarkastusten suorittamiseen sovelletaan valtionavustuslain 16 ja 17 §:n säännöksiä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maakunnalta, Suomen metsäkeskukselta ja Ruokavirastolta ~~Maaseutuvirastolta~~ sellaisia tehtävänsä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja tuen hakijaa ja saajaa koskevista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi tuen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa.

50 §

*Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ valvontatehtävä*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia maakunnan sekä Suomen metsäkeskuksen tarkastuksia. Tarkempia säännöksiä tarkastusten toteuttamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ valvontatehtävään sovelletaan tällöin vastaavasti, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**117.**

# Laki

**eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 2, 6, 9, 15, 16, 23 ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 519/2015, 6 ja 9 § laissa 1596/2009, 15 § laissa 353/2011 ja 23 § osaksi laissa 443/2013, sekä

*muutetaan* lain nimike, 1, 3, 5 ja 7 §, 3 luvun otsikko, 8 ja 10 §, 4 luvun otsikko, 11, 13 ja 17–22 §, 6 luvun otsikko sekä 26, 29–31, 33 ja 35 §,

sellaisina kuin niistä ovat 10, 26 ja 29 § osaksi laissa 1596/2009 ja 33 § ~~laissa 1596/2009~~ laeissa 1596/2009 ja 74/2019, seuraavasti:

# Laki

**eläinlääkäripalveluista**

1 §

*Soveltamisala*

Tässä laissa säädetään maakunnallisten eläinlääkäripalvelujen suunnittelusta ja järjestämisestä sekä maakunnallisten ja muiden eläinlääkäripalvelujen valvonnasta.

3 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kotieläimellä* kesyä eläintä, jota ihminen pitää ja hoitaa hyödyn, seuran tai harrastuksen vuoksi, poroa, tarhattua nisäkästä, lintua ja mehiläistä sekä viljeltyä vesieläintä, ei kuitenkaan tieteellisiin ja opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) soveltamisalaan kuuluvaa eläintä tai eläintä, jota pidetään eläinsuojelulain 20 §:ssä tarkoitetussa eläintarhassa;
2) *hyötyeläimellä* kotieläintä, jota pidetään maataloutta tai muuta elinkeinotoimintaa taikka ihmiselle tarpeellista työsuoritusta varten;
3) *eläinlääkäripalvelulla* eläimen terveydentilan sekä sairauksien toteamista ja todistamista, eläinlääkärinavun antamista ja eläinlääkinnällisten todistusten antamista, eläimen pitämistä hoidettavana eläinlääkärinavun antamista taikka siihen liittyvää tutkimusta varten, toimenpiteitä eläimen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi, ennalta ehkäisevää terveydenhuoltotyötä sekä eläimen lopettamista;
4) *peruseläinlääkäripalvelulla* eläinlääkäripalvelua, jota annetaan eläinlääketieteellisen yleistutkimuksen tai kliinisen tutkimuksen perusteella eläintenpitopaikoissa tai tavanomaisissa eläinlääkärin vastaanottotiloissa, ei kuitenkaan eläimen pitämistä hoidettavana eläinlääkärinavun antamista tai siihen liittyvää tutkimusta varten;
5) *kiireellisellä eläinlääkärinavulla* äkillisesti ja vakavasti sairastuneen tai vahingoittuneen eläimen eläinlääketieteellistä yleistutkimusta tai kliinistä tutkimusta, ensiavun luonteisia hoitotoimenpiteitä ja eläimen lopettamista eläinsuojelullisin perustein;
6) *yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla* eläinlääkäripalvelua tarjoavaa luonnollista henkilöä, yksityisoikeudellista oikeushenkilöä tai oppilaitosta.

5 §

*Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ohjaa ja valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

7 §

*Maakunta*

Maakunta järjestää alueellaan peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkärinavun siten kuin tässä laissa ja maakuntalaissa ( / ) säädetään.

3 luku

**Eläinlääkäripalvelujen suunnittelu**

8 §

*Valtakunnallinen suunnitelma*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava valtakunnallinen suunnitelma maakuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalveluiden saatavuutta ja laatua koskevat yleiset tavoitteet.
Tarkempia säännöksiä valtakunnallisen suunnitelman laatimisesta ja sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

10 §

*Maakunnan suunnitelma*

Maakunnan on laadittava suunnitelma alueellaan järjestämistään eläinlääkäripalveluista. Suunnitelman tulee sisältää tiedot eläinlääkäripalvelun tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta, ja siinä on otettava huomioon valtakunnallinen suunnitelma. Palvelun mitoitusta suunniteltaessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalveluiden tuottajien maakunnan alueella tarjoamat palvelut.

4 luku

**Maakunnan eläinlääkäripalvelut**

11 §

*Peruseläinlääkäripalvelu*

Maakunnan on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana saatavilla oleva peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten sekä sellaisten yhteisöjen pitämiä kotieläimiä varten, joilla on kotipaikka maakunnassa.

Maakunnan on lisäksi järjestettävä eläinlääkärin käynnin eläintenpitopaikassa arkipäivisin virka-aikana mahdollistava peruseläinlääkäripalvelu alueellaan pidettäviä hyötyeläimiä varten.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, maakunnan ei tarvitse järjestää peruseläinlääkäripalvelua muita kotieläimiä kuin hyötyeläimiä varten siltä osin kuin palvelua on 14 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävällä tavalla muutoin saatavilla. Maakunnan tarjotessa mainittua palvelua kilpailutilanteessa markkinoilla se voi maakuntalaissa säädetyn yhtiöittämisvelvollisuuden estämättä hoitaa tehtävää omana toimintanaan edellyttäen, että palvelusta peritään 21 §:ssä tarkoitettuja maksuja ja ettei toimintaan sovelleta, mitä 22 §:ssä säädetään.

13 §

*Kiireellinen eläinlääkärinapu*

Maakunnan on järjestettävä kiireellistä eläinlääkärinapua alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokaudenaikoina.

17 §

*Eläinlääkäripalveluiden järjestäminen*

Maakunta voi tehdä yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan kanssa sopimuksen 11 ja 13 §:ssä säädettyjen palveluiden tuottamisesta.

18 §

*Toimitilojen ja työvälineiden järjestäminen*

Jos maakunta huolehtii 11 ja 13 §:ssä säädettyjen palveluiden järjestämisestä tuottamalla itse palveluja, maakunnan on järjestettävä palveluja varten tarpeelliset toimitilat ja työvälineet ottaen huomioon 10 §:ssä tarkoitettu suunnitelma sekä maakunnan alueella pidettävien kotieläinten lajit ja lukumäärät.

19 §

*Maakunnan palveluksessa olevan eläinlääkärin palkkio ja korvaukset*

Maakunnan palveluksessa olevalla eläinlääkärillä on oikeus periä 11 ja 13 §:n nojalla antamistaan palveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta virkaehtosopimuksessa määrätty palkkio, matkakustannusten korvaus ja korvaus omistamiensa laitteiden käytöstä sekä korvaus käyttämistään lääkkeistä ja tarvikkeista aiheutuneista kustannuksista.

20 §

*Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan perimät maksut ja korvaukset*

Jos maakunta on tehnyt 11 ja 13 §:ssä tarkoitettujen palveluiden tuottamisesta sopimuksen yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan kanssa, yksityinen palveluiden tuottaja saa periä sopimuksen mukaisesti tarjoamistaan eläinlääkäripalveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta enintään maksun, joka ilmenee sopimukseen johtaneista tarjousasiakirjoista, ja korvauksen matkakustannuksistaan. Yksityinen eläinlääkäripalvelun tuottaja saa periä myös korvauksen käyttämistään lääkkeistä ja tarvikkeista aiheutuneista kustannuksista.

21 §

*Maakunnan perimät maksut*

Maakunta voi periä 11 ja 13 §:ssä tarkoitetuista palveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta maksun maakunnan järjestämistä toimitiloista ja työvälineistä sekä avustavan henkilökunnan palkkauksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi silloin, kun kotieläintä hoidetaan eläinlääkärin vastaanotolla.

Maakunta voi periä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi maksun myös kiireellisen eläinlääkärinavun saamiseksi virka-ajan ulkopuolella järjestetystä yhteydenottopalvelusta.

22 §

*Maakunnan osallistuminen eläinlääkäripalvelusta kotieläimen omistajalle tai haltijalle aiheutuneisiin kustannuksiin*

Maakunta voi osallistua 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta kotieläimen omistajalle tai haltijalle aiheutuneisiin kustannuksiin tasatakseen kustannuseroja, jotka johtuvat erilaisista etäisyyksistä palveluihin.

6 luku

**Eläinlääkäripalvelujen valvonta**

26 §

*Ilmoitusvelvollisuus*

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tulee tehdä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.

Ilmoitus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista tai lopettamista. Ilmoituksen tulee sisältää yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan yhteystiedot sekä tiedot palveluista, henkilökunnasta ja kiinteästä toimipaikasta. Ilmoituksen sisällöstä ja tekemisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Maakunnan tulee ilmoittaa Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ niiden toimipisteiden yhteystiedot, joissa se tuottaa eläinlääkäripalveluja itse tai yhteistoiminnassa muiden maakuntien kanssa.

Ilman eläinlääkäriksi laillistamista väliaikaisesti eläinlääkäripalvelua tarjoavan henkilön ilmoitusvelvollisuudesta säädetään eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 8 §:ssä.

29 §

*Tarkastusoikeus*

Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälineet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalveluiden tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi.

Tarkastus saadaan tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on aihetta epäillä yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan syyllistyneen toiminnassaan rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Viranomaisen apuna tarkastuksessa voidaan käyttää asiantuntijoita. Asiantuntijoiden on oltava tunnetusti taitavia ja kokeneita henkilöitä, jotka edustavat tarkastuksen kannalta merkityksellistä tieteellistä, käytännön eläinlääkinnän tai muuta asiantuntemusta. Asiantuntijaan sovelletaan rikollisoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Asiantuntijoilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada vastaanottotoiminnan tarkastamista varten tarpeelliset tiedot käyttöönsä. Asiantuntijat ovat velvollisia pitämään salassa saamansa salassa pidettäviksi säädetyt tiedot.

30 §

*Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen*

Jos tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että eläinlääkäripalvelun tuottaja ei ole noudattanut 26–28 §:n säännöksiä, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määrätä palvelun tuottajan asian laatuun nähden riittävässä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

31 §

*Toiminnan keskeyttäminen*

Jos eläinlääkäripalvelun tuottajan toiminta ei täytä 26–28 §:ssä säädettyjä vaatimuksia ja puutteita tai epäkohtia ei ole 30 §:n nojalla annetusta määräyksestä huolimatta korjattu ja jos toiminnasta voi aiheutua vakavaa vaaraa eläinten terveydelle tai hyvinvoinnille, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu. Päätös on viipymättä peruutettava, jos puutteet tai epäkohdat on korjattu siten, että toiminnan keskeyttäminen ei enää ole välttämätöntä.

33 §

*Rekisteri*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ pitää valvontaa varten rekisteriä eläinlääkäripalvelun tuottajista. Rekisteriin merkitään 26 §:n mukaisesti ilmoitetut tiedot sekä tiedot 30 ja 31 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä.

Tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun eläinlääkäripalvelun tuottaja on lopettanut toimintansa. Tiedot 30 ja 31 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä poistetaan kuitenkin viimeistään kymmenen vuoden kuluttua määräyksen antamisesta. Maakunnalla on oikeus saada rekisteriin tallennettuja tietoja maksutta teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Henkilötietojen käsittelystä sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. ~~Henkilötietojen käsittelyyn sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.~~

35 §

*Muutoksenhaku*

Muutoksenhausta maakunnan viranomaisen päätökseen säädetään maakuntalaissa.

Muutoksenhausta Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996). Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ 30 ja 31 §:n nojalla tekemiä päätöksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**118.**

# Laki

**eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 37 § ja
*muutetaan* 24, 27 sekä 32–34 § seuraavasti:

24 §

*Valvontaviranomaiset*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ suunnittelee, ohjaa ja kehittää valtakunnallista eläintunnistusjärjestelmän valvontaa siten kuin tässä laissa ja Euroopan unionin eläinten tunnistamista koskevassa lainsäädännössä säädetään.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ valvoo, että elintarvikelain 6 §:n 23 kohdassa tarkoitetut teurastamot noudattavat tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

Maakunta valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialueellaan.

Valvontaviranomaiselle tässä laissa säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, ellei Ahvenanmaan itsehallintolaista (1144/1991) muuta johdu.

27 §

*Valvontasuunnitelma*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava valtakunnallinen valvontasuunnitelma eläintunnistusjärjestelmän valvonnan järjestämisestä. Suunnitelma on osa virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 (*virallista valvontaa koskeva asetus*) mukaista kansallista valvontasuunnitelmaa.

Maakunnan on laadittava alueellinen suunnitelma eläintunnistusjärjestelmän valvonnan järjestämisestä alueellaan. Alueellisessa suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen suunnitelma.

32 §

*Kielto*

Sen estämättä, mitä 31 §:ssä säädetään epäkohdan poistamisesta, maakunta voi kieltää eläimistä vastuussa olevaa toimijaa luovuttamasta ja siirtämästä eläimiä pitopaikasta, jos tämä on laiminlyönyt 9, 11, 13, 19 tai 21 §:n taikka 28 §:n 3 momentin säännösten noudattamisen. Kielto voi koskea yksittäisiä eläimiä tai kaikkia pitopaikassa olevia saman eläinlajin eläimiä. Kaikkia pitopaikassa olevia saman eläinlajin eläimiä koskevan kiellon edellytyksenä on, että merkittävä osa eläimistä ei täytä tunnistus- ja rekisteröintivaatimuksia.

Eläinten luovuttamisen ja siirtämisen kieltämisen lisäksi maakunta voi kieltää eläinten vastaanottamisen pitopaikkaan, jos 1 momentissa mainittujen säännösten noudattamisen laiminlyönti on laajamittaista, toistuvaa tai tahallista sekä aiheuttaa vaaraa eläinten, ihmisten ja ympäristön terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarviketurvallisuudelle.

Nautaeläimen luovuttamisen, siirtämisen ja vastaanottamisen kieltämisestä säädetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän hallinnollisten vähimmäisseuraamusten soveltamisen osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 494/98, jäljempänä *seuraamusasetus*. Päätöksen asiassa tekee maakunta.

Maakunta voi pitopaikan tarkastuksen yhteydessä määrätä 1-3 momentissa tarkoitetun kiellon väliaikaisena asian selvittämisen tai epäkohdan poistamisen ajaksi. Väliaikainen kielto on voimassa, kunnes maakunta antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Kiellon määränneen valvontaviranomaisen on tehtävä kiellosta merkintä tietojärjestelmään.

Tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetun kaikkia pitopaikassa olevia saman eläinlajin eläimiä koskevan kiellon edellytyksistä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

33 §

*Kiellon peruuttaminen*

Maakunnan on peruutettava 32 §:ssä tarkoitettu kielto heti, kun valvontaviranomaisen antaman selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että kiellon perusteena ollut epäkohta on korjattu.
Maakunnan on tehtävä kiellon peruuttamisesta merkintä tietojärjestelmään.

34 §

*Tunnistamattoman nautaeläimen lopettaminen*

Tunnistamattoman nautaeläimen lopettamisesta säädetään seuraamusasetuksessa. Päätöksen asiassa tekee maakunta.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 119.

# Laki

**tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta**

5 §

*Kunnan ja ~~maakuntien~~ maakunnan pelastustoimen tehtävät*

Kunta ja ~~maakuntien~~ maakunnan pelastustoimi osallistuvat vesistöalueen ja merenrannikon tulvariskien hallinnan suunnitteluun siten kuin tässä laissa säädetään.

Kunta huolehtii hulevesitulvariskien hallinnan suunnittelusta siten kuin 19 §:ssä säädetään

15 §

*Tulvaryhmä*

Tulvariskien hallintasuunnitelman laatimiseksi tarvittavaa viranomaisten yhteistyötä varten on tulvaryhmä sellaisella vesistöalueella ja merenrannikon alueella, jolle tulvariskien alustavan arvioinnin perusteella on nimetty yksi tai useampi merkittävä tulvariskialue. Tulvaryhmän muodostavat asianomaisten maakuntien ja kuntien edustajat sekä ~~maakuntien~~ maakunnan pelastustoimi.

22 §

*Muutoksenhaku*

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Valitusoikeus on:

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

2) asianomaisella maakunnalla, kunnalla ja ~~maakuntien~~ maakunnan pelastustoimella.

## 123.

# Laki

**porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 36, 40, 43, 44, 46, 49, 50, 52, 53, 55, 57, 58, 61–63, 65, 73, 87–89, 93, 94–97, 101, 102, 105, 109, 111, 112, 115, 119 ja 126 §,

sellaisina kuin niistä ovat 36, 43, 44, 52, 53, 61, 73, 94 ja 97 § osaksi laissa 1676/2015, 49, 57, 89 ja 111 § laissa 1676/2015 sekä 115 § laissa 84/2014, seuraavasti:

36 §

*Valtionlainan myöntämisen edellytykset*

Valtionlaina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Maakunnan viranhaltija, päättää tukipäätöksellään valtionlainan enimmäismäärästä. Enimmäismäärä ei saa ylittää luotonantajan hyväksymää enimmäismäärää.

Luotonantaja voi myöntää valtionlainana sellaisen lainan:

1) jonka laina-aika on enintään 25 vuotta;

2) jonka vuotuinen kokonaiskorko on enintään valtioneuvoston asetuksella säädettävän viitekoron ja siihen lisättävän kiinteän prosenttiyksikkömäärän summa;

3) josta lainansaaja maksaa korkoetuuden verran kokonaiskorkoa alempaa korkoa, kuitenkin vähintään yhden prosentin vuotuista korkoa; ja

4) jonka lainamäärä ei yhdessä samaan tarkoitukseen myönnetyn avustuksen ja muun kuin lainaan liittyvän tuen kanssa ylitä tuettavan toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valtionlainan enimmäismäärästä, viitekorosta, kiinteästä viitekorkoon lisättävästä prosenttiyksiköstä sekä koron ja lainansaajan maksaman koron muuttumisesta.

40 §

*Korkotukilainan koron arviointi*

Jos maakunnalla on aihetta epäillä lainan koron ylittävän 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun koron, se voi pyytää Ruokavirastoa ~~Maaseutuvirastoa~~ arvioimaan, täyttääkö lainan korko edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitetun edellytyksen. Luotonantajan on toimitettava Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ sen asiassa pyytämä selvitys.

43 §

*Toimenpiteen toteutusaika*

Muu tuettava toimenpide kuin tutkimus- tai selvityshanke on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Nuorelle porotalouden tai luontaiselinkeinon harjoittajalle elinkeinon aloittamiseen myönnetyn tuen tuettavana toimenpiteenä pidetään tällöin tilan ja porojen hankintaa. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos se on toimenpiteen toteutustavan tai toiminnan luonteen kannalta perusteltua. Jos tukea on myönnetty rakentamisinvestoinnin yhteydessä irtaimiston hankintaan eikä hankintaa voida toteuttaa ennen rakentamisinvestoinnin valmistumista, lasketaan määräaika rakentamisinvestoinnin valmistumisesta.

Maakunta voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitetussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaikaa voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan.

Tarkempia säännöksiä tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle asetettavasta määräajasta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

44 §

*Tuen käyttöä koskevat ehdot*

Käytettäessä tukea tavaroiden tai palveluiden hankintaan taikka urakalla teettämiseen sovelletaan, mitä maatalouden rakennetuista annetun lain 20 §:n 1, 5 ja 6 momentissa ja 40 a §:ssä säädetään.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan elinkeinotoimintaan tai paliskunnan toimintaan eikä tuetun asuinrakennuksen käyttötarkoitusta muuttaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta tai, jos tuki on

lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava maakunnan lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan toiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Tuen kohteena olevaa elinkeinotoimintaa tai muuta toimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta tai, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuen kohteena oleva elinkeinotoiminta tai siihen liittyvien varojen omistus- tai hallintaoikeus merkittäviltä osin luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava maakunnan lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan elinkeinotoiminnan siirtymistä perintöoikeudellisen saannon tai sellaisen sukupolvenvaihdoksen kautta, jonka yhteydessä on maksettu tukea porotalouden tai luontaiselinkeinon harjoittamisesta luopumiseen tai myönnetty porotalouden tai luontaiselinkeinon harjoittajan aloitustukea.

46 §

*Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus*

Tuen saaja on velvollinen antamaan tuen myöntäneelle viranomaiselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava toimivaltaiselle maakunnalle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 93 ja 94 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittajaa antamalla korvauksetta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuettavaa kohdetta ja toimenpidettä.

49 §

*Tuen hakeminen*

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos määräaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava maakunnalle.

Tuen hakemiselle asetettavasta määräajasta ja tukijaksoista voidaan antaa tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset tukihakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä lomakkeella tehtyjen tukihakemusten siirtämisestä tietojärjestelmään.

Toimivaltainen viranomainen on Lapin maakunta, jollei jäljempänä 119 §:ssä tai 127 §:n nojalla toisin säädetä.

50 §

*Tukihakemuksen arviointi*

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä maakunta voi pyytää muilta viranomaisilta, Paliskuntain yhdistykseltä tai saamelaiskäräjiltä lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on tarpeen tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Jos porotaloutta koskevan investoinnin kustannukset ylittävät valtioneuvoston asetuksella säädetyn määrän, Paliskuntain yhdistykseltä on pyydettävä lausunto. Jos investointi lisäksi toteutetaan saamelaisten kotiseutualueella, lausunto on pyydettävä myös saamelaiskäräjiltä.

Maakunta voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi tilakäynnin porotaloustilalla, luontaiselinkeinotilalla tai muussa kohteessa, jossa elinkeinonharjoittaja tai paliskunta aikoo toteuttaa investoinnin. Tilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Tilakäynti porotalous- ja luontaiselinkeinotilalla ei saa koskea pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyjä tiloja.

52 §

*Neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa*

Saatuaan käyttöönsä vuotuiset määrärahat maakunnan on neuvoteltava saamelaiskäräjien kanssa periaatteista, joita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten lisäksi noudatetaan tuettavista kohteista päätettäessä.

Neuvotteluissa on käsiteltävä seuraavia asioita:

1) varojen alueellinen ohjaaminen saamelaisalueelle;
2) varojen ohjaaminen porotalouteen ja muihin luontaiselinkeinoihin;
3) varojen ohjaaminen asuntorakentamiseen ja elinkeinojen tukemiseen saamelaisalueella;
4) varojen ohjaaminen paliskuntien ja elinkeinojen harjoittajien hankkeisiin saamelaisalueella.

Neuvotteluihin sovelletaan, mitä saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:ssä säädetään.

Neuvottelun tulos on toimitettava tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle ja Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~.

53 §

*Tukipäätös*

Maakunnan viranhaltija päättää tuen ja valtiontakauksen myöntämisestä.

Tukipäätökseen on otettava 5–8 luvussa tarkoitetun tuen myönnetty määrä, tässä laissa säädetyt tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätökseen tulee lisäksi ottaa Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

Lainaan liittyvää tukea koskevalla päätöksellä hyväksytään valtionlainan tai korkotukilainan taikka valtiontakauksen kohteena olevan lainan määrä ja lainaehdot sekä valtiontakauksen määrä ja ehdot. Jos valtionlainaa, korkotukea tai valtiontakausta koskeva päätös valituksen johdosta muuttuu, lainan määrän ja ehtojen muuttaminen edellyttää luotonantajan suostumusta.

Jos tuettava toimenpide edellyttää luvan hankkimista ja hakija ei ole tukipäätöksen tekohetkeen mennessä esittänyt lainvoimaista lupaa, tukipäätökseen voidaan ottaa ehto, jonka mukaan päätös raukeaa, jollei hakija esitä määräajassa sellaista lainvoimaista lupaa, joka mahdollistaa toimenpiteen toteuttamisen tukipäätöksen mukaisena.

55 §

*Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen*

Edellä 5–9 luvussa tarkoitettua tukea koskeva tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 4 luvussa säädetyt edellytykset täyttävälle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 48 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää maakunta.

57 §

*Avustusmuotoisen investointituen, asunnonrakentamistuen ja paliskunnalle aitojen kunnossapitoon myönnetyn tuen maksaminen*

Porotalous- tai luontaiselinkeinoyritystä varten myönnetyn investointituen ja asunnonrakentamistuen sekä paliskunnan investointituen ja aitojen kunnossapitotuen maksamista haetaan käyttäen 48 §:n 1 momentissa tarkoitettua verkkopalvelua. Tuen maksamista koskevan hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä tukihakemuksen käsittelystä 48 §:ssä säädetään. Maksuhakemus voidaan tehdä myös tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella, joka on allekirjoitettava. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle maakunnalle.

Avustus voidaan maksaa enintään viidessä erässä. Avustusta maksetaan enintään tukitasoa sekä myönnetyn tuen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisältyvistä hyväksyttävistä kustannuksista. Tuen saajan on tarvittaessa esitettävä selvitys yksityisen rahoituksen toteutumisesta.

Avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on noudattanut tuen ehtoja. Lisäksi maksamisen edellytyksenä on tuen saajalle aiheutuneen menon tosiasiallisuus, lopullisuus ja todennettavuus sekä kohdentuminen tuettavaan toimenpiteeseen. Jos avustusta on myönnetty rakentamisinvestointiin, viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on, että rakentamisinvestointi on kokonaisuudessaan toteutunut tukipäätöksen mukaisena. Maksuhakemukseen on liitettävä avustuksen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät tilinpi-

toasiakirjat ja selvitykset. Asuntorakentamiseen myönnetyn tuen maksamisen edellytyksenä on tilinpitoasiakirjojen sijaan kuitenkin hyväksyttävien kustannusten mukaista rakentamista koskevan valmiusasteen osoittaminen.

Tarkemmat säännökset menon tosiasiallisuuden, lopullisuuden ja todennettavuuden arvioinnissa käytettävistä perusteista sekä valmiusasteen osoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Avustusmuotoisen investointituen maksueristä ja maksuhakemuksen jättämiselle asetettavasta määräajasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset maksun hakemisessa käytettävistä lomakkeista sekä maksuhakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä antaa Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~.

58 §

*Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen*

Edellä 5–9 luvussa tarkoitetun avustuksen maksamisesta päättää maakunnan viranhaltija. Maakunta kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

61 §

*Nostolupa*

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta maakunnan viranhaltijalta. Nostoluvan hakemiseen sovelletaan, mitä 57 §:n 1 momentissa säädetään maksun hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä 57 §:n 3 momentissa tarkoitetut asiakirjat. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

Tuen kohteena olevaa lainaa voidaan nostaa kerrallaan enintään toteutuneita kustannuksia vastaava osuus. Nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen ehtoja on noudatettu. Lisäksi edellytyksenä on tuen saajalle aiheutuneen menon lopullisuus ja todennettavuus sekä kohdentuminen tuettavaan toimenpiteeseen. Tuen saajan on tarvittaessa esitettävä selvitys yksityisen rahoituksen toteutumisesta.

Jos kyse on nuoren elinkeinon harjoittajan aloitustuen kohteena olevasta lainasta ja tuki on myönnetty ennen elinkeinon harjoittamisen aloittamista, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja esittää selvityksen elinkeinon harjoittamisen aloittamisesta tilalla. Jos tuki on myönnetty 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun sitoumuksen perusteella, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja osoittaa toteuttaneensa 22 §:n 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. Jos laina nostetaan kahdessa erässä, on viimeksi mainittu selvitys esitettävä toisen erän nostamista varten. Erityisestä syystä maakunta voi myöntää nostoluvan ennen toimenpiteiden toteuttamista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä menon tosiasiallisuuden, lopullisuuden ja todennettavuuden arvioinnissa käytettävistä perusteista sekä nostoluvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Tarkemmat määräykset luvan hakemisessa käytettävistä lomakkeista sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä antaa Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~.

62 §

*Valtionlainan vakuus*

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei maakunta erityisestä syystä myönnä vakuuden hankkimisesta vapautusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, millä edellytyksillä valtionlainan saa myöntää kokonaan tai osittain ilman 1 momentissa tarkoitettua vakuutta.

63 §

*Valtionlainan lyhentäminen ja koron suorittaminen*

Valtionlainaa on lyhennettävä puolivuosittain yhtä suurina maksuerinä. Lyhennysmaksujen eräpäivät ovat 30 päivänä huhtikuuta ja 31 päivänä lokakuuta.

Ensimmäinen lyhennysmaksu erääntyy suoritettavaksi viimeistään sinä eräpäivänä, joka ensiksi seuraa vuoden kuluttua lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta. Jos valtionlaina on myönnetty rakentamisinves-

tointiin, erääntyy ensimmäinen lyhennysmaksu kuitenkin viimeistään sinä eräpäivänä, joka ensiksi seuraa kahden vuoden kuluttua lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta. Korkoa on suoritettava puolivuosittain lainan tai kunkin lainaerän nostopäivästä lukien eräpäivinä.

Luotonantaja ja tuen saaja voivat sopia ylimääräisistä lyhennysmaksuista, niiden vaikutuksesta jäljellä oleviin lyhennysmaksuihin sekä koko lainan ennenaikaisesta takaisinmaksusta.

Luotonantaja voi myöntää lyhennysmaksuille lykkäystä, jos tämä on tarpeen tuen saajan tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Lykkäystä voidaan myöntää enintään vuodeksi kerrallaan ja yhteensä enintään viideksi vuodeksi. Jos lykkäystä tulisi myönnettäväksi yhteensä enemmän kuin kolme vuotta, luotonantajan on pyydettävä lykkäykseen maakunnan lupa. Lykkäyksen johdosta laina-aikaa voidaan pidentää 36 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 38 §:n 1 kohdassa säädetyn enimmäisajan rajoissa tai jäljellä olevia lyhennysmaksuja korottaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lykkäyksen myöntämisen edellytyksistä ja lykkäyksen vaikutuksesta tukeen.

65 §

*Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen*

Valtionlaina tai tuen kohteena oleva muu laina saadaan siirtää toiselle hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos maakunta tämän hyväksyy 55 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Valtionlainan ehtoja ei saa muuttaa ilman maakunnan lupaa.

Tuen kohteena olevan muun lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen maakunnan lupa. Jollei korkotukilainaan kohdistu valtiontakausta, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päättynyt.

Lupaa lainan ehtojen muuttamiseen ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen taikka lisää olennaisesti valtionvastuuseen tai valtiontakaukseen perustuvaa valtion vastuuta lainasta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tilanteista, joissa lainan ehtojen muuttaminen edellyttää luvan hankkimista, sekä luvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset luvan hankkimisessa käytettävistä lomakkeista.

73 §

*Valtionvastuu*

Valtio on vastuussa luotonantajalle tämän lain nojalla myönnettyjen valtionlainojen niistä pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä siltä osin kuin lainan vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan valtionlainasta maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luotonantaja huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luotonantaja on myös velvollinen valvomaan valtion etua, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi yrityssaneerauksessa, yksityishenkilön velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

Valtionlainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maakunnan suostumuksella.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi antaa tarkempia määräyksiä valtion edun valvomiseen liittyvästä menettelystä.

87 §

*Erityiset etuudet*

Luontaiselinkeinon harjoittajalla, joka 4 §:n 2 momentissa tarkoitetulla alueella omistukseen perustuen tai muutoin hallitsee porotalous- tai luontaiselinkeinotilaa ja asuu sillä, on ilman eri korvausta oikeus valtion maa- ja vesialueilla:

1) sijoittaa saamelaisten kotiseutualueella tukikohta porotaloutta varten, jos se on välttämätöntä poronhoidon kannalta;

2) sijoittaa tukikohta metsästystä varten, jos siihen on erityisen painavia syitä;

3) sijoittaa kalastusta varten tukikohta sekä kalakellareita ja varastosuojia elinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömille paikoille kalastuselinkeinon kannalta merkittävien vesistöjen välittömään yhteyteen; ja
4) laiduntaa karjaa sekä koota sille heinää, lehdeksiä, järviluhtaa ja -kortetta.

Edellytyksenä 1 momentissa tarkoitetun etuuden käyttämiselle on, että Metsähallitus päätöksellään myöntää siihen hakemuksesta luvan. Lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista tai maan käyttämistä on pidettävä porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömänä. Ennen luvan antamista Metsähallituksen on pyydettävä tukikohdan tarpeellisuudesta maakunnan ja porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta sen paliskunnan lausunto, jonka alueelle se on tarkoitus sijoittaa. Lisäksi porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta on pyydettävä saamelaiskäräjien lausunto, jos tukikohta on tarkoitus sijoittaa saamelaisalueelle. Lupa voidaan vastaavaa menettelyä noudattaen siirtää henkilölle, jolle luontaiselinkeinotilan hallinta on siirtynyt ja joka täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Metsähallituksen päätöksessä on mainittava myös etuuteen sisältyvän tuen määrä, jos tuen määrästä 3 momentin nojalla säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään luvan voimassaoloajasta sekä luvan myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös siitä tuen määrästä, joka lupaan katsotaan sisältyvän, sekä tuen määräytymisperusteista.

88 §

*Erityisen etuuden peruuttaminen*

Metsähallitus voi, maakunnan annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyn erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

Metsähallitus voi edellyttää, että 87 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetulle alueelle pystytetyt rakennukset ja rakenteet on poistettava määräajassa etuuden lakattua.

89 §

*Liiketoimintasuunnitelman seuranta*

Tuen saajan on esitettävä liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset maakunnalle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta maakunnalle.

93 §

*Tarkastusoikeus*

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, maksajiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta maakunnalla. Mainituilla viranomaisilla on tiedonsaantioikeus salassapitosäännöksistä riippumatta.

94 §

*Tarkastuksen suorittaminen*

Tarkastus voi koskea valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiä tiloja, rakennelmia, rakennuksia, välineitä, olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Tarkastustehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi ulkopuolinen tilintarkastaja voidaan valtuuttaa suorittamaan tarkastus. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetussa laissa (1142/2015) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastaava tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tarkastusta. Vahingonkorvauksesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä maakunnalle sekä Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Asiakirjat ja muu aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä niiden hallussapitoa.

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

95 §

*Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä*

Maakunta on velvollinen keskeyttämään 5–8 luvussa tarkoitetun tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;

4) tuen saaja ei ole täyttänyt 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta;

5) tuen saaja on luovuttanut ilman maakunnan lupaa tuen kohteena olevan elinkeinotoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen taikka asuntorahoituksella tuetun asuinrakennuksen ennen 44 §:n 2 momentissa säädetyn määräajan päättymistä;

6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

7) Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Perimättä voidaan kuitenkin jättää määrä, joka on enintään 25 euroa.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle, vastaavat kaikki tuen saajat yhteisvastuullisesti tuen palauttamisesta. Tuen saajien kesken vastuu jakautuu siinä suhteessa kuin tuen saaja on osallistunut tuen palautusvelvollisuuden perusteena olleeseen toimintaan.

Takaisinperittäväksi määrätty tuki on maksettava takaisin viimeistään vuoden kuluessa maakunnan päätöksestä.

96 §

*Valtionlainan määrääminen irtisanottavaksi*

Valtionlainaan liittyvään tukeen sovelletaan, mitä 95 §:ssä säädetään.

Maakunta voi myös määrätä luotonantajan irtisanomaan valtionlainan, jos jokin 95 §:n 1 momentissa säädetyistä edellytyksistä täyttyy.

Valtionlaina voidaan lisäksi määrätä irtisanottavaksi tai luotonantaja voi irtisanoa lainan, jos:

1) lainoitettu tila tai sen osa myydään ulosottotoimin;

2) vakuuden arvo on hakijasta riippumattomasta syystä siinä määrin alentunut, että lainasta maksamatta olevan pääoman periminen vaarantuu;

3) koron tai lyhennyksen suorittaminen on viivästynyt enemmän kuin kolme kuukautta;

4) lainansaaja tai takaaja on asetettu konkurssiin taikka jos takaajan liiketoiminta on lakannut eikä lainansaaja ole kehotuksista huolimatta asettanut lainan antajan hyväksymää riittävää vakuutta.

Irtisanottavaksi määrätty valtionlaina on maksettava takaisin enintään kahdessa erässä viimeistään puolen vuoden kuluessa maakunnan päätöksestä.

97 §

*Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja ennakkotieto*

Tuen saajan on välittömästi ilmoitettava tuen myöntäjälle 95 §:n 1 momentissa tai 96 §:ssä tarkoitetusta sellaisesta tuen, valtionlainan tai valtiontakauksen myöntämisen perusteena olleiden tai tuen maksun taikka lainan nostamisen edellytyksenä olevien olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa aiheuttaa tuen takaisinperimisen tai lakkauttamisen taikka valtionlainan irtisanomisen.

Tuen saajalle voidaan pyynnöstä antaa sitova ennakkotieto siitä, aiheuttaako suunniteltu toimenpide, joka koskee 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta, liiketoimintasuunnitelmaa, harjoitettua elinkeinoa tai tuen kohteena olleen omaisuuden muutosta tai luovutusta, 95 §:n 1 momentissa tai 96 §:ssä tarkoitetun seuraamuksen. Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkotietoa haetaan, ja esitettävä asian rat-

kaisemiseksi tarvittava selvitys. Ennakkotietoa koskeva maakunnan päätös on voimassa vuoden sen antamisesta. Maakunta ei voi poiketa antamastaan ennakkotiedosta, jollei hakija ole toteuttanut toimenpidettään olennaisesti toisin kuin on ennakkotietoa koskevassa hakemuksessaan esittänyt tai jos hakija on esittänyt ennakkotiedon saamiseksi olennaisesti virheellisen tai puutteellisen tiedon.

Ennakkotietoa ei anneta, jos muu hakemus asiassa on vireillä tai asia on viranomaisen toimesta ratkaistu taikka asian ratkaisu kuuluu Euroopan unionin toimielimelle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä menettelystä ennakkotietoa pyydettäessä ja annettaessa.

101 §

*Takaisinperinnän kohtuullistaminen*

Maakunta voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden tai kalastuksen rakennetukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

102 §

*Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös*

Maakunnan viranhaltijan on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä sekä valtionlainan määräämisestä irtisanottavaksi päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä tai irtisanottava määrä, 99 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maakunta sai tiedon 95 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta. Valtionlainaan liittyvä tuki katsotaan käytetyksi, kun viimeinen lainan korkoon liittyvä tukierä on tullut käytetyksi.

105 §

*Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus*

Luotonantajan on ilmoitettava maakunnalle tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 65 §:n 3 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä maakunnan lupaa.

Luotonantajan tulee ottaa huomioon valtionlainaa hoitaessaan valtion etu luotonantajana samoin kuin takauksen kohteena olevaa lainaa hoitaessaan valtion etu takaajana. Luotonantajan on viivytyksettä ilmoitettava Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ sellaisista tuen saajan taloudellista asemaa, tuen kohteena olevaa lainaa tai lainan vakuutena olevan omaisuuden arvoa koskevasta muutoksesta, jolla voi olla vaikutusta valtion asemaan luotonantajana tai takaajana.

Luotonantajalla ja keskusrahalaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ sekä maakunnalle sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Luotonantajan ja keskusrahalaitoksen tiedonantovelvollisuus koskee myös salassapidettäviä tietoja. Tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on viranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi luovutettu.

109 §

*Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä maakunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä maakunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

111 §

*Päätöksen maksullisuus*

Tässä laissa tarkoitettu päätös on hakijalle ja tuen saajalle maksuton. Metsähallituksen päätökseen erityisestä etuudesta sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään, kuitenkin niin, että siltä osin kuin päätös koskee erityiseen etuuteen sisältyvää tukea, päätös on maksuton.

Maakunta perii tuen saajalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 97 §:n 2 momentissa tarkoitetusta ennakkotietoa koskevasta päätöksestä.

112 §

*Varojen alueellinen kohdentaminen*

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta maakunnan käyttöön.

115 §

*Muutoksenhaku*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~, Metsähallituksen sekä maakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä toimitettava valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen asiassa, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

119 §

*Aikaisemman lainsäädännön soveltaminen*

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain ja sitä aikaisemman lainsäädännön nojalla vireillä olevat asiat käsitellään loppuun mainittujen lakien mukaisesti siinä viranomaisessa, jossa ne ovat vireillä tämän lain tullessa voimaan. Myönnetyn avustuksen maksaa sen myöntänyt viranomainen.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, porotalouslain ja luontaiselinkeinolain sekä muun ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön täytäntöönpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneen valtion, kunnan ja luottolaitoksen saamisen osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja niiden mukaisia sopimusehtoja, kuitenkin niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluneen asian käsittelee ja ratkaisee Lapin maakunta.

126 §

*Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet*

Porotilalain, luontaiselinkeinolain ja porotalouslain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät mainittujen lakien täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Mainittujen lakien mukaisten lainojen ja saamisten hoidossa noudatetaan, mitä eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetussa laissa (78/2007) säädetään. Avustusten takaisin periminen ja luovutuslupien myöntäminen sekä muut toimenpiteet, jotka lain perusteella eivät kuulu

Valtiokonttorin toimivaltaan, kuuluvat Lapin maakunnan toimivaltaan. Maa- ja metsätalousministeriön myöntämän avustuksen perii kuitenkin takaisin tuen myöntänyt ministeriö.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

## 124.

# Laki

**porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (987/2011) 17 §:n 3 momentti sekä

*muutetaan* 6, 11, 12, 14 a ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 14 a § laissa 86/2014, seuraavasti:

6 §

*Vahingon toteaminen*

Porotalouden harjoittajalle aiheutuneen vahingon arvioi Lapin maakunta. Arviointi voidaan jättää tekemättä, jos vahinko ja sen määrä on ilmeinen.

Paliskunnalle aiheutuneen vahingon arvioi Lapin maakunta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä menettelystä vahinkoa arvioitaessa sekä siitä, milloin arviointi voidaan jättää tekemättä.

11 §

*Korvauksen hakeminen*

Korvausta on haettava kirjallisesti Lapin maakunnalta. Hakijan on allekirjoitettava hakemus.

Korvausta voidaan hakea sen jälkeen, kun tuho on valtioneuvoston päätöksellä todettu.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä korvauksen hakemisen määräajasta, menettelystä korvausta haettaessa ja hakemukseen vaadittavista selvityksistä.

12 §

*Päätös korvauksesta*

Lapin maakunta tekee päätöksen korvauksen maksamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää määräajasta, jonka kuluessa päätös on tehtävä.

14 a §

*Muutoksenhaku*

Valtioneuvoston sekä maa- ja metsätalousministeriön 5 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Lapin maakunnan sekä Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Lapin maakunnan päätöstä koskevaan oikaisuvaatimukseen sovelletaan lisäksi, mitä maakuntalain ( / ) 130 §:n 2 momentissa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

15 §

*Korvauksen maksun keskeyttäminen ja korvauksen takaisinperintä*

Päätöksen korvauksen maksun keskeyttämisestä ja korvauksen takaisinperimisestä tekee Lapin maakunta. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, korkolain (633/1982) 3 §:ssä tarkoitettu korko, niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä sekä korkolain 4 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun Lapin maakunta sai tiedon valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua korvauksen viimeisen erän maksamisesta.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**127.**

# Laki

## maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 46 b, 46 e, ~~46 f~~, 46 g, 52, 53, 58 b, 58 c, 58 e, 59, 86 d ja 90 §,
sellaisina kuin ne ovat, ~~46 b,~~ 46 e, ~~46 f, 58 b,~~ 58 c, 58 e ja 86 d § laissa 1194/2013, 46 b § laeissa 1194/2013 ja 207/2018, 46 g § laeissa ~~1194/2013~~ ~~ja~~ 652/2015 ja 80/2019, 52 § osaksi laissa 937/2014, 53 § laissa 1074/2016, 58 b § laissa 207/2018, 59 § osaksi laissa 1233/2015 sekä 90 § laeissa 1194/2013, 88/2014 ja 569/2014, seuraavasti:

46 b §

*Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen*

Jos kaupan pitämisen vaatimusten kohteena olevan toimijan on EU:n kauppanormilainsäädännön tai tämän lain nojalla tehtävä EU:n ulkopuolelta tapahtuvaan tuontiin tai muista EU:n jäsenvaltioista tuotavien tuotteiden Suomessa tapahtuvaan ensimmäiseen purkamiseen liittyvä hakemus tai ilmoitus, se on toimitettava Tullille, kun kyse on:

1) oliivialan tuotteista;
2) hedelmistä tai vihanneksista;
3) humala-alan tuotteista; tai
4) viinialan tuotteista.

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Valtion lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on~~:~~
~~1)~~ viinialan tuotteista eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitetusta tuonnista~~; tai~~
~~2) etyylialkoholista~~.

EU:n kauppanormilainsäädännössä tarkoitettua muna-alan tuotteiden pakkaamon lupaa ja pakkaamon toimintaa koskeva hakemus tai ilmoitus on toimitettava maakunnalle.

Muissa kuin 1–3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hakemus ja ilmoitus on toimitettava Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tässä pykälässä tarkoitettu viranomainen käsittelee ja tarvittaessa ratkaisee hakemuksessa ja ilmoituksessa tarkoitetun asian.

46 e §

*Viinialan tuotteita koskevien tietojen ilmoittaminen*

Viinialan tuotteita varastoivien toimijoiden ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitettavista tiedoista ja ilmoitusten määräajoista säädetään EU:n kauppanormilainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista sekä EU:n kauppanormilainsäädännössä sallituista sellaisista ilmoitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista, jotka eivät vaaranna tuotteiden valvontaa eivätkä jäsenvaltion ilmoitusvelvollisuutta.

46 f §

*Etyylialkoholia koskevien tietojen ilmoittaminen*

46 f § Poistetaan esityksestä (kumottu)

46 g §

*Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen*

EU:n kauppanormilainsäädännön ja tämän lain nojalla viranomaiselle toimitettujen kaupan pitämisen vaatimusten kohteena olevia toimijoita koskevien tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta vastaa 46 b ja 46 d–46 ~~f~~e §:ssä tarkoitettu kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen. Maakunnalle toimitettujen tietojen osalta näistä tehtävistä vastaa kuitenkin Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~, jolle maakunnan on toimitettava kyseiset tiedot.

Ruokavirasto pitää rekisteriä. Tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa. Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käyttöön ja luovuttamiseen sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä Tullin osalta säädetään. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta säädetään alkoholilain (1102/2017) 64 ja 66 §:ssä sen estämättä, mitä viimeksi mainitun lain 66 §:n 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

~~Tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa. Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta säädetään henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 2 luvussa. Valtion lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseenstä, käsittelyynstä ja luovuttamiseensta sovelletaan säädetään alkoholilain (1143/19941102/2017) 44 §:n 2 ja 3 momenttia ja 45 §:ää 64 ja 66 §:ssä sen estämättä, mitä viimeksi mainitun lain 44 66 §:n 2 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä alkoholilaissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.~~

Edellä 1 momentissa tarkoitettu rekisteriin merkitsemisestä vastaava viranomainen vastaa tietojen toimittamisesta EU:n toimielimille EU:n kauppanormilainsäädännössä edellytetyllä tavalla, jollei tässä laissa toisin säädetä.

EU:n kauppanormilainsäädännössä tarkoitettuihin siipikarjan poikasiin liittyvien laitosten ja hautomojen rekisteröimisestä säädetään eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa.

52 §

*Varastoitavien tuotteiden valmistajan tarkastus*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ tarkastaa varastoitavien tuotteiden valmistajan hyväksymistä hakevien ja hyväksyttyjen varastoitavien tuotteiden valmistajien hyväksymisedellytykset ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden EU:n interventiolainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Tulli tarkastaa hyväksyttyjen varastoitavien tuotteiden valmistajien tuotantoa koskevan kirjanpidon vaatimustenmukaisuuden EU:n interventiolainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi käyttää tarkastuksissa apunaan maakuntaa, jos Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ja maakunta, jonka toimialueella kyseinen laitos sijaitsee, näin sopivat. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarkastustehtävistä, joissa maakunta avustaa Ruokavirastoa ~~Elintarviketurvallisuusvirastoa~~.

Tässä pykälässä tarkoitetuilla viranomaisilla on oikeus päästä tarkastusta varten hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn varastoitavien tuotteiden valmistajan hyväksymisen kohteena olevien tuotteiden valmistuksessa käyttämiin tiloihin ja tarkastaa tuotteet, laitteet, asiakirjat ja kirjanpito laitoksen hyväksymisedellytysten noudattamisen ja valmistuksen vaatimustenmukaisuuden sekä viranomaisille annettujen tietojen oikeellisuuden

varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

53 §

*Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus*

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, maakunta viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden interventiovarastoon ja yksityisessä varastoinnissa käytettäviin tiloihin toimittamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ kuitenkin ottaa ja tutkii näytteet interventiovarastoon toimitettavasta voista ja maitojauheesta sekä tutkii interventiovarastoon toimitettavista viljatuotteista otetut näytteet.

Maakunta tarkastaa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yksittäisten interventiovarastolle toimitettavien viljatuotekuormien laadun aistinvaraisesti (*viljatuotteiden alustava laaduntarkastus*) ennen tuotteiden siirtoa varastoon, jos tämä on tarpeen selvästi laatuvaatimuksista poikkeavien erien erottamisen varmistamiseksi.

Tulli tarkastaa tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden yksityisessä varastoinnissa käytettävistä tiloista poistamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, maakunta viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden interventiovarastosta poistamisen yhteydessä, jos tämä on tarpeen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitetulla viranomaisella on tuotteiden varastoon toimittamisen tai sieltä poistamisen yhteydessä oikeus päästä tuotteiden varastointiin ja lastaamiseen käytettyihin tiloihin ja tarkastaa tuotteet ja niitä koskevat tuotteiden toimittajan asiakirjat sekä varastonpitäjän tuotteita koskevat asiakirjat ja kirjanpito tuotteiden vaatimustenmukaisuuden ja annettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos viljatuotteet tarjotaan interventiovarastoon niiden varastointipaikassa tai jos tarjottujen viljatuotteiden sijaintia ilmoitetussa varastointipaikassa on syytä epäillä, viranomaisella on lisäksi oikeus päästä varastoinnissa ennen tuotteiden toimittamista interventiovarastoon käytettäviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet ja tuotteita koskevat varastonpitäjän ja tarjoajan asiakirjat ja kirjanpito. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 b §

*Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Valtion lupa- ja valvontaviraston tarkastukset*

Valtion lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kauppanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla, kun kyse on ~~etyylialkoholista sekä~~ viinialan tuotteista lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Valtion lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

58 c §

*Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät maakuntien tarkastukset*

Maakunta tarkastaa EU:n kauppanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla, kun kyse on:

1) vasikanlihasta lukuun ottamatta teurastamossa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa tehtäviä tarkastuksia;
2) maitotuotteista;
3) levitettävistä rasvoista;
4) muna-alan tuotteista lukuun ottamatta tuotantotapoja koskevia vaatimuksia.

Tarkastustehtävien järjestämiseen maakunnissa sovelletaan, mitä niistä elintarvikelain (23/2006) 32 §:ssä säädetään.

58 e §

*Maakunnan käyttö apuna kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksissa*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi käyttää kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä tarkastuksissa apunaan maakuntia, kun kyse on:
1) hedelmistä tai vihanneksista;
2) muna-alan tuotteiden tuotantotavoista;
3) siipikarjanliha-alan tuotteiden tuotantotapaa koskevista vapaaehtoisista merkinnöistä.

59 §

*Yksityisten toimijoiden käyttö apuna tarkastuksissa*

Tässä luvussa tarkoitettu tarkastuksesta vastaava viranomainen voi käyttää tarkastuksessa apuna ulkopuolista tilintarkastajaa tämän suostumuksella, jos tämä on tarpeen tarkastuksen tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi. Tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi oikeuttaa maakunnan käyttämään interventiovarastoon toimitettavien viljatuotteiden tarkastuksessa apuna viljatuotteiden interventiovarastonpitäjää tämän suostumuksella, jos tämä on tarpeen tarkastusten tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi. Interventiovarastonpitäjällä on oltava tehtävän edellyttämät riittävät tekniset ja hallinnolliset resurssit ja tämän tarkastuksessa käyttämällä henkilöstöllä tehtävän edellyttämä kokemukseen tai koulutukseen perustuva riittävä ammattitaito. Interventiovarastonpitäjän on kirjattava ja ilmoitettava Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ toteutettuihin tarkastuksiin liittyvät tiedot. Henkilökunnan ammattitaidosta, interventiovarastolta edellytettävistä resursseista sekä kirjattavista ja ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi käyttää ruhonluokituksen tarkastuksessa apuna yksityisoikeudellista yhteisöä tämän suostumuksella, jos tämä on tarpeen tarkastuksen tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi. Yhteisöllä on oltava käytettävissä tehtävään riittävä määrä henkilöitä, joilla on tarkastusten toteuttamisen edellyttämä koulutukseen tai kokemukseen perustuva ammattitaito. Edellytettävästä ammattitaidosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Yhteisön on nimettävä tarkastuksista vastuulliset henkilöt.

Tarkastuksessa avustavaan sovelletaan tämän luvun mukaisissa tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

86 d §

*Yhtä maakuntaa laajempaa aluetta koskeva päätös hallinnollisten pakkokeinojen käytöstä*

Tämän lain mukaan maakunnalle kuuluvien 86 a–86 c §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä päättää Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~, jos asia koskee yhtä maakuntaa laajempaa aluetta. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä asianomaisille maakunnille.

90 §

*Muutoksenhaku*

Maa- ja metsätalousministeriön, Luonnonvarakeskuksen, Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ja Valtion lupa- ja valvontaviraston tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Tullin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin tullilaissa säädetään. Maakunnan tekemää päätöstä koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan, mitä elintarvikelain 74 §:ssä säädetään.

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ tekemään muuhun kuin hallinnollisen pakon käyttöä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Ruokavirastolta ~~Maaseutuvirastolta~~ siten kuin hallintolaissa säädetään. Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen ja hallinnollisen pakon käyttöä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee hallinnollisen pakon käyttöä, takaisinperintää, seuraamusmaksun määräämistä tai valvontaa, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muuhun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Muilta osin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**128.**

# Laki

**maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 8, 9 ja 52 §,
sellaisena kuin niistä on 8 § osaksi laeissa 1358/2014, 1361/2014 ja 1691/2015, sekä
*muutetaan* 10—12 §, 22 §:n 3—6 momentti, 23 §, 24 §:n 1 momentti, 25, 28, 38, 42, 49 ja 51 §, 53 §:n 1 ja 3 momentti ja 54 §,
sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 25 § osaksi laissa 1358/2014, 11 § osaksi laeissa 1358/2014, 1361/2014, 1365/2014 ja 1691/2015, 12, ja 28 § osaksi laissa 1691/2015, 22 §:n 6 momentti ja 38 § laissa 1358/2014, 24 §:n 1 momentti, 42 § ja 53 §:n 1 momentti laissa 1691/2015, 49 § laeissa 501/2014 ja 584/2014, 51 § osaksi laissa 501/2014 sekä 54 § laissa 76/2014, seuraavasti:

10 §

*Ahvenanmaan valtionvirasto*

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen:
1) suorien tukien lain 3 ja 25 a §:ssä tarkoitetun tuen ja palkkion myöntämisestä
2) suorien tukien lain 5 §:ssä tarkoitetun ennakkoluvan myöntämisestä sekä 6 ja 6 a :ssä tarkoitetusta ennallistamisvelvoitteesta;
3) suorien tukien lain 14 §:ssä tarkoitetun tukioikeuden siirtämisestä;
4) suorien tukien lain 17 §:ssä tarkoitetusta tukioikeuksien myöntämisestä ja tukioikeuksien arvon uudelleen määrittelystä;
5) käyttämättömien tai perusteettomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta;
6) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~;
7) kansallisten tukien lain 10 f §:ssä tarkoitetun sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärän siirtämisestä, jakamisesta ja lakkauttamisesta.
Ahvenanmaan valtionvirasto suorittaa lisäksi tukien ja täydentävien ehtojen valvontaa Ahvenanmaan maakunnassa siten kuin jäljempänä säädetään.
Ahvenanmaan valtionvirasto suorittaa Ahvenanmaan maakunnassa valvonta-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun tiedon siirron sähköiseen järjestelmään sekä merkitsee tiedon kuluttajille suoraan myydyn maidon litramäärästä 41 a §:ssä tarkoitettuun maitorekisteriin.

11 §

*Maakunta*

Maakunnan viranhaltija tekee päätöksen:
1) suorien tukien lain 3 ja 25 a §:ssä tarkoitetun tuen ja palkkion myöntämisestä;
2) suorien tukien lain 5 §:ssä tarkoitetun ennakkoluvan myöntämisestä sekä 6 ja 6 a §:ssä tarkoitetusta ennallistamisvelvoitteesta;
3) suorien tukien lain 14 §:ssä tarkoitetun tukioikeuden siirtämisestä;
4) suorien tukien lain 17 §:ssä tarkoitetusta tukioikeuksien myöntämisestä ja tukioikeuksien arvon uudelleen määrittelystä;
5) käyttämättömien tai perusteettomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta;
6) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5–10 §:n mukaisen korvauksen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~.
7) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~ tai 10 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan Ahvenanmaan valtionvirastolle;
8) kansallisten tukien lain 10 f §:ssä tarkoitetun sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärän siirtämisestä, jakamisesta ja lakkauttamisesta.

Maakunta suorittaa lisäksi tukien ja täydentävien ehtojen valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.
Maakunta suorittaa valvonta-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun tiedon siirron sähköiseen järjestelmään sekä merkitsee tiedon kuluttajille suoraan myydyn maidon litramäärästä 41 a §:ssä tarkoitettuun maitorekisteriin.

12 §

*Maakunnan alueellinen toimivalta*

Toimivaltainen maakunta on se maakunta, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee, jollei maksajavirastotehtävien hoitamisesta maakunnissa annetun lain ( / ) nojalla toimivallasta muuta päätetä. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se maakunta, jonka toimialueella pääosa maatilan pelloista sijaitsee.
Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen maakunta on se maakunta, jollei maksajavirastotehtävien hoitamisesta maakunnissa annetun lain nojalla toimivallasta muuta päätetä, jonka toimialueella:
1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;
2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä ohjelmaperusteisista viljelijätuista annetun lain 5 §:n 5 momentissa tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;
3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;
4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea.
Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on Lapin maakunta.

22 §

*Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen*

— — — —

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, ~~Maaseutuvirastolla Elintarviketurvallisuusvirastolla, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla,~~ Ahvenanmaan valtionvirastolla ja maakunnalla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja täydentävien ehtojen valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

.

25 §

*Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset*

Maakunta valvoo täydentävien ehtojen noudattamista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä täydentävien ehtojen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa horisontaaliasetusta tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetun valvonnan kohteista.

Täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnan suorittaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

28 §

*Valvonnassa noudatettava menettely*

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ antama valvontapassi taikka Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston, Elintarviketurvallisuusviraston, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston,~~ maakunnan tai Ahvenanmaan valtionviraston antama tarkastusoikeuden osoittava asiakirja. Valvontapassi tai asiakirja on pyydettäessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle ennen valvonnan aloittamista.

Valvonnasta laaditaan pöytäkirja, josta käyvät ilmi tehdyt havainnot. Tuenhakijalle tai tämän edustajalle varataan tilaisuus lisätä pöytäkirjaan huomautuksensa. Tuenhakijalle annetaan jäljennös pöytäkirjasta.

38 §

*Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston~~ tarkastusoikeus*

Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa viranomaisissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle delegoidussa maksajavirastoasetuksessa säädettyjä tehtäviä. ~~Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa kuitenkin delegoidussa maksajavirastoasetuksessa edellelyn valvonnan siltä osin kuin se kohdistuu maakuntien suorittaman kansanterveyden, eläinten terveyden ja kasvien terveyden alaan kuuluvien elintarvikkeiden turvallisuuden, eläintautien ja kasvinsuojeluaineiden osalta sekä eläinten hyvinvoinnin alaan kuuluvien täydentävien ehtojen valvontaan.~~

42 §

*Viranomaisen tiedonsaantioikeus*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, 39 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella, ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla,~~ Luonnonvarakeskuksella, ~~Maanmittauslaitoksella,~~ Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä maakuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada 41 ja 41 a §:ssä tarkoitetuista rekistereistä niille laissa säädettyjen Euroopan unionin suoria tukia ja maa- ja puutarhatalouden kansallisia tukia koskevien tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

49 §

*Neuvontarekisteri*

Neuvontajärjestelmän toimeenpanoa varten on neuvontarekisteri. Rekisteriin talletetaan tarpeelliset yksilöinti- ja yhteystiedot maatilojen neuvontajärjestelmän neuvojista sekä muut neuvonnan toteuttamista ja seurantaa varten tarpeelliset tiedot.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ pitää neuvontarekisteriä. Maakuntien viranomaisilla on rekisterinpitäjän ohella oikeus käyttää neuvontarekisteriä. ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla on salassapitosäännösten estämättä~~

~~oikeus saada tietoja neuvontarekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla on tietoja pyytävän esitettävä selvitys tietojen suojaamisesta~~.

51 §

*Päätöksen maksullisuus ja tiedoksianto*

Tässä laissa tarkoitettua tukea koskeva päätös on hakijalle tai tuensaajalle maksuton. Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ ja Ahvenanmaan valtionviraston oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä peritään kuitenkin maksu valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan. Maakunnan oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä peritään maakunnan hyväksymä kiinteämääräinen maksu. Oikaisuvaatimukseen annettu oikaisuvaatimuksen tekijälle myönteinen päätös on kuitenkin maksuton.

Maakunnan ja Ahvenanmaan valtionviraston tekemä päätös voidaan antaa tiedoksi siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään.

53 §

*Viranomaisen oikeus tietojensaantiin*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla~~ sekä muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valtion ja maakunnan viranomaiselta sellaisia hakijaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä.

— — — —

**eläintautilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* eläintautilain (441/2013) 25 ja 101 §,
*muutetaan* 6, 8, 10, 14—16, 19, 20, 22—24, 26, 28—30, 34, 36, 38—42, 44, 45, 47, 49, 52, 54, 56, 57, 62, 64, 67, 68, 71, 73, 74, 76, 84—89, 91, 99, 111, 113, 114, 116 ja 117 §,
sellaisina kuin niistä ovat 52, 73, 74, 85, 99 ja 113 § osaksi laissa 1500/2015, sekä
*lisätään* lakiin uusi 86 a § seuraavasti:

6 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) *uudella vakavalla eläintaudilla* ennen esiintymätöntä tai erittäin harvinaista, haitallisilta vaikutuksiltaan vastustettaviin eläintauteihin verrattavaa eläintautia, jota ei ole nimetty vastustettavaksi tai ilmoitettavaksi eläintaudiksi;
2) *zoonoosilla* eläintautia, joka voi siirtyä eläimen ja ihmisen välillä;
3) *taudille alttiilla lajilla* eläinlajia, johon eläintaudin tieteellisen selvityksen perusteella tiedetään tai oletetaan voivan tarttua tai joka on määritelty taudille alttiiksi lajiksi Euroopan unionin lainsäädännössä;
4) *siipikarjalla* lintuja, joita pidetään lihan, kulutukseen tarkoitettujen munien tai muiden valmisteiden tuottamista, riistalintujen istuttamista taikka edellä mainittujen lintujen tuottamiseen tähtääviä kasvatusohjelmia varten;
5) *nautaeläimillä* kaikkia kesynautarotuja, biisoneita ja vesipuhveleita;
6) *apinoilla* simiae- ja prosimiaeheimoon kuuluvia lajeja;
7) *lemmikkieläimellä* lemmikkieläinasetuksessa tarkoitettua lemmikkieläintä;
8) *vesieläimillä* vedessä eläviä kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä;
9) *vesiviljelyeläimillä* viljelylaitoksessa olevia, viljelylaitoksesta peräisin olevia ja viljelylaitokseen toimitettavaksi tarkoitettuja vesieläimiä;
10) *vektorilla* vesieläintä ja selkärangatonta maaeläintä, joka voi levittää eläintautia eläimestä toiseen eläimeen, eläimestä ihmiseen tai ihmisestä eläimeen sairastumatta siihen itse;
11) *sukusoluilla* eläinten lisäämiseksi tarkoitettuja hedelmöitettyjä tai hedelmöittymättömiä sukusoluja;
12) *alkioilla* nisäkkäiden varhaisia kehitysasteita, jotka on tarkoitus siirtää vastaanottajaeläimeen;
13) *eläimestä saadulla tuotteella* mitä tahansa eläimestä peräisin olevaa tuotetta, jonka välityksellä eläintauti voi levitä;
14) *eläimistä vastuussa olevalla toimijalla* eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa (238/2010) tarkoitettua eläimistä vastuussa olevaa toimijaa;
15) *pitopaikalla* eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettua pitopaikkaa;
16) *pitopaikasta vastuussa olevalla toimijalla* pitopaikan omistajaa ja haltijaa;
17) *eläinlääkärillä* henkilöä, jolla on eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) nojalla oikeus harjoittaa eläinlääkärinammattia Suomessa;
18) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa ~~Elintarviketurvallisuusvirastoa~~ ja maakuntaa;
19) *eläimen lopettamisella* eläimen kuoleman aiheuttavaa toimenpidettä, jonka seurauksena saatavaa lihaa ei ole tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeena;
20) *eläimen teurastamisella* eläimen kuoleman aiheuttavaa toimenpidettä, jonka seurauksena saatava liha on tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeena;
21) *perkaamisella* sisäelinten poistamista kaloista tarkoituksena käyttää kalat elintarvikkeena;
22) *perkaamolla* elintarvikelaissa tarkoitettua elintarvikehuoneistoa, jossa perataan kaloja;
23) *markkinoille saattamisella* myytäväksi tarjoamista taikka myyntiä tai muuta korvausta vastaan tai korvauksetta tapahtuvaa siirtämistä, ei kuitenkaan siirtämistä saman pitopaikan sisällä;
24) *karanteenilla* pitopaikkaa, jossa eläimiä pidetään eristyksissä sen selvittämiseksi, esiintyykö niillä eläintautia;
25) *jäsenvaltiolla* Euroopan unionin jäsenvaltiota sekä valtiota, joka Euroopan unionin sisämarkkinoiden toimintaa koskevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä sovellettaessa rinnastetaan Euroopan unionin jäsenvaltioon Euroopan unionin ja kyseisen valtion välillä tehdyn sopimuksen perusteella;
26) *eläinten keräyskeskuksella* pitopaikkaa, johon kootaan useasta eri pitopaikasta peräisin olevia eläimiä kaupan asetettavien erien muodostamiseksi;
27) *eläinvälittäjällä* eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettua eläinvälittäjää;
28) *laboratoriolla* tutkimuslaitosta, diagnostista tai analyyttistä laboratoriota ja mitä tahansa muuta paikkaa, jossa tutkitaan tai analysoidaan eläimistä tai niiden elinympäristöstä peräisin olevia näytteitä.

8 §

*Pakollinen terveysvalvonta*

Pitopaikasta vastuussa olevan toimijan tulee valvoa tietyn vastustettavan eläintaudin esiintymistä, jos pitopaikkaan liittyy erityistä kyseisen taudin esiintymisen tai leviämisen vaaraa ja jos taudin esiintymisen säännöllinen valvonta on välttämätöntä Euroopan unionin säädösten täytäntöön panemiseksi tai taudin leviämisvaaran hallitsemiseksi (*pakollinen terveysvalvonta*). Pakollisessa terveysvalvonnassa tulee seurata eläinten terveydentilaa, ottaa tai otattaa eläimistä tarvittavat näytteet eläintaudin varalta, lähettää näytteet laboratorioon tutkittaviksi sekä pitää kirjaa näytteiden ottamisesta ja lähettämisestä. Tarvittaessa toimijan tulee lähettää valvontaviranomaiselle näytteiden tutkimustuloksia koskevat tiedot ja tehdä ilmoitus eläintaudin esiintymisestä pitopaikassa, pitopaikan eläinmäärästä sekä uusien eläinten ottamisesta pitopaikkaan.

Maakunnan on tehtävä pitopaikoissa, joita pakollinen terveysvalvonta koskee, säännöllisesti ja taudin valvomiseksi tarkoituksenmukaisin väliajoin tarkastuksia sen selvittämiseksi, onko pakolliseen terveysvalvontaan sisältyviä velvoitteita noudatettu ja esiintyykö pitopaikassa eläintautia, jonka vastustamiseksi terveysvalvontaa toteutetaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mitä pitopaikkoja ja minkä eläintautien valvontaa pakollinen terveysvalvonta koskee, sekä annetaan tarkemmat säännökset velvoitteista. Tarkemmat säännökset näytteiden määrästä, näytteenoton tiheydestä, tavasta, jolla näytteet otetaan ja lähetetään tutkittaviksi, näytteiden tutkimisesta laboratoriossa sekä näytteitä koskevasta kirjanpidosta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitettujen viranomaistarkastusten tiheydestä ja sisällöstä.

10 §

*Sitoutuminen vapaaehtoiseen terveysvalvontaan sekä päätös terveysluokasta*

Jos pitopaikasta vastuussa oleva toimija haluaa sitoutua vapaaehtoiseen terveysvalvontaan, tulee tämän ilmoittaa asiasta maakunnalle. Maakunta tekee päätöksen pitopaikan terveysluokasta.

Maakunta voi peruuttaa terveysluokkaa koskevan päätöksensä, jos pitopaikassa ei noudateta 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja velvoitteita. Maakunnan tulee peruuttaa terveysluokkaa koskeva päätös, jos pitopaikasta vastuussa oleva toimija ilmoittaa lopettavansa terveysvalvonnan kyseisen pitopaikan osalta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja niiden tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

14 §

*Velvollisuus ilmoittaa eläintaudeista*

Jos eläimistä vastuussa oleva toimija tai muu henkilö, joka osallistuu eläimen tutkimiseen, hoitoon, käsittelyyn, kuljetukseen, lopetukseen, teurastukseen, metsästykseen, pyyntiin, perkuuseen tai tarkkailuun, epäilee tai toteaa eläimellä olevan vastustettava tai uusi vakava eläintauti, hänen on viipymättä ilmoitettava asiasta maakunnalle. Eläimistä vastuussa olevan toimijan on tehtävä maakunnalle ilmoitus myös sellaisesta eläinten joukkosairastumisesta tai -kuolemasta sekä olennaisesta eläinten käyttäytymiseen tai tuottavuuteen liittyvästä muutoksesta, joka voi viitata vastustettavan tai uuden vakavan eläintaudin esiintymiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä ja ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä sekä sellaisesta eläinten käyttäytymiseen tai tuottavuuteen liittyvästä muutoksesta, josta ilmoitus on tehtävä.

15 §

*Eläinlääkärin ja laboratorion ilmoitusvelvollisuus*

Jos eläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan vastustettava, ilmoitettava tai uusi vakava eläintauti, hänen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava asiasta maakunnalle. Ilmoitus vastustettavasta ja uudesta vakavasta eläintaudista on tehtävä viipymättä.

Mitä 1 momentissa säädetään eläinlääkäristä, koskee myös laboratoriota riippumatta siitä, onko näyte lähetetty tutkittavaksi kyseessä olevan taudin varalta tehtävää vai muuta tutkimusta varten.

16 §

*Valvontaviranomaisen ilmoitusvelvollisuus*

Maakunnan on toimitettava Ruokavirastoon ~~Elintarviketurvallisuusvirastoon~~ tiedot eläimissä epäillyistä ja todetuista vastustettavan, ilmoitettavan ja uuden vakavan eläintaudin tapauksista sekä vastaanottamistansa 14 ja 15 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista. Lisäksi maakunnan on kuukausittain toimitettava Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ yhteenveto kaikista toimialueellaan todetuista vastustettavista, ilmoitettavista ja uusista vakavista eläintaudeista. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on ilmoitettava vastustettavien ja uusien vakavien eläintautien esiintymisestä maa- ja metsätalousministeriölle.

Maakunnan on ilmoitettava asianomaiselle maakunnan tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sellaisista eläintaudeista, joista voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten ja yhteenvetojen sisällöstä, niiden tekemiseen sovellettavasta määräajasta sekä niiden tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

19 §

*Ensisijaiset toimenpiteet taudin leviämisen estämiseksi*

Eläimistä vastuussa olevan toimijan, joka epäilee eläimellä vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia, on pyrittävä pitämään eläin erillään pitopaikan muista eläimistä sekä vältettävä tartuntaa mahdollisesti levittävien eläinten, tuotteiden, tavaroiden ja aineiden siirtämistä siihen saakka, kunnes maakunta on päättänyt jatkotoimenpiteistä.

Eläinlääkärin, joka epäilee eläimellä vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia, on annettava eläimistä vastuussa olevalle toimijalle viipymättä neuvoja 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä.

20 §

*Eläintautiepäily ja virallinen eläintautiepäily*

Maakunnan, joka epäilee eläimellä vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia taikka vastaanottaa 14 tai 15 §:ssä tarkoitetun, vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia koskevan ilmoituksen, on viipymättä tutkittava eläin ja otettava siitä tarvittavat näytteet. Maakunnan on myös tutkittava pitopaikan olosuhteet, muut eläimet, rehut ja kuivikkeet sekä otettava pitopaikasta tarvittavat näytteet. Jos kyseessä on luonnonvarainen eläin, sen on huolehdittava tarvittavien näytteiden ottamisesta eläimen elinympäristöstä. Maakunnan on toimitettava näytteet laboratorioon, jossa ne on tutkittava taudin toteamiseksi tai pois sulkemiseksi.

Jos maakunta pitopaikassa tehtyjen tutkimusten, laboratoriotutkimusten tulosten, eläimen ja tartuntalähteen välisen yhteyden tai muun näihin rinnastettavan syyn perusteella epäilee vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia (*virallinen eläintautiepäily*) eikä tautia voida todeta tai epäilyä sulkea pois eläintä lopettamatta, maakunta voi määrätä eläimen lopetettavaksi. Se ei kuitenkaan voi määrätä eläintä lopetettavaksi, jos virallinen eläintautiepäily koskee valvottavaa eläintautia.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläimen ja pitopaikan tutkimisesta, näytteiden laadusta ja määrästä, näytteiden lähettämisessä noudatettavasta menettelystä sekä näytteiden tutkimisesta laboratoriossa.

22 §

*Selvitys eläintaudin alkuperästä ja levinneisyydestä*

Jos kyseessä on virallinen eläintautiepäily taikka vastustettava tai uusi vakava eläintauti on todettu, maakunta laatii selvityksen eläintaudin alkuperästä ja levinneisyydestä. Selvityksestä on käytävä tarpeellisessa laajuudessa ilmi:

1) ajankohta, jona tauti on todennäköisesti tullut pitopaikkaan;
2) mahdolliset tartuntalähteet;
3) eläimistä saadut tuotteet sekä muut aineet ja tavarat, joihin tauti on voinut siirtyä; sekä
4) muut pitopaikat, joista tauti on voinut siirtyä pitopaikkaan tai joihin tauti on voinut levitä pitopaikasta tai joissa pidettävät eläimet ovat voineet sairastua samasta tartuntalähteestä.

Maakunnan on tehtävä tarvittavat tutkimukset 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa muissa pitopaikoissa ja otettava niistä tarvittavat näytteet.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläintaudin alkuperää ja levinneisyyttä koskevan selvityksen tekemisestä sekä 2 momentissa tarkoitetuista tutkimuksista ja näytteenotoista.

23 §

*Taudin leviämisen estämiseksi tehtävä päätös*

Jos kyseessä on virallinen eläintautiepäily taikka vastustettava tai uusi vakava eläintauti on todettu, maakunnan on viipymättä ryhdyttävä välttämättömiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi. Tällöin maakunta voi tehdä pitopaikasta vastuussa olevalle toimijalle osoitettavan päätöksen, jolla voidaan taudin tarttuvuus, leviävyys ja taudin aiheuttamat haitat huomioon ottaen:

1) määrätä pitopaikan eläimet eristettäviksi tai pidettäviksi sisätiloissa sekä kieltää eläinten siirrot pitopaikan eri eläintenpitoyksiköiden välillä tai rajoittaa niitä;

2) määrätä eläinten terveydentilan seurannasta ja sitä koskevasta kirjanpitovelvollisuudesta;

3) kieltää eläinten, eläimistä saatujen tuotteiden sekä tartuntaa mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja tavaroiden siirtäminen pois pitopaikasta tai pitopaikkaan, rajoittaa siirtämistä tai asettaa sille ehtoja sekä määrätä mainittujen tuotteiden, aineiden ja tavaroiden säilyttämisestä ja käsittelystä;

4) määrätä pitopaikan eläinten, eläimistä saatujen tuotteiden ja eläinten elinympäristön tutkimisesta sekä pitopaikan eläinten rokottamisesta, lääkitsemisestä tai muusta käsittelystä;

5) määrätä eläinten rokottamiseen, lääkitsemiseen tai muuhun käsittelyyn liittyvistä kirjanpitoa, eläinten ja tuotteiden merkitsemistä taikka viranomaisille tehtäviä ilmoituksia koskevista toimijan velvollisuuksista;

6) rajoittaa henkilöiden muuta kuin välttämätöntä liikkumista pitopaikkaan ja sieltä pois;

7) määrätä välineiden, varusteiden ja suojavaatteiden käytöstä pitopaikassa sekä määrätä niiden sekä eläinsuojien ja eläinten kanssa kosketuksissa olevien pintojen sekä pitopaikassa käyvien ajoneuvojen puhdistuksesta ja desinfioinnista;

8) määrätä toimenpiteistä, joilla pyritään estämään luonnonvaraisten eläinten ja vektorien pääsy kosketuksiin pitopaikan eläinten kanssa taikka lemmikkieläinten pääsy kosketuksiin muiden eläinten kanssa;

9) määrätä pitopaikan tai perkaamon poistoveden käsittelystä ja desinfioinnista; sekä

10) määrätä pitopaikan eläimiä, eläimistä saatuja tuotteita sekä tartuntaa mahdollisesti levittäviä muita tuotteita ja rehuja koskevasta kirjanpitovelvollisuudesta siltä osin kuin asiasta ei ole säädetty muualla laissa.

Maakunta huolehtii 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta tutkimisesta, rokottamisesta, lääkitsemisestä ja käsittelystä silloin, kun toimenpiteet voi suorittaa vain eläinlääkäri. Maakunnan on saatettava 1 momentin nojalla tehty päätös välittömästi Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tietoon.

Maakunta voi myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa 1 momentissa tarkoitetusta päätöksestä, jos poikkeamiseen on perusteltu tarve ja jos poikkeaminen ei aiheuta taudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa taudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää toimenpiteistä, joihin valvontaviranomaisen on ryhdyttävä kunkin eläintaudin vastustamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan lisäksi tarkemmat säännökset 3 momentissa tarkoitetun luvan myöntämisen edellytyksistä.

24 §

*Taudin leviämisen estämiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo*

Maakunnan on kumottava 23 §:n 1 momentin nojalla tehty päätös välittömästi, kun eläintautia ei enää epäillä. Päätös on kumottava myös, kun on voitu laboratoriotutkimuksin tai muulla riittävällä tavalla varmistua siitä, ettei eläintautia enää esiinny pitopaikassa tai ettei eläintaudista enää aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle pitopaikassa tehtyjen toimenpiteiden seurauksena. Uuden vakavan eläintaudin leviämisen estämiseksi tehty päätös on kumottava viimeistään kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei tautia ole siihen mennessä nimetty vastustettavaksi eläintaudiksi.

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on ilmoitettava maakunnalle välittömästi tiedossaan olevista, päätöksen voimassaoloon vaikuttavista seikoista.

Pitopaikasta vastuussa olevan toimijan, joka ryhtyy toimenpiteisiin valvottavan eläintaudin hävittämiseksi, tulee tehdä toimenpiteistä ennakolta ilmoitus maakunnalle, jos se on eläintaudista vapautumisen varmistamiseksi välttämätöntä. Maakunnan on valvottava toimenpiteiden suorittamista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mikä on kunkin eläintaudin osalta riittävä tapa varmistaa, ettei eläintautia enää esiinny pitopaikassa tai ettei eläintaudista enää aiheudu vaaraa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään eläintaudeista, joiden hävittämistä koskevista toimenpiteistä on tehtävä 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

26 §

*Päätös eläintaudin hävittämiseksi pitopaikasta*

Jos vaarallinen, helposti leviävä tai uusi vakava eläintauti on todettu, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi ryhtyä välttämättömiin toimenpiteisiin taudin hävittämiseksi pitopaikasta. Tällöin se voi pitopaikasta vastuussa olevalle toimijalle osoitettavalla päätöksellään:

1) määrätä eläimiä lopetettaviksi, teurastettaviksi tai perattaviksi;
2) määrätä eläimistä saatujen tuotteiden sekä tartuntaa mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja tavaroiden käsittelystä, käytöstä ja hävittämisestä;
3) määrätä, että pitopaikassa on suoritettava perusteellinen puhdistus ja desinfiointi;
4) määrätä, että laitumet ja muut ulkoalueet on käsiteltävä tartunnan hävittämiseksi tai määrätä ne käyttökieltoon;
5) määrätä hävitettäviksi sellaiset esineet ja rakenteet, joita ei voida puhdistaa tai desinfioida taikka joiden puhdistus ja desinfiointi tulisi esineiden ja rakenteiden arvo huomioon ottaen suhteettoman kalliiksi;
6) kieltää uusien eläinten tuomisen pitopaikkaan ennen kuin riittävä aika on kulunut puhdistuksesta ja desinfioinnista tai rakenteiden uusimisesta; sekä
7) määrätä pitopaikassa olevia ja sinne tuotavia eläimiä koskevista tutkimuksista.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen myös vaarallista, helposti leviävää tai uutta vakavaa eläintautia koskevan virallisen eläintautiepäilyn perusteella, jos se on välttämätöntä taudin leviämisen estämiseksi ja jos tautia ei voida todeta tai epäilyä sulkea pois kohtuullisessa ajassa taudin tarttuvuuteen, leviävyyteen ja sen aiheuttamiin haittoihin nähden.

Maakunta vastaa 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanosta. Se, jolle päätös on osoitettu, on velvollinen avustamaan täytäntöönpanossa siinä laajuudessa kuin se on kohtuullista ottaen huomioon hänen koulutuksensa, työkokemuksensa, terveydentilansa sekä muut hänen henkilökohtaiset ominaisuutensa ja olosuhteensa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kunkin eläintaudin hävittämisen edellyttämistä välttämättömistä toimenpiteistä.

28 §

*Toimenpiteet muiden kuin vastustettaviksi eläintaudeiksi nimettyjen zoonoosien yhteydessä*

Jos muuta kuin vastustettavaksi eläintaudiksi nimettyä zoonoosia epäillään tai todetaan esiintyvän pitopaikassa, jossa ammattimaisesti harjoitetaan eläinten myyntiä kuluttajille, eläinten näytteille asettamista tai eläimiin liittyvää harrastustoimintaa, pitopaikasta vastuussa oleva toimija on velvollinen tiedottamaan asiasta eläinten ostajille ja pitopaikassa vieraileville henkilöille sekä ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin heidän suojaamiseksi tartunnalta.

Jos ihmisten terveydelle aiheutuvan vaaran torjumiseksi on välttämätöntä, maakunta voi pitopaikasta vastuussa olevalle toimijalle osoitettavalla päätöksellään määrätä:

1) pitopaikassa käytettävien varusteiden ja välineiden puhdistuksesta ja desinfioinnista;
2) sellaisten pitopaikassa pidettävien tuotteiden, aineiden ja tavaroiden säilyttämisestä ja käytöstä, joissa voi olla tartuntaa;
3) eläinsuojien ja eläinten kanssa kosketuksissa olevien pintojen puhdistuksesta ja desinfioinnista;
4) haittaeläinten torjunnasta ja seurannasta;
5) tavasta, jolla eläinten ostajia ja pitopaikassa vierailevia henkilöitä ohjataan suojautumaan tartunnalta; sekä
6) pitopaikassa pidettävien eläinten lääkitsemisestä.

29 §

*Tuotteiden jäljitys, käsittely ja hävittäminen*

Maakunnan on 22 §:ssä tarkoitetun selvityksen yhteydessä mahdollisuuksien mukaan jäljitettävä ne helposti leviävän tai vaarallisen eläintaudin leviämisen vaaraa aiheuttavat tuotteet, jotka on saatu pitopaikassa pidetyistä taudille alttiisiin eläinlajeihin kuuluvista eläimistä sen ajankohdan jälkeen, jona tauti on selvityksen perusteella todennäköisesti tullut pitopaikkaan.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi tuotteiden omistajalle tai haltijalle osoitettavalla päätöksellään määrätä 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden sekä niiden kanssa kosketuksessa olleiden tuotteiden säilyttämisestä ja käsittelystä tartuntavaaran poistamiseksi sekä tuotteiden merkitsemisestä niiden alkuperää ja käsittelyä osoittavalla merkinnällä. Jos käsittelyllä ei voida poistaa tartuntavaaraa, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määrätä tuotteet hävitettäväksi. Se jolle päätös on osoitettu, vastaa Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätöksen täytäntöönpanosta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, mitä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä kunkin eläintaudin vastustaminen edellyttää, sekä antaa toimenpiteistä tarkempia säännöksiä.

30 §

*Eläintautitapaukset luonnonvaraisilla eläimillä*

Jos vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia epäillään tai todetaan luonnonvaraisilla eläimillä, maakunnan on järjestettävä taudille herkkien luonnonvaraisten eläinten terveydentilan seuranta ja tähän liittyvä näytteenotto. Lisäksi maakunnan on järjestettävä kuolleiden luonnonvaraisten eläinten hävittäminen siten, ettei niistä aiheudu taudin leviämisen vaaraa.

Jos 1 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä vain luonnonsuojelu-, metsästys- tai kalastuslaissa tarkoitetulla luvalla, maakunta vastaa luvan hakemisesta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luonnonvaraisten eläinten terveydentilan seurannasta, näytteiden ottamisesta ja kuolleiden luonnonvaraisten eläinten hävittämisestä.

34 §

*Toimenpiteet rajoitusvyöhykkeellä*

Jos taudin leviämisen estämiseksi tai ihmisten terveyden suojaamiseksi on välttämätöntä, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi päätöksellään:

1) määrätä, että maakunnan on tarkastettava rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevat pitopaikat, joissa pidetään taudille alttiisiin lajeihin kuuluvia eläimiä, ja näissä pitopaikoissa pidettävät eläimet sekä ottamaan tarvittavat näytteet taudin varalta;

2) määrätä, että vyöhykkeellä sijaitsevasta pitopaikasta vastuussa olevan toimijan on eristettävä vyöhykkeellä pidettävät eläimet tai pidettävä niitä sisätiloissa taikka kieltää eläinten siirtäminen pitopaikan eri eläintenpitoyksiköiden välillä, rajoittaa siirtämistä tai asettaa sille ehtoja;

3) määrätä, että eläimistä vastuussa olevien toimijoiden tulee seurata vyöhykkeellä pidettävien eläinten terveydentilaa, käsitellä mainitut eläimet ja vyöhykkeellä olevat alkiot ja sukusolut taikka lääkitä eläimet sekä pitää kirjaa eläinten terveydentilan seurannasta, käsittelystä ja lääkitsemisestä;

4) kieltää eläinten, eläimistä saatujen tuotteiden, eläinten kuljetuskaluston sekä eläintautia mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja tavaroiden kuljetuksen tai muun siirtämisen vyöhykkeellä, sen rajojen yli tai sen kautta, rajoittaa sitä tai asettaa sille ehtoja;

5) kieltää vyöhykkeeltä peräisin olevien eläinten ja niistä saatujen tuotteiden saattamisen markkinoille taikka käyttämisen ihmisten tai eläinten ravinnoksi, rajoittaa mainittua toimintaa sekä määrätä tavasta, jolla eläimistä vastuussa olevien toimijoiden ja tuotteiden haltijoiden on säilytettävä mainittuja eläimiä ja tuotteita sekä käytettyjä kuivikkeita tai käsiteltävä ne;

6) määrätä eläimistä vastuussa olevien toimijoiden ja tuotteiden haltijoiden velvollisuudesta merkitä vyöhykkeeltä peräisin olevat eläimet ja eläimistä saadut tuotteet merkinnällä, joka kuvaa niiden alkuperää, vapautta eläintaudeista ja käsittelyä, taikka lisäämään merkintä eläinten ja tuotteiden mukana seuraaviin asiakirjoihin;

7) rajoittaa henkilöiden liikkumista vyöhykkeellä sijaitsevissa pitopaikoissa ja eläinsuojissa sekä määrätä eläinten kanssa kosketuksessa olevien henkilöiden velvollisuudesta käyttää suojavaatteita, peseytyä sekä puhdistaa ja desinfioida vaatteitaan ja varusteitaan;

8) määrätä vyöhykkeellä sijaitsevasta pitopaikasta vastuussa olevan toimijan estämään tartunnan leviäminen luonnonvaraisten eläinten, vektorien, lemmikkieläinten taikka pitopaikassa käyvien ajoneuvojen välityksellä;

9) määrätä maakunnan toteuttamaan toimenpiteitä vyöhykkeen eri osien välisen rajan taikka vyöhykkeen ulkorajan ylittävien henkilöiden vaatteiden ja jalkineiden sekä ajoneuvojen ja tavaroiden puhdistamiseksi ja desinfioimiseksi sekä vyöhykkeellä sen estämiseksi, ettei eläintauti pääse leviämään luonnonvaraisten eläinten tai vektorien välityksellä;

10) kieltää eläinten keinosiemennyksen, alkionsiirrot ja astutukset vyöhykkeellä, rajoittaa niitä tai asettaa niille ehtoja;

11) kieltää eläintaudille alttiiden eläinlajien vapauttamisen luontoon sekä luonnonvaraisten eläintaudille alttiiden eläinlajien ruokinnan vyöhykkeellä;

12) kieltää eläinten rokotuksen vyöhykkeellä; sekä
13) määrätä eläimistä vastuussa olevien toimijoiden ja tuotteiden haltijoiden velvollisuudesta pitää kirjaa vyöhykkeellä olevista eläimistä, eläimistä saaduista tuotteista sekä tartuntaa mahdollisesti levittävistä tuotteista ja rehuista, ellei asiasta säädetä muualla laissa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat säännökset siitä, mitä 1 momentissa tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä kunkin eläintaudin vuoksi perustetulla rajoitusvyöhykkeellä sekä, jos vyöhyke on jaettu osiin, sen osissa on määrättävä noudatettavaksi ja missä laajuudessa niitä on määrättävä noudatettavaksi.

36 §

*Toimenpiteet rajoitusalueella*

Jos helposti leviävän eläintaudin leviämisen estämiseksi tai maan muiden alueiden hyvän eläintautitilanteen turvaamiseksi on välttämätöntä taikka Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytettäessä, voi maa- ja metsätalousministeriö päätöksellään:

1) kieltää eläinten, eläimistä saatujen tuotteiden, eläinten kuljetusvälineiden sekä eläintautia mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja tavaroiden kuljetuksen tai muun siirtämisen rajoitusalueella ja sieltä pois, rajoittaa sitä tai asettaa sille ehtoja;
2) määrätä, ettei eläimiä tai tuotteita saa siirtää pois rajoitusalueelta, ellei niitä ole käsitelty mahdollisen tartunnan poistamiseksi tai ellei eläimiä ole pidetty karanteenissa sekä määrätä eläinten tai tuotteiden sallituista käyttötavoista;
3) määrätä eläimistä vastuussa olevia toimijoita toimittamaan maakunnalle tietoja rajoitusalueella sijaitsevaan pitopaikkaan tuotujen ja sieltä pois siirrettyjen eläinten lajeista, määristä ja tunnistusmerkinnöistä;
4) määrätä eläinten kuljettajia ja välittäjiä toimittamaan maakunnalle tietoja rajoitusalueella, -alueelta tai -alueelle kuljettamistaan tai välittämistään eläimistä, niiden kuljetuksesta sekä välitettyjen eläinten osto- ja myyntitapahtumista;
5) määrätä eläimistä vastuussa olevien toimijoiden ja tuotteiden haltijoiden velvollisuudesta merkitä rajoitusalueelta peräisin olevat eläimet ja eläimistä saadut tuotteet merkinnällä, joka kuvaa niiden alkuperää, vapautta eläintaudeista ja käsittelyä, taikka lisäämään merkintä eläinten ja tuotteiden mukana seuraaviin asiakirjoihin; sekä
6) määrätä, että sen, joka siirtää eläimiä tai eläimistä saatuja tuotteita pois rajoitusalueelta, on todistettava eläinten ja tuotteiden alkuperä ja vapaus eläintaudista maakunnan antamalla virallisella terveystodistuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista kielloista, ehdoista, rajoituksista ja toimenpiteistä sekä siitä, miltä osin niitä on määrättävä sovellettavaksi kunkin eläintaudin osalta.

38 §

*Alueellisesta toimenpiteestä poikkeaminen*

Maakunta voi myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa tartunta-alueella, rajoitusvyöhykkeellä tai rajoitusalueella noudatettavasta kiellosta, ehdosta, rajoituksesta tai toimenpiteestä, jos poikkeaminen ei aiheuta taudin leviämisen vaaraa. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset niistä kielloista, ehdoista, rajoituksista ja toimenpiteistä, joiden osalta lupa voidaan myöntää, sekä luvan myöntämisen edellytyksistä.

39 §

*Eläinten lopettaminen tartunta-alueella, rajoitusvyöhykkeellä ja rajoitusalueella*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi päätöksellään määrätä tartunta-alueella, rajoitusvyöhykkeellä ja rajoitusalueella sijaitsevissa pitopaikoissa pidettäviä, taudille alttiiseen lajiin kuuluvia eläimiä lopetettaviksi, jos alueella tai vyöhykkeellä esiintyy helposti leviävää eläintautia, joka uhkaa levitä muualle maahan 4 luvussa sekä 32—36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä huolimatta, alueella tai vyöhykkeellä on paljon taudille alttiiseen lajiin kuuluvia eläimiä, joita ei voida suojata tartunnalta, ja eläinten lopettaminen on välttämätöntä taudin leviämisen estämiseksi. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi myös määrätä, että eläimet on ennen lopettamista rokotettava, jos eläimiä ei voida lopettaa riittävän nopeasti taudin leviämisen estämiseksi.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi päätöksellään ja eläimen omistajan hakemuksesta määrätä eläimiä lopetettaviksi tartunta-alueella, rajoitusvyöhykkeellä ja rajoitusalueella, jos eläinten siirtämistä koskevat, 32, 34 ja 36 §:ssä tarkoitetut kiellot, ehdot tai rajoitukset ovat olleet voimassa yli 14 vuorokautta ja huomattavasti vaikeuttavat eläinten pitoa taloudellisista tai eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä.

Maakunta vastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanosta. Eläimistä vastuussa oleva toimija on velvollinen avustamaan päätöksen täytäntöönpanossa siinä laajuudessa kuin se on kohtuullista ottaen huomioon hänen koulutuksensa, työkokemuksensa, terveydentilansa sekä hänen muut henkilökohtaiset ominaisuutensa ja olosuhteensa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä sekä siitä, millä edellytyksillä ja missä laajuudessa niitä voidaan soveltaa kunkin eläintaudin osalta.

40 §

*Hätärokotus*

Jos eläintautia ei muuten voida kohtuullisin toimenpitein hävittää tartunta-alueelta ja rajoitusvyöhykkeeltä tai jos Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään, alueella ja vyöhykkeellä voidaan toteuttaa pakollinen eläinten hätärokotus. Hätärokotus voidaan ulottaa koskemaan kaikkia eläintaudille alttiiseen lajiin kuuluvia eläimiä, joille rokote on saatavissa, tai sellaisia eläimiä tai pitopaikkoja, joihin liittyy erityinen riski eläintaudin esiintymisestä tai sen leviämisestä edelleen.

Maakunta vastaa eläinten hätärokotuksen toteuttamisesta. Eläimistä vastuussa oleva toimija on velvollinen sallimaan sen, että eläimet rokotetaan ja että rokotetut eläimet merkitään tarvittavilla merkinnöillä. Eläimistä vastuussa olevan toimijan tai rokotuksen suorittajan on tehtävä rokotuksesta tarvittavat merkinnät eläimiä koskeviin todistuksiin, luetteloihin ja muihin asiakirjoihin. Valvontaviranomaisten tulee toteuttaa tarvittavat tutkimukset eläintaudin esiintymisen seuraamiseksi.

Jos tartunta-alueella ja rajoitusvyöhykkeellä toteutetaan hätärokotus, voidaan eläinten ja niistä saatujen tuotteiden kuljetus ja muu siirtäminen eläintaudin leviämisen estämiseksi välttämättömistä syistä kieltää taikka sitä rajoittaa tai asettaa sille ehtoja. Samoin perustein voidaan määrätä, ettei rokotetuista eläimistä saatuja tuotteita saa käyttää tai saattaa markkinoille, ellei niitä ole asianmukaisesti käsitelty ja merkitty sekä määrätä tuotteiden sallituista käyttötavoista.

Hätärokotuksen toteuttamisesta ja siitä, mitä eläimiä ja pitopaikkoja hätärokotus koskee, säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään käytettävistä rokotteista, rokotustavasta ja rokotusten tiheydestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös 3 momentissa tarkoitetuista kielloista, ehdoista ja rajoituksista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä rokotuksesta todistuksiin, luetteloihin ja asiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä.

41 §

*Alueiden luokittelu vesieläintautien leviämisen estämiseksi*

Vesieläimiin tarttuvien vastustettavien eläintautien leviämisen estämiseksi Suomen alueita voidaan muiden alueellisten toimenpiteiden toteuttamisesta riippumatta luokitella kunkin taudin osalta seuraavasti:

1) taudista vapaat alueet;
2) alueet, joilla toteutetaan seurantaa taudista vapaan aseman saavuttamiseksi;
3) alueet, joiden asema taudin suhteen on määrittelemätön;
4) alueet, joilla tautia esiintyy ja joilta se pyritään hävittämään; sekä
5) alueet, joilla tautia esiintyy ja joilta sitä ei pyritä hävittämään.

Luokkaan 1 tai 3 kuuluvalle alueelle ei saa siirtää alempaan luokkaan kuuluvalta alueelta kyseessä olevalle eläintaudille alttiiseen lajiin tai vektorilajiin kuuluvia vesieläimiä tai niiden sukusoluja taikka perkaamattomia kuolleita kaloja. Luokkaan 2 tai 4 kuuluvalle alueelle ei saa siirtää kyseessä olevalle eläintaudille alttiiseen lajiin tai vektorilajiin kuuluvia vesieläimiä tai niiden sukusoluja taikka perkaamattomia kuolleita kaloja muulta kuin luokkaan 1 kuuluvalta alueelta. Kiellot eivät kuitenkaan koske siirtoja, joista aiheutuva eläintaudin leviämisen vaara on vähäinen.

Jos taudille alttiiseen lajiin tai vektorilajiin kuuluvia vesieläimiä tai niiden sukusoluja taikka perkaamattomia kuolleita kaloja siirretään 1 momentissa tarkoitetulle luokitellulle alueelle tai sieltä pois, eläimistä vastuussa olevan toimijan on Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytettäessä todistettava siirrettävien vesieläinten ja sukusolujen alkuperä ja vapaus kyseisestä taudista maakunnan antamalla virallisella terveystodistuksella.

Alueet luokitellaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Luokittelussa on otettava huomioon maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset sekä epidemologiset tekijät. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään 2 momentissa tarkoitetuista siirroista, joita mainitussa momentissa tarkoitetut kiellot eivät koske, sekä siirroista, joissa vaaditaan 3 momentissa tarkoitettua todistusta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä mainituista todistuksista.

42 §

*Lokero*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi hakemuksesta hyväksyä pitopaikan, jonka toimintaan liittyvät riskit tietyn vastustettavan eläintaudin leviämisestä ovat poikkeuksellisen hyvin hallinnassa, taikka tällaisten pitopaikkojen muodostaman verkoston yksiköksi (*lokero*), johon ei sovelleta kaikkia tässä luvussa tarkoitettuja alueellisia kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä mainitun eläintaudin leviämisen estämiseksi. Lokeroon kuuluvan pitopaikan on oltava maakunnan säännöllisessä valvonnassa.

Lokeron hyväksymistä koskevassa hakemuksessa tulee ilmoittaa hakijan sekä pitopaikan tai pitopaikkojen yhteystiedot. Hakemukseen tulee liittää kuvaus lokeron toiminnasta, toimintaan liittyvistä eläintautiriskeistä sekä toimenpiteistä, joilla riskejä hallitaan.

Maa- metsätalousministeriön asetuksella annetaan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat säännökset siitä, mitkä alueelliset kiellot, ehdot, rajoitukset ja toimenpiteet eivät koske lokeroita. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämiä tarkempia säännöksiä lokeron hyväksymisen edellytyksistä, hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä sekä lokeroa valvovan viranomaisen suorittamien tarkastusten tiheydestä ja sisällöstä.

44 §

*Toimenpiteet pitopaikoissa sekä eläinnäyttelyt ja eläinkilpailut*

Jos helposti leviävää tai vaarallista eläintautia esiintyy Suomessa taikka jos sitä epäillään esiintyvän luonnonvaraisissa eläimissä tai leviävän Suomeen luonnonvaraisten eläinten tai vektoreiden välityksellä tai muulla vastaavalla tavalla, voidaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin eläintaudin leviämisen estämiseksi. Tässä tarkoituksessa voidaan:

1) velvoittaa eläimistä vastuussa olevia toimijoita seuraamaan taudille alttiisiin lajeihin kuuluvien eläinten terveydentilaa;

2) velvoittaa eläimistä vastuussa olevia toimijoita pitämään taudille alttiisiin lajeihin kuuluvia eläimiä sisätiloissa;

3) kieltää eläintaudin leviämisen vaaraa aiheuttava luonnonvaraisten eläinten ruokinta;

4) velvoittaa eläimistä vastuussa olevia toimijoita suojaamaan ulkona pidettävien eläinten ruokintapaikat ja toteuttamaan muita toimenpiteitä sen estämiseksi, etteivät pitopaikoissa pidettävät eläimet saa tartuntaa luonnonvaraisista eläimistä;

5) velvoittaa pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita huolehtimaan pitopaikan eläinsuojissa käytettyjen vaatteiden ja jalkineiden puhdistuksesta ja desinfioimisesta;

6) velvoittaa valvontaviranomaisia torjumaan ja seuraamaan vektorien esiintymistä;

7) velvoittaa pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita ja pitopaikoissa vierailevia henkilöitä toteuttamaan toimenpiteitä tartunnan leviämisen estämiseksi pitopaikoissa käyvien ajoneuvojen välityksellä; sekä

8) kieltää taudille alttiisiin lajeihin kuuluvien eläinten vieminen eläinnäyttelyihin, eläinkilpailuihin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista velvoitteista ja kielloista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Maakunnan on tehtävä pitopaikoissa tarkastuksia 1 momentin 1—7 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden ja kieltojen noudattamisen valvomiseksi.

45 §

*Väliaikainen kuljetuskielto*

Jos Suomessa on todettu esiintyvän helposti leviävää eläintautia, jonka levinneisyyttä ei tunneta tai joka uhkaa levitä edelleen 4 luvussa sekä 32—36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä huolimatta, taikka kyseessä on tällaista tautia koskeva virallinen eläintautiepäily, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytettäessä sekä taudin leviämisen estämiseksi ja tautitilanteen selvittämiseksi

välttämättömistä syistä päätöksellään kieltää eläinten kuljetuksen koko maassa taikka rajoittaa sitä. Päätös voi olla voimassa enintään 14 vuorokauden ajan taudille alttiisiin lajeihin kuuluvien eläinten kuljetusten osalta ja enintään kolmen vuorokauden ajan muihin lajeihin kuuluvien eläinten kuljetusten osalta. Päätös on kumottava välittömästi sen jälkeen, kun kiellon tai rajoituksen asettamiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole.

Jos taudille alttiisiin lajeihin kuuluvien eläinten kuljetusta koskevaa kieltoa tai rajoitusta on taudin laajan levinneisyyden tai merkittävän leviämisuhan takia välttämätöntä pitää voimassa pidempään kuin 1 momentin mukaan on mahdollista, maa- ja metsätalousministeriö voi päätöksellään jatkaa kiellon tai rajoituksen voimassaoloa. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on mainittujen edellytysten täyttyessä tehtävä maa- ja metsätalousministeriölle aloite kiellon tai rajoituksen voimassaolon jatkamisesta. Maa- ja metsätalousministeriön päätös on kumottava välittömästi sen jälkeen, kun kiellon tai rajoituksen asettamiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu päätös sekä sen kumoamista koskeva päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä.

Maakunta voi yksittäistapauksessa myöntää hakemuksesta luvan poiketa tässä pykälässä tarkoitetusta kiellosta tai rajoituksesta edellyttäen, että luvan myöntäminen ei aiheuta taudin leviämisen vaaraa.

47 §

*Sperman keräysaseman hyväksyminen*

Maakunta hyväksyy sperman keräysaseman hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

1) aseman tilat soveltuvat eläinten pitämiseen ja eristämiseen, sperman keräykseen, käsittelyyn ja säilytykseen sekä välineiden huoltamiseen ja että nämä tilat on siten suunniteltu, rakennettu ja huollettavissa, että eläintautien leviäminen voidaan tehokkaasti estää;

2) eläintautien leviämisen estämisestä asemalla vastaa nimetty eläinlääkäri; sekä

3) aseman henkilöstöllä on tehtäviensä hoitamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot.

Hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tulee käydä ilmi toimijan sekä sperman keräysaseman yhteystiedot, ja hakemukseen on liitettävä kuvaus keräysasemalla harjoitettavasta toiminnasta sekä selvitys 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ antaa hyväksytylle sperman keräysasemalle Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyn hyväksymisnumeron.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat säännökset hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

49 §

*Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksyminen*

Maakunta hyväksyy alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hakemuksesta.

Alkioiden keräysryhmän hyväksyminen edellyttää, että:

1) keräysryhmän käytettävissä on asianmukaisesti varustetut tilat alkioiden tutkimiseen, käsittelyyn, säilyttämiseen, pakkaamiseen ja välineiden huoltamiseen;

2) keräysryhmän toiminnasta vastaa ryhmään kuuluva nimetty eläinlääkäri; sekä

3) keräysryhmän jäsenillä on tehtävän hoitamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot.

Alkioiden tuotantoryhmän hyväksyminen edellyttää, että hakijana on hyväksytty alkioiden keräysryhmä, jonka jäsenillä on riittävät alkioiden tuotantoon käytettäviä menetelmiä sekä tuotantoon liittyviä hygieniavaatimuksia ja eläintautien vastustamista koskevat tiedot ja taidot. Tuotantoryhmän käytettävissä on lisäksi oltava 2 momentin 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttävät kiinteät tilat munasolujen keräykseen, alkioiden tuotannossa käytettävien sukusolujen säilytykseen ja käsittelyyn sekä alkioiden tuotantoon ja säilytykseen.

Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksymistä koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava ryhmän jäsenten yhteystiedot ja, jos ryhmällä on kiinteät tilat toimintaansa varten, toimitilojen yhteystiedot. Hakemukseen on liitettävä kuvaus ryhmän toiminnasta sekä selvitys hyväksymiselle säädettyjen edellytysten täyttymisestä. Hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ antaa hyväksytylle alkioiden keräysryhmälle ja alkioiden tuotantoryhmälle Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyn hyväksymisnumeron.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat säännökset hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

52 §

*Spermavaraston hyväksyminen*

Maakunta hyväksyy spermavaraston hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:
1) varastolla on toimintaan soveltuvat tilat ja välineet ja se on siten rakennettu, eristetty ja huollettavissa, että sperman hygieeninen laatu ei vaarannu ja eläintautien leviäminen voidaan tehokkaasti estää;
2) eläintautien leviämisen estämisestä varastossa vastaa nimetty eläinlääkäri; ja
3) varaston henkilöstöllä on tehtävän hoitamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot.
Hyväksymistä koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava toimijan ja spermavaraston yhteystiedot, ja hakemukseen on liitettävä kuvaus spermavaraston toiminnasta sekä selvitys 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ antaa hyväksytylle spermavarastolle Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyn hyväksymisnumeron.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat säännökset hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

54 §

*Luvanvaraisessa toiminnassa tapahtuvat muutokset ja toiminnan valvonta*

Sperman keräysaseman, alkioiden keräysryhmän, alkioiden tuotantoryhmän sekä spermavaraston toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä maakunnalle.
Maakunta valvoo sperman keräysasemia, alkioiden keräysryhmiä, alkioiden tuotantoryhmiä sekä spermavarastoja ja suorittaa niissä säännöllisiä tarkastuksia sen varmistamiseksi, että ne täyttävät hyväksymiselle säädetyt edellytykset ja että toiminnalle säädettyjä vaatimuksia ja hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja noudatetaan. Lisäksi maakunta valvoo sperman keräysasemalle toimitettavien eläinten eristämistä pitopaikassa sekä vastaa sperman keräysasemalle tuotavien eläinten ja niiden kanssa samassa pitopaikassa pidettävien muiden eläinten terveydentilaa koskevista tarkastuksista ja tutkimuksista.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetusta valvonnasta sekä siihen liittyvien tarkastusten ja tutkimusten tiheydestä ja sisällöstä.

56 §

*Luvan hakeminen ja toiminnan valvonta*

Edellä 55 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava toimijan kotipaikka ja yhteystiedot sekä niiden pitopaikkojen yhteystiedot, joissa harjoitettavaa toimintaa hakemus koskee. Hakemukseen on liitettävä kuvaus toiminnasta sekä jokaista pitopaikkaa ja perkaamoa koskeva kirjallinen kuvaus siitä, miten pitopaikassa tai perkaamossa ennalta ehkäistään, seurataan ja torjutaan eläintauteja (*omavalvonnan kuvaus*). Perkaamon toimintaa koskevaan omavalvonnan kuvaukseen on myös liitettävä yksityiskohtainen kuvaus toiminnassa syntyvien jätteiden ja jätevesien käsittelystä.
Lupa myönnetään, jos:
1) omavalvonnan kuvauksessa esitetyt toimet ovat riittäviä eläintautien havaitsemiseksi ja seuraamiseksi sekä niiden leviämisen estämiseksi tai vähentämiseksi;
2) toiminta täyttää eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain 21 §:ssä säädetyt vaatimukset luettelon pitämisestä; sekä
3) toiminnasta ei aiheudu vakavaa vaaraa eläintautien leviämisestä.
Jos osa hakemuksessa mainituista pitopaikoista tai perkaamoista ei täytä luvan myöntämisen edellytyksiä, lupa voidaan rajata koskemaan vain edellytykset täyttäviä pitopaikkoja ja perkaamoja. Lupaan voidaan sisällyttää eläintautien vastustamisen kannalta välttämättömiä ehtoja. Toimija on velvollinen ilmoittamaan Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ viipymättä toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista sekä pitämään omavalvonnan kuvauksen ajan tasalla. Maakunnan on valvottava toimintaa säännöllisin tarkastuksin, joiden tiheydestä Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ päättää riskinarvioinnin perusteella.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luvan edellytyksistä, omavalvonnan kuvauksen sisällöstä, luvan hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä toiminnan valvonnasta.

57 §

*Karanteenin hyväksyminen ja toiminta*

Tässä laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitetun karanteenin tulee olla maakunnan hyväksymä. Karanteenin hyväksymisen edellytyksenä on, että karanteeni on ottaen huomioon karanteenissa pidettävien eläinten asettamat vaatimukset siten suunniteltu, sijoitettu, rakennettu, varustettu ja hoidettu sekä sen toiminta ja valvonta siten järjestetty, että eläintaudit eivät pääse leviämään karanteenin ulkopuolelle taikka karanteenissa pidettäviin eläimiin.

Karanteenin hyväksymistä koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava hakijan ja karanteenin yhteystiedot, ja hakemukseen on liitettävä kuvaus karanteenin toiminnasta sekä selvitys eläintautien leviämisen estämisen kannalta keskeisistä toimintaan, tiloihin ja toiminnan valvontaan liittyvistä seikoista. Hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja. Karanteenin toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä maakunnalle.

Maakunnan on suoritettava karanteenissa säännöllisiä tarkastuksia sen varmistamiseksi, että karanteeni täyttää hyväksymiselle säädetyt edellytykset ja että hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja noudatetaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä karanteenin hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä sekä karanteenin valvonnasta.

62 §

*Hyväksymisen edellytykset ja hyväksymismenettely*

Maakunta hyväksyy 61 §:ssä tarkoitetut pitopaikat ja toimijat hakemuksesta. Hyväksyminen edellyttää, että toiminnan kohteena olevien eläinten vapaus eläintaudeista ja jäljitettävyys voidaan riittävällä tavalla varmistaa. Edellytyksenä on lisäksi, että toiminta on siten järjestetty, että eläinten terveydentilan jatkuva seuranta ja hyvän hygieniatason ylläpitäminen on mahdollista ja että eläintautien leviäminen voidaan tehokkaasti estää. Siipikarjan pitopaikan, eläinten keräyskeskuksen ja eläinvälittäjän hyväksyminen edellyttää, että toimijalla on toimintaan soveltuvat ja eläintautien leviämisen estämisen kannalta tarkoituksenmukaisesti sijoitetut, rakennetut, varustetut ja huollettavissa olevat tilat.

Hyväksymistä koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava toimijan ja toimintaan käytettävien tilojen yhteystiedot, ja hakemukseen on liitettävä kuvaus toiminnasta sekä selvitys hyväksymiselle säädettyjen edellytysten täyttymisestä. Hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja. Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä maakunnalle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pitopaikkojen ja toimijoiden hyväksymisen edellytyksistä sekä hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ antaa hyväksytylle pitopaikalle ja toimijalle Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyn hyväksymisnumeron.

64 §

*Jäsenvaltioiden välillä toimitettaville eläimille, alkioille ja sukusoluille tehtävät tarkastukset*

Toimijan on tarkastettava toisesta jäsenvaltiosta vastaanottamansa eläimet, alkiot ja sukusolut, joista voi aiheutua vastustettavan tai uuden vakavan eläintaudin leviämisen vaaraa, sekä eläimiä, alkioita ja sukusoluja koskevat asiakirjat välittömästi niiden saapumisen jälkeen määräpaikassa eläinten, alkioiden ja sukusolujen siirtokelpoisuuden varmistamiseksi. Jos määräpaikkana on keräyskeskus tai teurastamo, joka on valvontaviranomaisen päivittäisessä valvonnassa, edellä tarkoitetun tarkastuksen tekee kuitenkin mainittu valvontaviranomainen. Toimijan on ilmoitettava maakunnalle viipymättä tarkastuksessa havaitsemistaan puutteista sekä säilytettävä eläimiä, alkioita ja sukusoluja, joihin puutteet liittyvät, määräpaikassa siihen saakka, kunnes maakunta tai Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ on päättänyt mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, valvontaviranomaiset voivat tehdä pistokokein tarkastuksia ja ottaa niiden yhteydessä tarvittavat näytteet sen varmistamiseksi, että eläinten, alkioiden ja sukusolujen siirtokelpoisuutta koskevat vaatimukset täyttyvät. Tarkastus voidaan suorittaa eläinten tai tuotteiden määräpaikassa, kuljetuksen aikana taikka elävien eläinten kyseessä ollen myös pitopaikassa, johon eläimet on toimitettu määräpaikasta.

Toimijan on tarkastettava toiseen jäsenvaltioon toimitettavat eläimet, alkiot ja sukusolut, joista voi aiheutua vastustettavan tai uuden vakavan eläintaudin leviämisen vaaraa, niiden siirtokelpoisuuden varmistamiseksi. Niissä tapauksissa, joissa toimitettavan erän mukana vaaditaan siirtokelpoisuuden osoittamiseksi virallinen terveystodistus, tarkastuksen suorittaa ja todistuksen antaa kuitenkin toimijan pyynnöstä maakunta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät säännökset eläimistä ja eläimistä saaduista tuotteista, jotka on 1 tai 3 momentissa säädetyllä tavalla tarkastettava. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen suorittamisesta.

67 §

*Toiminnan valvonta*

Maakunta valvoo 60 §:n nojalla rekisteröityjä toimijoita ja 62 §:n nojalla hyväksyttyjä toimijoita ja pitopaikkoja sekä 63 §:ssä tarkoitettua luvanvaraista toimintaa. Maakunnan on suoritettava tarkastuksia sen varmistamiseksi, että hyväksytyt toimijat ja pitopaikat täyttävät hyväksymiselle säädetyt edellytykset ja että hyväksymispäätöksessä tai luvassa asetettuja ehtoja noudatetaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastusten tiheydestä ja sisällöstä.

68 §

*Toimenpiteet taudinpurkausten yhteydessä*

Jos toisesta jäsenvaltiosta toimitetulla tai Suomen kautta kuljetettavalla eläimellä todetaan tai lähtöpaikassa vallitsevan eläintautitilanteen vuoksi taikka muusta perustellusta syystä epäillään olevan vastustettava tai uusi vakava eläintauti, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi päätöksellään määrätä eläimen lopetettavaksi, pidettäväksi eristettynä määräpaikassa, asetettavaksi karanteeniin taikka palautettavaksi jäsenvaltioon, josta eläin on tuotu, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy palautuksen. Toimenpiteisiin ryhtyminen edellyttää, että näytteet eläintaudin varalta on otettu neljän viikon kuluessa maahantuonnista. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätöksessä voidaan asettaa toimenpiteiden suorittamista koskevia välttämättömiä ehtoja sekä määrätä eristämisen tai karanteenin yhteydessä suoritettavista, eläimelle tehtävistä välttämättömistä tutkimuksista.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös maahan tuodusta siitosmunasta kuoriutunutta lintua, kuitenkin siten, että näytteet on toimenpiteisiin ryhtymiseksi otettava neljän kuukauden kuluessa maahantuonnista.

Jos jollain toiseen jäsenvaltioon kuuluvalla alueella esiintyy sellaista vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia, joka uhkaa levitä Suomeen kyseiseltä alueelta toimitetun tai Suomen kautta kuljetettavan eläimestä saadun tuotteen välityksellä, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määrätä tuotteen hävitettäväksi, käsiteltäväksi siten, että eläintaudin leviämisen vaara poistuu, säilytettäväksi siihen saakka, kunnes tuotteeseen liittyvästä eläintaudin leviämisvaarasta on saatu selvyys taikka palautettavaksi jäsenvaltioon, josta tuote on tuotu, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy palautuksen.

Toimija vastaa 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamisesta. Maakunta valvoo toimenpiteiden suorittamista. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa noudatetaan lisäksi, mitä 4 luvussa säädetään toiminnasta taudinpurkauksissa.

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on viipymättä ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle 1 ja 3 momentissa tarkoitetusta päätöksestään. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämiä tarkempia säännöksiä 1 ja 3 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä.

71 §

*Eläinlääkintötodistukset, vientitarkastukset ja Traces-tietojärjestelmän käyttö*

Muuhun kuin jäsenvaltioon vietävien eläinten ja eläimistä saatujen tuotteiden mukana vaadittavan virallisen eläinlääkintötodistuksen antaa toimijan pyynnöstä maakunta. Maakunnan on ennen todistuksen myöntämistä tarkastettava eläimet ja niiden pitopaikka ja tuotteet, ellei eläinten ja tuotteiden vientikelpoisuudesta sekä määränpäävaltion asettamien tuontivaatimusten ja mahdollisten kauttakuljetukseen liittyvien vaatimusten täyttymisestä voida muulla tavoin varmistua.

Eläinlääkintötodistusten laatimisessa tai lähettämisessä voidaan käyttää 66 §:ssä tarkoitettua Traces-tietojärjestelmää, jos Euroopan unionin lainsäädännössä se sallitaan. Tietojärjestelmää on käytettävä todistusten laatimisessa ja lähettämisessä, jos Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään tai Euroopan unionin ja määränpäävaltion kesken niin sovitaan. Toimija vastaa eläinlääkintötodistuksen laatimista varten tarvittavien perustietojen antamisesta ja vaadittaessa näiden tietojen tallettamisesta Traces-tietojärjestelmään. Toimijalla,

jonka tulee tallettaa tietoja tietojärjestelmään, tai hänen edustajallaan on oikeus saada valvontaviranomaiselta maksutta tarvittavat järjestelmää koskevat käyttöoikeudet.

Jos eläinlääkintötodistuksen antanut valvontaviranomainen saa todistuksen myöntämisen jälkeen tiedon epäillystä tai todetusta taudinpurkauksesta, joka olisi estänyt todistuksen myöntämisen, valvontaviranomaisen on ilmoitettava asiasta Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~, jonka on saatettava asia määränpäävaltion toimivaltaisen viranomaisen tietoon.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään Traces-tietojärjestelmän käyttämisestä eläinlääkintötodistusten laatimisessa ja lähettämisessä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä vientitarkastuksen suorittamisesta sekä eläinlääkintötodistuksen muodosta ja sen myöntämiseen liittyvästä menettelystä.

73 §

*Nisäkkäiden ja lintujen kuljetus*

Nisäkkäiden ja lintujen kuljetuksessa on käytettävä sellaisia kuljetusvälineitä, joista ei kuljetuksen aikana valu tai muutoin pääse ulos eläinten eritteitä, kuivikkeita tai rehua. Kuljetusten välillä kuljetusvälineen eläimille tarkoitettu tila on puhdistettava ja tarvittaessa desinfioitava siihen soveltuvalla desinfiointiaineella.

Suomen rajat ylittävään nautaeläinten, sikojen, lampaiden, vuohien tai siipikarjan kuljetukseen käytettävä ajoneuvo on puhdistettava ja desinfioitava hyväksytyssä kuljetusajoneuvojen desinfiointipaikassa ennen eläinten lastausta sekä Suomeen palaamisen jälkeen ennen uutta kuljetusta. Eläimet eivät saa kuljetuksen aikana joutua kosketuksiin sellaisten eläinten kanssa, joiden terveydentila on kuljetettavien eläinten terveydentilaa huonompi. Nautaeläimiä, sikoja, lampaita tai vuohia toiseen jäsenvaltioon kuljettavan on pidettävä luetteloa kuljetettavista eläimistä jokaisen kuljetusvälineen osalta erikseen. Luetteloa on säilytettävä vähintään kolme vuotta.

Jos kuljetettavissa nisäkkäissä tai linnuissa epäillään tai todetaan vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia, maakunta voi päätöksellään määrätä eläimet siirrettäviksi päätöksessä nimettyyn paikkaan. Eläimet voidaan määrätä lopetettaviksi, jos se on vaarallisen tai helposti leviävän eläintaudin vastustamiseksi välttämätöntä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämiä tarkempia säännöksiä kuljetukseen käytettävien kuljetusvälineiden puhdistamisesta ja desinfioinnista, desinfiointiaineista, kuljetettavien eläinten pitämisestä erillään, 2 momentissa tarkoitetusta luettelosta sekä 3 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä.

74 §

*Vesieläinten kuljetus*

Vesiviljelyeläimiä saa kuljettaa pitopaikasta vain, jos eläinten terveydentila ja pitopaikan vapaus eläintaudeista on eläinten käyttötarkoitusta varten riittävä ja vastaanottajalle tarkoitetussa asiakirjassa on riittävät tiedot kuljetettavista eläimistä ja kuljetuksesta.

Vesieläimiä kuljettavan on huolehdittava siitä, että eläinten terveydentila ei muutu kuljetuksen aikana ja että kuljetus ei vaaranna vesieläinten terveydentilaa lähtöpaikassa, kauttakuljetuspaikoissa tai määräpaikassa. Kuljetusten aikana tapahtuva kuljetussäiliöiden veden vaihto ei saa heikentää kuljetettavien vesieläinten terveydentilaa eikä aiheuttaa vaaraa eläintautien leviämisestä. Suomen rajat ylittävissä vesieläinten kuljetuksissa kuljetussäiliön vesi saadaan vaihtaa vain hyväksytyssä kuljetussäiliöiden vedenvaihtopaikassa.

Jos kuljetettavissa vesieläimissä epäillään tai todetaan vastustettavaa tai uutta vakavaa eläintautia, maakunta voi päätöksellään määrätä eläimet siirrettäviksi päätöksessä nimettyyn paikkaan. Eläimet voidaan määrätä lopetettaviksi, jos se on vaarallisen tai helposti leviävän eläintaudin vastustamiseksi välttämätöntä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämiä tarkempia säännöksiä vesieläinten kuljettamista koskevista edellytyksistä, kuljetuksen aikana tehtävästä vedenvaihdosta ja 3 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä.

76 §

*Kuljetusajoneuvojen desinfiointipaikkojen ja kuljetussäiliöiden vedenvaihtopaikkojen hyväksyminen*

Maakunta hyväksyy kuljetusajoneuvojen desinfiointipaikan ja kuljetussäiliöiden vedenvaihtopaikan hakemuksesta. Desinfiointipaikan hyväksymisen edellytyksenä on, että se on siten sijoitettu, rakennettu, varustettu ja hoidettu sekä sen toiminnassa syntyvien jätevesien ja jätteiden käsittely ja muu toiminta on siten järjestetty, että kuljetusajoneuvojen pesu ja desinfiointi voidaan suorittaa tehokkaasti ja että eläintaudit eivät pääse leviä-

mään desinfiointipaikan ulkopuolelle. Vedenvaihtopaikan hyväksymisen edellytyksenä on, että se on siten sijoitettu ja sen vedenotto ja poistoveden käsittely sekä muu toiminta on siten järjestetty, että eläinten terveys ei vaarannu.

Hakemuksessa on ilmoitettava hakijan sekä desinfiointi- tai vedenvaihtopaikan yhteystiedot, ja hakemukseen on liitettävä kuvaus paikan toiminnasta sekä selvitys eläintautien leviämisen estämisen kannalta keskeisistä toimintaan ja tiloihin liittyvistä seikoista. Hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja. Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä maakunnalle.

Maakunta valvoo desinfiointipaikkoja ja vedenvaihtopaikkoja ja voi suorittaa niissä tarkastuksia sen varmistamiseksi, että ne täyttävät hyväksymiselle säädetyt edellytykset ja että hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja noudatetaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä desinfiointipaikan ja vedenvaihtopaikan hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

84 §

*Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ suunnittelee, ohjaa, kehittää ja valvoo valtakunnallisesti eläintautien vastustamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tehtävistä, virasto:

1) vastaa kansallisen eläintautivalmiuden ylläpidosta ja laatii valtakunnallisia valmiussuunnitelmia eläintautien varalta;

2) järjestää helposti leviävien ja vaarallisten eläintautien vastustamisen ohjaukseen ja diagnostiikkaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitamisen virka-ajan ulkopuolella;

3) vastaa eläintauteihin liittyvästä tilastoinnista ja raportoinnista;

4) järjestää tämän lain täytäntöönpanoon liittyvää koulutusta maakunnan eläinlääkäreille sekä pitää luetteloa niistä maakunnan eläinlääkäreistä, jotka ovat saaneet taudinpurkausten varalta erityistä valmiuskoulutusta; sekä

5) vastaa toimivaltaisena viranomaisena niistä tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaisista tehtävistä, jotka tämän lain mukaan kuuluvat sen tehtäviin.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ vastaa eläintautien vastustamisesta elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa, lukuun ottamatta teurastamoja ja laitoksia, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 43 §:n 5 momentissa tarkoitetulla tavalla siirretty maakunnalle. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ suorittaa valvomiensa teurastamojen ja laitosten alueella maakunnan sijasta 64 §:n 3 momentissa, 67 ja 71 §:ssä sekä 76 §:n 3 momentissa säädetyt tehtävät ja ottaa vastaan teurastamoa tai laitosta koskevat 14 §:n 1 momentissa tarkoitetut ilmoitukset. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ on velvollinen toimittamaan maakunnalle tiedot teurastamossa tai laitoksessa epäillyistä ja todetuista vastustettavan, ilmoitettavan ja uuden vakavan eläintaudin tapauksista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilastoinnista ja raportoinnista sekä valtakunnallisten valmiussuunnitelmien sisällöstä.

85 §

*Maakunta*

Maakunta suunnittelee, ohjaa, valvoo ja toteuttaa eläintautien vastustamista toimialueellaan.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään maakunnan tehtävistä, maakunta:

1) ylläpitää toimialueensa eläintautivalmiutta ja laatii toimialuettaan koskevia valmiussuunnitelmia eläintautien varalta;

2) vastaa toimivaltaisena viranomaisena tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaisista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ toimivaltaan.

Elintarvikelaissa tarkoitetuissa poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa suoritettavat 84 §:n 3 momentissa tarkoitetut tehtävät suorittaa koko maan alueella Lapin maakunta.

Maakunnan nimeämä virkasuhteessa oleva eläinlääkäri päättää terveys- tai eläinlääkintötodistuksen myöntämisestä sekä suorittaa ne muut tehtävät, jotka tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaan kuuluvat virkaeläinlääkärille.

Maakunnan on järjestettävä helposti leviävien ja vaarallisten eläintautien torjuntaan ja tautitilanteen selvittämiseen sekä eläinten ja tuotteiden jäsenvaltioiden välisten siirtojen ja viennin valvontaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitaminen myös virka-ajan ulkopuolella.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi tarvittaessa määrätä maakunnan palveluksessa olevan eläinlääkärin suorittamaan erikseen määriteltyjä, tässä laissa maakunnalle säädettyjä tehtäviä tämän toimialueen ulkopuolella, jos kyseessä on helposti leviävä, vaarallinen tai uusi vakava eläintauti taikka jos valvottavaa eläintautia esiintyy poikkeuksellisen laajasti. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tulee ensisijaisesti määrätä tehtävään valmiuskoulutusta saanut eläinlääkäri. Määräystä annettaessa on otettava huomioon maakunnan mahdollisuudet suorittaa lakisääteiset ja muut tehtävänsä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valmiussuunnitelmien sisällöstä.

86 §

*Viranomaisten velvollisuus suunnitella eläintautien vastustamista*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava valtakunnallinen suunnitelma eläintautien vastustamisesta. Suunnitelma on osa valvonta-asetuksen mukaista kansallista valvontasuunnitelmaa.

Maakunnan on laadittava alueellinen suunnitelma eläintautien vastustamisesta alueellaan. Alueellisen suunnitelman tulee perustua valtakunnalliseen suunnitelmaan.

86 a §

*Ahvenanmaan valtionvirasto*

Valvontaviranomaiselle tässä laissa säädetyt hallintoasiat hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, ellei Ahvenanmaan itsehallintolaista (1144/1991) muuta johdu.

87 §

*Valtuutettu tarkastaja*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi määräajaksi ja tiettyä tehtävää varten myöntää oikeuden valtuutettuna tarkastajana suorittaa maakunnan sijasta tai apuna pitopaikoissa tässä laissa tarkoitettuja tarkastuksia ja tutkimuksia sekä ottaa niiden yhteydessä tarvittavat näytteet sille, jolla on tehtävänsä hoitamiseksi riittävä tarkastuksen tai tutkimuksen kohteena olevaa eläinlajia sekä eläintauteja ja eläintautien vastustamista koskeva ammattitaito. Tarkastus-, tutkimus- ja näytteenotto-oikeus voidaan rajata koskemaan tiettyjä eläinlajeja tai määrättyjä tarkastuksia ja tutkimuksia. Valtuutetulla tarkastajalla ei ole oikeutta päästä tehtäviensä suorittamiseksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, valtuutettu tarkastaja voi suorittaa valvontaviranomaisen hänelle osoittamia, tämän lain täytäntöönpanoon liittyviä toimeenpanevia tehtäviä.

Valtuutettu tarkastaja toimii tehtävässään Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ valvonnassa. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi peruuttaa myöntämänsä oikeuden, jos valtuutettu tarkastaja laiminlyö Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ määräämien ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tehtäviin liittyviä velvoitteitaan vielä senkin jälkeen, kun häntä on ensin huomautettu puutteista.

Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valtuutetun tarkastajan tulee vaadittaessa esittää kirjallinen valtuutus.

88 §

*Työvelvolliset laajan eläintautiepidemian sattuessa*

Jos helposti leviävä eläintauti on levinnyt maassa laajalle alueelle eivätkä valvontaviranomaisten voimavarat riitä sen vastustamiseen siten kuin tässä laissa säädetään, Suomessa vakituisesti asuvat laillistetut eläinlääkärit sekä eläinlääketieteen opiskelijat, joilla on oikeus harjoittaa väliaikaisesti eläinlääkärinammattia, ovat Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätöksen nojalla velvollisia hoitamaan sellaisia 87 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja, eläintautitilanteen vuoksi välttämättömiä eläinlääkärin tehtäviä, joita he kohtuudella pystyvät tekemään ottaen huomioon heidän koulutuksensa, työkokemuksensa, terveydentilansa ja perhesuhteensa.

Työvelvollisuus voi kestää enintään kaksi viikkoa kerrallaan, kuitenkin yhteensä enintään kaksi kuukautta. Valtion varoista maksetaan tehtävää suorittavalle henkilölle Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ määräämä kohtuullinen palkkio ja korvaus aiheutuneista kustannuksista. Työvelvollisen varsinainen palvelussuhde ei katkea työmääräyksen johdosta.

Edellä tarkoitettuun tehtävään määrättyyn henkilöön sovelletaan, mitä 87 §:n 4 momentissa säädetään valtuutetusta tarkastajasta. Tehtävissä sovelletaan lisäksi työaikalakia (605/1996), vuosilomalakia (162/2005), työturvallisuuslakia (738/2002), työterveyshuoltolakia (1383/2001), työtapaturma- ja ammattitautilakia (459/2015) ja julkisten alojen eläkelakia (8182/2016) sekä soveltuvin osin työsopimuslain (55/2001) säännöksiä työntekijän ja työnantajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Työvelvollisella ei ole oikeutta päästä tehtäviensä suorittamiseksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Työvelvollinen toimii tehtävässään Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ valvonnassa. Maakunnan tulee huolehtia siitä, että työvelvollinen on selvillä tehtävän hoitamiseen liittyvistä velvollisuuksista ja vastuista. Työvelvollisen tulee tehtäviä hoitaessaan vaadittaessa esittää työmääräys.

89 §

*Vastuu taudintorjunnasta ja sen johtamisesta*

Taudintorjunnasta maakunnassa vastaa maakunnan hallintosäännön mukaan määräytyvä viranhaltija, jonka tulee olla eläinlääkäri. Maakunta toimii Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna paikallisena taudintorjuntakeskuksena helposti leviävän eläintaudin yhteydessä.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ johtaa ja sovittaa yhteen maakuntien toimintaa vastustettavan ja uuden vakavan eläintaudin hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi. Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on tarvittaessa oikeus antaa eläintautien torjunnasta vastaavalle maakunnan viranhaltijalle vastustettavan ja uuden vakavan eläintaudin torjuntaa ja leviämisen estämistä koskevia käskyjä. Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ toimii lisäksi Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena taudintorjuntakeskuksena helposti leviävän eläintaudin yhteydessä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämiä tarkempia säännöksiä paikallisen ja kansallisen taudintorjuntakeskuksen tehtävistä.

91 §

*Tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaisella, valtuutetulla tarkastajalla sekä työvelvollisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tässä laissa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat eläimistä ja pitopaikoista vastuussa olevilta toimijoilta sekä muilta, joita tässä laissa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyt velvoitteet koskevat.

Valvontaviranomaisella on lisäksi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi eläintenpitoon tai muuhun tässä laissa säädettyyn toimintaan liittyvät välttämättömät tiedot valtion, maakunnan ja kunnan viranomaisilta.

99 §

*Viranomaisten suoritteista perittävät maksut*

Valtion viranomaisen ja valtuutetun tarkastajan suoritteista valtiolle perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Maakunta perii toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun seuraavista suoritteista:

1) hakemuksesta tehty päätös;

2) 8 ja 9 §:ssä tarkoitettuun terveysvalvontaan liittyvä tarkastus ja näytteenotto;

3) 42 §:ssä, 54 §:n 2 momentissa, 57 ja 67:ssä sekä 76 §:n 3 momentissa tarkoitettu hyväksyttyjen toimijoiden, pitopaikkojen ja laitosten sekä luvanvaraisen toiminnan valvonta;

4) 36 §:n 1 momentin 6 kohdassa, 41 §:n 3 momentissa, 64 §:n 3 momentissa ja 71 §:n 1 momentissa tarkoitettujen terveys- tai eläinlääkintötodistusten myöntäminen.

Viranomaisen velvollisuudesta periä maksu säännösten noudattamatta jättämisestä aiheutuvista ylimääräisistä valvontatoimista säädetään lisäksi valvonta-asetuksen 28 artiklassa.

111 §

*Kielto ja rajoitus*

Maakunta voi kieltää taudille alttiiseen lajiin kuuluvien eläinten tai niistä saatujen tuotteiden siirtämisen pitopaikkaan tai sieltä pois toistaiseksi taikka rajoittaa sitä toistaiseksi, jos toiminnan harjoittaminen edellyttää tämän lain mukaista lupaa tai hyväksyntää eikä sitä ole myönnetty tai jos pitopaikan ja pitopaikassa pidettävien eläinten osalta ei noudateta:

1) 7 §:n 2 momentin nojalla säädettyjä velvoitteita;
2) 8 §:ssä tarkoitettuun pakolliseen terveysvalvontaan sisältyviä velvoitteita;
3) 11 §:ssä tarkoitettuun pakolliseen rokotukseen tai käsittelyyn liittyviä velvoitteita; tai
4) 44 §:n 1 momentissa tarkoitettuja velvoitteita tai kieltoja helposti leviävän eläintaudin leviämisen estämiseksi.

Kiellon tai rajoituksen asettaminen edellyttää lisäksi, että toimija ei ole viranomaisen kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa korjannut puutetta ja että tämä menettely aiheuttaa vakavaa vaaraa vastustettavan eläintaudin leviämisestä tai vaaraa ihmisten terveydelle. Kielto tai rajoitus voidaan asettaa vain siinä laajuudessa kuin se on tarpeen eläintaudin leviämisriskin hallitsemiseksi. Kielto ja rajoitus on kumottava, jos tarkastuksessa todetaan, että 1 momentissa tarkoitettuja velvoitteita noudatetaan, ja jos tutkimustulokset osoittavat, ettei pitopaikassa esiinny eläintautia, jonka leviämisen estämiseen mainitut velvoitteet tähtäävät.

Käsitellessään 1 momentissa tarkoitettua asiaa maakunta voi asettaa mainitussa momentissa tarkoitetun kiellon tai rajoituksen väliaikaisena, jos se on eläinten terveydelle taikka kansanterveydelle aiheutuvan välittömän vaaran vuoksi välttämätöntä. Väliaikainen kielto tai rajoitus on voimassa, kunnes maakunta antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Maakunnan tulee huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

113 §

*Toimenpiteet siirtokelpoisuuden puuttuessa*

Jos 64 §:ssä tarkoitetussa tarkastuksessa tai 90 §:n 1 momentissa tarkoitetussa epäilyn perusteella suoritetussa tarkastuksessa todetaan, että toisesta jäsenvaltiosta toimitettu eläin tai eläimestä saatu tuote taikka eläimen tai tuotteen mukana olevat asiakirjat eivät täytä niille 9 luvussa säädettyjä vaatimuksia, maakunta voi määrätä eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristettynä määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa taikka tuotteen säilytettäväksi määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa siihen asti, kunnes toimija on korjannut puutteet.

Jos puutteita ei ole mahdollista korjata tai niitä ei ole korjattu asetetussa määräajassa, maakunta voi määrätä eläimen lopetettavaksi tai tuotteen hävitettäväksi. Eläin tai tuote voidaan toimijan siihen suostuessa määrätä palautettavaksi jäsenvaltioon, josta se on tuotu, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy palautuksen, taikka käsiteltäväksi tai eläin pidettäväksi karanteenissa, jos eläimeen tai tuotteeseen liittyvä eläintaudin leviämisvaara on siten mahdollista poistaa.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevassa päätöksessä voidaan asettaa toimenpiteitä koskevia, eläintautien leviämisen estämiseksi välttämättömiä ehtoja. Toimija vastaa toimenpiteiden suorittamisesta. Maakunta valvoo toimenpiteiden suorittamista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä sen mukaan kuin eläinten terveyttä koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään.

114 §

*Uhkasakko ja teettäminen*

Maakunta tai Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi tehostaa 110, 111 tai 113 §:ssä tarkoitettua kieltoa, rajoitusta tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

116 §

*Muutoksenhaku*

Tämän lain tai tällä lailla täytäntöön pantavan Euroopan unionin säädöksen nojalla annettuun valvontaviranomaisen päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lain 111 §:n 3 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

Tämän lain tai tällä lailla täytäntöön pantavan Euroopan unionin säädöksen nojalla tehdyssä valvontaviranomaisen päätöksessä on määrättävä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää, jos:

1) päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava viivytyksettä täytäntöön; tai
2) täytäntöönpanoa ei eläinten tai ihmisten terveyden suojaamiseen taikka elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamiseen liittyvän syyn vuoksi voida lykätä.

117 §

*Muutoksenhaku maksuja koskevaan päätökseen*

Tämän lain mukaisesta toimenpiteestä valtiolle määrättyä maksua koskevasta muutoksenhausta säädetään valtion maksuperustelain 11 b §:ssä.
Muutosta maakunnallisia maksuja koskevaan päätökseen saa hakea siten kuin maakuntalain ( / ) 17 luvussa säädetään.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**131.**

# Laki

**tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) 8, 10, 21, 23, 27─31, 33, 35, 36, 38, 40, 45─50 ja 53 §, sellaisina kuin niistä ovat 45 ja 46 § osaksi laissa 71/2019, seuraavasti:

8 §

*Henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaatimukset*

Hankkeen saa suunnitella tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaiset tai Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksymät eläinten käyttöä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin koskevat opinnot.
Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ hyväksyy hakemuksesta henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut tarvittavat opinnot, päteväksi suunnittelemaan hankkeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritetut opinnot vastaavat sisällöltään 1 momentissa tarkoitettuja opintoja.
Henkilöllä, joka tekee toimenpiteitä, hoitaa tai lopettaa eläimiä, on oltava osoitettuna riittävät tiedot ja taidot tehtävän suorittamiseksi ennen siihen ryhtymistä.
Valtioneuvoston asetuksella säädetään 1 momentissa tarkoitettujen opintojen sisällöstä ja suorittamisesta. Tarkempia säännöksiä henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaatimuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

10 §

*Eläimiä koskeva kirjanpito ja tilastot*

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa:
1) kasvatettujen, hankittujen, toimitettujen, toimenpiteessä käytettyjen, muualle luovutettujen ja vapaaksi päästettyjen eläinten lajeista ja määristä, eläinten toimittajien ja vastaanottajien nimistä ja osoitteista sekä päivämääristä, jolloin eläimet on hankittu, toimitettu, päästetty vapaaksi tai luovutettu muualle;
2) eläinten alkuperästä;
3) eläimille annetuista lääkkeistä; ja
4) lopetettujen ja kuolleiden eläinten lajeista ja määristä sekä niiden tiedossa olevista kuolinsyistä.
Toiminnanharjoittajan on pyydettäessä laadittava tilasto 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista ja toimitettava se Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.
Toiminnanharjoittajan, joka on käyttäjä, on lisäksi pidettävä kirjaa toteutettavista hankkeista ja laadittava tilasto niihin käytetyistä eläimistä sekä niille tehtyjen toimenpiteiden tosiasiallisesta vakavuudesta. Tilasto on

toimitettava vuosittain Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä.

Kirjanpito ja tilastot on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan viimeisen niihin tehdyn merkinnän jälkeen.

Tarkempia säännöksiä kirjanpidon ja tilastojen sisällöstä, pitämisestä ja säilyttämisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä eläinlajeista, joista on pidettävä yksilökohtaista kirjanpitoa.

21 §

*Toimintalupa ja sen hakeminen*

Toiminnanharjoittajalla on oltava Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ lupa toiminnan harjoittamiseen (*toimintalupa*).

Lupahakemuksesta tulee käydä ilmi 6, 7 ja 9 §:ssä tarkoitetut luvan myöntämisen edellytyksenä olevat tiedot. Tarkempia säännöksiä lupahakemuksen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

23 §

*Muutokset henkilöstössä ja toiminnassa*

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava 7 §:n 2–4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~. Käyttäjän on viipymättä ilmoitettava 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.

Toimintalupaa on haettava uudelleen, jos toimintaa tai laitoksen rakennetta muutetaan merkittävästi tavalla, joka voi vaikuttaa haitallisesti eläinten hyvinvointiin. Toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.

27 §

*Hankeluvan muuttaminen*

Lupaa hankkeen toteuttamiseen sille annetusta luvasta poikkeavalla tavalla on haettava hankelupalautakunnalta. Hakemuksesta on käytävä ilmi hankkeen muuttamista koskevat perustelut.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi myöntää luvan hanketta koskeviin vähäisiin muutoksiin, jos:

1) se on hankkeen jatkamisen kannalta ehdottoman välttämätöntä ja asiaa ei ehditä hankkeen tarkoituksen vaarantumatta saattaa hankelupalautakunnan tai sen jaoston käsiteltäväksi eikä hankkeen muuttamisesta voi aiheutua sellaista toimenpiteen vakavuusluokan muutosta, joka on eläimelle haitallisempi; tai

2) kyseessä on hankeluvan voimassaolon lyhytaikainen jatkaminen tai käytettävien eläinten lukumäärän vähäinen lisäys.

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on ilmoitettava hankelupalautakunnalle lupaa koskevista muutoksista.

28 §

*Hankkeessa käytetyn tai siihen tarkoitetun eläimen vapauttaminen, luovuttaminen ja palauttaminen.*

Hankeluvassa voidaan sallia hankkeessa käytetyn luonnosta pyydystetyn eläimen vapaaksi luontoon päästäminen, jos:

1) eläimen terveydentila sallii sen;

2) vapauttamisesta ei aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle; ja

3) on oletettavissa, että eläin sopeutuu vaikeuksitta luonnonvaraiseen elämään.

Hyvinvointiryhmä voi päättää hankkeessa käytetyn tai siihen tarkoitetun eläimen luovuttamisesta tai palauttamisesta sopivaan hoitojärjestelmään, jos:

1) eläimen terveydentila sallii sen;

2) eläimen luovuttamisesta tai palauttamisesta ei aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle; ja

3) on oletettavissa, että eläin sopeutuu uusiin olosuhteisiin.

Tarvittaessa eläin on ennen sen luovuttamista, palauttamista tai vapauttamista sopeutettava asteittain uuteen hoitojärjestelmäänsä tai elinympäristöönsä.

Ennen eläimen luontoon vapauttamista koskevan asian ratkaisemista lupahakemuksesta on tarvittaessa pyydettävä sen maakunnan lausunto, jonka toimialueella eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. Maakunnan tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

Tarkempia säännöksiä eläimen sopeuttamista, luovuttamista, palauttamista ja vapauttamista koskevista ehdoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

29 §

*Takautuva arviointi*

Takautuva arviointi on tehtävä kaikille sellaisille hankkeille, joissa käytetään apinoita, sekä hankkeille, joihin sisältyy vakavuusluokkaan vakava luokiteltuja toimenpiteitä. Hankkeen takautuvassa arvioinnissa arvioidaan:

1) miten hankkeen tavoitteet on saavutettu;

2) eläimille aiheutettu haitta, mukaan lukien käytettyjen eläinten määrät ja lajit sekä toimenpiteiden tosiasiallinen vakavuus; ja

3) kaikki seikat, jotka saattavat edistää korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen toteuttamista.

Ruokavirasto tekee hankkeiden takautuvan arvioinnin. Hankeluvan haltijan on kolmen kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä toimitettava virastolle takautuvaa arviointia varten tarvittavat tiedot.

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitetut takautuvan arvioinnin tulokset tiedoksi hankeluvan haltijalle ja hankelupalautakunnalle.

Tarkempia säännöksiä takautuvaa arviointia varten toimitettavista tiedoista sekä 1 momentissa tarkoitetuista arvioitavista seikoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

30 §

*Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano*

Hankelupalautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus tässä laissa tarkoitetun toiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ yhteydessä.

Lautakunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla oikeustieteen maisterin tutkinto tai muu tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Lautakunnan jäsenten ja varajäsenten tulee olla tunnetusti taitavia ja kokeneita tieteellisissä tarkoituksissa tapahtuvaa eläinten käyttöä tuntevia henkilöitä, joista neljän tulee edustaa tieteellisen tutkimuksen asiantuntemusta, neljän tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten hoitoa ja eläimille tehtäviä toimenpiteitä koskevaa asiantuntemusta, neljän eläinlääketieteellistä asiantuntemusta sekä neljän asiantuntemusta käytännön eläinsuojelutyöstä tai eettisistä kysymyksistä.

Hankelupalautakunta jakautuu neljään jaostoon. Hankelupalautakunta nimeää jäsenet ja varajäsenet jaostoihin siten, että niissä on tasapuolisesti edustettuna lautakunnan eri alojen asiantuntemus. Lautakunta nimeää jaostoille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hankelupalautakunnalla on oikeus kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita.

31 §

*Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa*

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan Ruokavirastossa ~~Elintarviketurvallisuusvirastossa~~, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu koolle lautakunnan tai jaoston puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Päätös hanketta koskevaan lupahakemukseen on annettava viimeistään 40 työpäivän kuluttua siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on lähetettävä hankeluvan hakijalle viipymättä ilmoitus vastaanotetuista hakemuksista sekä 40 työpäivän määräajasta, jonka kuluessa päätös tehdään. Jos se hankkeen monimutkaisuuden tai monitieteellisen luonteen vuoksi on perusteltua, päätöksen määräaikaa voidaan jatkaa 15 työpäivällä. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on ilmoitettava hakijalle määräajan jatkamisesta ja sen perusteluista ennen ensin mainitun määräajan päättymistä.

Lautakunnan ja sen jaoston kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Lautakunnan tai sen jaoston päätökset allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa esittelijä.

Tarkempia määräyksiä hankelupalautakunnan sisäisestä työnjaosta, asioiden käsittelemisestä sekä toiminnan muusta järjestämisestä annetaan työjärjestyksessä, jonka maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa.

Lautakunnan ja sen jaostojen puheenjohtajaan sekä muuhun jäseneen ja varajäseneen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän käsitellessään tässä laissa tarkoitettuja asioita. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

33 §

*Lautakunnan henkilöstö*

Hankelupalautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihteereitä, jotka ottaa palvelukseen Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys eläinten käyttöön tieteellisissä ja opetustarkoituksissa.

35 §

*Valvontaviranomainen*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~.

36 §

*Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ eräät tehtävät*

Sen lisäksi, mitä Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tehtävistä muualla tässä laissa säädetään, virasto:

1) kerää ja pitää sähköisesti yleisön nähtävillä tilastotietoja eläinten käytöstä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin;

2) julkaisee myönnettyjen hankelupien yleistajuiset tiivistelmät ja huolehtii niiden päivittämisestä, kun hankkeet on arvioitu takautuvasti;

3) huolehtii hankelupalautakunnan ja 53 §:ssä tarkoitetun neuvottelukunnan tarvitsemista tukipalveluista; ja

4) huolehtii tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU 47 artiklan 4 kohdassa tarkoitetusta vaihtoehtoisten menetelmien edistämisestä ja niitä koskevien tietojen jakamisesta.

38 §

*Valvontasuunnitelma*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava vuosittain valvontasuunnitelma valvonnan järjestämisestä. Valvontasuunnitelmasta on käytävä ilmi suoritettavat tarkastukset, valvontakohdetyypit ja niiden tarkastustiheys. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä valvontakohdetyyppien riskinarvioinnin perusteet ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

Tarkempia säännöksiä valvontasuunnitelmasta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

40 §

*Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus*

Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus tehdä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia sekä sitä varten päästä tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa taikka joissa säilytetään toimintaa varten tarkoitettuja eläimiä, eläinten rehua tai juomaa tai toiminnan harjoittamisessa käytettäviä näytteitä, aineita, laitteita, välineitä, tarvikkeita tai varusteita taikka toimintaa koskevia asiakirjoja tai tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus olla läsnä toteutettaessa hanketta ja tehtäessä toimenpidettä. Lisäksi virastolla on oikeus olla läsnä hankelupalautakunnan kokouksessa

45 §

*Rekisteri toiminnanharjoittajista*

~~Toiminnanharjoittajista pidetään valvontaa ja valvonnan suunnittelua varten rekisteriä.~~Ruokavirasto pitää toiminnanharjoittajista rekisteriä valvontaa ja valvonnan suunnittelua varten.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ tallettaa rekisteriin seuraavat tiedot:

1) maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut tunnistetiedot;

2) toiminnan kohteena olevat eläinlajit;

3) toiminnan aloittamisajankohta ja myönnetyt toimintaluvat;

4) toimiiko toiminnanharjoittaja 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuna kasvattajana, toimittajana vai käyttäjänä;

5) toiminnasta vastaavan henkilön, 7 §:n 3 momentissa tarkoitettujen laitoksesta vastaavien henkilöiden ja 7 §:n 4 momentissa tarkoitetun nimetyn eläinlääkärin ja mahdollisen muun pätevän asiantuntijan nimi ja yhteystiedot; sekä

6) toiminnan lopettaminen.

Toiminnanharjoittajista pidettävän rekisterin tiedot talletetaan maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettuun tietojärjestelmään. Rekisteriin sovelletaan edellä mainittua lakia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

46 §

*Hankerekisteri*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ pitää valvontaa ja valvonnan suunnittelua sekä tilastointia varten rekisteriä hankeluvista. Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) käyttäjän laitos, jossa hanke toteutetaan;

2) hankeluvan numero ja luvanhaltijan nimi sekä 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun hankkeesta vastaavan henkilön nimi;

3) hankkeen tarkoitus;

4) hankkeessa käytettävät eläinlajit ja lajikohtaisesti eläinten lukumäärä;

5) suunniteltu hankkeen alkamis- ja päättymisajankohta;

6) toimenpiteiden vakavuusluokat;

7) onko hankkeesta tehtävä takautuva arviointi; sekä

8) tiedot takautuvasta arvioinnista.

Tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun hankeluvassa asetettu määräaika on päättynyt. Jos hanke on arvioitava takautuvasti, tiedot poistetaan kuitenkin vasta silloin, kun kolme vuotta on kulunut takautuvan arvioinnin saattamisesta päätökseen.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus käyttää rekisteriä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. ~~Henkilötietojen kerääämiseen ja tallentamiseen sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.~~

47 §

*Kiellot, määräykset ja kiireelliset toimenpiteet*

Jos 40 §:ssä tarkoitetussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että toiminnan harjoittamisessa ei ole noudatettu sitä koskevia säännöksiä tai määräyksiä tai toiminnalle tai hankkeen toteuttamiselle asetettuja lupaehtoja, Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on kiellettävä toiminnanharjoittajaa tai hankeluvan haltijaa jatkamasta tai toistamasta säännösten, määräysten tai lupaehtojen vastaista menettelyä taikka määrättävä tämä asian laatuun nähden riittävässä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

Kiireellisenä toimenpiteenä Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi 1 momentista poiketen:

1) lopettaa tai määrätä hankkeessa käytettävän eläimen välittömästi lopetettavaksi, jos eläimen käyttäytymisessä, elintoiminnoissa tai ulkoisessa olemuksessa esiintyy oireita tai muutoksia, joiden perusteella sen voidaan

päätellä kokevan hankeluvassa ennakoimatonta voimakasta kipua, tuskaa tai kärsimystä eikä sitä voida poistaa lääkityksellä tai muilla toimilla;

2) lopettaa tai määrätä toiminnan harjoittamisessa käytettävän muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun eläimen välittömästi lopetettavaksi, jos eläinsuojelulliset syyt välttämättä niin vaativat.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet toteutetaan toiminnanharjoittajan kustannuksella.

48 §

*Hankeluvan peruuttaminen*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi peruuttaa hankeluvan, jos hankkeen toteuttamisessa on rikottu olennaisella tavalla hanketta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai lupaehtoja eikä epäkohtia ole korjattu valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ peruuttaa hankeluvan, jos Euroopan komissio tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU 55 artiklan mukaisin perustein sitä vaatii.

Jos hankelupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on lopetettava hankkeessa käytetyt eläimet tai toteutettava muu sellainen Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksymä toimi tilanteen korjaamiseksi niin, että eläinten hyvinvoinnille ei aiheudu haittaa.

49 §

*Toimintaluvan peruuttaminen*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi peruuttaa myöntämänsä toimintaluvan, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla tässä laissa tai eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla säädettyjä toimintaa koskevia vaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Jos toimintalupa peruutetaan, laitoksessa pidetyt eläimet on toiminnanharjoittajan kustannuksella lopetettava, siirrettävä toisen toiminnanharjoittajan laitokseen tai on toteutettava muu Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksymä toimi tilanteen korjaamiseksi niin, että eläinten hyvinvoinnille ei aiheudu haittaa.

50 §

*Uhkasakko ja teettäminen*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi asettaa 47 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

Uhkasakkoa ei saa asettaa luonnolliselle henkilölle tietojen ilmoittamisvelvollisuuden tehosteeksi, jos henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja kyse on tiedoista, jotka koskevat rikosepäilyn kohteena olevaa asiaa.

Uhkasakosta ja teettämisuhkasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

53 §

*Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ yhteydessä toimii tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tavoitteena on edistää korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen toteutumista. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan viideksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunnan tehtävistä, kokoonpanosta ja toiminnan järjestämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**132.**

# Laki

**maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetun lain (27/2014) 5, 7, 10 ja 20 § seuraavasti:

20 §
Muutoksenhaku

Maa- ja metsätalousministeriön päätökseen asiassa, joka koskee paikallisen toimintaryhmän ja maaseudun innovaatioryhmän hyväksymistä, saa hakea muutosta valittamalla (~~korkeimpaan~~) hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

## 133.

# Laki

**maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 70 §:n 5 momentti,
*muutetaan* 15, 30, 31, 34 - 38, 40, 42, 44, 48, 52, 53, 55, 58, 60, 64, 68 ja 69 §,
sellaisina kuin niistä ovat 15 ja 30 § laissa 1336/2016, 31, 34, 42, 48, 52 ja 64 § osaksi laissa 1176/2014, 53 § osaksi laissa 1167/2015 ja 60 § laissa 1176/2014, sekä
*lisätään* lakiin uusi 69 a § seuraavasti:

15 §

*Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten*

Jollei jäljempänä toisin säädetä, tukea voidaan osaksi siirtää toiselle käytettäväksi tuettavan toimenpiteen toteuttamiseen. Tuen myöntämisen edellytyksenä on tällöin, että tuen siirtäminen on tuettavan toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista ja toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvat tahot täyttävät kyseisen tuen saajaa koskevat edellytykset. Lisäksi edellytyksenä on, että tuen saaja varmistaa muiden toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvien kanssa laadittavin sopimuksin tuen myöntämiselle ja maksamiselle asetettujen edellytysten täyttämisen sekä tuen ehtojen noudattamisen mukaan lukien mahdollinen tuen ja muun julkisen rahoituksen takaisinmaksu korkoineen ja hallinnollisine seuraamusmaksuineen sekä viranomaisen oikeuden tarkastaa siirron saajan toimintaa vastaavalla tavalla kuin tuen saajan toimintaa. Tuen saaja vastaa kuitenkin edellytysten täyttämisestä ja ehtojen noudattamisesta sekä, jos tuki peritään takaisin, tuen takaisinmaksusta tuen myöntävään viranomaiseen nähden.

Kehittämishanketta koskevasta tuesta on siirron jälkeenkin jäätävä hakijan omaan käyttöön merkittävä osa.

Mitä 1 momentissa säädetään mahdollisuudesta siirtää tuki toiselle, ei koske yrityksen perustamiseen myönnettyä tukea, paitsi jos:

1) kysymys on luonnollisena henkilönä harjoitetun toiminnan yhtiöittämisestä tai tuensaajayhteisön yhteisömuodon muuttamisesta;

2) maakunta toteaa yhtiön täyttävän 16 ja 17 §:ssä sekä 20 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset; ja

3) yhtiö jatkaa 20 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun liiketoimintasuunnitelman toteuttamista.

Tuen siirrolla ei tarkoiteta hakijan suorittamaa hankintaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen siirtämisen edellytyksistä ja menettelystä.

30 §

*Toimenpiteen toteutusaika*

Yritystuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä lukuun ottamatta uuden yrityksen perustamista, joka on toteutettava kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai yritystoiminnan luonteen kannalta perusteltua taikka jos tuen myöntämiseen käytettävät Euroopan unionin tai valtion rahoitusta koskevat rajoitukset sitä edellyttävät.

Kehittämishanketuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava 27 §:n 2 momentissa tarkoitetussa ajassa.

Maakunta voi pidentää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määräaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Määräajan pidentämiselle tulee olla hyväksyttävä syy, joka ei ole ollut tiedossa toteutusajasta päätettäessä. Määräaika voidaan jättää pidentämättä, jos varoja, joista tuki on myönnetty, tai muitakaan varoja ei ole käytettävissä tuen maksuun hyväksytyn määräajan jälkeen.

Määräaikaa voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Kehittämishankkeen toteutusaika voi kuitenkin kokonaisuudessaan olla enintään kuusi vuotta, jos kyseessä on Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 35 artiklan 1 d) ja e) kohdan mukainen tuki.

Tarkemmat säännökset tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle asetettavasta määräajasta ja määräajan pidentämisen edellytyksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

31 §

*Tuen käyttöä koskevat ehdot*

Tuen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämiseen sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista ~~annetussa laissa (348/2007)~~ ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) säädetään. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta mainitussa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Tuen kohteena olevaa toimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen myönnettyä tukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn määräajan päättymistä.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan toimintaan tai kehittämistyöhön ennen myönnettyä tukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn määräajan päättymistä.

Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta haettava maakunnan lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai kehittämistyön luonne ei olennaisesti muutu. Jos luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa ja osa tuesta on vielä maksamatta, voidaan jäljellä oleva tuki samalla siirtää maksettavaksi siirron saajalle.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintönä tai sukupolvenvaihdoksen kautta. Jos kyseessä on luonnollisena henkilönä harjoitetun toiminnan yhtiöittäminen tai tuensaajayhteisön yhteisömuodon muuttaminen, voidaan 4 momentissa ja 15 §:ssä säädetystä poiketen myös kokonaan maksamatta oleva tuki siirtää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset luvan myöntämisestä ja maksamatta olevan tuen siirtämisestä. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset myös tuettavan toiminnan ja investoinnin pysyvyydestä sekä tarvittaessa sitä koskevasta määräajasta, jollei Euroopan unionin lainsäädännössä asiasta säädetä.

34 §

*Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen*

Tuen hakemiselle voidaan asettaa hakuaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset on ratkaistava tukijaksoittain lukuun ottamatta hakemuksia, jotka koskevat paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä myönnettävää tukea. Tukiehdot täyttävät hakemukset ratkaistaan valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä hallinnointilain 3 §:n 4 kohdassa tarkoitetussa asetuksessa säädetyllä tavalla. Valintaperusteet vahvistaa ennen haun alkamista maa- ja metsätalousministeriö ohjelman seurantakomiteaa kuultuaan.

Maakunnan on tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedotettava toimivaltaansa kuuluvan tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

Paikallisen toimintaryhmän on tiedotettava alueellaan 1 momentissa tarkoitetuista seikoista sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

Valintaperusteista ja -menettelystä voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

35 §

*Tukihakemus*

Tukea haetaan sähköisesti verkkopalvelussa, joka on osa 50 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Hakemuksen allekirjoitukseen sovelletaan, mitä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) säädetään henkilön yksilöimisestä ja tunnistamisesta.

Tukihakemus voidaan tehdä myös muutoin kuin sähköisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella, joka on allekirjoitettava, tai muun hallinnonalan verkkopalveluun jätetyllä hakemuksella, joka maakunnassa hakijan suostumuksin tallennetaan 1 momentissa tarkoitettuun tietojärjestelmään tämän lain mukaisena hakemuksena.

Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja selvitykset sekä tuettavaa toimenpidettä koskeva 11 §:ssä tarkoitettu suunnitelma.

Hakemus liitteineen tallennetaan tietojärjestelmään ja käsitellään sen jälkeen pääosin sähköisesti. Muutoin kuin sähköisesti tehtyä hakemusta tai sen liitettä ei arkistoida, jollei siihen ole erityistä syytä.

Jos tukea on tarkoitus siirtää, tukihakemuksessa on yksilöitävä siirronsaajat ja esitettävä kaikki 15 §:n 1 momentissa tarkoitetut sopimukset.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset tuen hakemisessa käytettävistä lomakkeista, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista, sähköisen hakemisen menettelyistä sekä suunnitelman ja selvitysten esitystavasta.

36 §

*Tuen hakeminen*

Tukihakemus on toimitettava maakunnalle tai paikalliselle toimintaryhmälle, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tukihakemus on tullut vireille, kun se on tehty 35 §:n 1 momentissa tarkoitetussa verkkopalvelussa niin, että se on toimivaltaisen maakunnan tai toimintaryhmän saatavilla tai lomakkeella muutoin kuin sähköisesti tehty hakemus on saapunut maakunnalle tai toimintaryhmälle. Jos viimeksi mainitulla tavalla tehty hakemus on toimitettu muulle kuin toimivaltaiselle maakunnalle tai toimintaryhmälle, hakemuksen vastaanottaneen maakunnan tai toimintaryhmän on tallennettava asia asianhallintajärjestelmään ja siirrettävä hakemusasiakirjat toimivaltaisen maakunnan tai toimintaryhmän käsiteltäviksi.

Hakemus ei kuitenkaan tule vireille, ennen kuin hakemuksessa on esitetty seuraavat yksilöidyt ja todenmukaiset tiedot ja liitetty seuraavat asiakirjat:

1) tuen hakija;
2) hakemuksen kohteena oleva toimenpide tai hanke;
3) toimenpiteen tai hankkeen kustannukset sekä niiden määrä ja rahoitus;
4) haetun tuen määrä;
5) yritystukea haettaessa liiketoimintasuunnitelma ja kehittämishanketukea haettaessa hankesuunnitelma;
6) haettaessa tukea investointiin investointisuunnitelma.

Toimivaltaisen maakunnan tai toimintaryhmän, jos tukea haetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, on viipymättä kirjallisen hakemuksen saavuttua pyydettävä hakijaa täydentämään puutteellista hakemustaan. Vireilletulosta on ilmoitettava hakijalle.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä, muutoin kuin sähköisesti saapuneiden

hakemusten siirtämisestä tietojärjestelmään, kirjallisten asiakirjojen hävittämisestä sekä yksilöidystä investointisuunnitelmasta.

37 §

*Toimivaltainen maakunta*

Tuen myöntää sen maakunta, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa.

Jos tuettava yksittäinen toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden maakunnan toimialueella, toimivaltainen on se maakunta, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Maakunnat voivat kuitenkin siirtää tällä tavoin toimivaltaiselta maakunnalta hakemuksen toisen maakunnan ratkaistavaksi, jos asianomaiset maakunnat suostuvat siirtoon.

Toimivaltaisesta maakunnasta voidaan sopia 1 ja 2 momentista poikkeavasti noudattaen maksajavirastotehtävien hoitamisesta maakunnissa annetun lain ( / ) 3 §:ssä säädettyä menettelyä.

Jos kehittämishankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on Päijät-Hämeen maakunta.

38 §

*Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä*

Haettaessa tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä sovelletaan, mitä 35 ja 36 §:ssä säädetään sähköisestä tukihakemuksesta, hakemuksen vireilletulon edellytyksistä sekä hakemuksen sähköisestä käsittelystä.

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset, ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen strategian tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, on toimivaltaisen paikallisen toimintaryhmän hankittava muiden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta niille osoitetuista rahoituskiintiöistä. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle maakunnalle.

Jos tuen hakija on paikallinen toimintaryhmä, hakemiseen sovelletaan kuitenkin, mitä 35 ja 36 §:ssä säädetään.

Paikallinen toimintaryhmä siirtää sille saapuneen ja sen rahoituskiintiöstä rahoitettavaksi haetun muutoin kuin sähköisesti tehdyn hakemuksen asianhallintajärjestelmään. Hakemukseen sovelletaan, mitä 35 ja 36 §:ssä säädetään. Toimintaryhmä vastaa hakemuksen oikeasta tallentamisesta.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä niiden toimittamisesta maakunnalle sekä sähköisestä käsittelystä.

40 §

*Tukihakemuksen arviointi*

Ennen tukihakemuksen ratkaisemista koskevan päätöksen tekemistä maakunta voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Maakunta voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yrityskäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäynnin kohteena eivät saa olla pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitetut tilat.

42 §

*Tuen myöntäminen*

Maakunnan viranhaltija päättää tuen myöntämisestä. Jos tuettava toiminta on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden maakunnan toimialueella, on toimivaltaisen maakunnan hankittava ennen tuen myöntämistä muiden asianomaisten maakuntien lausunto. Tukea voidaan myöntää toisen maakunnan toimialueella tapahtuvaa toimintaa varten ainoastaan, jos kyseinen maakunta antaa puoltavan lausunnon.

Edellytyksenä tuen myöntämiselle paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä on toimintaryhmän antama puoltava lausunto hakemuksesta. Maakunta voi poiketa paikallisen toimintaryhmän puoltavasta lausunnosta

vain, jos tuen myöntäminen olisi vastoin Euroopan unionin tai kansallista lainsäädäntöä. Maakunnan viranhaltija ratkaisee myös hakemuksen, jota paikallinen toimintaryhmä ei ole puoltanut. Paikallisen toimintaryhmän on viipymättä toimitettava hakemus lausuntoineen maakunnalle.

44 §

*Maksuhakemus*

Maksuhakemus tehdään käyttäen 35 §:n 1 momentissa tarkoitettua verkkopalvelua. Tuen maksamista koskevan hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä tukihakemuksen käsittelystä 35 §:n 4 ja 6 momentissa ja 36 §:n 2, 4 ja 5 momentissa maakunnan osalta säädetään.

Maksuhakemus voidaan tehdä myös muutoin kuin sähköisesti tarkoitusta varten vahvistetulle lomakkeelle. Hakemus on allekirjoitettava.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle viranomaiselle.

Hakemukseen on liitettävä tuen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät selvitykset ja, jollei tukea ole myönnetty kertakorvauksena, tilinpitoasiakirjat.

48 §

*Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen*

Tuki maksetaan vuosittain enintään neljässä erässä. Kehittämishanketukea voidaan maksaa ennakkoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua. Kehittämishanketuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Euroopan unionin lainsäädännön salliessa maksua voi kuitenkin hakea ja tuen maksaa harvemmin, jos hankkeen kesto on enintään 24 kuukautta.

Tuen maksamisesta päättää tuen myöntäneen maakunnan viranhaltija. Maakunta kokoaa maksuja koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ vastaa menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta. Maksuja koskevat päätökset voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Tarkemmat säännökset tukien maksueristä, ennakkona maksettavan tuen määrästä, ennakon maksamisen edellytyksistä ja ehdoista sekä ennakon hakemisessa ja maksamisessa noudatettavasta menettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

49 §

*Tiedon antaminen seurantaa varten*

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada maakunnilta avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämät tarpeelliset tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Maa- ja metsätalousministeriöllä on vastaava oikeus saada tietoja Ruokavirastolta ~~Maaseutuvirastolta~~.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ ja maakunnalla on oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta. Lisäksi tuen saajan on esitettävä tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot maakunnalle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ antaa tarkemmat määräykset selvitysten ja seurantatietojen esitystavasta sekä niiden toimittamisesta maakunnille.

52 §

*Tarkastusoikeus*

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta maakunnilla sekä hallinnointilain 13 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitetussa horisontaaliasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on tämän lain 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen

valvomiseksi. Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu 31 §:n 4 momentissa tarkoitetulla luvalla ilman, että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksensaajan luona.

Euroopan unionin varoista osaksi tai kokonaan taikka valtiontukena myönnettyä tukea koskeva tarkastusoikeus on myös Euroopan unionin toimielimellä siten kuin asiasta Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään.

53 §

*Tarkastuksen suorittaminen*

Edellä 52 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamista varten viranomaisella ja todentamisviranomaisella on oikeus päästä tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin ja paikkoihin ja tarkastaa näitä sekä tuen saajan olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Tarkastustehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi voidaan ulkopuolinen tilintarkastaja valtuuttaa suorittamaan tarkastus. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia, kielilakia, saamen kielilakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia. Tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tarkastustehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle maakunnalle sekä Ruokavirastolle ~~Maaseutuvirastolle~~.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Asiakirjat ja muu aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä niiden hallussapitoa.

Edellä 52 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella ja todentamisviranomaisella on oikeus saada poliisilta korvauksetta virka-apua tarkastustehtävän suorittamisessa.

55 §

*Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä*

Maakunta on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen saaja on luovuttanut ilman maakunnan lupaa tuen kohteena olevan toiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 31 §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä;

4) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

5) Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

Perimättä voidaan kuitenkin jättää määrä, joka on enintään 100 euroa.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle, vastaavat kaikki tuen saajat yhteisvastuullisesti tuen palauttamisesta.

58 §

*Takaisinperinnän kohtuullistaminen*

Maakunta voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

60 §

*Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös*

Maakunnan viranhaltijan on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä tai, jos kyseinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, tätä edeltävä arkipäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maakunta sai tiedon 55 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

64 §

*Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä maakunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Pyydetyn tiedon yhteys käsiteltävään asiaan ja tiedon välttämättömyys on perusteltava tietoa pyydettäessä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ sekä maakunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle ja Euroopan unionin toimielimelle sellaiset tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saadut, tuen saajaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ ja maakunnalla on oikeus korvauksetta saada Verohallinnolta 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään liittyvät tuen hakijaa ja saajaa koskevat viimeksi vahvistettua verotusta koskevat tiedot Verohallinnon rekisteristä.

Edellä 1–4 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoa pyytävän on esitettävä selvitys luovutettavien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. Saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

68 §

*Valituskielto*

Maakunnan 30 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

69 §

*Muutoksenhaku*

Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ ja maakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös sille viranomaiselle, jonka päätökseen haetaan muutosta. Viranomaisen on toimitettava valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa muutoksenhakuviranomaiselle.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

11 luku

**Erinäiset säännökset**

69 a §

*Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvien vaatimusten täyttymisen varmistaminen*

Jos maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ havaitsee maakunnan toiminnassaan rikkovan Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvien ohjelman hallintoviranomaistehtävien hoitamista tai

hoitamisen järjestämistä, maa- ja metsätalousministeriö tai Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kulussa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa sakon uhka.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**135.**

# Laki

**eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 29 ja 48 § sekä
*muutetaan* 6, 15, 28, 32, 41–44, 47, 49 ja 51 §, sellaisena kuin niistä on 41 § osaksi laissa 73/2019, seuraavasti:

6 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) *lääkitsemisellä* lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen sekä lääkkeen antamisessa käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttöä;
2) *lääkkeellä* lääkelain 3 §:ssä tarkoitettua valmistetta tai ainetta;
3) *lääkevalmisteella* lääkelain 4 §:ssä tarkoitettua lääkettä;
4) *lääkeaineella* lääkelain 5 §:ssä tarkoitettua ainetta;
5) *muulla eläinten käsittelyssä käytettävällä aineella* eläimelle annettavaa muuta kuin lääkettä tai eläimen ravitsemukseen kuuluvaa ainetta, jota käytetään eläimen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen tai eläintuotannollisista syistä;
6) *eläinlääkinnässä käytettävällä laitteella ja tarvikkeella* instrumenttia, laitteistoa, materiaalia ja välinettä, jota käytetään lääkkeen antamiseen, sairauden diagnosointiin, eläimen sairauden tai terveyden hoitoon taikka elintoiminnon tutkimiseen tai säätelyyn;
7) *lääkkeen luovutuksella* tapahtumaa, jossa eläinlääkäri antaa lääkkeitä eläimen omistajalle tai haltijalle, toiselle eläinlääkärille tai lääkerehun valmistajalle;
8) *tuotantoeläimillä* tarkoitetaan eläimiä, joita pidetään, kasvatetaan, hoidetaan, teurastetaan tai kerätään elintarvikkeiden tuottamiseksi;
9) *varoajalla* lääkkeen viimeisestä antokerrasta laskettua vähimmäisaikaa, jonka kuluessa teurastetun eläimen lihaa tai muita teurastetusta eläimestä saatuja tuotteita taikka eläintä tai eläimen tuottamaa maitoa, hunajaa tai munia ei saa luovuttaa elintarvikkeena käytettäväksi;
10) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa ~~Elintarviketurvallisuusvirastoa~~, maakuntaa ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusta;
11) *eläinlääkärillä* henkilöä, jolla on eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain mukainen oikeus harjoittaa eläinlääkärinammattia;
12) *hevoseläimen tunnistusasiakirjalla* neuvoston direktiivien 90/427/ETY ja 2009/156/EY mukaisten sääntöjen vahvistamisesta hevoseläinten tunnistusmenetelmien osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2015/262 tarkoitettua tunnistusasiakirjaa tai hevospassia;
13) *valtakunnallisella eläinten terveydenhuolto-ohjelmalla* eläinlääkäripalveluista annetun lain (765/2009) 12 §:n mukaista valtakunnallista ohjelmaa;
14) *terveydenhuollon seurantajärjestelmällä* valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan kuuluvaa sähköistä järjestelmää, johon kirjataan eläinten terveydenhuoltoon liittyviä tietoja;
15) *eläinten pitopaikalla* eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 5 §:n mukaista pitopaikkaa.

15 §

*Eläinlääkärin oikeus luovuttaa lääkkeitä*

Eläinlääkärillä on oikeus luovuttaa lääkkeitä eläimen omistajalle tai haltijalle eläimen hoitoa tai jatkohoitoa varten, toiselle eläinlääkärille eläinlääkinnälliseen tai eläinlääketieteelliseen tarkoitukseen käytettäväksi ja rehulain (86/2008) nojalla hyväksytylle lääkerehun valmistajalle lääkerehun valmistusta varten.

Eläinlääkäri saa luovuttaa lääkkeitä eläimen omistajalle tai haltijalle eläimen tai eläinryhmän hoitoa tai jatkohoitoa varten vain tutkittuaan eläimen tai eläimet taikka hankittuaan muulla luotettavalla tavalla selvityksen lääkityksen tarpeellisuudesta. Eläinlääkäri voi kuitenkin luovuttaa lääkkeitä eläinten tai ihmisten terveyttä uhkaavissa vaikeissa eläinten joukkosairastumisissa, vaikka ei olisi tutkinut itse kaikkia eläimiä ennen lääkkeiden luovutusta. Eläinlääkärin on tehtävä luovutuksesta välittömästi ilmoitus Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset lääkkeiden luovutuksesta sekä luovutuksen ehdoista, edellytyksistä ja rajoituksista, luovutettavien lääkkeiden määrästä ja valikoimasta sekä poikkeuksista vaatimukseen tutkia kaikki eläimet.

28 §

*Maakunta*

Maakunta huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan lukuun ottamatta eläinlääkäreihin, lääketehtaisiin, lääketukkukauppoihin ja apteekkeihin kohdistuvaa valvontaa.

Maakunnan tulee ilmoittaa Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~, jos se suorittamansa valvonnan yhteydessä havaitsee eläinlääkärin rikkoneen 1 momentissa mainittuja säännöksiä.

32 §

*Valtakunnallinen ja alueellinen valvontasuunnitelma*

Sen lisäksi, mitä elintarvikelaissa säädetään eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvonnan suunnittelusta ja toteutuksesta, Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava lääkkeiden ja muiden eläinten käsittelyssä käytettävien aineiden sekä eläinlääkinnässä käytettävien laitteiden ja tarvikkeiden käytön ja luovutuksen valvontaa varten valtakunnallinen valvontasuunnitelma. Suunnitelman on katettava myös eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain 10 §:n mukainen lääkkeiden määräämisen valvonta. Suunnitelma on osa valvonta-asetuksen mukaista kansallista valvontasuunnitelmaa. Suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

1) valvonnan tavoitteet ja kattavuus osa-alueittain;
2) perusteet, joiden mukaan erityyppisten valvontakohteiden riskit arvioidaan ja kohteet sekä niiden valvontatiheys valitaan;
3) valvonnan sisällön ja menetelmien määrittely;
4) toimenpiteet epäiltäessä tai todettaessa säännösten vastaista toimintaa;
5) valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät.

Maakunnan on laadittava alueellinen suunnitelma sen vastuulle tämän lain mukaan kuuluvasta valvonnasta. Alueellisen suunnitelman tulee perustua valtakunnalliseen suunnitelmaan. Alueellista suunnitelmaa ei kuitenkaan laadita kansalliseen vierasainevalvontaohjelmaan liittyvästä valvonnasta, vaan maakunta toteuttaa valvonnassa valtakunnallista ohjelmaa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtakunnallisen valvontasuunnitelman sisällöstä.

41 §

*Määräykset ja kiellot*

Maakunta voi määrätä tuotantoeläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäviksi, jos eläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, muuhun kuin sallittuun käyttötarkoitukseen, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä laitetta tai tarviketta. Maakunta voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. Maakunta voi lisäksi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi muiden tuotantoeläinten siirtämisen kyseisestä eläinten pitopaikasta.

Maakunta voi määrätä pitopaikan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos kyseisen pitopaikan toisesta tuotantoeläimestä tai siitä saadusta tuotteesta on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, ja eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tällaista lääkeainetta.

Maakunta voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen eläinten pitopaikasta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi, jos eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

Maakunta voi määrätä eläinten pitopaikan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät eläinten pitopaikat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan, jos tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

Maakunnan on tehtävä merkintä maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmistä annetussa laissa (284/2008) tarkoitettuun tietojärjestelmään 1 ja 3 momentissa tarkoitetuista eläimen siirtämistä, luovuttamista sekä elintarvikkeena tai rehuna käyttämistä koskevista kielloista. Maakunnan on lisäksi tehtävä tietojärjestelmään merkintä kiellon peruuttamisesta heti, kun voidaan varmistua siitä, että kielto ei ole enää aiheellinen. Merkintä on tehtävä Ruokaviraston pitämään rekisteriin.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä määräysten ja kieltojen toteuttamisesta sekä tehostetusta valvonnasta.

42 §

*Uhkasakko ja teettäminen*

Maakunta voi tehostaa 41 §:ssä tarkoitettua määräystä ja kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

43 §

*Haltuunotto*

Maakunta voi 41 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa olevan rehun, lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen taikka eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai että eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

Lisäksi maakunta voi ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan tai muun tässä laissa mainitun toimijan hallussa ja Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ eläinlääkärin hallussa olevan lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen haltuunsa, jos on perusteltua syytä epäillä, että lääkettä tai ainetta on hankittu tai luovutettu tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti.

Haltuunotto on suoritettava todistajan läsnä ollessa. Eläimen omistajalle tai haltijalle on annettava todistus, josta ilmenee haltuunotetun omaisuuden määrä ja haltuunoton syy.

Haltuunotetusta omaisuudesta voidaan korvauksetta ottaa näytteitä tutkimuksia varten.

44 §

*Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen*

Haltuunotettu omaisuus voidaan tarvittaessa säilyttää eläinten pitopaikassa tai eläimen omistajan tai haltijan, eläinlääkärin tai muun tässä laissa tarkoitetun toimijan luona sopivalla tavalla merkittynä taikka sinetöidyssä tai muuten merkityssä varastotilassa.

Haltuunoton suorittava viranomainen päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Haltuunotettu omaisuus voidaan määrätä hävitettäväksi, jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos haltuunotetun eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, taikka lääkkeitä on todettu hankitun tai luovutetun tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

47 §

*Maksut*

Jos tuotantoeläimestä tai siitä saadusta tuotteesta otetusta näytteestä todetaan, että eläimelle on annettu sellaista lääkeainetta, jonka käyttö kyseiselle eläimelle on tämän lain nojalla kielletty, tai jos eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, eläimen omistajan tai haltijan on maksettava asian selvittämiseksi tehdyistä tutkimuksista ja selvityksistä aiheutuvat kustannukset sekä todettua rikkomusta seuraavaan väliaikaisesti tehostettuun valvontaan liittyvistä tutkimuksista aiheutuvat kustannukset.

Jos eläin on määrätty lopetettavaksi ja hävitettäväksi 41 §:n nojalla, eläimen omistaja tai haltija vastaa eläimen lopettamisesta ja hävittämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Jos valvonnassa havaitaan, että lääkkeitä tai muita eläinten käsittelyssä käytettäviä aineita on hankittu, käytetty tai luovutettu tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, voidaan rikkomuksesta epäillyltä eläimen omistajalta tai haltijalta taikka eläinlääkäriltä periä asian selvittämiseksi tehdyistä lisäselvityksistä aiheutuvat kustannukset sekä todettua rikkomusta seuraavan väliaikaisen tehostetun valvonnan kustannukset.

Tarkemmat säännökset valvonta-asetuksen 27 ja 28 artiklassa edellytetyistä kansallisista järjestelyistä ja maksujen suuruuden määräytymisestä sekä kansalliseen vierasainevalvontaohjelmaan liittyvistä maksuista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Valvonta-asetuksen 28 artiklaan perustuvista maakunnan suoritteista peritään kuitenkin maakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu. Maksujen perusteissa otetaan huomioon valvonta-asetuksen säännökset.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

49 §

*Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen*

Tämän lain tai tällä lailla täytäntöön pantavan Euroopan unionin säädöksen nojalla annettuun maakunnan ja Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muutosta maakunnallisia maksuja koskevaan päätökseen haetaan kuitenkin siten kuin maakuntalain ( / ) 17 luvussa säädetään.

Tämän lain 41, 43 ja 44 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

51 §

*Valtakunnalliset eläinten terveydenhuolto-ohjelmat*

Valtakunnallisissa eläinten terveydenhuolto-ohjelmissa on asetettava valtakunnalliset tavoitteet keskeisten eläintuotannossa käytettävien lääkkeiden käytölle hallitun ja tarkoituksenmukaisen lääkkeiden käytön edistämiseksi.

Terveydenhuolto-ohjelmaa hallinnoivan tahon on ilmoitettava Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ epäillessään, että tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei ole noudatettu.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

# 136.

# Laki

**Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1093/2014) 3, 4, 8, 10, 19, 20—25, 27, 29—31, 34, 35, 37 ja 39 §, sellaisina kuin

niistä ovat 3, 25, ~~31,~~ 34 ja 39 § osaksi laissa 1632/2015, 4 § osaksi laissa 202/2015, 8, 24, 29 ja 30 § laissa 1632/2015, 31 § osaksi laissa 93/2019, sekä 35 § laissa 643/2016, sekä

*lisätään* lakiin uusi 36 a ja 37 a § seuraavasti:

3 §

*Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät*

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa:

1) toimintaohjelman ja sen muutosten valmistelusta sekä sen toimeenpanon suunnittelusta;

2) toimintaohjelman merkitykseltään vähäistä muutosta koskevan ehdotuksen antamisesta Euroopan komission hyväksyttäväksi;

3) toimintaohjelman varojen käytön suunnittelusta ja varojen jaon valmistelusta tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavien tahojen käyttöön;

4) toimintaohjelman Ahvenanmaan maakuntaa koskevan Euroopan unionin rahoitusosuuden ohjaamisesta maakunnan hallitukselle;

5) toimintaohjelman varojen käytön riittävän valvonnan järjestämisestä;

6) kalatalouden toimintaryhmien ja niiden laatimien paikallisten strategioiden hyväksymisestä.

Ohjelman yhdenmukaisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo maakuntaa ja kalatalouden toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

4 §

*Hallintoviranomainen*

Maa- ja metsätalousministeriö toimii yleisasetuksen 123 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna hallintoviranomaisena.

8 §

*Välittävä toimielin*

Maakunta toimii yleisasetuksen 123 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuna välittävänä toimielimenä alueellaan.

Välittävä toimielin ~~vastaa~~ suorittaa tässä laissa säädetyt~~istä~~ tuen myöntämiseen, maksamiseen ja takaisinperintään ~~sekä toimenpiteiden alueellisesta yhteensovittamiseen~~ ~~liittyvistä tehtävistä~~ liittyvät tehtävät hallintoviranomaisen lukuun. Välittävä toimielin vastaa ~~lisäksi~~ myöntämänsä tuen seurantaan, raportointiin, petostentorjuntaan ja paikan päällä varmentamiseen liittyvistä tehtävistä sekä toimenpiteiden alueellisesta yhteensovittamisesta, tiedotuksesta ja viestinnästä yleisölle, tuen hakijoille ja tuensaajille.

Välittävän toimielimen on eriytettävä rakennerahastojen tuen myöntäminen, maksaminen ja paikan päällä varmentaminen, takaisinperiminen ja muiden jatkotoimenpiteiden toteuttaminen moitteettoman varainhoidon edellyttämällä tavalla. Välittävän toimielimen itse toteuttamien hankkeiden toimeenpanossa hankkeiden toteutus tulee eriyttää edellä mainituista tehtävistä.

Välittävän toimielimen on laadittava ja ylläpidettävä kuvausta hallinto- ja valvontajärjestelmästään. Välittävän toimielimen on raportoitava tehtävien hoitamisesta maa- ja metsätalousministeriölle tämän edellyttämällä tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä välittävän toimielimen tehtävistä.

10 §

*Toimintaohjelman yhteensovittaminen*

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa toimintaohjelman yhteensovittamisesta muiden yhteiseen strategiakehykseen kuuluvien rahasto-ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. Maakunta vastaa toimintaohjelmaan sisältyvien alueellisten toimenpiteiden toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien edellä mainittujen ohjelmien ja niiden kehittämistoimenpiteiden kanssa. Kalatalouden toimintaryhmät vastaavat yhteistyössä maakunnan kanssa paikallisten strategioiden ja muiden alueellisten kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta.

19 §

*Tuen hakeminen*

Tukea haetaan sähköisesti verkkopalvelussa, joka on osa 31 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Hakemuksen allekirjoitukseen sovelletaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annettua lakia (617/2009).

Tukihakemus voidaan tehdä myös kirjallisesti maa- ja metsätalousministeriön tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava ja toimitettava maakunnalle.

Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja selvitykset sekä tuettavaa toimenpidettä koskeva hankesuunnitelma. Investointituen hakijalta voidaan edellyttää myös yrityksen tai ammatinharjoittajan toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset seikat sisältävän kehittämissuunnitelman esittämistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista sekä selvitysten, hankesuunnitelman ja kehittämissuunnitelman sisällöstä ja esittämisestä.

20 §

*Tuen hakeminen kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä*

Jos tukea haetaan kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, maakunta pyytää hakemuksesta lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden toimintaryhmältä. Toimintaryhmä antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen strategian tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden kalatalouden toimintaryhmän alueella, toimivaltaisen kalatalouden toimintaryhmän on hankittava muiden kalatalouden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta niille osoitetusta rahoituskiintiöstä.

Toimivaltainen 1 momentissa tarkoitetussa asiassa on se kalatalouden toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide toteutetaan. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden kalatalouden toimintaryhmän alueella, toimivaltainen on se kalatalouden toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa.

Edellä 1 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos hakija on kalatalouden toimintaryhmä.

21 §

*Tuen myöntäminen*

Maakunta päättää tuen myöntämisestä.

Edellä 18 §:n 2 momentin mukaisessa hakumenettelyssä maa- ja metsätalousministeriö voi päättää, että maakunta tekee päätöksen saatuaan asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunnon. Maakunta voi poiketa ministeriön lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka toimintaohjelman vastaista tai jos sillä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Ratkaistaessa hakemusta kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä maakunta tekee päätöksen saatuaan 20 §:n 1 momentissa tarkoitetun lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden toimintaryhmältä. Maakunta voi poiketa kalatalouden toimintaryhmän lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka toimintaohjelman tai paikallisen strategian vastaista tai jos kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiössä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavista tukikelpoisista toimenpiteistä.

Tukipäätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

22 §

*Tuen myöntäminen ilman hakemusta*

Maakunta voi myöntää tukea meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 78 artiklassa tarkoitettuun tekniseen tukeen ja 76 artiklassa tarkoitettuun kalastuksen valvontaan ilman hakemusta maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella. Samaa menettelyä voidaan noudattaa myönnettäessä tukea monivuotisille tutkimus- ja kehittämisohjelmille.

Maakunta jättää myöntämättä 1 momentissa tarkoitettua tukea maa- ja metsätalousministeriön sille osoittaman vahvistetun käyttösuunnitelman mukaisesti ainoastaan, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista tai sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

23 §

*Päätöksenteko yhdennettyä meripolitiikkaa koskevissa hankkeissa*

Meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 80 artiklassa tarkoitetuille toimille voidaan myöntää tukea ilman hakemusta valtioneuvoston kanslian vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella.

Valtioneuvoston kanslia vahvistaa käyttösuunnitelman sovittuaan yhdessä maa- ja metsätalousministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, puolustusministeriön, sisäministeriön ja ympäristöministeriön kanssa tukea koskevasta kokonaisratkaisusta. Ratkaisun teossa on pyrittävä yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, valtioneuvoston kanslia päättää ratkaisusta saatuaan vähintään kaksi puoltavaa lausuntoa muilta edellä mainituilta ministeriöiltä.

Ennen ratkaisun tekemistä maakunta tekee tarvittaessa arvion hanke-ehdotuksista ja hankkii tarvittavat asiantuntijalausunnot.

Maakunta voi poiketa edellä 1 momentissa tarkoitetusta käyttösuunnitelmasta ainoastaan, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista tai sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

Tukea voidaan lisäksi myöntää määräaikaisen hakumenettelyn puitteissa. Tuettavien hankkeiden valinnassa noudatetaan, mitä 2–4 momentissa on säädetty.

24 §

*Maksuhakemus*

Maksuhakemus tehdään maakunnalle käyttäen 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua verkkopalvelua. Mitä 19 §:n 1 momentissa säädetään sähköisestä tukihakemuksesta ja sen käsittelystä, sovelletaan myös tuen maksamista koskevaan hakemukseen.

Maksuhakemus voidaan tehdä myös kirjallisesti maa- ja metsätalousministeriön tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Kirjallinen hakemus on toimitettava maakunnalle.

Hakemukseen on liitettävä tuen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät tilinpitoasiakirjat ja selvitykset.

25 §

*Maksujen hyväksyminen*

Tuen maksamisesta päättää maakunta. Maksupäätöksen toimeenpanee Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~.

Kehittämishankkeelle tukea voidaan maksaa ennakkoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua.

Kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä 19 §:ssä tarkoitetussa hakemuksessa ilmoitettua yksityistä rahoitusta. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankkeen tuloista maksuhakemuksen yhteydessä.

Toimenpiteelle voidaan maksaa tukea ilman erillistä maksuhakemusta, jos menettelystä on ilmoitettu 18 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimenpidettä koskevan määräaikaisen hakumenettelyn aloittamisen yhteydessä.

27 §

*Tuen takaisinperintä*

Tuen maksaminen on keskeytettävä ja tuki on perittävä takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) 11 §:n 3 momentin mukaisesti tukea saanut ei ole kolmen vuoden kuluessa tuen viimeisen maksuerän maksamisesta täyttänyt mainitun pykälän 2 momentin vaatimusta;

3) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

4) tuen saaja on luovuttanut ilman maakunnan lupaa toiselle tuetun investoinnin kohteen ennen tukipäätöksessä asetetun määräajan päättymistä;

5) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tuen tarkastuksessa;

6) Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

Perimättä voidaan kuitenkin jättää määrä, joka ilman korkoa on enintään 250 euroa.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle, kaikki tuen saajat vastaavat yhteisvastuullisesti takaisin perityn tuen suorittamisesta.

29 §

*Takaisinperinnän menettelyt*

Tuen takaisinperinnästä päättää maakunta. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä maakunnan ryhtymään takaisinperintään, jos se katsoo 27 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyvän.

Takaisinperintää koskevassa päätöksessä on vahvistettava takaisinperittävä määrä, 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä. Päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maakunta on saanut tiedon takaisinperinnän perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen maksamisesta.

Maakunta vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperintäpäätös on suoraan ulosottokelpoinen sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

30 §

*Takaisinperinnän kohtuullistaminen*

Maakunta voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin lainsäädäntö sitä edellyttää.

31 §

*Tietojärjestelmän tarkoitus*

Maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön yleisasetuksen 125 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun tietojärjestelmän. Tietojärjestelmää käytetään Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen. Rekisterinpitäjänä toimii maakunta. Maakunta ja kalatalouden toimintaryhmät vastaavat niille säädettyjen tehtävien mukaisesti siitä, että tietojärjestelmään tallennetaan oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen hakijalla on oikeus tietojärjestelmään kuuluvassa verkkopalvelussa seurata tuen hakemista, maksamista, tarkastamista ja takaisinperintää koskevan asiansa etenemistä ja ratkaisuja sekä tuen seurantatietojen käsittelyä. Vastaava oikeus on kalatalouden toimintaryhmällä sen rahoituskiintiöstä haetun ja myönnetyn tuen osalta lukuun ottamatta tarkastamista ja takaisinperintää koskevia sekä maksuhakemuksen yhteydessä esitettyjä salassa pidettäviä tietoja. Toimintaryhmällä on omasta rahoituskiintiöstään myönnetyn tuen osalta lisäksi oikeus asianhallintajärjestelmään kuluvassa verkkopalvelussa nähdä kokoomatietoja, jos tällainen mahdollisuus sisällytetään tietojärjestelmään. Asian seuraaminen ja koontitietojen katselu edellyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista.

34 §

*Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, maakunnalla ja 35 §:ssä tarkoitetulla tarkastuksia tekevällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalouden toimintaryhmältä hakijaa ja tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja maakunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Tietoja voidaan vastaavasti luovuttaa Luonnonvarakeskukselle sen tiedonkeruutehtävän suorittamiseksi, josta säädetään yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o

1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 25 artiklassa.

Kalatalouden toimintaryhmällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada 31 §:ssä tarkoitetusta tietojärjestelmästä sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot.

Edellä 1–4 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

35 §

*Tarkastusoikeus*

Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta maakunnalla.

Edellä 6 §:ssä tarkoitettu tarkastusviranomainen voi valtuuttaa Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ tai riippumattoman tilintarkastajan tarkastamaan tuen saajan toteuttamat toimenpiteet sekä tuen myöntämiseen liittyvät menettelyt tarkastusviranomaisen laatiman tarkastusstrategian mukaisesti. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetussa laissa (1142/2015) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta päävastuullinen tilintarkastaja.

36 a §

*Hallintoviranomaisen oikeus takaisinperintään välittävältä toimielimeltä*

Hallintoviranomainen voi määrätä toimintaohjelman varoista maksetut varat tai osan niistä perittäväksi takaisin välittävältä toimielimeltä, jos välittävä toimielin on käyttänyt varoja muuhun tarkoitukseen kuin mihin ne on osoitettu tai se on varoja käyttäessään olennaisesti toiminut vastoin Euroopan unionin tai kansallista lainsäädäntöä tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hallintoviranomaisen takaisinperintämenettelystä.

37 §

*Toimivaltainen maakunta*

Tässä laissa tarkoitettuja maakunnalle säädettyjä tehtäviä hoitaa se maakunta, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka alueella hakijan toimipaikka sijaitsee, jollei toimivallasta muuta säädetä.

37 a §

*Maakunnan toimivallan siirtäminen viranhaltijalle*

Maakunnan on annettava tässä laissa maakunnalle säädetyn toimivallan käyttäminen hallintosäännössä viranhaltijalle.

39 §

*Muutoksenhaku*

Maa- ja metsätalousministeriön ja maakunnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**137.**

# Laki

**yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 4, 5, 7, 13, 15, 18-22, 27, 28, 36, 38, 49, 65 ja 69 §,

sellaisena kuin niistä ovat 4, 18, 20-22 ja 49 § osaksi laissa 208/2018 ~~421/2016~~ ja 69 § osaksi laissa 356/2018, sekä

*lisätään* lakiin uusi 67 a ja 70 a §, seuraavasti:

~~4 §~~

~~*Maa- ja metsätalousministeriö*~~

~~Maa- ja metsätalousministeriö valvoo, ohjaa ja koordinoi yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja vastaa neuvoston valvonta-asetuksen 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa neuvoston ja komission LIS-asetuksissa ja neuvoston ja komission valvonta-asetuksissa tarkoitetusta keskinäisestä avunannosta muiden unionin jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, komission ja komission nimeämän elimen kanssa.~~

~~Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus edellä 1 momentissa tarkoitetun valvonnan suorittamiseksi saada viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta välttämättömät tiedot ja tehdä viranomaisten toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.~~

4 §

*Maa- ja metsätalousministeriö*

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo, ohjaa ja koordinoi yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja vastaa neuvoston valvonta-asetuksen 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa neuvoston LIS-asetuksessa ja komission LIS-asetuksessa sekä neuvoston valvonta-asetuksessa ja komission valvonta-asetuksessa tarkoitetusta keskinäisestä avunannosta muiden unionin jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, komission ja komission nimeämän elimen kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvonnassa käytettävät valvontastrategian sekä valvontasuunnitelmat ja -ohjelmat.

Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus 1 momentissa tarkoitetun valvonnan suorittamiseksi saada viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta välttämättömät tiedot ja tehdä viranomaisten toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

5 §

*Varsinais-Suomen maakunta*

Varsinais-Suomen maakunta ja rajavartiolaitos vastaavat Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säädösten ja päätösten noudattamisen valvonnasta kalastustoiminnassa. Varsinais-Suomen maakunta valvoo yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvien kalastusta, saalista, kalan kuljetusta ja kalakauppaa koskevien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista ja vastaa ilmoitusten tallentamisesta jäljempänä 5 luvussa tarkoitettuihin rekistereihin.

Varsinais-Suomen maakunta valvoo yhteistyössä Tullin kanssa neuvoston LIS-asetuksen ja komission LIS-asetuksen säännösten noudattamista kalatuotteita maahan tuotaessa ja maasta vietäessä. Varsinais-Suomen maakunta on neuvoston LIS-asetuksen 15 artiklassa, 16 artiklan 1 kohdassa sekä 17, 18 ja 21 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, ja se antaa mainitun asetuksen 15 ja 18 artiklassa edellytetyn kalatuotteiden maahantuontia ja maastavientiä koskevan varmennuksen ja hyväksynnän.

Varsinais-Suomen maakunta on neuvoston LIS-asetuksessa ja komission LIS-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka myöntää ja peruuttaa komission LIS-asetuksen 9 artiklassa tarkoitetun hyväksytyn talouden toimijan todistuksen (*APEO-todistus*) ja vastaa hyväksytyn talouden toimijan toiminnan valvonnasta ja siihen liittyvästä yhteistyöstä Euroopan unionin toimielinten ja muiden valtioiden kanssa. Neuvoston LIS-asetuksen 16 artiklassa ja komission LIS-asetuksen 9–30 artiklassa säädetään hyväksytyn talouden toimijan asemasta, APEO-todistuksesta, todistuksen haku- ja myöntämismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksytyn talouden toimijan tehtävistä, toiminnan valvonnasta ja toiminnan keskeyttämisestä.

7 §

*Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskevasta valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (23/2006).

13 §

*Kalastusluvan tilapäinen peruuttaminen*

Varsinais-Suomen maakunnalla ja rajavartiolaitoksella on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syyllistynyt 7 luvussa tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta lukien. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

15 §

*Moottoritehon mittaaminen*

Varsinais-Suomen maakunta, rajavartiolaitos tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä, että kalastusaluksen moottoriteho on mitattava, jos kalastuslisenssissä ja moottorin valmistajan antamassa moottoritehotodistuksessa mainittu enimmäisteho eivät vastaa toisiaan, tai jos on perusteltua syytä olettaa, että kalastusaluksen moottoriteho ylittää kalastuslisenssissä mainitun moottoritehon.

Edellä tarkoitettu valvontaviranomainen voi asettaa määräajan, jonka kuluessa moottoriteho tulee mitata ja sitä koskeva todistus toimittaa määräyksen antaneelle valvontaviranomaiselle. Jos valvontaviranomainen ei ole saanut asettamassaan määräajassa hyväksyttävää todistusta moottoritehosta, Varsinais-Suomen maakunta voi valvontaviranomaisen pyynnöstä peruuttaa kalastusaluksen kalastuslisenssin toistaiseksi, kuitenkin enintään siihen saakka, kunnes viranomaiselle toimitetaan asianmukainen moottoritehotodistus.

Moottoritehon mittauksesta vastaa Liikenteen turvallisuusvirasto. Liikenteen turvallisuusvirasto voi valtuuttaa 8 §:ssä tarkoitetun luokituslaitoksen tai muun toiminnanharjoittajan suorittamaan moottoritehon mittaamisen.

~~*18 §*~~

~~*Vapautukset eräistä velvoitteista*~~

~~Varsinais-Suomen maakunta myöntää kalastuslisenssinhaltijan hakemuksesta vapautuksen velvollisuudesta ottaa käyttöön satelliittiseurantajärjestelmä tai varustaa alus kadonneen pyydyksen talteenoton mahdollistavilla laitteilla. Vapautus myönnetään sellaiselle Suomen lipun alla purjehtivalle vähintään 12 metriä mutta alle 15 metriä pitkälle kalastusalukselle, joka harjoittaa toimintaansa yksinomaan Suomen aluevesillä tai joka ei ole merellä koskaan pidempää kuin 24 tuntia laskettuna lähtöhetkestä satamaan paluuseen.~~

~~Vapautus on voimassa toistaiseksi. Varsinais-Suomen maakunta peruuttaa vapautuksen, jos sen myöntämisperusteet eivät enää ole olemassa. Kalastuslisenssinhaltija on velvollinen ilmoittamaan Varsinais-Suomen maakunnalle välittömästi, jos kalastusaluksen kalastusalue tai kalastusaika muuttuu niin, että vapautus tulee peruuttaa.~~

18 §

*Vapautukset eräistä velvoitteista*

Varsinais-Suomen maakunta myöntää kalastuslisenssinhaltijan hakemuksesta vapautuksen velvollisuudesta ottaa käyttöön satelliittiseurantajärjestelmä tai varustaa alus kadonneen pyydyksen talteenoton mahdollistavilla laitteilla. Vapautus myönnetään sellaiselle Suomen lipun alla purjehtivalle vähintään 12 metriä mutta alle 15 metriä pitkälle kalastusalukselle, joka harjoittaa toimintaansa yksinomaan Suomen aluevesillä tai joka ei ole merellä koskaan pidempää kuin 24 tuntia laskettuna lähtöhetkestä satamaan paluuseen.

Varsinais-Suomen maakunta peruuttaa viipymättä vapautuksen, jos sen myöntämisperusteet eivät enää ole olemassa. Kalastuslisenssinhaltija on velvollinen ilmoittamaan hyvissä ajoin etukäteen Varsinais-Suomen maakunnalle, jos kalastusaluksen kalastusalue tai kalastusaika muuttuu niin, että vapautus tulee peruuttaa.

19 §

*LIS-kalastuksesta peräisin olevien kalastustuotteiden hävittäminen*

Maahantuotava tai maastavietävä kalastustuote tai saalis hävitetään saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista hakeneen kustannuksella, jos kalastustuote tai saalis on peräisin kalastuksesta, joka on lainvoimaisella päätöksellä todettu olevan neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kalastusta (*LIS-kalastus*). Hävittämistä koskevan päätöksen tekee Varsinais-Suomen maakunta samalla, kun se tekee saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista koskevan päätöksen.

~~20 §~~

~~*Ilmoituksia vastaanottava viranomainen ja määräajan laskeminen*~~

~~Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 17 artiklassa tarkoitettu ennakkoilmoitus, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistusilmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa Varsinais-Suomen maakunnalle.~~

~~Edellä 1 momentissa ja 21–23 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on toimitettu määräajassa, jos ilmoitus on ennen määräajan päättymistä saapunut Varsinais-Suomen maakunnalle. Paperinen ilmoitus katsotaan saapuneeksi määräajassa Varsinais-Suomen maakunnalle myös, jos ilmoituksen sisältävän kirjekuoren postileimasta selviää, että kuori on leimattu postissa ennen määräajan päättymistä tai se on ennen määräajan päättymistä annettu Varsinais-Suomen maakunnan valvontaa suorittavalle virkamiehelle.~~

20 §

*Ilmoituksia vastaanottava viranomainen ja määräajan laskeminen*

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistusilmoitus, 62—64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa Varsinais-Suomen maakunnalle. Neuvoston valvonta-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakkoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettu lohenkalastusta koskeva ennakkoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskukselle.

Edellä 1 momentissa sekä 21—23 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on toimitettu määräajassa, jos ilmoitus on ennen määräajan päättymistä saapunut 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle. Paperinen ilmoitus katsotaan saapuneeksi määräajassa myös, jos ilmoituksen sisältävän kirjekuoren postileimasta selviää, että kuori on leimattu postissa ennen määräajan päättymistä, tai se on ennen määräajan päättymistä annettu valvontaa suorittavalle virkamiehelle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

~~21 §~~

~~*Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset*~~

~~Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tulee 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisen päättymisestä ilmoittaa saamansa lohisaaliit kappalemäärittäin ja kilogrammoittain sekä muiden kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliit kilogrammoittain Varsinais-Suomen maakunnalle.~~

~~Ilmoituksesta tulee käydä ilmi kalastusaluksen neuvoston valvonta-asetuksen 6 artiklassa tarkoitetun kalastuslisenssinhaltijan (kalastuslisenssinhaltija) henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus ja seuraavat seikat:~~

~~1) kenelle saalis on myyty tai myydään, jos se on tiedossa, sekä myydyn saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi), siten kuin siitä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevan tilastoasetuksen liitteessä 1, ja määrä;~~

~~2) suoraan kuluttajille myydyn ja omaan käyttöön otetun saaliin määrä ja kalalajitunnus (FAO-koodi);~~

~~3) poisheitetyn ja vapautetun saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi) ja määrä;~~

~~4) saaliit pyytäneen kalastusaluksen rekisteritunnus;~~

~~5) kalastusaluksen päällikön henkilötunnus;~~

~~6) käytetyt pyydykset;~~

~~7) saaliin kalastusalue ja pyyntiaika;~~

~~8) saalin purkupaikka ja -aika;~~

~~9) tiedot tahattomista sivusaaliista;~~

~~10) tiedot kalastusmatkalla tuhoutuneista tai kadonneista pyydyksistä.~~

~~Jos kalastusmatkalla saadun silakka- tai kilohailisaaliin määrä on pienempi kuin 50 kilogrammaa, voidaan edellä säädetystä poiketen kyseessä oleva silakka- tai kilohailisaalis ilmoittaa 22 §:ssä tarkoitetulla ilmoituksella. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista.~~

21 §

*Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset*

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisen päättymisestä ilmoittaa saamansa lohisaaliit kappalemäärittäin ja kilogrammoittain sekä muiden kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliit kilogrammoittain Varsinais-Suomen maakunnalle.

Ilmoituksesta tulee käydä ilmi kalastusaluksen neuvoston valvonta-asetuksen 6 artiklassa tarkoitetun *kalastuslisenssinhaltijan* henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus ja seuraavat seikat:

1) kenelle saalis on myyty tai myydään, jos se on tiedossa, sekä myydyn saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi), siten kuin siitä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevan tilastoasetuksen liitteessä I, ja määrä;

2) suoraan kuluttajille myydyn ja omaan käyttöön otetun saaliin määrä ja kalalajitunnus (FAO-koodi);

3) poisheitetyn ja vapautetun saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi) ja määrä;

4) saaliit pyytäneen kalastusaluksen rekisteritunnus;

5) kalastusaluksen päällikön henkilötunnus;

6) käytetyt pyydykset;

7) saaliin kalastusalue ja pyyntiaika;

8) saaliin purkupaikka ja -aika;

9) tiedot tahattomista sivusaaliista;

10) tiedot kalastusmatkalla tuhoutuneista tai kadonneista pyydyksistä.

Jos kalastusmatkalla saadun silakka- tai kilohailisaaliin määrä on pienempi kuin 50 kilogrammaa, kyseessä oleva silakka- tai kilohailisaalis voidaan edellä säädetystä poiketen ilmoittaa 22 §:ssä tarkoitetulla ilmoituksella. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

~~22 §~~

~~*Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset*~~

~~Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen kalastuslisenssinhaltijan tai tämän valtuuttaman aluksen päällikön tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista Varsinais-Suomen maakunnalle.~~

~~Ilmoituksesta tulee käydä ilmi:~~

~~1) puretun saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi), siten kuin siitä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevan tilastoasetuksen liitteessä 1, ja määrä kilogrammoittain;~~
~~2) niiden toimijoiden nimi ja yhteystiedot, joille saalista on myyty ilmoituksessa tarkoitettuna aikana;~~
~~3) poisheitetyn ja vapautetun saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi) ja määrä kilogrammoina;~~
~~4) saaliit pyytäneen kalastusaluksen rekisteritunnus;~~
~~5) kalastusaluksen päällikön henkilötunnus;~~
~~6) käytetyt pyydykset;~~
~~7) saaliin kalastusalue tai kalastusalueet;~~
~~8) pyyntipäivien lukumäärä;~~
~~9) saaliin pääasiallinen purkupaikka;~~
~~10) tiedot tahattomista sivusaaliista;~~
~~11) tiedot kalastusmatkalla tuhoutuneista tai kadonneista pyydyksistä.~~

~~*Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista.*~~

*22 §*

*Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset*

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista Varsinais-Suomen maakunnalle.

Ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

1) puretun saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi), siten kuin siitä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevan tilastoasetuksen liitteessä I, ja määrä kilogrammoina;
2) niiden toimijoiden nimi ja yhteystiedot, joille saalista on myyty ilmoituksessa tarkoitettuna aikana;
3) poisheitetyn ja vapautetun saaliin kalalajitunnus (FAO-koodi) ja määrä kilogrammoina;
4) saaliit pyytäneen kalastusaluksen rekisteritunnus;
5) kalastusaluksen päällikön henkilötunnus;
6) käytetyt pyydykset;
7) saaliin kalastusalue tai kalastusalueet;
8) pyyntipäivien lukumäärä;
9) saaliin pääasiallinen purkupaikka;
10) tiedot tahattomista sivusaaliista;
11) tiedot kalastusmatkalla tuhoutuneista tai kadonneista pyydyksistä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

27 §

*Ilmoitus kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkuilmoituksen ja saalisilmoituksen allekirjoittajista*

Kalastuslisenssinhaltijan tulee ilmoittaa kirjallisesti Varsinais-Suomen maakunnalle niiden henkilöiden henkilö- ja yhteystiedot, jotka ovat oikeutettuja allekirjoittamaan kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkamisilmoituksen tai antamaan niitä vastaavat sähköiset ilmoitukset tai 21 ja 22 §:ssä tarkoitetut saalisilmoitukset kalastuslisenssinhaltijan kalastusalusten pyytämistä saaliista. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ilmoituksen antoon oikeutetun asema kalastuslisenssinhaltijan aluksessa tai liiketoiminnassa. Tiedot tallennetaan kalastusalusrekisteriin.

Kalastusaluksen päällikkönä toimivan kalastuslisenssinhaltijan ei tarvitse tehdä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta, jos lisenssinhaltijan kalastusalus on alle kymmenen metriä pitkä.

28 §

*Ensiostajaksi ilmoittautuminen*

Jokaisen, joka ostaa suoraan kalastusalukselta tai kaupallista kalastusta harjoittavalta merialueelta pyydettyjä kalansaaliita taikka tällaisista saaliista kalastuksenharjoittajan itse valmistamia kalastustuotteita, on ilmoittau-

duttava neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklassa tarkoitettuun Varsinais-Suomen maakunnan pitämään kalastustuotteiden ensiostajarekisteriin. Poikkeuksesta rekisteröitymisvelvollisuudesta säädetään neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan 3 kohdassa.

Ilmoituksesta tulee ostajan yhteystietojen lisäksi käydä ilmi ostajan henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus ja yrityksen toimiala. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

36 §

*Saalistodistusrekisteri*

Saalistodistusrekisteriin tallennetaan neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklassa tarkoitetut, Varsinais-Suomen maakunnalle toimitetut saalistodistukset liitteineen sekä tiedot saalistodistusten perusteella myönnetyistä maahantuontia ja maastavientiä koskevista luvista ja lupien epäämisistä. Rekisteriin tallennetaan myös tiedot Euroopan unionin LIS-alusluetteloon merkityistä kalastusaluksista ja niistä kolmansista maista, joiden tiedot komissio on julkaissut neuvoston LIS-asetuksen 35 artiklan mukaisesti.

Varsinais-Suomen maakunta käyttää saalistodistusrekisteriin tallennettuja tietoja hyväksyessään ja varmentaessaan saalistodistuksia sekä vastatessaan Euroopan komission tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden saalistodistusjärjestelmän toimeenpanoa koskeviin tiedusteluihin ja tietopyyntöihin. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää tietoja neuvoston ja komission LIS- ja valvonta-asetuksissa tarkoitetun keskinäisen avunannon edellyttämiin tehtäviin.

38 §

*Rekistereiden pitäjät ja käyttäjät*

Edellä 30–35 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä pitävät maa- ja metsätalousministeriö, Varsinais-Suomen maakunta ja rajavartiolaitos yhdessä. Maa- ja metsätalousministeriö ja Varsinais-Suomen maakunta pitävät yhdessä 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä. Päävastuullinen rekisterinpitäjä on Varsinais-Suomen maakunta.

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten. Tiedot tallettanut viranomainen vastaa tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ käyttää kaikkia tässä luvussa tarkoitettuja rekistereitä selvittäessään käsiteltävänään olevia rikkomusasioita ja määrätessään 7 luvun mukaisia rikkomus- ja seuraamusmaksuja. Tulli käyttää saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavientiä koskevia päätöksiä. Luonnonvarakeskus käyttää 30–33 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä Euroopan unionin tiedonkeruuvelvoitteiden täyttämistä ja tilastointia varten sekä tutkimustarkoituksiin.

~~49 §~~

~~*Rikkomukset*~~

~~Maaseutuvirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:~~

~~1) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 6 tai 7 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen merkintöjä ja asiakirjoja koskevia säännöksiä;~~

~~2) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 8–17 artiklassa säädettyjä kalastusalusten apuveneitä, kalastusaluksella käytettäviä pyydyksiä ja pyydyksiin kiinnitettäviä poijuja koskevia säännöksiä;~~

~~3) laiminlyö varmistaa komission valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädetyn mukaisesti, että aluksen satelliittipaikannuslaite on toimintakykyinen tai että sen toimintaa ei estetä;~~

~~4) komission valvonta-asetuksen 25 artiklan vastaisesti lähtee VMS-laitteen toimintahäiriön jälkeen satamasta ennen kuin lippuvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut siihen luvan, poistaa VMS-laitteen ilman lippuvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää tai laiminlyö ilmoittaa mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksen maantieteellisen sijainnin kalastuksen seurantakeskukseen;~~

~~5) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 14–16 artiklan tai 21–25 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta tai purkuilmoitusta koskevien säännösten noudattamisen tai komission valvonta-asetuksen 29–36, 38–42, 44, 47–55 ja 58 artiklassa olevien kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta, purkamista, purkuilmoitusta tai pyyntiponnistusilmoitusta koskevien säännösten noudattamisen;~~

6) laiminlyö toimittaa 21–23, 25 ja 26 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen määräajassa tai toimittaa puutteellisen ilmoituksen;

7) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 17 tai 18 artiklassa säädetyn ennakkoilmoituksen tekemisen, tekee puutteellisen ilmoituksen tai ei tee ilmoitusta määräajassa;

8) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädettyjä jälleenlaivaustoimia koskevia säännöksiä;

9) laiminlyö noudattaa pyyntiponnistusta koskevia neuvoston valvonta-asetuksen 26–30 artiklan säännöksiä;

10) kalastaa neuvoston valvonta-asetuksen 39 artiklassa säädetyn kiellon vastaisesti kalastusaluksella, jossa on aluksen kalastuslisenssissä vahvistetun tehon ylittävä moottori;

11) käyttää neuvoston valvonta-asetuksen 40 artiklan säännöksen vastaisesti uutta käyttömoottoria, vaihdettua käyttömoottoria tai teknisesti muokattua käyttömoottoria, joka ei ole saanut asianomaisen jäsenvaltion virallista varmennusta;

12) purkaa saalista jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklan nojalla nimeämien satamien tai lähellä rannikkoa olevien nimettyjen paikkojen ulkopuolella;

13) säilyttää kalastusaluksella neuvoston valvonta-asetuksen 44 artiklan säännösten vastaisesti monivuotisissa suunnitelmissa tarkoitettujen pohjakalakantojen saaliita;

14) säilyttää neuvoston valvonta-asetuksen 47 artiklan säännösten vastaisesti pyydyksiä aluksella;

15) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 48 artiklassa säädettyjä kadonneen pyydyksen talteenottolaitteita, talteenottoa ja pyydyksen katoamista koskevia velvollisuuksia;

16) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 49 artiklassa säädettyjen lajikoostumusta tai kalastuspäiväkirjaan kirjaamista koskevien velvollisuuksien noudattamisen;

17) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 50 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka mainitussa artiklassa säädettyä pyydysten säilytystä tai kauttakulkunopeutta koskevaa velvollisuutta;

18) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 52 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta;

19) kalastaa vastoin jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 53 artiklan mukaisesti asettamaa reaaliaikaista kalastuskieltoa;

20) pitää virkistyskalastuksesta peräisin olevia saaliita kaupan vastoin neuvoston valvonta-asetuksen 55 artiklan 2 kohdan säännöstä;

21) laiminlyö ennen ensimyyntiä jaotella eriin kaikki pyydetyt tai kerätyt kalastus- ja vesiviljelytuotteet neuvoston valvonta-asetuksen 56 artiklassa säädetyn mukaisesti;

22) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 58 artiklassa tai komission valvonta-asetuksen 66–68 artiklassa säädettyjä kalatuotteiden jäljitettävyyttä, kuluttajille annettavia tietoja tai pakkausmerkintöjä koskevia velvollisuuksia;

23) laiminlyö ensiostajaksi rekisteröitymisen neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan ja tämän lain 28 §:n mukaisesti;

24) asettaa myyntiin punnitsematonta kalaa neuvoston valvonta-asetuksen 60 tai 61 artiklan säännösten tai mainituissa artikloissa tarkoitettujen valvonta- tai pistokoesuunnitelmien säännösten vastaisesti;

25) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 69–73 artiklan punnituksia koskevia säännöksiä;

26) laiminlyö täyttää ja toimittaa myynti-ilmoituksen neuvoston valvonta-asetuksen 62–64 artiklan säännösten tai tämän lain 20 §:n mukaisesti;

27) laiminlyö täyttää ja toimittaa Varsinais-Suomen maakunnalle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetut haltuunottoilmoitukset;

28) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädettyjä kuljetusasiakirjan täyttämistä ja toimivaltaiselle viranomaiselle toimittamista koskevia säännöksiä;

29) laiminlyö noudattaa viranomaisen suorittaman tarkastuksen yhteydessä neuvoston valvonta-asetuksen 75 artiklassa tai komission valvonta-asetuksen 113 tai 114 artiklassa toimijalle tai aluksen päällikölle säädettyjä velvollisuuksia;

30) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdassa säädettyjä jälleenlaivauskieltoja;

31) purkaa tai jälleenlaivaa saalista muualla kuin neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklan mukaisesti nimetyissä satamissa ja lähellä rantaa olevissa paikoissa;

32) toimittaa neuvoston LIS-asetuksen 6 artiklassa säädetyn ennakkoilmoituksen säädetyn ajan jälkeen;

33) tulee satamaan tai aloittaa saaliin purkamisen vastoin neuvoston LIS-asetuksen 7 artiklassa säädettyä satamaantulolupaa tai purkulupaa;

34) laiminlyö toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle neuvoston LIS-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun purku- tai jälleenlaivausilmoituksen;

35) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 36 artiklan nojalla tehtyä kiireellistä toimenpidettä tai väliaikaista toimenpidettä koskevaa täytäntöönpanopäätöstä;

36) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 5 kohdan nojalla annetun satamaantuloluvan määräyksiä;

37) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 7 kohdan säännöstä miehistön vaihdosta;

~~38) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 38 artiklan 2–7 kohdassa säädettyä ostokieltoa, kalastusaluksen kolmanteen maahan siirtymistä koskevaa kieltoa, vientikieltoa, kauppajärjestelykieltoa tai yhteisten kalastustoimien harjoittamiskieltoa;~~

~~39) maahantuo Euroopan unionin alueelle kalataloustuotteita vastoin neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklan saalistodistusta koskevia säännöksiä tai näitä säännöksiä tarkentavia Euroopan unionin toimielinten antamia säädöksiä ja päätöksiä;~~

~~40) kalastaa neuvoston Itämeri-asetuksen 3 artiklassa säädettyä, verkon silmäkokovaatimuksia pienempisilmäisillä verkoilla tai purkaa saalista kyseisen artiklan säännösten vastaisesti;~~

~~41) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 5 tai 6 artiklan pyydyksen rakennetta koskevia säännöksiä;~~

~~42) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 8 artiklan säännöksiä verkkojen mitoista ja verkkojen vedessäoloajasta;~~

~~43) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 12 artiklan säännöksiä vaadittavista saalisosuuksista;~~

~~44) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 13 artiklan säännöksiä pyydysten käytöstä ja käyttövalmiina pitämisestä;~~

~~45) purkaa lajittelemattomia saaliita vastoin neuvoston Itämeri-asetuksen 19 artiklan säännöstä ja 47 §:n nojalla annettua maa- ja metsätalousministeriön päätöstä;~~

~~46) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 24 artiklan säännöksiä tieteellisessä tutkimustarkoituksessa tapahtuvasta kalastuksesta ja saaliin myynnistä;~~

~~47) laiminlyö noudattaa neuvoston turska-asetuksen 16 artiklan säännöksiä eritysalueille saapumisesta tai niiltä poistumisesta;~~

~~48) laiminlyö noudattaa neuvoston turska-asetuksen 17 artiklan säännöksiä ennakkoilmoituksen tekemisestä;~~

~~49) purkaa saalista vastoin neuvoston turska-asetuksen 18 artiklan säännöstä purkamisesta nimettyyn satamaan;~~

~~50) laiminlyö noudattaa neuvoston turska-asetuksen 21 artiklan kauttakulkua koskevaa säännöstä;~~

~~51) laiminlyö noudattaa neuvoston turska-asetuksen 22 artiklan säännöstä purkamisilmoituksen tekemisestä;~~

~~52) laiminlyö noudattaa 44 §:n nojalla annetun valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annettuja Euroopan unionin säilyttämistoimenpiteitä tai monivuotisia suunnitelmia koskevia tarkempia säännöksiä; taikka~~

~~53) toimii kalastusaluksen päällikkönä vastoin 61 §:n 2 momentissa tarkoitettua kalastusaluksen päällikkönä toimimisen kieltoa koskevaa päätöstä.~~

*49 §*

*Rikkomukset*

Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

1) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 6 tai 7 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen merkintöjä tai asiakirjoja koskevia säännöksiä;

2) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 8—16 tai 17 artiklassa säädettyjä kalastusalusten apuveneitä, kalastusaluksella käytettäviä pyydyksiä ja pyydyksiin kiinnitettäviä poijuja koskevia säännöksiä;

3) laiminlyö varmistaa komission valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädetyn mukaisesti, että aluksen satelliittipaikannuslaite on toimintakykyinen tai että sen toimintaa ei estetä;

4) komission valvonta-asetuksen 25 artiklan vastaisesti lähtee VMS-laitteen toimintahäiriön jälkeen satamasta ennen kuin lippuvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut siihen luvan, poistaa VMS-laitteen ilman lippuvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää tai laiminlyö ilmoittaa mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksen maantieteellisen sijainnin kalastuksen seurantakeskukseen;

5) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 14—16 tai 21—25 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta tai purkuilmoitusta, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 12 tai 13 artiklan kalastuspäiväkirjaa taikka komission valvonta-asetuksen 29—36, 38—42, 44, 47—55 tai 58 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta, purkamista, purkuilmoitusta ja pyyntiponnistusilmoitusta koskevia säännöksiä;

6) laiminlyö toimittaa 21—23, 25 tai 26 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen määräajassa tai toimittaa puutteellisen ilmoituksen;

7) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 17 tai 18 artiklassa, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 11 artiklassa tai tämän lain 20 a §:ssä säädetyn ennakkoilmoituksen tekemisen, tekee puutteellisen ilmoituksen tai ei tee ilmoitusta määräajassa;

8) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädettyjä jälleenlaivaustoimia koskevia säännöksiä;
9) laiminlyö noudattaa pyyntiponnistusta koskevia neuvoston valvonta-asetuksen 26—29 tai 30 artiklan säännöksiä;
10) kalastaa neuvoston valvonta-asetuksen 39 artiklassa säädetyn kiellon vastaisesti kalastusaluksella, jossa on aluksen kalastuslisenssissä vahvistetun tehon ylittävä moottori;
11) käyttää neuvoston valvonta-asetuksen 40 artiklan säännöksen vastaisesti uutta käyttömoottoria, vaihdettua käyttömoottoria tai teknisesti muokattua käyttömoottoria, joka ei ole saanut asianomaisen jäsenvaltion virallista varmennusta;
12) purkaa saalista jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklan nojalla nimeämien satamien tai lähellä rannikkoa olevien nimettyjen paikkojen ulkopuolella;
13) säilyttää kalastusaluksella neuvoston valvonta-asetuksen 44 artiklan säännösten vastaisesti monivuotisissa suunnitelmissa tarkoitettujen pohjakalakantojen saaliita;
14) säilyttää neuvoston valvonta-asetuksen 47 artiklan säännösten vastaisesti pyydyksiä aluksella;
15) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 48 artiklassa säädettyjä kadonneen pyydyksen talteenottolaitteita, talteenottoa tai pyydyksen katoamista koskevia velvollisuuksia;
16) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 49 artiklassa säädettyjen lajikoostumusta tai kalastuspäiväkirjaan kirjaamista koskevien velvollisuuksien noudattamisen;
17) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 50 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka mainitussa artiklassa säädettyä pyydysten säilytystä tai kauttakulkunopeutta koskevaa velvollisuutta;
18) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 52 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta;
19) kalastaa vastoin jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 53 artiklan mukaisesti asettamaa reaaliaikaista kalastuskieltoa;
20) pitää virkistyskalastuksesta peräisin olevia saaliita kaupan vastoin neuvoston valvonta-asetuksen 55 artiklan 2 kohdan säännöstä;
21) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 56 artiklassa säädettyjä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämistä koskevia velvollisuuksia;
22) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 58 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 67 artiklassa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksen 35 artiklassa säädettyjä kalatuotteiden jäljitettävyyttä, kuluttajille annettavia tietoja tai pakkausmerkintöjä koskevia velvollisuuksia;
23) laiminlyö ensiostajaksi rekisteröitymisen neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan tai tämän lain 28 §:n mukaisesti;
24) asettaa myyntiin punnitsematonta kalaa neuvoston valvonta-asetuksen 60 tai 61 artiklan säännösten tai mainituissa artikloissa tarkoitettujen valvonta- tai pistokoesuunnitelmien säännösten vastaisesti;
25) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 69—72 tai 73 artiklan punnituksia koskevia säännöksiä;
26) laiminlyö täyttää ja toimittaa myynti-ilmoituksen neuvoston valvonta-asetuksen 62, 63 tai 64 artiklan säännösten tai tämän lain 20 §:n mukaisesti;
27) laiminlyö täyttää ja toimittaa Varsinais-Suomen maakunnalle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetut haltuunottoilmoitukset;
28) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädettyjä kuljetusasiakirjan täyttämistä tai toimivaltaiselle viranomaiselle toimittamista koskevia säännöksiä;
29) laiminlyö noudattaa viranomaisen suorittaman tarkastuksen yhteydessä neuvoston valvonta-asetuksen 75 artiklassa tai komission valvonta-asetuksen 113 tai 114 artiklassa toimijalle tai aluksen päällikölle säädettyjä velvollisuuksia;
30) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdassa säädettyjä jälleenlaivauskieltoja;
31) purkaa tai jälleenlaivaa saalista muualla kuin neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklan mukaisesti nimetyissä satamissa ja lähellä rantaa olevissa paikoissa;
32) toimittaa neuvoston LIS-asetuksen 6 artiklassa säädetyn ennakkoilmoituksen säädetyn ajan jälkeen;
33) tulee satamaan tai aloittaa saaliin purkamisen vastoin neuvoston LIS-asetuksen 7 artiklassa säädettyä satamaantulolupaa tai purkulupaa;
34) laiminlyö toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle neuvoston LIS-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun purku- tai jälleenlaivausilmoituksen;
35) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 36 artiklan nojalla tehtyä kiireellistä toimenpidettä tai väliaikaista toimenpidettä koskevaa täytäntöönpanopäätöstä;
36) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 5 kohdan nojalla annetun satamaantuloluvan määräyksiä;
37) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 7 kohdan säännöstä miehistön vaihdosta;

38) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 38 artiklan 2—7 kohdassa säädettyä ostokieltoa, kalastusaluksen kolmanteen maahan siirtymistä koskevaa kieltoa, vientikieltoa, kauppajärjestelykieltoa tai yhteisten kalastustoimien harjoittamiskieltoa;
39) maahantuo Euroopan unionin alueelle kalataloustuotteita vastoin neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklan saalistodistusta koskevia säännöksiä tai näitä säännöksiä tarkentavia Euroopan unionin toimielinten antamia säädöksiä ja päätöksiä;
40) kalastaa neuvoston Itämeri-asetuksen 3 artiklassa säädettyä verkon silmäkokovaatimuksia pienempisilmäisillä verkoilla tai purkaa saalista kyseisen artiklan säännösten vastaisesti;
41) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 5 tai 6 artiklan pyydyksen rakennetta koskevia säännöksiä;
42) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 8 artiklan säännöksiä verkkojen mitoista tai verkkojen vedessäoloajasta;
43) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 12 artiklan säännöksiä vaadittavista saalisosuuksista;
44) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 13 artiklan säännöksiä pyydysten käytöstä tai käyttövalmiina pitämisestä;
45) purkaa lajittelemattomia saaliita vastoin neuvoston Itämeri-asetuksen 19 artiklan säännöstä tai tämän lain 68 a §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta;
46) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 24 artiklan säännöksiä tieteellisessä tutkimustarkoituksessa tapahtuvasta kalastuksesta ja saaliin myynnistä;
47) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 9 §:n nojalla annetun valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annettuja Euroopan unionin säilyttämistoimenpiteitä tai monivuotisia suunnitelmia koskevia tarkempia säännöksiä;
48) toimii kalastusaluksen päällikkönä vastoin 61 §:n 2 momentissa tarkoitettua kalastusaluksen päällikkönä toimimisen kieltoa koskevaa päätöstä; taikka
49) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 49 a tai 49 c artiklan säännöksiä vähimmäisviitekokoa pienempien kalojen saaliiden erillisestä säilyttämisestä tai purkamisesta.

65 §

*Rikkomusrekisterin pitäjät ja käyttäjät*

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ pitävät rikkomusrekisteriä. Päävastuullinen rekisterinpitäjä on Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~. Rekisterin käyttäjiä ovat edellä mainittujen lisäksi rajavartiolaitos ja Varsinais-Suomen maakunta.
Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii rekisterin yleisestä ylläpidosta ja rekisterinpidon ohjauksesta. Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten. Tiedot tallettanut viranomainen vastaa tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

9 luku

**Erinäiset säännökset**

67 a §

*Maakunnan toimivallan siirtäminen viranhaltijalle*

Varsinais-Suomen maakunnan on annettava tässä laissa maakunnalle säädetyn toimivallan käyttäminen hallintosäännössä viranhaltijalle.

69 §

*Tietojen luovuttaminen rekistereistä*

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä tiedot voidaan luovuttaa rekisterin otteella tai teknisen käyttöyhteyden välityksellä. Tietojen luovutuksesta päättää rekisteriä pitävä viranomainen. Ennen tietojen luovuttamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.
Salassapitosäännösten estämättä käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja voidaan luovuttaa:

1) Tullille laissa säädettyjä valvontatehtäviä, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa sekä verotusta ja sen valvontaa varten;
2) poliisille kalastuksen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, meriliikenteen valvontaa, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa ja öljypäästöjen tutkintaa sekä pelastustoimintaa varten;
3) Liikenteen turvallisuusvirastolle merenkulun ohjausta, meriturvallisuuden valvontaa ja ~~alusrekisterin~~ liikenneasioiden rekisterin ylläpitoa varten;
4) ulosottoviranomaisille niille kuuluvien täytäntöönpanotehtävien hoitamista varten;
5) elintarvikevalvontaviranomaisille elintarvikkeita koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa varten;
6) Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan ja seuraamusten määräämiseen sekä niiden suomalaisten alusten rekisteröintiä varten, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa;
7) Euroopan komissiolle, Euroopan kalastuksenvalvontavirastolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja seuraamusten määräämistä varten;
8) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain (998/2012) 10 §:ssä tarkoitetulle kalastusvakuutuslaitokselle vakuutustuen maksamista koskevaa päätöksentekoa varten;
9) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitetulle maakunnalle vakuutustuen takaisinperintää varten.

70 a §

*Maksut*

Varsinais-Suomen maakunta perii 5 §: n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista maahantuontia, maastavientiä ja hyväksytyn talouden toimijan määräämistä koskevista päätöksistä maksun, joka vastaa enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteesta määrätään tarkemmin maakuntalain ( / ) 16 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

## 138.

# Laki

**eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 11 ja 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) 11 ja 18 § seuraavasti:

11 §

*Korvauksen maksamisen edellytykset*

Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvauksen saaja toimittaa korvauksen myöntävälle viranomaiselle vuosittain maksuhakemuksen Ruokaviraston ~~Maaseutuviraston~~ vahvistamalla lomakkeella. Tiedot voidaan toimittaa lomakkeella myös sähköisessä muodossa. Ei-tuotannollisten investointien korvausta sekä 5 §:n 7 momentissa tarkoitetun sopimuksen johdosta maksettavaa ympäristökorvausta maksetaan enintään myönnetyn korvauksen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisältyvistä hyväksyttävistä kustannuksista.
Neuvojan on annettava neuvonnasta maakunnalle ennakkoilmoitus. Maatilojen neuvonnan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että viljelijä on vahvistanut neuvontatoimenpiteen toteutumisen ja että korvausta haetaan kuuden kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakkoilmoituksesta.
Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sitoumus-, sopimus- tai korvausvuodelta on korvauksen saajaa ja yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.
Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä korvauksen maksamisen edellytyksistä.
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen alarajan laskennassa käytettävistä perusteista.

Ruokavirasto ~~Maaseutuvirasto~~ voi antaa tarkempia määräyksiä korvauksen hakemisessa noudatettavasta menettelystä ja 2 momentissa tarkoitetusta ennakkoilmoituksesta.

18 §

*Tiedon antaminen seurantaa varten*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ~~Maaseutuvirastolla~~ ja maakunnalla on oikeus saada korvauksen saajalta korvauksen seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**Ehdotetaan poistettavaksi esityksestä.**

## ~~139.~~

# ~~Laki~~

**~~kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 25 §:n muuttamisesta~~**

~~Eduskunnan päätöksen mukaisesti~~

~~*muutetaan* kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015) 25 § seuraavasti:~~

~~25 §~~

~~*Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus*~~

~~Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain 9, 24, 29–35, 47–49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto Valtion lupa- ja valvontavirastolta ja maakunnalta. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman Valtion lupa- ja valvontaviraston ja maakunnan lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön lähettämisestä niille.~~

---

~~Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.~~

---

## 140.

# Laki

**luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain (294/2015) 6, 7, 9, 12, 23, 26–28 ja 35–37 §, sellaisena kuin niistä on 23 § osaksi laissa 1117/2017, seuraavasti:

6 §

*Maakunta*

Maakunta valvoo:
1) luonnonmukaisesti tuotettujen maataloustuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä vähittäismyynnissä; sekä
2) maatilalla harjoitettua omien maataloustuotteiden käsittelyä vähäiseksi valmistukseksi katsottavalla tavalla.

Maakunta toimii toimeenpanoasetuksen 36 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena koskien kasvintuotannon siirtymävaihetta sekä 40 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena koskien rinnakkaista tuotantoa. Lisäksi maakunta on toimivaltainen viranomainen toimeenpanoasetuksen 47 artiklan a ja b alakohtien mukaisessa hätätilanteessa.

7 §

*Valtion lupa- ja valvontavirasto*

Valtion lupa- ja valvontavirasto valvoo luonnonmukaisesti tuotettujen alkoholijuomien ja väkiviinan valmistusta, valmistuttamista, varastointia, kaupan pitämistä ja tukkukauppaa. Virasto valvoo 5 §:n 2 momentissa säädetystä poiketen luonnonmukaisesti tuotettujen alkoholijuomien ja väkiviinan maahantuontia ja maastavientiä harjoittavia toimijoita.

9 §

*Valvontasuunnitelmat*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava toimeenpanoasetuksen 92 f artiklassa tarkoitettu monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma, jossa kuvataan luonnonmukaisen tuotannon valvontaan liittyvien järjestelmien rakenteet ja organisaatiot sekä valvonnan strategiset tavoitteet, tärkeysjärjestykseen asettaminen ja yleinen järjestäminen.

Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman lisäksi Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava vuosittainen valvontasuunnitelma maakuntien ja suorittamansa valvonnan järjestämiseksi. Vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa on määritettävä tarkastusten sisältö sekä valvontakohteiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

Valtionlupa- ja valvontaviraston on laadittava 7 §:ssä tarkoitetusta valvonnasta 2 momentissa tarkoitettu vuosittainen valvontasuunnitelma.

12 §

*Valtuutettu tarkastaja*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ja maakunta voivat käyttää toimijoiden ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden valvonnassa apuna Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ valvontatehtävään kirjallisesti valtuuttamia tarkastajia. Valtuutetut tarkastajat voivat tehdä viranomaisvalvontaa varten vaadittavia tarkastuksia. Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valtuutetulla tarkastajalla tulee olla sitä valvonnan aluetta, jolle hänet on valtuutettu, koskevien tarkastusten tekemiseen vaadittava asiantuntemus ja pätevyys. Valtuutetun tarkastajan tulee toimijan niin vaatiessa esittää valtuutuksestaan kirjallinen selvitys, josta on käytävä ilmi, mitä valvonnan aluetta hänen valtuutensa koskee.

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ja maakunnan on valvottava valtuutettujen tarkastajien toimintaa. Tarkastusten johdosta tehtävät hallinnolliset päätökset tekee tarkastuksen toimeksi antanut valvontaviranomainen.

23 §

*Rekisterinpitäjä*

Luonnonmukaisen tuotannon rekisteriä pitää Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~. Rekisterinpitäjän vastuusta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) 5 §:ssä. Lisäksi maakunnilla on oikeus käyttää ja päivittää rekisterin tietoja tämän lain 6 §:ssä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Tämän lain 7 §:ssä tarkoitettujen tehtävien osalta rekisterinpitäjä on kuitenkin Valtion lupa- ja valvontavirasto. Rekisteriä pidetään alkoholilain 66 §:n nojalla.

26 §

*Asiakirjaselvityksen julkaisu*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ julkaisee toimijan ajantasaisen asiakirjaselvityksen. Edellä 7 §:ssä tarkoitettujen toimijoiden osalta asiakirjaselvityksen julkaisee kuitenkin Valtion lupa- ja valvontavirasto.

27 §

*Nautakarjan pitäminen kytkettynä pienellä tilalla*

Maakunta voi myöntää toimeenpanoasetuksen 39 artiklan mukaisen luvan pitää nautakarjaa kytkettynä tilalla, jolla nautakarjan yhteenlaskettu määrä vastaa enintään 30 eläinyksikköä. Kytkettynä pidettävän nautakarjan on oltava maidon- tai emolehmätuotannossa.

Eläinyksiköiden laskentaperusteista voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

28 §

*Muun kuin luonnonmukaisesti tuotetun lisäysaineiston käyttö*

Maakunnan luvalla toimija voi käyttää muuta kuin luonnonmukaisesti tuotettua siementä ja siemenperunaa. Luvan myöntäminen edellyttää, että toimeenpanoasetuksen 45 artiklan 5 kohdan edellytykset täyttyvät. Lupaa on haettava kullekin kasvukaudelle viimeistään 1 päivänä toukokuuta. Maakunnan on käsiteltävä annetun määräajan jälkeen jätetty lupahakemus, jos kyse on uudesta viljelijästä tai jos siihen on painava syy.

Selvitettyään vuosittain luonnonmukaisesti tuotetun siemenen ja siemenperunan saatavuuden Suomessa, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi julkaista luettelon niistä lajeista ja lajikkeista, joille ei voida myöntää 1 momentissa tarkoitettua lupaa.

Muun kuin 1 momentissa mainitun lisäysaineiston osalta sovelletaan edellä 1 ja 2 momenteissa säädettyjä menettelyjä.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi myöntää toimeenpanoasetuksen 45 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun yleisen luvan myös muulle lisäysaineistolle kuin siemenille ja siemenperunalle. Luvan myöntäminen edellyttää, että toimeenpanoasetuksen 45 artiklan 5 kohdan a tai c alakohdan edellytykset täyttyvät.

35 §

*Perittävät maksut*

Tämän lain tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön mukaisista viranomaisen suoritteista peritään valtiolle maksuja valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan ja maakunnalle maksuja maakunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

36 §

*Palkkiot ja kustannusten korvaus*

Tarkastustehtävän antanut viranomainen suorittaa valtuutetulle tarkastajalle tämän lain mukaisesta tarkastuksesta palkkion ja kustannusten korvausta.

37 §

*Muutoksenhaku*

Asiakirjaselvityksestä saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä valvontaviranomaiselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ja muuhun valvontaviranomaisen tämän lain nojalla tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta

siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Tullin tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin tullilaissa (~~1466/1994~~ 304/2016) säädetään. Muutosta maakunnallisia maksuja koskevaan taksapäätökseen haetaan siten kuin maakuntalain 17 luvussa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee yksityisen tuotantoehdon hyväksymisen peruuttamista ja 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräaikaista kaupan pitämisen kieltoa, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Jos tämän lain ja 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla tehtävä päätös tai kielto on luonteeltaan sellainen, että se on pantava viivytyksettä täytäntöön, siinä voidaan määrätä, että sitä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

## 141.

# Laki

### kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* kalastuslain (379/2015) 13 –16, 18–22, 24, 30–33, 37–40, 47, 53, 54, 57, 60, 61, 64, 67, 69, 71, 72, 74, 76, 77, 83, 88, 89, 92, 101, 103–107, 117, 124, 130, 131 ja 135 §, sellaisena kuin niistä on 60 § laissa 1633/2015 ja 92 § osaksi laissa 92/2019, ja

*lisätään* lakiin uusi 123 a §, seuraavasti:

92 §

*Kalataloushallinnon tietojärjestelmä*

Kalataloushallinnon tietojärjestelmällä tarkoitetaan kalataloushallinnon viranomaisten tehtäviin liittyviä 94 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä.

Kalataloushallinnon tietojärjestelmän rekistereitä pitävät maakunnat, Metsähallitus ja Luonnonvarakeskus sekä 94 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua kalatalousaluerekisteriä kalatalousalueet. Kukin rekisterinpitäjä vastaa rekistereihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa kalataloushallinnon tietojärjestelmään kuuluvien rekistereiden pidon ohjauksesta sekä niiden hallinnoimiseksi välttämättömien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tietojärjestelmän tietojen ja niihin liittyvien asiakirjojen julkisuuteen, luovuttamiseen sekä luovuttamisesta perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja henkilötietojen käsittelyyn ~~henkilötietolakia (523/1999)~~ luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ja tietosuojalakia (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

## 142.

# Laki

### eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 61 ja 62 §, sekä

*muutetaan* 3, 8, 12, 30, 31, 35, 35 a, 35 b, 37, 44, 45, 48, 49, 52, 59, 68, 70, 71 ja 73 §, sellaisena kuin niistä ovat 35 a ja 35 b § laissa 882/2018 ja 37 § laissa 70/2019, seuraavasti:

3 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan
1) *sivutuotteilla* sivutuoteasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita;
2) *johdetuilla tuotteilla* sivutuoteasetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tuotteita;
3) *aineksella* tiettyyn sivutuoteluokkaan kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita;
4) *toimijalla* sivutuoteasetuksen 3 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua toimijaa;
5) *pitopaikalla* paikkaa, jossa pidetään tai kasvatetaan tuotantoeläimiä, tarhakoiria tai kalansyötiksi tarkoitettuja toukkia;
6) *rehusekoittamolla* toimijaa, joka sivutuoteasetuksen 18 artiklan nojalla valmistaa tai käsittelee turkiseläinten ja tarhakoirien ruokintaan tarkoitettua rehua myyntiä, välitystä tai jakelua varten;
7) *tilarehustamolla* toimijaa, joka sivutuoteasetuksen 18 artiklan nojalla valmistaa tai käsittelee rehua 6 kohdassa mainittujen eläinten ruokintaan vain samassa eläintenpitopaikassa käytettäväksi;
8) *keräyskeskuksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevassa 53 kohdassa tarkoitettua laitosta, joka myyntiä, välitystä tai jakelua varten kerää tai käsittelee tiettyjä sivutuotteita turkiseläinten, tarhakoirien, eläintarhaeläinten tai kalansyötiksi kasvatettujen toukkien rehun raaka-aineena tai rehuna käytettäväksi;
9) *käsittelylaitoksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevassa 58 kohdassa tarkoitettua laitosta;
10) *lemmikkieläinten ruokia valmistavalla* laitoksella täytäntöönpanoasetuksen liitteen I kohdassa 57 tarkoitettua laitosta;
11) *biokaasulaitoksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevassa 52 kohdassa tarkoitettua laitosta;
12) *kompostointilaitoksella* täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevassa 54 kohdassa tarkoitettua laitosta;
13) *entisillä eläinperäisillä elintarvikkeilla* sivutuoteasetuksen 10 artiklan f kohdassa tarkoitettuja elintarvikkeita;
14) *ruokajätteellä* täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevassa 22 kohdassa tarkoitettua jäteruokaa;
15) *raadolla* kuollutta eläintä;
16) *turkiseläimen ruholla* kuollutta turkiseläintä, jolta on poistettu nahka;
17) *toimivaltaisella viranomaisella* Ruokavirastoa ~~Elintarviketurvallisuusvirastoa~~ tai maakuntaa sen mukaan, kumman toimivaltaan asia on tässä laissa säädetty kuuluvaksi;
18) *elintarvikelain mukaisella valvontaviranomaisella* elintarvikelain 30–32 §:n mukaista viranomaista;
19) *elintarvikealan toimijalla* elintarvikelain 6 §:n 11 kohdassa tarkoitettua toimijaa;
20) *jäsenvaltiolla* Euroopan unionin jäsenvaltiota sekä valtiota, joka Euroopan unionin sisämarkkinoiden toimintaa koskevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä sovellettaessa rinnastetaan Euroopan unionin jäsenvaltioon Euroopan unionin ja kyseisen valtion välillä tehdyn sopimuksen perusteella;
21) *tarhakoiralla* koiraa, jota ammattimaisesti pidetään tai kasvatetaan koiratarhalla ja jota ei yleensä pidetä asuintiloissa;
22) *nautaeläimellä* kaiken rotuisia kesynautoja, biisoneita ja vesipuhveleita;
23) *hevoseläimellä* hevosia, aaseja ja seeproja ja niiden jälkeläisiä;
24) *siipikarjalla* sellaisia lintulajeja, joita kasvatetaan tai pidetään yleensä lihan, munien tai muiden tuotteiden tuottamista, riistalintujen luontoon istuttamista taikka edellä mainittujen lintujen tuottamiseen tähtääviä kasvatusohjelmia varten;
25) *sikaeläimellä* kesysikarotuja ja tarhattuja villisikarotuja.

8 §

*Eläintarhaeläinten ruokkiminen luokkaan 1 kuuluvalla aineksella*

Sen estämättä, mitä sivutuoteasetuksen 12 artiklassa säädetään, maakunta voi myöntää rekisteröidylle eläintarhalle luvan käyttää eläintarhan eläimistä peräisin olevaa luokan 1 ainesta eläintarhan eläinten ruokintaan. Luvan myöntämisen edellytyksistä säädetään täytäntöönpanoasetuksen liitteessä VI olevan II luvun 4 jaksossa.

12 §

*Tutkimusnäytteitä, diagnostisia näytteitä, kaupallisia näytteitä ja näyttelyesineitä koskevat vaatimukset*

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käytöstä tutkimuksellisiin ja muihin erityistarkoituksiin ja tällaisen käytön edellytyksistä säädetään sivutuoteasetuksen 17 artiklan 1 kohdassa.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, luokkaan 1 kuuluvien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käyttöön on haettava lupa käyttäjän toimialueen maakunnalta, ellei kyseisille sivutuotteille tai niistä johdetuille tuotteille ole Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ myöntämää tuontilupaa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ja Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan käyttöön toimitettaville sivutuotteille ja niistä johdetuille tuotteille.

30 §

*Hävittäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa*

Maakunta voi myöntää luvan sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun aineksen hävittämiseen hautaamalla maahan tai toimittamalla hyväksytylle kaatopaikalle alueilla, joissa se on perusteltua ilmastollisista, luonnonmullistuksellisista tai muista poikkeuksellisista olosuhteista johtuvista syistä tai jos hävittäminen muulla tavalla ei ole käytännössä mahdollista.

Maakunta voi eläintautilain 23 §:n nojalla annettavan päätöksen yhteydessä ja Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ mainitun lain 26 §:n nojalla annettavan päätöksen yhteydessä päättää eläintautitapauksissa sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti muun kuin sivutuoteasetuksen 8 artiklan a kohdan i alakohdassa tarkoitetun luokkaan 1 kuuluvan aineksen hävittämisestä hautaamalla maahan tai tämän lain 27 §:ssä säädetystä kiellosta poiketen polttamalla avotulella, jos kuljetus lähimpään käsittelylaitokseen aiheuttaisi vaaraa terveydelle tai jos käsittelylaitosten kapasiteetti on ylittynyt eläintautiepidemian johdosta.

31 §

*Sivutuotteita hautaamalla hävittävän kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuus*

Sivutuotteita hautaamalla hävittävän toimijan velvollisuudesta pitää kirjaa säädetään täytäntöönpanoasetuksen liitteessä VIII olevan IV luvun 6 jaksossa. Kirjanpitoa ei kuitenkaan edellytetä kuolleiden lemmikkieläinten hautaamisesta.

Toimijan on tautitapauksissa ilmoitettava viipymättä maakunnalle sivutuotteiden hautaamisesta ennen hautaamista.

35 §

*Maakunnan toimivalta*

Maakunta rekisteröi toimialueellaan:

1) keräyskeskukset, lukuun ottamatta niitä, jotka toimivat teurastamon yhteydessä;

2 tilarehustamot;

3) sivutuotteita eläintarhaeläinten, kalansyötiksi kasvatettavien matojen ja toukkien sekä muiden matelijoiden ja petolintujen kuin eläintarhaeläinten ruokintaan käyttävät toimijat;

4) luonnonvaraisena elävien eläinten haaskaruokintapaikasta vastuussa olevat toimijat;

5) tekniseen käyttöön tarkoitettuja tuotteita valmistavat ja käsittelevät laitokset, lukuun ottamatta niitä, jotka toimivat teurastamon yhteydessä;

6) tekniseen käyttöön tarkoitettuja johdettuja tuotteita varastoivat laitokset, lukuun ottamatta niitä, jotka toimivat teurastamon yhteydessä.

Maakunta hyväksyy toimialueellaan:

1) sivutuoteasetuksen 24 artiklan 1 kohdan j alakohdassa olevan i ja ii kohdan mukaiset varastointilaitokset, lukuun ottamatta niitä, jotka toimivat teurastamon yhteydessä;

2) sivutuoteasetuksen 24 artiklan 1 kohdan h ja i alakohdan mukaiset laitokset, lukuun ottamatta niitä, jotka toimivat teurastamon yhteydessä, ja täytäntöönpanoasetuksen liitteen IX olevan II luvun kohdassa i tarkoitettuja hygienisointiyksiköitä;

3) sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita sivutuoteasetuksen 24 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohtien mukaan polttavat laitokset.

35 a §

*Lannan käyttö polttoaineena muissa kuin ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisissa tai rekisteröitävissä laitoksissa*

Maakunta hyväksyy laitoksen, joka käyttää tuotantoeläinten lantaa polttoaineena. Täytäntöönpanoasetuksen liitteen III luvun V kohdan C alakohdassa 4 tarkoitettuun poikkeukseen ja siirtymäkauteen sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulain 221 d §:ssä säädetään.

Ennen laitoksen hyväksymistä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen määrittää ympäristönsuojelulain 221 e §:n mukaisesti laitoksen päästöraja-arvot.

35 b §

*Lannan käyttö polttoaineena eläinten pitopaikkojen yhteydessä olevissa ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisissa tai rekisteröitävissä laitoksissa*

Maakunta hyväksyy tuotantoeläinten lantaa polttoaineena käyttävän ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisen tai rekisteröitävän laitoksen, jos laitoksen yhteydessä pidetään tuotantoeläimiä. Hyväksynnän edellytyksenä on, että tuotantoeläinten lannan käyttö polttoaineena on otettu huomioon ympäristöluvassa tai rekisteröinnissä.

37 §

*Muut rekisteriin talletettavat tiedot*

Sen lisäksi, mitä 33–35, 35 a, 35 b ja 36 §:ssä säädetään rekisteriin merkittävistä ja hyväksytyistä toimijoista ja laitoksista, rekisteriin talletetaan:

1) tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot;

2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista;

3) muut hyväksymis- ja rekisteröintiasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilöryhmiä koskevia tietoja.

44 §

*Maakunta*

Maakunta ohjaa ja valvoo toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä sivutuoteasetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen noudattamista.

Lisäksi maakunta:

1) valvoo maakunnan hyväksyttäväksi ja rekisteröitäväksi kuuluvia sivutuotealan toimijoita ja laitoksia;

2) valvoo Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ ohella Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksymiä ja rekisteröimiä sivutuotealan toimijoita ja laitoksia lukuun ottamatta teurastamon yhteydessä toimivia laitoksia, joiden valvonta kuuluu kokonaisuudessaan Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~;

3) tarkastaa toimialueensa muita paikkoja, joissa sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita kerätään, kuljetetaan, käsitellään, muunnetaan, jalostetaan, varastoidaan, saatetaan markkinoille, jaellaan, käytetään tai hävitetään.

Maakunnan nimeämä virkasuhteessa oleva eläinlääkäri antaa täytäntöönpanoasetuksen liitteessä XI olevan I luvun 1 jakson 3 kohdan mukaisen käsittelemättömän lannan terveyttä koskevan vakuutuksen toimijan pyynnöstä sekä suorittaa ne muut tehtävät, jotka tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaan kuuluvat virkaeläinlääkärille.

45 §

*Ahvenanmaan valtionvirasto*

Valvontaviranomaiselle tässä laissa säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto, ellei Ahvenanmaan itsehallintolaista (1144/1991) muuta johdu.

48 §

*Maakunnan antama virka-apu*

Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus tarvittaessa saada maakunnalta virka-apua Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ 43 §:n mukaan kuuluvan valvontatehtävän hoitamiseen silloin, kun se on yksittäistapauksissa tehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

49 §

*Valvontasuunnitelma*

Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ on laadittava vuosittainen riskiperusteinen valtakunnallinen valvontasuunnitelma sivutuotevalvonnan järjestämiseksi. Suunnitelma on osa virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 (*virallista valvontaa koskeva asetus*) mukaista kansallista valvontasuunnitelmaa.

Maakunnan on laadittava alueellinen suunnitelma sille tässä laissa säädettyjen tehtävien järjestämisestä alueellaan. Alueellisessa suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen valvontasuunnitelma.

52 §

*Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen*

Valvonnassa saatuja tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä valvonta-asetuksen 7 artiklassa. Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tämän lain noudattamista valvottaessa tai valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa:

1) valtion, maakunnan ja kunnan viranomaisille tämän lain mukaisia tehtäviä varten;
2) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;
3) ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa niin edellytetään.

59 §

*Maksut*

Valtion viranomaisen ja valtuutetun tarkastajan suoritteista valtiolle perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Maakunta perii toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun seuraavista suoritteista:

1) 8 ja 12 §:n sekä 30 §:n 1 momentin mukaisen luvan myöntäminen;
2) toimijan ja laitoksen rekisteröinti sekä toimijan ja laitoksen hyväksyntää koskevat päätökset;
3) 35 §:ssä tarkoitettujen rekisteröityjen ja hyväksyttyjen ja toimijoiden ja laitosten valvonta sekä 44 §:ssä tarkoitettu muu valvonta;
4) 44 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutus ja sen myöntämiseksi tarvittava valvonta.

Maakunnan suorittamasta 46 §:n mukaisesta elintarvikehuoneistojen ja niissä harjoitettavan toiminnan valvonnasta peritään maksut siten kuin elintarvikelaissa säädetään.

Viranomaisen velvollisuudesta periä maksu säännösten noudattamatta jättämisestä aiheutuvista ylimääräisistä valvontatoimista säädetään lisäksi valvonta-asetuksen 28 artiklassa.

68 §

*Luvan peruuttaminen*

Jos luvanhaltija rikkoo olennaisella tavalla lupaehtoja, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi peruuttaa 21 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun luvan ja maakunta 8 §:ssä, 12 §:n 2 momentissa ja 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan, jos luvanhaltija ei ole korjannut puutteita asetetussa määräajassa.

70 §

*Uhkasakko ja teettämisuhka*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ tai maakunta voi tehostaa 63 §:ssä tarkoitettua määräystä, 64 §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka 67 §:ssä tarkoitettua uudelleenkäsittelyä, hävittämistä, markkinoilta poistamista tai palauttamista koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

71 §

*Päätösvallan siirtäminen eräissä tapauksissa*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi päättää 63–65 ja 67 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä maakunnan alueella, jos se perustellusta syystä arvioi maakunnan toimet riittämättömiksi.

73 §

*Muutoksenhaku*

Tämän lain ja sivutuoteasetuksen sekä täytäntöönpanoasetuksen nojalla annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiiriin päätös olennaisimmin liittyy joko alueen sijainnin tai toimijan kotipaikan perusteella. Haettaessa muutosta päätökseen, joka koskee maakunnallisia maksuja koskevaan taksaa, sovelletaan kuitenkin, mitä maakuntalain 17 luvussa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen asiassa, joka koskee 10 luvussa tarkoitettua päätöstä, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen muussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämän lain ja sivutuoteasetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**143.**

# Laki

**vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 7, 13, 14 ja17–20 §, sekä

*lisätään* lakiin uusi 18 a §, seuraavasti:

7 §

*Viranomaiset*

Maakunta valvoo vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamista, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Maakunta päättää nopeiden hävittämistoimenpiteiden toteuttamisesta vieraslajiasetuksen 17 ja 18 artiklan mukaisesti.

Tulli valvoo vieraslajiasetuksen 15 artiklan mukaista maahantuontia sekä tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun maahantuontikiellon noudattamista Euroopan unionin ulkopuolelta.

Maakunta myöntää vieraslajiasetuksen 8 artiklassa tarkoitetut luvat haitallisten vieraslajien *ex situ* -suojeluun sekä asetuksen 9 artiklassa tarkoitetut luvat haitallisten vieraslajien muuhun käyttöön ja vastaa luvissa tarkoitettujen toimipaikkojen valvonnasta.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ myöntää vieraslajiasetuksen 8 artiklassa tarkoitetut luvat haitallisten vieraslajien tutkimukseen sekä niiden käyttöön lääketieteellisessä tuotannossa ja vastaa luvissa tarkoitettujen toimipaikkojen valvonnasta.

13 §

*Luvan peruuttaminen*

Edellä 7 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettu lupaviranomainen voi peruuttaa myöntämänsä luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olennaisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi lupaviranomaisen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vieraslajiasetuksen 8 ja 9 artiklan nojalla myönnetyn luvan peruuttamisesta säädetään vieraslajiasetuksen 8 artiklan 5 kohdassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luvan peruuttamisessa noudatettavasta menettelystä.

14 §

*Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus*

Maakunnalla, Tullilla ja Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan, toimijalta sekä vieraslajiasetuksen mukaista lupaa edellyttävää taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten.

Maakunnalla ja Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ tai niiden määräämällä viranhaltijalla tai virkamiehellä on oikeus tehtävänsä suorittamista varten:

1) kulkea toisen alueella;

2) päästä paikkaan, jossa harjoitetaan vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan mukaista lupaa edellyttävää toimintaa taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa;

3) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä.

Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa.

Tullin toimivaltuuksista säädetään tullilaissa (304/2016).

17 §

*Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen*

Maakunta voi:

1) kieltää sitä, joka vieraslajiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti pitää hallussaan, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myy tai muutoin luovuttaa unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jatkamasta tai toistamasta mainittujen säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta päästää ympäristöön unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, hävittämään ympäristöön päässeen lajin esiintymän;

3) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 3 §:n 1 momentissa säädettyä ympäristöön päästämisen kieltoa, hävittämään kiellon rikkomisen seurauksena ympäristöön päässeen lajin esiintymän;

4) määrätä kiinteistön omistajan tai haltijan täyttämään 4 §:ssä säädetyn velvollisuutensa;

5) määrätä toimijan täyttämään 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa.

Maakunnan on 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua määräystä antaessaan määrättävä myös siitä, millä tavalla vieraslajina tai haitallisena vieraslajina pidettävä lintu- tai nisäkäslaji on hävitettävä.

Maakunnan on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, 1 momentin nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Jollei 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille maakunnan aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille kunta tai kuntayhtymä, jonka toimialueella rikkomus tai laiminlyönti ilmenee tai jonka alueelle rikkomuksesta tai laiminlyönnistä aiheutuvat vaikutukset voivat ulottua, sekä asiassa yleistä etua valvova viranomainen tai muu julkista hallintotehtävää hoitava.

18 §

*Takavarikointi ja hävittäminen*

Maakunta tai sen määräämä viranhaltija voi määrätä vieraslajiasetuksen taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti hallussa pidetyn haitallisen vieraslajin takavarikoitavaksi ja hävitettäväksi.

Edellä 1 momentissa säädetty oikeus on myös Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ tai sen määräämällä virkamiehellä näiden suorittaessa 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua valvontatehtävää. Tavaran takavarikoinnista säädetään pakkokeinolaissa (806/2011).

18 a §

*Päätöksen maksullisuus*

Maakunta voi periä 7 §:n 3 momentissa tarkoitetusta lupapäätöksestä maksun. Maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta maakunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin maakunnan hyväksymässä taksassa.

19 §

*Muutoksenhaku*

Maakunnan ja Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tullin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin tullilaissa säädetään.

20 §

*Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle*

Jos maakunnalla tai Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on todennäköisiä perusteita epäillä 21 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**144.**

# Laki

**Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 6 a §, 10, 11, 16, 17, 19–22, 25, 26, 29, 30, 39 ja 48 §, sellaisina kuin 6 a §, 19 §:n 1 ja 4 momentti, 20 §:n 1 ja 4 momentti, 21 §, 29 §:n 1–5 momentti ja 30 §:n otsikko ja 1 momentti ovat laissa 872/2018, sekä

*lisätään* lakiin uusi 45 a ja 47 a §, seuraavasti:

6 a §

*Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset*

Jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti on sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet Varsinais-Suomen maakunnalle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohen kaupallista kalastusta jokialueella. Jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet on merkittävä Varsinais-Suomen maakunnalta saadun tunnisteen avulla siten, että voidaan tunnistaa lohta pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

1) 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä ja sen antamisen ajankohdasta;

2) tietyllä jokialueella tai tiettynä aikana kaupalliselle kalastajalle sallittavan lohisaaliin enimmäismäärästä;

3) jokialueelta saadun lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista;

4) jokialueelta saadun lohisaaliin ilmoittamismenettelystä, merkitsemismenettelyistä ja tunnisteen tarkemmasta sisällöstä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua asetusta annettaessa voidaan sen mukaiset velvoitteet asettaa erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kalastajille.

10 §

*Kalastusluvat*

Varsinais-Suomen maakunta myöntää neuvoston valvonta-asetuksen 7 artiklassa ja komission valvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitetut kalastusluvat vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Varsinais-Suomen maakunta pitää rekisteriä luvan saaneista kalastusaluksista ja niiden kalastuslisenssinhaltijoista.

Jos kalastuslupia haetaan useammalle kalastusalukselle kuin lupia voidaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan säännösten mukaan myöntää, etusijalle asetetaan sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusalukset ovat kyseisen lisenssinhaltijan hallinta-aikana ilmoittaneet Varsinais-Suomen maakunnalle, tai saalisilmoituksia ennen 1.1.~~2019~~2021 vastaanottaneelle viranomaiselle, kyseisessä luvassa tarkoitettujen kalakantojen saaliita viimeisten viiden haettavaksi julistamista edeltävän vuoden aikana useimpina kalenterivuosina. Enintään kymmenen prosenttia jaettavista luvista tai Euroopan unionin säännöksellä Suomelle osoitettu ja siitä edellä tarkoitetun jaon jälkeen jäljellä oleva lupamäärä voidaan varata sellaisille kalastuslisenssin haltijoille, joiden aluksilla ei ole ollut kyseisen kalalajin ilmoitettuja saaliita edellä tarkoitetun viiden vuoden aikana. Tällaisille kalastuslisenssien haltijoille varattavien lupien myöntämisessä asetetaan etusijalle sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusaluksen pääkoneen kilowatteina ilmaistu teho on pienin.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin kalastusluvissa tarkoitetuista kalakannoista ja pyydyksistä, myönnettävien lupien lukumäärästä, 2 momentissa tarkoitetuista saalisilmoituksista, lupien voimassaoloalueesta ja -ajasta sekä lupien hakumenettelystä.

Kalastamisesta ilman kalastuslupaa säädetään neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

11 §

*Kalastusluvan siirtäminen*

Jos kalastusluvan haltija luovuttaa luvassa mainitun aluksen eikä kalastusluvasta muuta ole luovutuksen osapuolten kanssa kirjallisesti sovittu, Varsinais-Suomen maakunta siirtää kalastusluvan jäljellä olevaksi ajaksi aluksen uudelle kalastuslisenssinhaltijalle, jos aluksen kansallisuus ei luovutuksen johdosta muutu. Kalastusluvan haltija voi sopia luovutuksensaajan kanssa, että kalastuslupa ei seuraa luovutettavaa alusta. Tällöin Varsinais-Suomen maakunta siirtää luvan luovuttajan toiseen kalastusalukseen, jos se Euroopan unionin säädösten mukaan on mahdollista eikä sitä ole kielletty muualla laissa.

16 §

*Siirrettävien käyttöoikeuksien siirtäminen*

Siirrettävän käyttöoikeuden haltijalla on oikeus siirtää siirrettävä käyttöoikeus kokonaan tai osittain kaupalliselle kalastajalle, joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusaluksen. Siirrettävää käyttöoikeutta ei saa kuitenkaan siirtää Ahvenanmaan maakunnan alueella kotipaikkaansa pitävälle kaupalliselle kalastajalle.

Siirrettävän käyttöoikeuden haltijan kuolin- tai konkurssipesä voi siirtää siirrettävän käyttöoikeuden samoilla edellytyksillä kuin alkuperäinen oikeudenomistaja.

Siirron saajan käyttöoikeudet eivät saa siirron jälkeen ylittää 14 §:ssä säädettyä siirrettävien käyttöoikeuksien enimmäismäärää.

Silakan rysäkalastukseen oikeuttavaa siirrettävää käyttöoikeutta ei saa siirtää troolikalastuksessa käytettäväksi siirrettäväksi käyttöoikeudeksi, eikä lohen kalastukseen oikeuttavaa siirrettävää käyttöoikeutta saa siirtää muulle kuin kalastuslain (379/2015) 88 §:n mukaiselle I ryhmän kaupalliselle kalastajalle, joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusaluksen.

Siirrettävän käyttöoikeuden haltija, jonka kotipaikka on leveyspiirin 64°00´N pohjoispuolella, ei saa siirtää lohen kalastukseen oikeuttavaa siirrettävää käyttöoikeutta kaupalliselle kalastajalle, jonka kotipaikka on kyseisen leveyspiirin eteläpuolella.

Siirrettävän käyttöoikeuden siirto tulee voimaan, kun Varsinais-Suomen maakunta on merkinnyt siirron 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkitsemistä yhdessä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 6 momentissa tarkoitetusta siirron merkitsemiseen liittyvästä hakumenettelystä.

17 §

*Aloittavien kaupallisten kalastajien ei-siirrettävät käyttöoikeudet*

Varsinais-Suomen maakunta voi jakaa kirjallisen hakemuksen perusteella kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettuun I ryhmään rekisteröityneelle aloittavalle kaupalliselle kalastajalle, joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusaluksen, enintään viideksi kalenterivuodeksi silakan tai lohen rysäkalastukseen kaupallisen kalastajakohtaisen ei-siirrettävän käyttöoikeuden, jonka suuruus vastaa enintään kahta promillea siitä Suomen silakan tai lohen kalastuskiintiön osasta, josta on vähennetty 12 §:ssä tarkoitetut Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitetut erilliset kalastuskiintiöt.

Ei-siirrettävinä käyttöoikeuksina voidaan jakaa kustakin Suomen silakan ja lohen kalastuskiintiöstä yhteensä enintään määrä, joka vastaa neljää prosenttia siitä kyseisen Suomen kalastuskiintiön osasta, josta on vähennetty 12 §:ssä tarkoitettu Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävä kiintiömäärä sekä 18 §:ssä tarkoitettu erillinen kalastuskiintiö. Jos kaikille 1 momentin vaatimukset täyttäville hakijoille ei voida myöntää kahden promillen ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia neljän prosentin enimmäismäärän täyttymisen takia, jaetaan Suomen kalastuskiintiöstä jaettavissa olevasta osuudesta 1 momentin vaatimukset täyttäville hakijoille samansuuruiset ei-siirrettävät käyttöoikeudet.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää aloittaville kaupallisille kalastajille jaettavien ei-siirrettävien käyttöoikeuksien hausta, hakemuksen ja päätöksen sisällöstä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

19 §

*Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely*

Ennen ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella suoritettavaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakoa maa- ja metsätalousministeriö vähentää kustakin Suomen silakan, kilohailin ja lohen vuosittaisesta kalastuskiintiöstä 12 §:n 2 momentissa tarkoitetut Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitetut erilliset kalastuskiintiöt. Suomen kalastuskiintiöiden määriä laskettaessa otetaan huomioon mahdolliset edellisen vuoden kalastustoiminnasta johtuvat kalastuskiintiöiden siirrot ja vähennykset ja 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun siirtomahdollisuuden käyttöönotosta johtuvat kalastuskiintiöiden vähennykset.

Varsinais-Suomen maakunta jakaa ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen vähennysten jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

Varsinais-Suomen maakunta jakaa siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen vähennysten ja 2 momentin mukaisesti toteutetun jaon jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

Toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja niiden käyttämättömät osat, joita ~~Itämeren kiintiöasetuksen ja TACien ja kiintiöiden vuosittaiseen hallinnoimiseen liittyvien lisäedellytysten käyttöönottamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 847/96~~ Euroopan unionin säännösten mukaan ei voida siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, palautuvat maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitaviksi niiden soveltamista seuraavan kalenterivuoden 6 päivänä tammikuuta.

20 §

*Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen*

Varsinais-Suomen maakunta jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuosittain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä tarkoitettujen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään maakunta ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitetut toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset ja 27 §:n 5 momentin mukaiset käyttömaksun maksamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset ja 29 §:n 4 momentin mukaiset toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Varsinais-Suomen maakunta voi vahvistaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen perusteella seuraavaa vuotta koskevat väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, joiden suuruus on enintään 90 prosenttia siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella tietystä Suomen kalastuskiintiöstä jaettavista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä, jos:

1) Suomen kalastuskiintiön jakamiseen vaikuttava muutoksenhaun käsittely tai muu oikeuskäsittely on kesken; tai

2) Itämeren kiintiöasetusta ei ole julkaistu eikä seuraavan vuoden Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöitä ole vahvistettu, jolloin väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voivat olla lisäksi enintään kansainvälisen merentutkimusneuvoston antaman tieteellisen neuvon alarajan suuruiset.

Kun maa- ja metsätalousministeriö on selvittänyt edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevat tiedot, se voi jakaa mahdolliset 27 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet 28 §:ssä tarkoitetun menettelyn mukaisesti ja muuttaa tarvittaessa siirrettäviä käyttöoikeuksia koskevia päätöksiä. Edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevien tietojen perusteella tai kun tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuja perusteita ei enää ole, Varsinais-Suomen maakunta muuttaa tarvittaessa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä tai väliaikaisia toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiä.

~~Kun mahdolliset 3 momentin mukaiset päätösten muutokset on tehty ja Euroopan komissio on asetuksellaan vahvistanut mahdolliset Suomen kalastuskiintiöiden siirrot tai vähennykset edelliseltä vuodelta, Varsinais-Suomen maakunta muuttaa tarvittaessa päätöksiään toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä. Euroopan komission asetuksesta~~ Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettujen Suomen kalastuskiintiöiden siirrosta aiheutuvat lisäykset jaetaan ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille niiden mukaisten osuuksien suhteessa ja mainitussa momentissa aiheutuvat vähennykset jaetaan edellisenä vuonna toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittäneiden tai 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä enemmän kuin maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä ylittäneiden haltijoiden kesken ylitysten suuruuden mukaisessa suhteessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden hausta, hakemuksen ja päätöksen sisällöstä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

21 §

*Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin*

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, Varsinais-Suomen maakunta muuttaa tarvittaessa 20 §:ssä ~~tarkoitettuja~~~~20 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua~~ toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiään ~~koskevaa päätöstään~~ siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

22 §

*Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirtäminen*

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa siirtää toimijakohtaisen kalastuskiintiön kokonaan tai osittain 30 §:n mukaisessa rekisterissä olevalle kaupalliselle kalastajalle. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan

kuolin- tai konkurssipesä voi siirtää toimijakohtaisen kalastuskiintiön samoilla edellytyksillä kuin alkuperäinen oikeudenomistaja.

Lohen kalastuksessa toimijakohtaisen kalastuskiintiön saa siirtää vain kaupalliselle kalastajalle, joka on rekisteröity kalastuslain 88 §:ssä tarkoitetun I ryhmän kaupalliseksi kalastajaksi ja joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusaluksen.

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija, jonka kotipaikka on leveyspiirin 64°00´N pohjoispuolella, ei saa siirtää lohen toimijakohtaista kalastuskiintiötä kaupalliselle kalastajalle, jonka kotipaikka on kyseisen leveyspiirin eteläpuolella.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija siirtää toimijakohtaisen kalastuskiintiön tai osan siitä kaupalliselle kalastajalle, jota ei ole rekisteröity 30 §:n mukaiseen rekisteriin, siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkitsemistä yhdessä Varsinais-Suomen maakunnalta, joka tarkistaa, että siirron saaja on rekisteröity kaupalliseksi kalastajaksi ja omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusaluksen.

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirto tulee voimaan päivämäärästä, jolle Varsinais-Suomen maakunta on vahvistanut siirron 30 §:n mukaiseen rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 2–4 momentin mukaisista toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirtämis-, haku- ja päätöksentekomenettelyistä.

25 §

*Lohisaaliita koskevat erityismääräykset*

Merialueelta pyydettyjen lohien ensimyynti on sallittu vain lohen toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Muiden kaupallisten kalastajien on vapautettava rysäkalastuksessa saadut lohet. Lohen toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on merkittävä myytävät lohet Varsinais-Suomen maakunnalta saadun tunnisteen avulla siten, että voidaan tunnistaa kenen toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä lohi on peräisin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

1) tietyllä alueella tai tiettynä aikana kaupalliselle kalastajalle sallittavan lohisaaliin enimmäismäärästä;
2) lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista; sekä
3) toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevista saaliin merkitsemismenettelyistä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet säätää erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille ja erilaisina toimijakohtaisten kiintiöiden haltijoille ja muille kaupallisille kalastajille.

26 §

*Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttömaksu*

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan on suoritettava valtiolle toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttömaksu.

Käyttömaksu muodostuu kertomalla toimijakohtaisen kalastuskiintiön koko sekä silakan ja kilohailin tonnikohtainen tai lohen kappalekohtainen hinta keskenään. Valtioneuvoston asetuksella säädetään silakan, kilohailin ja lohen tonni- ja kalakohtaiset hinnat keskimääräisen kalan alkutuottajan markkinahinnan mukaan siten, että ne eivät keskimäärin ylitä puoltatoista prosenttia kyseisen kalatonnin tai yksittäisen kalan alkutuottajan saamasta markkinahinnasta.

Varsinais-Suomen maakunta määrää toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevassa 20 §:n 1 momentissa tarkoitetussa jakopäätöksessä käyttömaksun siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijalle hänen saamastaan toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä.

29 §

*Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä*

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on järjestettävä kalastustoimintansa ja seurattava toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä hyödyntämistä mahdollisen kiintiön ylityksen vaikutukset huomioon ottaen niin, etteivät toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan saaliit ylitä sille jaettua tai jaettavaa toimijakohtaista kalastuskiintiötä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistamalla lisämäärällä on kuitenkin sallittua, jos maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun kyseistä kalastuskiintiötä ja vuotta koskevan päätöksen Suomen kalastuskiintiön vuosittaisesta siirtomahdollisuudesta ja lisämäärien purkamisesta sekä mahdollisuudesta ylittää toimijakohtainen kalastuskiintiö.

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa

kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kalastuskiintiö on täyttynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kalastuskiintiö on täyttynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylityttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä kalastaa 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. ~~Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kiintiö on täyttynyt.~~ Varsinais-Suomen maakunta voi myöntää luvan tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että saaliit kirjataan erilliseen kalastuskiintiöön tai jätetään Euroopan unionin säädösten perusteella kirjaamatta Suomen kalastuskiintiöön.

Kalastuksesta ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, sen ylittävästä kalastuksesta, toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittämisestä tai 25 §:ssä tarkoitetun lohen merkintävelvollisuuksien rikkomisesta määrättävästä vakavaa rikkomusta koskevasta seuraamusmaksusta säädetään yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 51 ja 52 §:ssä.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittänyt haltija tai toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ~~kalastuskiintiönsä~~ ylittänyt toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija on samalla siirrettävän käyttöoikeuden tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija, vähennetään ylitystä vastaava määrä tai toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittävä määrä siirrettävän käyttöoikeuden tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan seuraavan vuoden kyseisestä toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ja kyseinen osuus toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä palautuu valtiolle.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä tai ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän, haltijalla on saaliin purkamisen jälkeen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakohtaista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä Varsinais-Suomen maakunnalle välttääkseen 3 ja 4 momentissa tarkoitetut seuraamukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 5 momentin mukaiseen siirtoon liittyvästä menettelystä ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden täyttymisen seurannasta.

30 §

*Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri*

Maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan rekisterin (*kalastuskiintiörekisteri*) osaksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Rekisteriä käytetään Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

Kalastuskiintiörekisteriä pitävät maa- ja metsätalousministeriö ja Varsinais-Suomen maakunta. Päävastuullinen rekisterinpitäjä on Varsinais-Suomen maakunta. Kumpikin rekisterinpitäjä vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta. Rekisterin tietoja voidaan luovuttaa Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja tilastojen laatimista varten.

39 §

*Toimivaltainen rekisterinpitäjä*

Varsinais-Suomen maakunta on sisävesialusten osalta toimivaltainen rekisterinpitäjä. Varsinais-Suomen maakunta päättää sisävesialusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta ja tekee niihin liittyvät merkinnät rekisteriin sekä vastaa merkintöjen oikeellisuudesta.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa rekisterin pidon ohjauksesta sekä rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä.

6 luku

**Erinäiset säännökset**

45 a §

*Maakunnan toimivallan siirtäminen viranhaltijalle*

Maakuntavaltuuston on annettava tässä laissa Varsinais-Suomen maakunnalle säädetyn toimivallan käyttäminen hallintosäännössä maakunnan viranhaltijalle.

47 a §

*Maksut*

Varsinais-Suomen maakunta perii 39 §:ssä tarkoitetuista rekisteröinneistä maksun, joka vastaa enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteesta määrätään tarkemmin maakuntalain ( / ) 16 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä.

48 §

*Muutoksenhaku*

Maa- ja metsätalousministeriön sekä Varsinais-Suomen maakunnan tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei erikseen toisin säädetä. Turun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämän lain mukaisen päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus Turun hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen.

Tämän lain 12 §:n 3 momentin, 15 §:n 1 momentin, 17 §:n 1 momentin, 20 §:n 1–4 momentin, 21 §:n sekä 24 §:n 2 momentin nojalla tehtyä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhaussa noudatetaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

_____

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

_____

**Ehdotetaan poistettavaksi esityksestä.**

**~~153.~~**

# ~~Laki~~

**~~perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta~~**

~~Eduskunnan päätöksen mukaisesti~~

~~*muutetaan* perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain (517/1999) 1 §:n 2 momentti sekä 10—13 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1521/2009, seuraavasti:~~

~~1 §~~

~~*Perintätoiminnan luvanvaraisuus*~~

~~Toimiluvan myöntää Valtion lupa- ja valvontavirasto.~~

~~10 §~~

~~*Valvonta*~~

~~Tämän lain noudattamista valvoo Valtion lupa- ja valvontavirasto.~~

Toimiluvan haltijan on toimitettava Valtion lupa- ja valvontavirastolle jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä Valtion lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta ja esitettävä selvitys uuden vastaavan henkilön kelpoisuudesta.

11 §

*Pakkokeinot*

Valtion lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä perintätoiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös perintätoiminnan harjoittajan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, Valtion lupa- ja valvontavirasto voi kehottaa asianomaista täyttämään sen määräajassa.

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

12 §

*Kirjallinen varoitus ja toimiluvan peruuttaminen*

Valtion lupa- ja valvontaviraston on peruutettava toimilupa, jos toimiluvan haltija ei enää täytä toimiluvan myöntämisen edellytyksiä eikä ole asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta tai jos perintätoiminnasta vastaava henkilö on laiminlyönyt 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa. Toimilupa on peruutettava myös, jos toimiluvan haltija on toistuvasti laiminlyönyt 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, Valtion lupa- ja valvontavirasto voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

13 §

*Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus*

Valtion lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä.

Valtion lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

# 165.

# Laki

## mittauslaitelain 34 ja 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* mittauslaitelain (707/2011) 34 ja 38 §, sellaisena kuin niistä on 34 § osaksi laissa 1138/2016, seuraavasti:

34 §

*Valvontaviranomaiset*

Tämän lain noudattamista valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.
~~Työ- ja elinkeinoministeriö valvoo nimeämiään ilmoitettuja laitoksia.~~

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

## 167.

# Laki

**kilpailulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* kilpailulain (948/2011) 41 §, sellaisena kuin se on laissa 662/2012, sekä
*muutetaan* 33 ja 35 §, 36 §:n 1 momentti ja 37 §, sellaisina kuin ne ovat, 33 § osaksi laissa 662/2012, 35 § laeissa 662/2012 ja 251/2018 ja 36 §:n 1 momentti laissa 662/2012 sekä 37 § laissa 78/2015, seuraavasti:

- -

35 §

*Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketiloissa*

Kilpailu- ja kuluttajaviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi sekä 4 luvussa tarkoitettujen yrityskauppojen arvioimiseksi toimittaa tarkastus elinkeinonharjoittajan hallinnassa olevissa liike- ja varastotiloissa, maa-alueilla ja kulkuneuvoissa. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on velvollisuus Euroopan komission pyynnöstä toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan unionin säädöksissä säädetään.
Kilpailu- ja kuluttajavirasto avustaa komissiota tarkastusten suorittamisessa siten kuin niistä säädetään Euroopan unionin säädöksissä.
Kilpailu- ja kuluttajaviraston virkamiehellä on oikeus toimittaa tarkastus elinkeinonharjoittajan hallinnassa olevissa liike- ja varastotiloissa, maa-alueilla ja kulkuneuvoissa yhteistyöstä kilpailuasioissa tehdyn pohjoismaisen sopimuksen (SopS/ ) määräysten mukaisesti.

- -

## 171.

# Laki

**ulkorajan ylittävästä yhteistyöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* ulkorajan ylittävästä yhteistyöstä annetun lain (657/2015) 2 §:n 9 kohta, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 4 momentti, 18 §:n 1 momentti, 19 §, 20 §:n 1 ja 4 momentti, 26 § ja 31 §:n 1 momentti, seuraavasti:

2 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

~~1)~~ 9) *tukisopimuksella* johtavan tuensaajan ja hallintoviranomaisena toimivan maakunnan välillä tehtävää hankkeen rahoittamisesta tehtävää asiakirjaa;

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

## 173.

# Laki

**~~Laki~~ alueellisista romaniasiain neuvottelukunnista ja romaniasioita koskevista tehtävistä**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

## 176.

# Laki

**terveydensuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* terveydensuojelulain (763/1994) 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1551/2009,

*muutetaan* 4, 4 a, 6, 7, 7 a, 8, 13, 17, 18, 18 a, 20, 20 a, 20 b, 27, 28 a, 29–31, 42, 44, 46–48, 49 a, 49 b, 50, 51–54, 56, 58 ja 59 a §, sellaisina kuin niistä ovat 4, 4 a, 6, 8, 13, 17, 18, 18 a, 20, 20 b, 28 a, 49 b ja 59 a § laissa 942/2016, 7 § laeissa 691/2001, 1223/2002 ja 285/2006, 7 a § laissa 129/2009, ja 201/2017, 20 a § laeissa 24/2006, 1551/2009 ja 1103/2011, 27 ja 46 § laissa 1237/2014, 47, 48 ja 52 § laissa 1551/2009, 49 a § laissa 1103/2011, 50 § laeissa 129/2009, 327/2012, 553/2014 ja 1237/2014, 51 § laissa 553/2014, 53 § osaksi laeissa 89/2000 ja 1551/2009, 54 § laeissa 405/2002 ja 24/2006, 56 § laissa 1042/2015 ja 58 § laissa 1723/2009, sekä

*lisätään* lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

4 §

*Valvonnan johto ja ohjaus*

Terveydensuojelun yleisen suunnittelun ja valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valtion lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten toimeenpanoa ja valvontaa.

4 a §

*Valtakunnallinen valvontaohjelma*

Valtion lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma (*valvontaohjelma*).

Valvontaohjelma tulee tarkistaa tarvittaessa. Valvontaohjelmassa tulee ottaa huomioon ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontaohjelmassa asetetut ympäristöterveydenhuollon yhteiset tavoitteet.

6 §

*Maakunnan terveydensuojelutehtävät*

Maakunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, kuin tässä laissa säädetään. Maakunta määrää maakunnan terveydensuojelua valvovan viranomaisen (*maakunnan terveydensuojeluviranomainen)*. Maakunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa.

Maakunnan tulee laatia ja hyväksyä säännöllistä valvontaa koskeva terveydensuojelun valvontasuunnitelma (*maakunnan valvontasuunnitelma*) siten, että valvonta on laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Maakunnan valvontasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon 4 a §:ssä tarkoitettu valvontaohjelma paikallisten tarpeiden mukaisesti. Valvontasuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa.

Maakunnan tehtävänä on myös huolehtia alueellaan tämän lain soveltamisalaan liittyvien Euroopan unionin asetusten noudattamisen valvonnasta sekä Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveyssäännöstön (2005) (SopS 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämisestä säännöstön liitteessä 3 olevan mallin mukaisesti. Valtion lupa- ja valvontavirasto nimeää ne Suomen satamat, joissa maakunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee tarkastaa alukset ja myöntää tarvittaessa todistukset mainitun mukaisesti.

6 a §

*Maakunnan ja kuntien yhteistyö terveydensuojelussa*

Maakunnan ja alueen kuntien tulee harjoittaa ennakoivaa ja vuorovaikutteista yhteistyötä terveydensuojelussa. Maakunnan ja kuntien kesken järjestetään tarpeen mukaan tai vähintään kerran valtuustokaudessa keskustelu ajankohtaisista terveydensuojelun kysymyksistä ja yhteistyön järjestämisestä. Keskusteluun voidaan kutsua myös valtion viranomaisten ja muiden sidosryhmien edustajia.

7 §

*Viranhaltijan pätevyysvaatimukset*

Terveydensuojelun valvontatehtäviä hoitavalla maakunnallisella viranhaltijalla on oltava soveltuva korkeakoulu-, ammattikorkeakoulu- tai teknillinen opistotason tutkinto. Terveydensuojelun valvontatehtäviä hoitavan viranhaltijan kelpoisuuden täyttää myös henkilö, joka terveydensuojelulain voimaan tullessa hoiti vastaavia terveydenhoitolain (469/1965) valvontatehtäviä. Terveydensuojelun tehtäviä hoitavien viranhaltijoiden kelpoisuusehdoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 a §

*Puolustusvoimien terveydensuojelutehtävät*

Puolustusvoimat huolehtii tässä laissa maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle säädetyistä tehtävistä puolustusvoimien sotilaallisissa harjoituksissa, maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavissa kohteissa sekä kriisinhallinnassa ulkomailla.

Puolustusvoimien on laadittava vastuullaan olevaa terveydensuojelua koskeva valvontasuunnitelma, johon sovelletaan, mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään maakunnan terveydensuojelun valvontasuunnitelmasta.

Terveydensuojelun valvontatehtäviä hoitavalla puolustusvoimien viranhaltijalla on oltava soveltuva korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinto taikka teknillinen opistotason tutkinto.

8 §

*Häiriötilanteisiin varautuminen*

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisen on yhteistyössä muiden viranomaisten sekä kuntien ja laitosten kanssa laadittava suunnitelma elinympäristöön vaikuttaviin häiriötilanteisiin varautumiseksi. Toiminta on suunniteltava ennakolta ja sitä on harjoiteltava siten, että häiriötilanteessa pystytään ehkäisemään, selvittämään ja poistamaan häiriön aiheuttamat terveyshaitat, häiriön vaikutukset saadaan rajoitettua mahdollisimman vähäisiksi ja häiriöstä toipuminen saadaan käyntiin mahdollisimman nopeasti.

Valtion lupa- ja valvontaviraston on laadittava suunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa tai vastaavissa muissa häiriötilanteissa.

Tarkempia säännöksiä häiriötilanteisiin varautumista koskevien suunnitelmien sisällöstä ja laatimisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

13 §

*Ilmoitusvelvollisuus*

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle:

1) majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitetun majoitusliikkeen käyttöönotosta;

2) yleisölle avoimen kuntosalin ja muun liikuntatilan, saunan, kylpylän, uimahallin, uimalan ja uimarannan käyttöönotosta;

3) päiväkodin ja kerhon sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukio-opetusta tai korkeakoulutusta antavan oppilaitoksen tai opetuksen järjestämispaikan käyttöönotosta;

4) jatkuvaa hoitoa antavan sosiaalihuollon toimintayksikön sekä vastaanottokeskuksen käyttöönotosta;

5) solariumliikkeen, tatuointiliikkeen tai kauneushoitolan taikka muun huoneiston, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä, käyttöönotosta;

6) sellaisen muun huoneiston tai laitoksen käyttöönotosta tai sellaisen toiminnan aloittamisesta, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.

Vastaava ilmoitus on tehtävä myös 1 momentissa mainitun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Ilmoituksessa on annettava toiminnanharjoittajaa ja toimintaa koskevat sekä toimintaan liittyvien terveyshaittojen arviointia varten tarpeelliset tiedot. Tarkemmat säännökset ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

17 §

*Yleiset vaatimukset ja niistä poikkeaminen*

Talousvetenä käytettävän veden on oltava terveydelle haitatonta ja muutoinkin tarkoitukseensa soveltuvaa. Veden käsittelyssä tai jakelussa käytetyistä aineista tai laitteissa käytetyistä materiaaleista ei saa joutua talousveteen epäpuhtauksia suurempia määriä kuin niiden käyttötarkoituksen mukaan on tarpeellista, eivätkä ne saa vaarantaa talousveden laatuvaatimusten täyttymistä.

Vedenottamo sekä veden käsittely-, varastointi- ja jakelulaitteet on suunniteltava, sijoitettava ja rakennettava ja niiden haltijan on hoidettava niitä siten, että talousvesi täyttää 1 momentissa säädetyt vaatimukset. Näiden toimien yhteydessä on otettava huomioon vesilain 4 luvun 12 §:n nojalla annetut vedenottamon suoja-aluemääräykset sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 10 e §:n nojalla laadittu pohjavesialueen suojelusuunnitelma.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin talousveden laatuvaatimuksista, desinfioimisesta, talousvedeksi toimitettavan veden riittävästä käsittelystä, käsittelyyn käytettävistä kemikaaleista, johtamis- ja käsittelylaitteiden materiaalien terveydellisistä ominaisuuksista sekä muista veden laatuun vaikuttavista seikoista sekä 4 momentissa tarkoitettua poikkeusta haettaessa ja myönnettäessä noudatettavasta menettelystä.

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi talousvettä toimittavan laitoksen tai veden käyttäjän omilla laitteilla otetun talousveden osalta veden omistajan hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 3 momentin nojalla säädettyjenlaatuvaatimusten täyttämisestä vedenjakelualueella. Poikkeus voidaan myöntää, jos talousveden hankintaa ei voida muutoin hoitaa kohtuulliseksi katsottavalla tavalla ja poikkeamisesta ei aiheudu terveyshaittaa.

18 §

*Talousvettä toimittavan laitoksen hyväksyminen*

Talousvettä toimittavan laitoksen, jolla on omaa veden tuotantoa tai käsittelyä, on haettava toimintansa hyväksymistä maakunnan terveydensuojeluviranomaiselta viimeistään 3 kuukautta ennen suunniteltua toiminnan aloittamista. Talousvettä ei saa toimittaa ennen kuin toiminta on hyväksytty.

Toiminnan hyväksymistä on haettava myös, jos vedenottoa tai vedenkäsittelyä laajennetaan tai muutetaan olennaisesti tai jos veden laadussa tai jakelussa tapahtuu talousveden laadun kannalta olennaisia muutoksia. Muutosta koskeva hakemus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan muuttamista. Toimintaa ei saa muuttaa ennen kuin hakemus on hyväksytty.

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä hakemus tiedoksi Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja niille maakuntien terveydensuojeluviranomaisille, joiden alueelle talousvettä toimittava laitos toimittaa vettä tai joiden alueelta se ottaa vettä, ja varattava näille tilaisuus antaa hakemuksesta lausunto.

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisen on hyväksymispäätöksessään nimettävä talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualueet. Maakunnan terveydensuojeluviranomaisen on annettava hyväksymispäätöksessään hakijalle 20 §:ssä tarkoitetut tarpeelliset määräykset.

18 a §

*Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta*

Toiminnanharjoittajan, joka ottaa talousvettä omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa, ja muun kuin 18 §:ssä tarkoitetun talousvettä toimittavan laitoksen, on tehtävä maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle 13 §:ssä tarkoitettu ilmoitus. Yhteisessä käytössä olevan vedenottamon tai vesisäiliön omistajan on tehtävä maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle vedenjakelualueesta 13 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, jos vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla talousvetenä käytettäväksi yhteensä vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa.

20 §

*Talousveden laadun valvonta ja talousveden käyttöä koskevat määräykset*

Talousvettä toimittavan laitoksen ja veden käyttäjän, joka ottaa talousvettä omilla laitteilla, on huolehdittava siitä, että talousvesi täyttää 17 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset.

Talousvettä toimittavan laitoksen omavalvonnan ja talousveden laadun valvonnan on perustuttava veden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arviointiin ja hallintaan. Riskinarviointi on tehtävä toiminnan harjoittajien ja viranomaisten välisenä yhteistyönä.

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisen on:

1) hyväksyttävä 1 momentissa tarkoitettu riskinarviointi;

2) varmistettava, että tieto riskinarvioinnin suorittamisesta ja yhteenveto sen tuloksista ovat veden käyttäjien saatavilla;

3) valvottava säännöllisesti 18 ja 18 a §:ssä tarkoitetun ja elintarvikehuoneistossa käytettävän talousveden laatua; ja

4) todennettava valvontaohjelmien avulla, että terveydelle aiheutuvien riskien hallintatoimenpiteitä toteutetaan koko vedenjakeluketjussa vedenmuodostumisalueelta vedenoton, -käsittelyn ja -varastoinnin kautta vedenjakeluun, ja että hallintatoimenpiteet ovat tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita.

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa:

1) asettaa toiminnanharjoittajalle veden laatua koskevia tarkkailuvelvoitteita;

2) määrätä talousveden desinfioitavaksi tai muuten käsiteltäväksi, jos sitä on pidettävä veden laadun kannalta tarpeellisena; tai

3) antaa veden käyttöä koskevia määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta-. samoin kuin talousveden säännöllisestä valvonnasta, tarvittavista tutkimuksista, tiedottamisesta ja tulosten raportoinnista.

20 a §

*Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen*

Talousvettä toimittavan laitoksen on, saatuaan tiedon toimittamansa talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai epäillessään toimittamansa talousveden voivan aiheuttaa epidemian, ilmoitettava siitä välittömästi maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin talousveden laadun parantamiseksi.

Saatuaan tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä maakunnan terveydensuojeluviranomaisen on tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Tarkempia säännöksiä talousveden aiheuttamien epidemioiden selvittämisestä ja ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

20 b §

*Talousvesihygieeninen osaaminen*

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että talousvettä toimittavassa laitoksessa työskentelevillä talousveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista osoittava Valtion lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.
Tarkempia säännöksiä testitodistuksesta sekä laitosteknisestä ja talousvesihygieenisestä osaamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

27 §

*Asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyvä terveyshaitta*

Jos asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevalle, toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä viipymättä.

Jos haitta aiheutuu asuinhuoneiston tai muun oleskelutilan rakennuksen rakenteista, eristeistä tai rakennuksen omistajan vastuulla olevista perusjärjestelmistä, haitan poistamisesta vastaa rakennuksen omistaja, ellei muualla laissa toisin säädetä. Jos terveyshaitta aiheutuu kuitenkin asunnon tai muun oleskelutilan käytöstä, joka ei ole tavanomaista, terveyshaitan poistamisesta vastaa asunnon tai muun oleskelutilan haltija. Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Jos terveyshaitta on ilmeinen ja on syytä epäillä sen aiheuttavan välitöntä vaaraa, haittaa ei voida korjata tai jos terveydensuojeluviranomaisen määräystä haitan poistamiseksi ei ole noudatettu, eikä muita tämän lain mukaisia toimenpiteitä ole pidettävä riittävinä, terveydensuojeluviranomainen voi kieltää tai rajoittaa asunnon tai muun oleskelutilan käyttöä.

Tässä pykälässä tarkoitettujen määräysten antamisen tulee perustua terveydensuojeluviranomaisen tekemään tarkastukseen sekä riittäviin ja luotettaviin mittauksiin, näytteisiin, tutkimuksiin, selvityksiin tai havaintoihin. Terveyshaitan selvittämiseksi voidaan lisäksi antaa määräys rakenteen kuntotutkimuksen suorittamisesta.

28 a §

*Allasvesihygieeninen osaaminen*

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että 13 §:n nojalla ilmoitusvelvollisessa uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevillä, allasveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista osoittava Valtion lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että allasveden kuormituksen vähentämiseksi uima-allas- ja märkätilojen puhtaanapitoon ja siivoukseen osallistuvilla henkilöillä on riittävä tieto siitä, miten uima-allas- ja märkätilojen hygienia vaikuttaa allasveden terveydelliseen laatuun, ja riittävä osaaminen näiden tilojen siivoukseen ja puhtaanapitoon.

Tarkempia säännöksiä testitodistuksesta sekä laitosteknisestä ja allasvesihygieenisestä osaamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

29 §

*Uimaveden säännöllinen valvonta*

Yleisen uimalan, uimahallin, uimarannan, kylpylän sekä yleisen virkistymis-, kuntoutus- ja hieronta-altaan veden laatua on maakunnan terveydensuojeluviranomaisen säännöllisesti valvottava.

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi kieltää käyttämästä yleistä allasta tai uimarantaa tarkoitukseensa, jos sen vesi ei täytä 32 §:n nojalla annettuja terveydellisiä laatuvaatimuksia.

30 §

*Käymälät*

Asunnossa ja muussa oleskelutilassa tai niiden välittömässä läheisyydessä on oltava tarkoituksenmukainen käymälä ja tarvittaessa useampia käymälöitä.

Käymälä on sijoitettava, rakennettava ja pidettävä kunnossa siten, ettei käymälästä aiheudu terveyshaittaa siinä kävijöille tai sen ympäristössä oleskeleville.

Yleisellä alueella, jossa ihmisiä tilapäisesti tai pysyvästi oleskelee, on oltava riittävä määrä asianmukaisesti varustettuja ja hoidettuja käymälöitä.

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa määrätä käymälän rakennettavaksi yleiselle alueelle.

31 §

*Mikrobit ja vahinkoeläimet*

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa kiinteistön tai yleisen alueen omistajan tai haltijan ryhtymään tarvittaessa toimenpiteisiin terveyshaittaa aiheuttavien mikrobien ja vahinkoeläinten hävittämiseksi kiinteistöltä tai yleiseltä alueelta.

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi määrätä kunnassa tarpeellisista toimenpiteistä vahinkoeläinten hävittämiseksi, mikäli niiden voidaan katsoa levittävän tauteja tai muutoin aiheuttavan terveyshaittaa.

42 §

*Hautaamisesta aiheutuva terveyshaitta*

Jos hautaamiseen käytettävästä alueesta havaitaan aiheutuvan terveyshaittaa, maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa alueen omistajan tai haltijan poistamaan epäkohdan tai, jollei se ole mahdollista, kieltää alueen käytön hautaamiseen.

Luvan hakemisesta hautausmaan ja yksityisen hautauspaikan perustamista varten säädetään erikseen.

44 §

*Tiedonsaantioikeus*

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajalta ja henkilöltä, jota tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten velvoitteet koskevat.

Toiminnanharjoittajan ja yleisötilaisuuden järjestäjän on ilmoitettava viivytyksettä maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle terveydensuojelun kannalta merkityksellisestä onnettomuudesta tai muusta toiminnan häiriöstä. Samalla on annettava tieto niistä toimenpiteistä, joihin toiminnanharjoittajan tai yleisen tilaisuuden järjestäjän toimesta on ryhdytty.

46 §

*Asunnontarkastus*

Tarkastus tai siihen liittyvä muu valvontatoimi voidaan tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa muutoin kuin tilan haltijan tai omistajan omasta aloitteesta vain, jos se on välttämätön sen selvittämiseksi, aiheutuuko haltijalle tai muulle tilassa oleskelevalle taikka naapurille terveyshaittaa.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyn tilan tarkastus asukkaan tahdon vastaisesti voidaan tehdä vain, jos viranomaisella on perusteltu syy epäillä välittömiä toimia edellyttävää vakavaa terveyshaittaa. Tällöin tarkastuksen tai siihen liittyvän toimen suorittamiseen tulee olla maakunnan terveydensuojeluviranomaisen antama kirjallinen määräys.

Lisäksi 1 momentissa tarkoitettu tarkastus tai muu valvontatoimi voidaan tehdä tässä laissa rangaistavaksi säädetyn menettelyn selvittämiseksi, jos lakia on perusteltu syy epäillä rikotun tai rikottavan ja valvontatoimi tässä tarkoituksessa on välttämätön.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävän tilan tarkastuksen voi toimittaa vain viranomainen.

47 §

*Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus*

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus saada kunnan, maakunnan, valtion ja kirkon viranomaiselta maakunnan terveydensuojelun kehittämisen ja valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen on velvollinen pyydettäessä toimittamaan korvauksetta Valtion lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot Valtion lupa- ja valvontaviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

48 §

*Virka-apu*

Poliisi ja Valtion lupa- ja valvontavirasto ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

49 a §

*Tutkimuslaboratoriot*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten edellyttämät viranomaisille tarkoitetut tutkimukset tulee tehdä Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ hyväksymässä laboratoriossa.

Tutkimuksia tekevällä laboratoriolla tulee olla kirjallinen laatujärjestelmä, ja laboratorion on pystyttävä osoittamaan tekemiensä määritysten luotettavuus. Laboratoriolla tulee lisäksi olla tutkimuksen suorittamiseen tarvittava asiantuntemus ja tekniset valmiudet.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ hyväksyy laboratoriot hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että laboratorio täyttää 2 momentissa säädetyt vaatimukset. Ennen laboratorion hyväksymistä Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tulee pyytää hakemuksesta lausunto Valtion lupa- ja valvontavirastolta, Terveyden- ja hyvinvoinnin laitokselta tai Säteilyturvakeskukselta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tutkimuslaboratorioiden hyväksymisen edellytyksistä.

Hyväksytyn laboratorion on ilmoitettava Ruokavirastolle ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle~~ toiminnan olennaisesta muuttamisesta, toiminnan keskeyttämisestä ja toiminnan lopettamisesta. Hyväksytyn laboratorion on viivytyksettä ilmoitettava toimeksiantajalleen terveyshaittaan viittaavasta tutkimustuloksesta ja lähetettävä näytteestä eristetyt mikrobikannat Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle.

49 b §

*Tutkimuslaboratorioiden valvonta*

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ valvoo, että 49 a §:ssä tarkoitetut laboratoriot noudattavat tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Jos laboratorio toimii näiden vastaisesti, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi antaa Valtion lupa- ja valvontavirastoa kuultuaan tarpeellisia määräyksiä toiminnan korjaamiseksi. Jos laboratorio ei Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ määräyksistä huolimatta korjaa puutteita, Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ voi peruuttaa laboratorion hyväksymisen määräajaksi. Ruokaviraston ~~Elintarviketurvallisuusviraston~~ tulee antaa määräyksiä laboratorion toiminnan korjaamiseksi tai tarvittaessa toiminnan keskeyttämiseksi määräajaksi myös Valtion lupa- ja valvontaviraston esityksestä.

Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~ ylläpitää 1 momentissa tarkoitettua valvontaa varten rekisteriä hyväksytyistä laboratorioista. Rekisteriin merkitään hyväksytyn laboratorion nimi, yhteystiedot, arvioinnin piirissä olevat määritysmenetelmät ja laboratoriossa tutkimuksista vastaavan henkilön nimi.

Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä säädetään henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

50 §

*Maksut*

Tämän lain mukaisten valtion suoritteiden maksullisuuden osalta noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään. Maakunnan tulee määritellä suoritteistaan perimät maksut siten, että ne vastaavat enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia. Maakunnan teettäessä tutkimuksia tai selvityksiä ulkopuolisella asiantuntijalla tai laboratoriossa kustannukset peritään asiakkaalta enintään todellisten kustannusten mukaisina.

Maakunnan on perittävä toiminnanharjoittajalta tämän lain mukaisista käsittelemistään ilmoituksista ja hakemuksista, 6 §:ssä tarkoitettuun maakunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, näytteenotosta ja tutkimuksista sekä mainitun pykälän nojalla myöntämistään todistuksista hyväksymänsä taksan mukainen maksu.

Toiminnanharjoittajalta on lisäksi perittävä maksu valvontatoimenpiteistä, jotka liittyvät:

1) 6 §:ssä tarkoitettuun maakunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaan silloin, kun määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen;

2) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaan;

3) 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaan sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun;

4) 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden säännölliseen valvontaan; sekä

5) säteilylain 44 a §:n nojalla tehtyyn tarkastukseen.

Maakunnalla on lisäksi oikeus periä hyväksymänsä taksan mukainen maksu:

1) kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on, asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen; viranomaisen ensimmäinen tarkastus terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;

2) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole 16 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta talousvettä toimittavasta laitoksesta;

3) ympäristönsuojelulain 17 luvussa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista.

Maksut saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Valtio korvaa maakunnille aiheutuneet kustannukset sellaisista Valtion lupa- ja valvontaviraston maakuntien toimeenpantavaksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään viraston tehtäviksi tai jotka liittyvät viraston ohjeiden valmisteluun.

51 §

*Terveydensuojelua koskevat määräykset*

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. Jos toiminta on ympäristönsuojelulain nojalla luvan- tai ilmoituksenvaraista tai siitä on tehtävä mainitun lain 116 §:n nojalla ilmoitus rekisteröintiä varten, määräyksen antaa mainitun lain mukainen viranomainen noudattaen, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava maakunnan viranhaltija saa antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen. Kielto tai määräys on viipymättä saatettava maakunnan terveydensuojeluviranomaisen ratkaistavaksi.

Maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi myös antaa yleisiä määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi ja terveydellisten olojen valvomiseksi (*terveydensuojelujärjestys*).

52 §

*Sosiaali- ja terveysministeriön määräykset*

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveyshaitta ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

53 §

*Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka*

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisen velvollisuutensa, valvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa asianomaisen määräajassa oikaisemaan sen, mitä on oikeudettomasti tehty tai lyöty laimin.

Valtion lupa- ja valvontavirasto tai maakunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

54 §

*Rangaistussäännökset*

Rangaistus tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesta toiminnasta, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle, säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesta ilmoituksen tekemättä jättämisestä sekä viranomaisen antaman kiellon tai määräyksen rikkomisesta säädetään rikoslain 44 luvun 2 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1–4 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) harjoittaa terveydelle haitallista toimintaa 17 §:n 2 momentin, 22, 26 tai 28 §:n, 30 §:n 2 momentin vastaisesti,

2) rikkoo 27 §:n 3 momentin nojalla annetun kiellon tai rajoituksen käyttää asuntoa tai oleskelutilaa tarkoitukseensa tai

3) jättää ilmoittamatta 20 a §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla vesiepidemiasta tai 44 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla onnettomuudesta tai muusta toiminnan häiriöstä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *terveyden vaarantamisrikkomuksesta* sakkoon.

56 §

*Muutoksenhaku*

Laboratorion hyväksymistä koskevaan 49 a §:ssä tarkoitettuun päätökseen, sertifioijan 49 d §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä maakunnan viranhaltijan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Sertifioijan päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään sosiaali- ja terveysministeriölle. Maakunnan viranhaltijan päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja se on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muuhun tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 49 b §:ssä tarkoitetussa laboratorion hyväksymisen peruuttamista tai toiminnan keskeyttämistä koskevassa asiassa, 49 c §:ssä tarkoitetussa sertifioijan nimeämisen peruuttamista koskevassa asiassa, 49 d §:ssä tarkoitetussa ulkopuolisen asiantuntijan pätevyyttä koskevan merkinnän poistamispäätöstä koskevassa asiassa sekä 15, 27 ja 51–53 §:ssä tarkoitettua kieltoa, rajoitusta ja määräystä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Maakunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen.

Muutosta 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua valvontasuunnitelmaa sekä 51 §:n 3 momentissa tarkoitettua terveydensuojelujärjestystä ja 50 §:n 2 momentissa tarkoitettua taksaa koskevaan päätökseen saa hakea siten kuin maakuntalaissa (/) säädetään.

58 §

*Suhde muuhun lainsäädäntöön*

Maakunnan tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan maakuntien rahoituslakia ( / ) jollei lailla toisin säädetä.

59 a §

*Testi ja testaaminen*

Edellä20 b ja 28 a §:ssä tarkoitettuja testejä voivat järjestää Valtion lupa- ja valvontaviraston hyväksymät testaajat. Testaajaksi hyväksytään henkilö:

1) jolla on 7 §:n 3 momentin mukainen koulutus sekä talous- ja allasveden laatuun sekä tekniikkaan liittyvä asiantuntemus ja kokemus; tai

2) joka on tutkinnon ja aineenhallinnan osalta kelpoinen korkeakoulun tai opetushallituksen toimialaan kuuluvan oppilaitoksen vesilaitostekniikkaan taikka talous- ja allasvesihygieniaan liittyvän lehtorin tai opettajan virkaan.

Testi suoritetaan testiin osallistuvan valinnan mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi määrätä testin laatimisesta, testin hyväksyttävän suorittamisen arvioinnista ja testitodistuksen sisällöstä.

Valtion lupa- ja valvontavirasto valvoo testaajien toimintaa. Valtion lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa testaajan hyväksynnän, jos testaaja rikkoo olennaisesti toimintaansa koskevia säännöksiä eikä ole korjannut toimintaansa Valtion lupa- ja valvontaviraston kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa.

Testaajalla on oikeus periä testistä maksu, joka vastaa enintään testin järjestämisestä aiheutuvia todellisia kustannuksia. Tämän pykälän mukaisia tehtäviä suorittavaan testaajaan sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään virkamiehen esteellisyydestä.

Tarkempia säännöksiä testaajan kelpoisuudesta ja testaajaksi hyväksymisen edellytyksistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleet luvat jäävät voimaan. Toiminnasta, josta on tämän lain mukaan tehtävä ilmoitus maakunnalle, ei tarvitse tehdä ilmoitusta, jos siitä on ennen tämän lain voimaantuloa ilmoitettu kunnalle tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleenlain 4a §:n mukaisesti ennen tämän lain voimaantuloa laadittua valvontaohjelmaa pidetään tämän lain mukaisena valvontaohjelmana.

———

**180.**

# Laki

**huumausainelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* huumausainelain (373/2008) 30, 34, 40 ja 46 §, sellaisina kuin ne ovat 30 § osaksi laissa 1568/2009, 34 §: laissa 1127/2014, 40 § laissa 775/2009 ja 46 §: laeissa 775/2009 ja 1568/2009, seuraavasti:

30 §

*Kirjanpitovelvollisuus*

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei kuitenkaan koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana se on laadittu. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen. Ruokavirastolla ~~Elintarviketurvallisuusvirastolla~~ on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

Huumausaineiden hävittämisestä on tehtävä merkintä huumausainekirjanpitoon. Asiakkaiden apteekkiin toimittamien lääkkeiden hävittämisessä ja kirjanpitovelvollisuudessa noudatetaan, mitä siitä erikseen säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä säädetystä huumausaineiden kirjanpidosta ja huumausainekirjanpitoaineistosta sekä sen säilyttämisestä.

34 §

*Lupa- ja valvontaviranomaiset*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen ylin johto ja ohjaus kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tämän lain mukaisena lupa-, ilmoitus- ja valvontaviranomaisena sekä sisäkaupan ja ulkokaupan lähtöaineasetuksissa ja lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, jollei toisin säädetä.

Lisäksi Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen tehtävänä on:

1) pitää yllä tietokantaa huumausaineista ja kuluttajamarkkinoilta kielletyistä psykoaktiivisista aineista;

2) vastata tämän lain mukaisista tiedonkeruutehtävistä siltä osin kuin ne eivät kuulu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtäviin 35 §:n mukaisesti.

Eläinlääkäreitä valvoo myös Ruokavirasto ~~Elintarviketurvallisuusvirasto~~.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa säädetyistä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen tehtävistä.

40 §

*Tietojen luovuttaminen*

Sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa omasta aloitteestaan luovuttaa poliisille, tulli- ja rajaviranomaisille sekä Valtion lupa- ja valvontavirastolle tämän lain mukaista valvontaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

46 §

*Hallinnolliset pakkokeinot*

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sisäkaupan lähtöaineasetuksen tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen säännöksiä, jatkamasta tai toistamasta lainvastaista menettelyä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi myös määrätä sen, joka rikkoo mainittuja säännöksiä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi tehostaa tämän lain nojalla annettua kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai uhalla, että toiminta keskeytetään. Luvan peruuttamisesta säädetään 21 §:ssä.

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee Valtion lupa- ja valvontavirasto Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa luonnolliselle henkilölle tässä laissa säädetyn tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi silloin, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**186.**

# Laki

**ulkoilulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* ulkoilulain (606/1973) 4, 11, 12, 14 ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1572/2009, seuraavasti:

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa ~~se maakunta~~ sen maakunnan viranhaltija, jonka toimialueella ulkoilureitti tai suurin osa siitä on. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädetyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on maakunnalle osoitettuina toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan kustannuksellaan kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Lisäksi on, jos se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisesta erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle paliskunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen maakunnalle.

11 §

Ulkoilureitin siirtämiseen sovelletaan, mitä ulkoilureitin tekemisestä säädetään. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian maakunnan viranhaltijan ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi ~~maakunta~~ maakunnan viranhaltija siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maan omistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkautetuksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Maakunnan viranhaltijan on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät kiinteistörekisteriin.

14 §

~~Maakunta~~ Maakunnan viranhaltija voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta, sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää ~~maakunta~~ maakunnan viranhaltija, jolleivat kunnat ole asiasta sopineet.

29 §

Maakunnan viranhaltijan päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta on annettava julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

## 189.

# Laki

**kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 2, 5, 7, ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laissa 1580/2009, 5 ja 7 § laeissa 1013/1996 ja 105/2000 sekä 11 § laissa 1013/1996, seuraavasti:

7 §

*Toimivallan siirtäminen*

Kunnanvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. ~~Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan siirtämiseen maakunnassa sovelletaan maakuntalakia. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää maakunnassa viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä.~~

Jos kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävä on siirretty maakunnan hoidettavaksi tämän lain 5 §:n 3 momentin mukaisesti, sovelletaan toimivallan siirtämiseen tämän pykälän 1 momenttia.

Viranhaltijalla, jolle siirretään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

Viranhaltijaan, jonka hoidettavaksi on 1 momentin nojalla annettu tehtäviä, sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään.

**193.**

# Laki

**aravarajoituslain 4 d ja 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* aravarajoituslain (1190/1993) 4 d ja 23 §, sellaisina kuin ne ovat 4 d § laissa 716/2008 ja 23 § laissa ~~XX~~471/2018, seuraavasti:

4 d §

*Asukasvalinnan valvonta*

Kunta valvoo asukkaiden valintaperusteiden noudattamista. Siltä osin kuin kyse on asunnoista, joissa tarjottavien asumispalvelujen järjestäminen kuuluu maakunnalle, valvonnasta vastaa maakunta. Kunnalla ja maakunnalla on oikeus vaatia valvonnan suorittamiseksi tarvittavat tiedot lainansaajalta.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä asukkaiden valinnassa ja asukasvalinnan valvonnassa noudatettavista menettelytavoista. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle kuuluu kuntien, maakuntien ja lainansaajien yleinen ohjaus.

23 §

*Valvonta*

Ympäristöministeriöllä, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksella, Valtiokonttorilla, maakunnalla ja kunnalla on oikeus ohjata ja valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Viranomaisilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada nähtäväkseen valvonnan toteuttamiseksi tarvittavat asiakirjat. Omistaja on velvollinen vaadittaessa toimittamaan asiakirjat tarkastajan luona tarkastettaviksi.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksella ja Valtiokonttorilla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä saada viranomaiselta ja muulta julkista tehtävää hoitavalta tässä pykälässä säädettyä valvontaa varten välttämättömät tiedot omistajasta ja muusta aravalain 15 b tai 15 e §:ssä tarkoitetusta yhteisöstä. Tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuudesta on säädetty.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**195.**

# Laki

**maastoliikennelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* maastoliikennelain (1710/1995) 8 – 12, 25, 28, 30 ja 32 §, sellaisina kuin ne ovat, 8 – 12 ja 28 § laissa 1586/2009, 25 § osaksi laissa 1586/2009, 30 § osaksi laeissa 1018/1996 ja 550/2014 ja 32 § osaksi laeissa 1586/2009 ja 572/2014, seuraavasti:

28 §

*Maakunnan erityislupa*

~~Maakunta~~ Maakunnan viranhaltija voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

**196.**

# Laki

**luonnonsuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* luonnonsuojelulain (1096/1996) 6, 9, 21, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 33, 34, 40, 45, 47 – 49, 53 — 55, 57, 57 a, 61, 63, 65, 65 a — 65 c ja 68 §, sellaisina kuin ne ovat 6, 9, 30 ja 48 § osaksi laissa 1587/2009, 21 § laeissa 913/2013 ja 195/2016, 24 § laeissa 1587/2009, 913/2013 ja 195/2016, 25 ja 27 § osaksi laeissa 1587/2009 ja 913/2013, 28, 31, 33, 45, 49, 54, 55 ja 63 § laissa 1587/2009, 34 § osaksi laeissa 144/1999 ja 1587/2009, 40 § osaksi laeissa 553/2004 ja 1587/2009, 47 § osaksi laeissa 384/2009 ja 1587/2009, 53 § osaksi laeissa 553/2004, 1587/2009, 594/2011, 913/2013 ja 1259/2014, 57 § osaksi laeissa 1587/2009 ja 548/2014, 57 a § laeissa 1587/2009 ja 594/2011, 61 § laissa 1059/2015, 65 § laissa 255/2017 sekä 65 a—65 c ja 68 § laissa 1259/2014, seuraavasti:

21 §

*Luonnonsuojelualueen rajojen määrääminen ja merkitseminen*

Luonnonsuojelualueen muodostamisesta kiinteistöksi säädetään kiinteistönmuodostamislaissa (554/1995).
Kansallis- ja luonnonpuiston raja ja aluetta 18 §:n 2 momentin nojalla koskeva kielto tai rajoitus on merkittävä maastoon selvästi havaittavalla tavalla. Sama koskee muuta luonnonsuojelualuetta, jos alueeseen kohdistuu liikkumista tai maihinnousua koskeva kielto tai rajoitus. Muukin luonnonsuojelualue ja aluetta koskeva kielto ja rajoitus voidaan merkitä maastoon. Alueen rajat vesialueilla voidaan merkitä vain karttaan.
Metsähallitus vastaa valtion mailla sijaitsevien luonnonsuojelualueiden merkitsemisestä. ~~Maakunta~~ Maakunnan viranhaltija vastaa yksityisten luonnonsuojelualueiden merkitsemisestä.
Merkinnän tekeminen maastossa voidaan sopimuksella antaa tehtäväksi yksityiselle asiantuntijalle, jolla on tehtävän hoitamisen edellyttämä pätevyys. Tehtävää ei kuitenkaan voida antaa yksityiselle asiantuntijalle, jos merkinnän tekeminen maastossa edellyttää alueen perustamissäädöksen tai -päätöksen tulkintaa.
Viranomaisen ja yksityisen asiantuntijan välisessä sopimuksessa sovitaan tehtävän sisällöstä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista. Viranomainen valvoo asiantuntijaa tämän suorittaessa annettuja tehtäviä. Asiantuntijaan sovelletaan tässä tehtävässä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).
Ympäristöministeriön asetuksella säädetään tarkemmin luonnonsuojelualueen rajojen ja aluetta koskevien kieltojen ja rajoitusten merkitsemistavoista sekä merkitsemisessä käytettävistä tunnuksista.

24 §

*Luonnonsuojelualueen perustaminen*

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun muun luonnonsuojelualueen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetulle alueelle. Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. ~~Maakunta~~ Maakunnan viranhaltija neuvottelee maanomistajan kanssa alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista. Luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä ei saa antaa, ellei maanomistaja ole hyväksynyt alueen rauhoitusmääräyksiä ja aluetta koskevaa korvausta.

Päätökseen 1 momentin mukaisen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta. Päätökseen voidaan sisällyttää 18 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto tai rajoitus edellyttäen, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii.

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta perustaa luonnonsuojelualueeksi myös muun yksityisen alueen, jos alue sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan. Alueen rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enemmälti kuin aluetta koskevasta suojeluohjelmasta johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Maanomistajalle ja kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ennen päätöksen antamista.

Valtion lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä säädetään 21 §:ssä. Tieto luonnonsuojelualueen perustamisesta on myös tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

25 §

*Alueen määräaikainen rauhoittaminen*

~~Maakunta~~ Maakunnan viranhaltija ja maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus voidaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy uudelle omistajalle.

Tieto sopimuksesta on tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

**199.**

# Laki

**maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999)18, 26, 195 ja 196 §, sellaisina kuin niistä ovat 18 § laissa 230/2017, 195 § laissa 1589/2009 sekä 196 § osaksi laissa 1589/2009,

*muutetaan* 7, 8, 15, 19, 21, 23, 25, 27, 28, 31–33, 47, 65–67, 67 b - 67 d, 72, 127, 133, 173, 174, 177, 178, 188, 190, 191, 192, 198, 201, 203 ja 205, sellaisina kuin niistä ovat 7 § osaksi laissa 1441/2006, 8 ja 205 § laissa 1589/2009, 19 ja 67 b - 67 d § laissa 482/2016, 23 § laissa 202/2005, 31 ja 47 § laissa 28/2016, 33 § osaksi laissa 28/2016, 65 § osaksi laissa 1129/2008, 66 § osaksi laeissa 1589/2008, 28/2016 ja 230/2017, 72 § ~~ja 133 §~~ osaksi laissa 1589/2009, 133 § laissa 465/2018, 127 § osaksi laissa 112/2007, 173 ja 174 § laissa 196/2016, 188 ja 190 § laissa 976/2017, 191 § osaksi laeissa 1441/2006, 28/2016 ja 230/2017, 192 § laeissa 1589/2009 ja 230/2017, 198 § osaksi laissa 196/2016, 201 § laeissa 1589/2009 ja 28/2016 sekä 203 § laissa 1129/2008,sekä

*lisätään* lakiin siitä lailla 1150/2016 kumotun 199 §:n tilalle uusi 199 § seuraavasti:

19 §

*Maakunnan tehtävät*

Maakunnan tehtävänä on maakuntakaavan laatiminen, maakunnan suunnittelu ja merialuesuunnittelu.

Maakunnan tehtävänä on ~~edistää~~ kuntien alueidenkäytön suunnitteluan ja rakennus~~valvonta~~toimen järjestämistä~~en~~ edistäminen ~~kunnissa~~.

21 §

*Kunnan rakennusvalvontaviranomainen*

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät voidaan siirtää maakunnan hoidettavaksi noudattaen maakuntalain (/) 6 §:n 2 momentin 4 kohtaa. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä maakunnassa huolehtii maakuntavaltuuston määräämä monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia maakuntahallitus.

Rakentamisen neuvontaa ja valvontaa varten kunnassa ja, jos rakennusvalvonnan viranomaistehtävät on 1 momentin mukaisesti siirretty maakunnalle, maakunnassa on oltava rakennustarkastaja. Jos tehtävien hoitamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, kunnilla voi olla yhteinen rakennustarkastaja. Kunta voi myös antaa rakennusvalvontatehtävän sopimuksen nojalla toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi.

Rakennustarkastajalta vaadittavasta kelpoisuudesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Rakennusvalvontaviranomaisen toimivallan siirtämiseen kunnassa sovelletaan kuntalakia (410/2015). Rakennusvalvontaviranomaisen toimivallan siirtämiseen maakunnassa sovelletaan maakuntalakia (/). Hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevaa asiaa ei kuitenkaan saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi.

133 §

*Kuuleminen ja lausunnot*

Rakennuslupahakemuksen vireilletulosta on ilmoitettava naapurille, jollei ilmoittaminen hankkeen vähäisyys tai sijainti taikka kaavan sisältö huomioon ottaen ole naapurin edun kannalta ilmeisen tarpeetonta. Naapurilla tarkoitetaan viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajaa ja haltijaa. Samanaikaisesti on asian vireilläolosta sopivalla tavalla tiedotettava myös rakennuspaikalla.

Rakennuspaikan sijaitessa korttelissa, jossa on voimassa kolmiulotteinen tonttijako, naapurilla tarkoitetaan 1 momentissa säädetyn lisäksi sellaista samassa korttelissa sijaitsevan ylä- ja alapuolisen sekä rinnakkaisen kiinteistön omistajaa ja haltijaa, jonka kiinteistön rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi vaikuttaa olennaisesti.

Rakennuspaikalla on tarvittaessa toimitettava katselmus rakennuksen ympäristöön soveltuvuuden selvittämiseksi, rakentamisen vaikutusten arvioimiseksi ja naapurien kuulemiseksi. Katselmuksen ajasta on annettava tieto hakijalle ~~sekä naapureina olevien kiinteistöjen haltijoille~~ ja naapureille.

Jos rakennuslupaa haetaan luonnonsuojelulain mukaiselle valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävälle luonnonsuojelun kannalta merkittävälle alueelle, hakemuksesta on pyydettävä lausunto Valtion lupa- ja valvontavirastolta. Jos rakennuslupaa haetaan alueelle, joka maakuntakaavassa on varattu virkistys- tai suojelualueeksi, hakemuksesta on pyydettävä lausunto maakunnalta. Lausunto ei kuitenkaan ole tarpeen, jos rakentaminen perustuu kunnan poikkeamispäätökseen, jota koskevasta hakemuksesta tässä momentissa mainittu viranomainen on antanut lausunnon. Lausunto maakunnalta ei ole myöskään tarpeen, jos alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava tai asemakaava. Tässä momentissa mainitun viranomaisen on annettava lausuntonsa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lupahakemuksesta ilmoittamisesta, tiedottamisesta ja huomautuksen tekemisestä.

188 §

*Muutoksenhaku kaavan ja rakennusjärjestyksen ~~hyväksymispäätöksestä~~ hyväksymispäätökseen*

Maakuntakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin maakuntalaissa säädetään. Muun kaavan kuin maakuntakaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Asuntorakentamisen kannalta tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Muutoksenhakuviranomaisen on kunnan pyynnöstä ilmoitettava arvio siitä, milloin tällaista kaavaa koskeva päätös annetaan. Jos arvioitua aikaa ei ole mahdollista noudattaa, siitä on ilmoitettava kunnalle.

Maakuntakaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on maakuntalain 136 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville. Muun kaavan kuin maakuntakaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Jos hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu siten kuin 9 §:n 4 3 momentissa säädetään, kaavaa koskevassa valituksessa ei saa vedota siihen, että hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu puutteellisesti. Valitusoikeudesta arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella säädetään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 34 §:ssä.

190 §

*Muutoksenhaku ~~muusta viranomaisen päätöksestä~~ muuhun viranomaisen päätökseen*

Muutosta kunnan viranomaisen tämän lain mukaiseen muuhun kuin 188, 189, 189 a, 189 b ja 190 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen ja maakunnan 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämän lain mukaisen päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen.

Rakennuslupaa, katusuunnitelmaa tai hulevesisuunnitelmaa koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla siltä osin kuin asia on ratkaistu lainvoiman saaneessa asemakaavassa.

192 §

*Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä sekä maisematyölupa- ja purkamislupapäätöksestä*

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä on:
1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.;
4) kunnalla.

Valitusoikeus maisematyölupaa ja rakennuksen purkamislupaa koskevasta päätöksestä on:
1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
2) kunnan jäsenellä.;
3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa.

Valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä on myös Valtion lupa- ja valvontavirastolla, jos rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä. Jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös Valtion lupa- ja valvontavirastolla.

198 §

*Eräiden päätösten tiedoksi antaminen*

Seuraavat päätökset annetaan julkipanon jälkeen:
1) valtioneuvoston 22 §:ssä tarkoitettu päätös;
2) hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitetussa asiassa;
3) hallinto-oikeuden, ~~ja~~ kunnan ja maakunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa;
4) kunnan viranomaisen ja hallinto-oikeuden päätös 171 ja 172 §:ssä tarkoitetussa poikkeamista koskevassa asiassa;
5) ympäristöministeriön 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä tarkoitettu päätös.

Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

## 200.

# Laki

**vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) 3, 8, 11 d ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 8 ~~§ laissa /2018,~~ ja 39 § laissa 470/2018 ja 11 d § laissa 717/2006~~8~~ ~~ja 39 § laissa /2018~~, seuraavasti:

3 §

*Korkotukilainojen hyväksymisvaltuus*

Korkotukilainoja voidaan hyväksyä valtion talousarviossa vahvistetun hyväksymisvaltuuden rajoissa.

Valtioneuvosto voi vahvistaa lainojen hyväksymisvaltuuden alueelliset ja muut käyttöperusteet.

Tämän lain mukainen korkotuki on suunnattava eri alueilla ja eri kunnissa esiintyvän asunnontarpeen mukaan.

8 §

*Korkotukilainan ja siihen tehtävät muutokset hyväksyvä viranomainen*

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus päättää lainan hyväksymisestä korkotukilainaksi. Ennen päätöksen tekemistä keskuksen on kuultava kohteen sijaintikuntaa tai -maakuntaa.

Korkotukilainan lainanmyöntäjä voidaan vaihtaa ja lyhennysohjelmaa, korkoa tai muita lainaehtoja voidaan muuttaa kesken laina-ajan, jos Valtiokonttori hyväksyy muutoksen.

11 d §

*Asukasvalinnan valvonta*

Kunta valvoo asukkaiden valintaperusteiden noudattamista. Siltä osin kuin kyse on asunnoista, joissa tarjottavien asumispalvelujen järjestäminen kuuluu maakunnalle, valvonnasta vastaa maakunta. Kunnalla ja maakunnalla on oikeus vaatia valvonnan suorittamiseksi tarvittavat tiedot lainansaajalta.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä asukkaiden valinnassa ja asukasvalinnan valvonnassa noudatettavista menettelytavoista. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle kuuluu kuntien, maakuntien ja lainansaajien yleinen ohjaus.

39 §

*Valvonta*

Ympäristöministeriöllä, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksella, Valtiokonttorilla, maakunnalla ja kunnalla on oikeus ohjata ja valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Viranomaisilla

on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada nähtäväkseen valvonnan toteuttamiseksi tarpeelliset asiakirjat. Lainansaaja on velvollinen vaadittaessa toimittamaan asiakirjat tarkastajan luona tarkastettaviksi.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksella ja Valtiokonttorilla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä saada viranomaiselta ja muulta julkista tehtävää hoitavalta tässä pykälässä säädettyä valvontaa varten välttämättömät tiedot lainansaajasta ja muusta 25 tai 27 a §:ssä tarkoitetusta yhteisöstä. Tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuudesta on säädetty.

Lainanmyöntäjän on valvottava, että lainavarojen käyttö ja korkotuki ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaiset.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

## 202.

# Laki

### vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

~~*kumotaan* vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 16 § sellaisena kuin se on laissa 1593/2009,~~

*muutetaan* vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 4—9, 10 a—10 d, 10 f, 11—~~15,~~ 17, 22, 26 a, 26 f, 26 j, 26 l ja 28 § sellaisina kuin niistä ovat 4 § laeissa 1593/2009, 272/2011 ja 571/2014, 5 § laeissa 1593/2009 ja 272/2011, 6, 9, 13—16~~5~~ § laissa 1593/2009, 10 a—10 d ja 10 f § laissa 1263/2014, 11 § osaksi laeissa 1593/2009 ja 272/2011, 12 § osaksi laeissa 623/2010 ja 272/2011, 17 § osaksi laissa 1593/2009, 22 § osaksi laissa 623/2010 sekä 26 a, 26 f, 26 j, 26 l ja 28 § laissa 272/2011,

*lisätään* uusi 28 a ja 28 b §, seuraavasti:

4 §

*Viranomaiset*

Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö ohjaavat ja seuraavat toimialoillaan tämän lain täytäntöönpanoa. Suomen ympäristökeskus hoitaa ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön määräämiä tehtäviä sekä Luonnonvarakeskus maa- ja metsätalousministeriön määräämiä tehtäviä tämän lain täytäntöön panemiseksi.

Maakunta huolehtii tämän lain mukaisista tehtävistä alueellaan. Maakuntavaltuuston on annettava tämän lain mukaisen toimivallan käyttäminen hallintosäännössä maakunnan viranhaltijalle tai monijäseniselle toimielimelle, jona ei kuitenkaan voi toimia maakuntahallitus. Maakunnan toimielinten on osaltaan toteuttava tämän lain 5 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaista vesienhoidon edistämistehtävää ja 5 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaista merenhoidon edistämistehtävää toimialaansa kuuluvissa tehtävissä.

Ympäristöministeriö vastaa muiden Itämeren valuma-alueella sijaitsevien valtioiden kanssa tehtävästä merenhoidon suunnittelun yhteistyöstä. Suomen ympäristökeskus, maakunnat sekä muut toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat yhteistyöhön omilla toimialueillaan.

Suomen ympäristökeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, maakunnat sekä Metsähallitus vastaavat merenhoidon seurantatehtävistä ja muista tehtävistä toimialoillaan.

Vesienhoitoalueella ja merivesillä toimivat muut valtion ja kuntien viranomaiset osallistuvat toimialoillaan tässä laissa tarkoitettuun vesienhoidon ja merenhoidon järjestämiseen.

13 §

*Vesienhoitosuunnitelman valmistelu ja valmistelun aikataulu*

Maakunnan on vesienhoitosuunnitelmaa varten laadittava:

1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;

2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;
3) vesienhoitoalueen ohjausryhmässä käsitelty hoitosuunnitelmaehdotus ja toimenpideohjelmaehdotukset vähintään 15 kuukautta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.
Vesienhoitoalueen ohjausryhmän ~~Maakuntien~~ on toimitettava ympäristöministeriölle ehdotus 11 §:ssä tarkoitetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi ~~neljä~~ kolme kuukautta ennen seuraavan hoitosuunnitelmakauden alkamista valtioneuvoston käsittelyyn saattamista varten. ~~Maakuntien~~ Ohjausryhmän on lisäksi toimitettava ympäristöministeriölle toimenpideohjelmat.
Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä menettelyssä noudatettavista määräajoista.

16 §

*Vesienhoitosuunnitelman käsittely maakunnassa*

Maakunnan on annettava vesienhoitosuunnitelmaehdotus tiedoksi maakuntavaltuustolle.
Maakuntavaltuusto toimittaa vesienhoitosuunnitelmaehdotuksen vesienhoitoalueen ohjausryhmälle käsiteltäväksi 14 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla 30 päivää ennen kuin ohjausryhmän on toimitettava yhteensovitettu ehdotus vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle 13 §:n 2 momentin mukaisesti.

26 j §

*Osallistuminen ja tiedottaminen*

Ympäristöministeriön on yhteistyössä maakunnan kanssa varattava kaikille tahoille, joita asia koskee, mahdollisuus osallistua merenhoitosuunnitelman valmisteluun sekä tutustua merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin. Tahoille on myös varattava tilaisuus esittää mielipiteensä valmisteluasiakirjoista kirjallisesti tai sähköisesti. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.
Merenhoitosuunnitelman valmisteluun on mahdollisuuksien mukaan otettava mukaan olemassa olevat hallintoelimet ja rakenteet, kuten alueellisten meriyleissopimusten toimielimet, tieteelliset neuvoa-antavat elimet ja alueelliset neuvoa-antavat toimikunnat.
Merenhoitosuunnitelman seuraavista osista ja niiden päivityksistä on julkaistava yhteenvedot sekä varmistettava, että kansalaisilla ja yhteisöillä on mahdollisuus esittää niistä huomionsa:
1) meriympäristön tilan alustava arviointi;
2) meriympäristön hyvän tilan määrittäminen;
3) merenhoitosuunnitelman ympäristötavoitteet;
4) merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmat;
5) merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmat.
Merenhoitosuunnitelman valmisteluun liittyvä yhteistyö, osallistuminen ja tiedottaminen tulee yhteensovittaa sekä toteuttaa mahdollisuuksien mukaan 14 ja 15 §:ssä säädetyn vesienhoidon suunnittelun yhteistyön, osallistumisen ja tiedottamisen kanssa. Merenhoitosuunnitelman valmistelusta maakunnassa noudatetaan, mitä vesienhoitosuunnitelman valmistelun osalta säädetään 16 §:ssä.

## 203.

# Laki

**öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) 17, 19 ja 26 §, sellaisina kuin ne ovat, 17 ja 19 § ~~osaksi~~ laissa ~~1674/2009~~ 1369/2018 sekä 26 § laissa 1594/2009, seuraavasti:

17 §

*Korvaus torjuntakaluston hankkimisesta ja torjuntavalmiuden ylläpidosta*

Öljysuojarahastosta korvataan maakunnan pelastustoimelle pelastuslain 47 §:ssä ~~pelastuslain (/) 47 §:n 1 momentissa öljyvahinkojen torjuntalaissa~~ tarkoitetun ~~vahvistetun~~ öljyvahinkojen ~~öljyn~~torjuntasuunnitelman mukaisesti:

1) torjuntakaluston hankkimisesta aiheutuneet kustannukset; kustannuksiltaan 85 000 euroa ylittävän yksittäisen torjuntakalustohankinnan korvaamisen edellytyksenä on, että öljysuojarahaston hallitus on etukäteen hyväksynyt kyseisen hankinnan;

2) torjuntavalmiuden ylläpidosta aiheutuneet kustannukset.

Jos öljyvahinkojen torjuntakalustoa ei ole ~~vahvistetun~~ ~~öljyn~~torjuntasuunnitelman mukaan tarkoitettu käytettäväksi yksinomaan öljyvahinkojen torjuntaan, korvataan kaluston hankinta- ja käyttökustannukset ~~korvataan~~ vain siltä osin, mikä on torjuntasuunnitelman mukaan öljyvahinkojen torjunnan osuus kyseisen kaluston käytöstä. Öljysuojarahastosta voidaan kuitenkin korvata öljyvahinkojen torjunnan käyttöastetta suurempi osuus hankintakustannuksista, jos se on perusteltua riittävän torjuntavalmiuden saavuttamiseksi.

Öljysuojarahastosta voidaan rahaston varojen käyttösuunnitelman puitteissa myöntää ennakkoon korvausta torjuntavalmiuden ylläpidosta kalenterivuoden aikana aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lopullinen korvaus myönnetään sen jälkeen, kun on esitetty selvitys aiheutuneista lopullisista kustannuksista.

19 §

*Harkinnanvaraiset avustukset*

Öljysuojarahastosta voidaan myöntää avustuksia:

1) maakunnan pelastustoimelle tai kunnalle öljyntorjuntakaluston säilyttämiseen tarkoitetun varaston rakentamiseen tai vuokraamiseen;

2) ~~pelastuslain 14 c §:ssä öljyvahinkojen torjuntalain 16 §:ssä~~ pelastuslain 22 c §:ssä tarkoitetulle sataman tai laitoksen omistajalle öljyvahinkojen torjuntakaluston hankkimiseen;

3) muuhun kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun öljyvahinkojen torjunnan tai torjuntavalmiuden ylläpidon kannalta tarpeelliseen toimintaan.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

## 207.

# Laki

**vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain (121/2011) 7 § seuraavasti:

7 §

*Valvontaviranomaiset*

Valtion lupa- ja valvontavirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset, metsäkeskukset, Energia~~markkinan~~virasto ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ovat 2 §:n 5 kohdan mukaisia valvontaviranomaisia, omalla toimialallaan.

Valvontaviranomaisten tehtävistä säädetään yhteisön asetuksen 32 artiklassa.

———

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

———

**208.**

# Laki

**jätelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan* jätelain (646/2011) 88 §,
*muutetaan* 7, 22, 24, 25, 51, 54, 61, 64, 70, 75, 87, 89, 90, 92—99, 101, 103—107, 108 a, 122, 128, 132, 134, 136—138 ja 142 §, sellaisina kuin niistä ovat 22, 24, 25 ~~ja 122~~ § osaksi laissa ~~1104/2011~~757/2018, 61, 101,~~ja~~ 103 ja 105 § osaksi laissa 410/2014, 89 § laissa 328/2016, 108 a § laissa 967/2018, 122 § osaksi laeissa 1104/2011 ja 757/2018 sekä 137 § laissa 1062/2015, sekä
*lisätään* 148 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

22 §

*Valtion viranomaiset*

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat ympäristöministeriölle.
Valtion lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.
Suomen ympäristökeskus on jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteensiirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa~~n vientikieltoasetuksen mukainen~~ tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta viranomaisesta.
Valtion lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.
Valtion lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

24 §

*Yleiset valvontaviranomaiset*

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat Valtion lupa- ja valvontavirasto sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten~~vientikieltoasetuksen 2 artiklan, 3 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan~~ noudattamista.
Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle noudattaen, mitä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttöä.

25 §

*Muut Valvontaviranomaiset*

Suomen ympäristökeskus valvoo jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevien säännösten noudattamista.
Valtion lupa- ja valvontavirasto valvoo tuottajavastuun valtakunnallisena viranomaisena tuottajavastuuta ja juomapakkausten palautusjärjestelmiä koskevien säännösten noudattamista.
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo tuotteita sekä niiden ominaisuuksia ja merkintöjä koskevien vaatimusten noudattamista siten kuin siitä tarkemmin säädetään 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Tulli valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen ~~n vientikieltoasetuksen 1 artiklassa säädetyn vientikiellon~~ noudattamista.

108 a §

*Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa*

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Valtion lupa- ja valvontavirasto, joka myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklan mukaisen luvan.

Valtion lupa- ja valvontavirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa aluskierrätyssuunnitelmaa koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

Suomen ympäristökeskus ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitetun aluskierrätysasetuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

Suomen ympäristökeskus seuraa aluskierrätysasetuksen toimeenpanoa Suomessa ja toimii tarvittaessa asiantuntijaviranomaisena, kun alus on tarkoitus siirtää purettavaksi aluskierrätysasetuksen 15 artiklan mukaiseen kolmannessa maassa sijaitsevaan aluskierrätyslaitokseen.

122 §

*Tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-~~vientikielto~~asetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta;

2) tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista sekä valmistettavista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;

3) tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitetulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä.

Valtion lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitetun käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä, viennistä, uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella tai sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta ja muulta jätehuollon toimijalta kunnalle 5 luvussa säädetyn jätehuollon järjestämistä koskevan tehtävän hoitamista varten tarpeelliset tiedot.

# 209.

# Laki

**hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain (416/2012) 12 § seuraavasti:

12 §

*Viranomaisten tehtävät*

Ympäristöministeriö ohjaa ja seuraa tämän lain toimeenpanoa ja valvontaa.
Valtion lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä.
Energia~~markkina~~virasto vastaa siirtoverkon käyttöoikeutta koskevien määräysten noudattamisen valvonnasta.

---

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

---

**210.**

# Laki

## ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* ympäristönsuojelulain (527/2014) 15, 21, 23, 24, 34, 36—39 a, 42, 44, 51, 64, 80, 81, 85, 88, 89, 89 a, 92, 93, 95, 99, 104, 105, 116, 118, 123, 126, 129—131, 135—138, 143, 147, 148, 152, 153, 166, 168, 170, 171, 175, 176, 178, 181, 186, 188—192, 194, 197, 203—205, 207, 212, 222 ja 223 §, sellaisina kuin niistä ovat 15, 21, 51, 123, 168, 170, 171, 175, 181, 205 ja 223 § ~~osaksi~~ laissa 1166/2018~~384/2016~~, 24 ja 152 § laissa ~~1063/2017~~1018/2018, 39 § laissa 256/2017, 39 a § laissa 437/2017, 88, 89, 89 a laissa 423/2015,~~,~~ 116 § laeissa 1166/2018 ja 49/2019~~1064/2017~~, 143, 189 ja 204 § laissa 49/2019, 147~~,~~ ~~152, 170, 204~~ ja 212 § laissa 327/2016, 190 § laissa 974/2017~~,~~ ~~205 § laissa 833/2017~~ sekä 207 § laissa 802/2015, seuraavasti:

15 §

*Ennaltavarautumisvelvollisuus*

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi.

Ennalta varautumista varten toiminnanharjoittajan, jonka ympäristöluvan myöntää Valtion lupa- ja valvontavirasto, on laadittava riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, varattava tarpeelliset laitteet ja muut varusteet, laadittava toimintaohje, testattava laitteet ja varusteet sekä harjoiteltava toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten (*ennaltavarautumisvelvollisuus*). Suunnitelman sisältö, laajuus ja tarkkuus määräytyvät toiminnan luonteen perusteella. Varautumissuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos valvontaviranomainen arvioi, että toiminta, sen vaikutukset ja riskit eivät edellytä suunnitelman laatimista. Suunnitelmaa ei myöskään ole tarve tehdä siltä osin kuin vastaava suunnitelma on laadittu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), pelastuslain (379/2011), kaivoslain (621/2011) tai muun lain nojalla eikä eläinsuojan toiminnasta.
Varautumissuunnitelman sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

21 §

*Valtion viranomaiset*

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat ympäristöministeriölle.

Valtion lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista, valvoo näiden säännösten noudattamista sekä toimii *valtion ympäristölupaviranomaisena*. Lisäksi Valtion lupa- ja valvontavirasto käsittelee toimivaltaansa kuuluvat ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat asiat. Valtion lupa- ja valvontavirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa**.**

Valtion lupa- ja valvontavirasto käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2009, jäljempänä *otsoniasetus*, sekä fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) 842/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 517/2014, jäljempänä *F-kaasuasetus*, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä maaleissa ja lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta ja direktiivin 1999/13/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/42/EY mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

24 §

*Muut valvontaviranomaiset*

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo 216 §:n 2 momentin nojalla annetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista yhdessä 23 §:n 1 momentissa tarkoitettujen yleisten valvontaviranomaisten kanssa.

Kuluttajaturvallisuuslaissa tarkoitetut valvontaviranomaiset ja työsuojeluviranomainen valvovat toimialallaan 217 §:n 2 momentin nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Maakun~~naan~~tien terveydensuojeluviranomaiset, kuluttajaturvallisuuslaissa tarkoitetut valvontaviranomaiset ja elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat toimialallaan 17 luvun säännösten nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

~~Liikenteen turvallisuusvirasto~~Liikenne- ja viestintävirasto toimii liikkuviin työkoneisiin tarkoitettujen polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen raja-arvoihin ja tyyppihyväksyntään liittyvistä vaatimuksista, asetusten (EU) N:o 1024/2012 ja (EU) N:o 167/2013 muuttamisesta ja direktiivin 97/68/EY muuttamisesta ja kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/1628, jäljempänä *työkonemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetus*, tarkoitettuna markkinavalvontaviranomaisena.

Tulli ja R~~r~~ajavartiolaitos valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

39 a §

*Hakijan neuvonta*

Sen lisäksi, mitä hallintolain (434/2003) 8 §:ssä säädetään viranomaisen velvollisuudesta antaa hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa, lupaviranomaisen on annettava pyynnöstä hakijalle sähköisessä muodossa tietoa:

1) lupahakemuksessa esitettävistä tiedoista ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä;
2) asian selvittämiseksi hankittavista lausunnoista ja niiden antamiselle varattavasta määräajasta;
3) päätöksen arvioidusta antamisajankohdasta.

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muiden lupamenettelyyn osallistuvien viranomaisten edustajia ja muita asianosaisia.

Neuvonta on maksutonta.

42 §

*Lausunnot*

Lupaviranomaisen on pyydettävä hakemuksesta lausunto:

1) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;
2) toiminnan sijaintimaakunnan terveydensuojeluviranomaiselta;
3) asiassa yleistä etua valvovilta viranomaisilta;
4) saamelaiskäräjiltä, jos hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä saamelaisten kotiseutualueella, ja kolttien kyläkokoukselta, jos ympäristövaikutukset saattavat ilmetä kolttalaissa (253/1995) tarkoitetulla koltta-alueella;
5) lupaharkinnan kannalta muilta kuin 1-4 kohdassa tarkoitetuilta tarpeellisilta tahoilta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Valtion lupa- ja valvontaviraston on pyydettävä lausunto hakemuksessa tarkoitetun toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta sekä niiltä maakunnilta, joissa hakemuksessa tarkoitetun toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä, niiden tehtäväalaan kuuluvista asioista.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä. Lisäksi lupaviranomainen voi tarvittaessa järjestää keskustelun 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen viranomaisten kanssa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tahoista, joilta lausuntoa on pyydettävä.

51 §

*Eräiden suunnitelmien ja ohjelmien vaikutus*

Ympäristöluvassa ja 115 d §:ssä tarkoitetussa ilmoituspäätöksessä on 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 115 d §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun seurauksen merkittävyyttä arvioitaessa otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista. Luvassa ja 115 d §:ssä tarkoitetussa ilmoituspäätöksessä on toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta tämän lain 11 §:n 2 momentin mukaisesti arvioitaessa sekä onnettomuuksien ehkäisemiseksi tarpeellisia lupamääräyksiä ja ilmoituspäätöksen määräyksiä annettaessa otettava huomioon, mitä toiminnan sijoituspaikkaa ja vaikutusaluetta koskevassa tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) mukaisessa tulvariskien hallintasuunnitelmassa esitetään. Luvassa ja ilmoituspäätöksessä on lisäksi otettava huomioon tarvittavissa määrin tämän lain 204 §:ssä tarkoitetut valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjelmat.

Luvanvaraisen jätteenkäsittelylaitoksen ja –paikan luvassa on otettava huomioon jätelain 87 §:ssä tarkoitettu valtakunnallinen jätesuunnitelma.

116 §

*Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten*

Tämän lain liitteessä 2 säädetystä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. ~~Rekisteröinti-ilmoituksen sisältövaatimuksista sekä r~~Rekisteröitävää toimintaa koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään 10 §:n nojalla.

Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä mainitun liitteen 1 kohdassa tarkoitetun keskisuuren energiantuotantolaitoksen toiminnasta viimeistään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä keskisuuri energiantuotantolaitos 30 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä. Muusta mainitussa liitteessä tarkoitetusta toiminnasta rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä toiminta 60 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä.

Jos rekisteröinti-ilmoitus on puutteellinen, on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen pyydettävä toiminnanharjoittajaa täydentämään sitä. Tällöin 2 momentissa säädetyt rekisteröintiä koskevat määräajat lasketaan siitä päivästä, jolloin rekisteröinti-ilmoitus täyttää ~~10 §:n nojalla~~ säädetyt sisältövaatimukset.

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus Valtion lupa- ja valvontavirastolle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomainen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

Jos rekisteröitävä toiminta on luonteeltaan sekä 2 että 4 momentissa tarkoitettua, rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Rekisteröinti-ilmoitusta ei tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä, ilmoituksenvaraisesta~~toiminnasta~~ eikä 31 §:ssä tarkoitetusta koeluonteisesta toiminnasta.

123 §

*Poikkeuksellinen tilanne luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa ja rekisteröitävässä toiminnassa*

Jos onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta yllättävästä ja toiminnasta riippumattomasta poikkeuksellisesta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että aiheutuu tilanne, jonka vuoksi ympäristölupaa, ilmoituspäätöstä tai toimintaa koskevan valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia ei voida noudattaa tai tilanne, jossa voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa, toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan on ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, taikka Valtion lupa- ja valvontavirastolle, jos se myöntää toimintaan ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen, tai 116 §:n 2 momentin mukainen ilmoitus on tehty Valtion lupa- ja valvontavirastolle. Toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan on viipymättä ilmoituksen tekemisen jälkeen toimitettava viranomaiselle suunnitelma, jonka mukaisesti toiminnan päästöjä ja jätteitä sekä niistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista voidaan rajoittaa poikkeuksellisen tilanteen aikana.

Viranomaisen on ilmoituksen johdosta tehtävä päätös ja annettava tarpeelliset määräykset toiminnan palauttamiseksi lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiseksi sekä tilanteesta aiheutuvan haitan ja vaaran poistamiseksi ja samalla asetettava määräaika, johon mennessä tämä on tehtävä. Lisäksi on tarvittaessa annettava toiminnan harjoittajan suunnitelman ja muun tiedon perusteella väliaikaiset määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräykset voidaan antaa tai toiminta kieltää, vaikka ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin.

Määräyksiä annettaessa noudatetaan 18 luvun hallintopakkoa koskevia säännöksiä. Määräyksistä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseksi säädetään 14 luvussa ja määräyksistä vesistön merkittävän pilaantumisen tai luontovahingon korjaamiseksi 176 §:ssä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai Valtion lupa- ja valvontaviraston on poikkeuksellisen tilanteen sitä edellyttäessä pantava omasta aloitteesta vireille 89 §:ssä tarkoitettu menettely lupamääräysten muuttamiseksi tai 93 §:ssä tarkoitettu menettely luvan peruuttamiseksi.

143 §

*Ympäristön tilan seuranta*

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta asianmukaisin menetelmin. Valtion lupa- ja valvontavirasto huolehtii siitä, että ympäristön tilan seuranta on valtakunnallisella tasolla riittävää. Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä ympäristön tilan seurannassa säädetään erikseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään kunnan seurantavelvollisuudesta, pääkaupunkiseudulla ympäristön tilan seurantaan kuuluvasta ilmanlaadun seurannasta huolehtivat Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa yhdessä. Alle 2,5 mikrometrin suuruisten hiukkasten pitoisuutta ilmassa on pääkaupunkiseudulla seurattava jatkuvatoimisesti yhdellä pysyvästi sijoitetulla kaupungin yleistä ilmanlaatua edustavalla kaupunkitausta-asemalla.

Valtion lupa- ja valvontavirasto huolehtii yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa päästökattodirektiivin 9 artiklan mukaisesta ilmaan joutuvien päästöjen aiheuttamien haitallisten ekologisten muutosten seurannasta pintavesissä osana 7 momentissa tarkoitettua seurantaa. Luonnonvarakeskus huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta metsämailla ja Ilmatieteen laitos huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta otsonin kuormituksen osalta. Ympäristöministeriö teettää mainitun artiklan mukaisen seurannan suomailla. Seurannan järjestämisessä noudatetaan, mitä päästökattodirektiivin 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun seurannan lisäksi Ilmatieteen laitos ja Suomen ympäristökeskus huolehtivat myös niille erikseen muualla lainsäädännössä säädetyistä ympäristön tilan seurantaan liittyvistä tehtävistä.

Seurantatiedot on julkistettava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa. Niistä on lisäksi toimitettava tietoja Euroopan unionille siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ympäristön tilan seurannan järjestämisestä, seuranta- ja arviointimenetelmistä ja niiden laatutavoitteista sekä seurantatietojen julkistamisesta, niistä tiedottamisesta ja niiden toimittamisesta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään sekä Euroopan unionille.

Vesienhoitoon ja merenhoitoon liittyvästä pinta- ja pohjavesien sekä Itämeren tilan seurannasta ja seurantatiedoista tiedottamisesta säädetään vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja sen nojalla.

152 §

*Meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettely*

Meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatii maanteistä ja rautateistä Väylä~~Liikenne~~virasto, lentoasemista lentoaseman pitäjä ja muista liikennealueista liikennealueen pitäjä sekä väestökeskittymistä muiden kuin edellä mainittujen kohteiden osalta asianomainen kunta. Väylä~~Liikenne~~virasto ja lentoaseman pitäjä toimittavat laatimansa meluselvityksen ja toimintasuunnitelman asianomaiselle kunnalle, jonka on otettava ne huomioon laatiessaan väestökeskittymän meluselvitystä ja toimintasuunnitelmaa.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmaluonnoksesta on pyydettävä lausunto vaikutusalueen kunnilta ja maakunnilta, Valtion lupa- ja valvontavirastolta, Liikenne- ja viestintävirastolta, lentoaseman pitäjältä sekä valtioneuvoston asetuksella säädettäviltä muilta tahoilta. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Valmiista suunnitelmasta perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava noudattaen 2 momenttia.

Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma on tarkistettava vähintään viiden vuoden välein niiden laatimisesta, jolloin toimintasuunnitelma ja tarvittaessa myös meluselvitys uusitaan. Toimintasuunnitelmaa on tarkistettava tarvittaessa muulloinkin, jos alueella ilmenee melutilanteeseen oleellisesti vaikuttava uusi tekijä. Toimintasuunnitelmia tarkistettaessa on noudatettava, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään lausuntojen pyytämisestä ja mielipiteiden esittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mihin mennessä meluselvitys ja toimintasuunnitelma on viimeistään tehtävä.

168 §

*Säännöllinen valvonta*

Valtion lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen tämän lain mukaista säännöllistä valvontaa varten suunnitelma (*valvontasuunnitelma*). Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Valtion lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella.

Direktiivilaitoksen määräaikaistarkastus on tehtävä toiminnan riskitason mukaisesti vähintään yhden ja enintään kolmen vuoden välein. Tällaisella laitoksella on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa ylimääräinen tarkastus, jos valvonnassa havaitaan, että laitokselle tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia on huomattavasti rikottu.

Valtion lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Tarkempia säännöksiä valvontasuunnitelman ja -valvonta~~-~~ohjelman laatimisesta ja sisällöstä, määräaikaistarkastuksista, ympäristöriskien arvioinnista sekä muusta säännöllisen valvonnan toteuttamisesta ja siihen liittyvästä tiedottamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

170 §

*Ilmoitus ~~luvanvaraisen~~ toiminnan aloittamisesta sekä toiminnan muutoksista ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta*

Luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle etukäteen toiminnan aloittamisesta, jos aloitusajankohta ei käy ilmi lupahakemuksesta tai lupapäätöksestä taikka jos se muuttuu etukäteen ilmoitetusta.

Ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajan on ilmoitettava tämän pykälän mukaisesti valvontaviranomaiselle, jos 115 a §:n mukaisessa ilmoituksessa tarkoitetun toiminnan aloittaminen siirtyy tai peruuntuu.

Luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle:

1) toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä;

2) toiminnan lopettamisesta;

3) muista toimintaa koskevista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka ilmoituspäätöksen tai luvan noudattamiseen.

Luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajan vaihtuessa uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava vaihtumisesta valvontaviranomaiselle.

Luvanvaraista toimintaa koskeva ilmoitus on tehtävä Valtion lupa- ja valvontavirastolle, jos se myöntää ympäristöluvan, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoituksenvaraista toimintaa koskeva tämän pykälän mukainen ilmoitus on tehtävä Valtion lupa- ja valvontavirastolle, jos se on käsitellyt ilmoituksen, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Rekisteröitävää toimintaa koskeva ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jollei kysymys ole 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta jätteen käsittelystä, jolloin ilmoitus tehdään Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

171 §

*Tarkkailu toisen alueella*

Valtion lupa- ja valvontavirasto tai luvan myöntämisen tai ilmoituspäätöksen antamisen yhteydessä myös kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden tarkkailla toimintansa ympäristövaikutuksia ja ympäristön laatua toisen alueella, jollei alueen omistaja tai haltija ole antanut suostumustaan tähän. Oikeus tarkkailuun koskee mittalaitteiden asentamista ja mittausten tekemistä sekä muuta vastaavaa toiminnan havainnointia ja seurantaa, samoin kuin tätä varten välttämätöntä liikkumista ja oleskelua alueella. Oikeus voidaan myöntää edellyttäen, että tarkkailu on tarpeen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja ettei siitä aiheudu sanottavaa haittaa.

Alueen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Tarkkailu on järjestettävä niin, ettei se vaaranna alueen omistajan tai haltijan kotirauhaa tai yksityisyyden suojaa.

175 §

*Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen*

Valvontaviranomainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;

3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa Valtion lupa- ja valvontavirasto, jos se myöntää ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Jos määräys koskee luvanvaraista toimintaa, jonka lupa-asia on käsiteltävä 47 §:n mukaisesti yhteiskäsittelyssä, määräys annetaan noudattaen mitä hallintopakkoasiasta säädetään vesilain 14 luvussa. Jos määräys koskee ainoastaan tässä laissa tai sen nojalla säädetyn velvoitteen noudattamista, se annetaan kuitenkin tämän lain mukaisesti.

Määräystä ei voida antaa välittömästi 11 tai 20 §:ssä säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi.

181 §

*Toiminnan keskeyttäminen*

Jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai siitä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle, valvontaviranomaisen on keskeytettävä toiminta siltä osin kuin se on välttämätöntä terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, jos toiminnanharjoittaja ei itse ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin.

Toiminnanharjoittajaa on kuultava mahdollisuuksien mukaan ennen keskeyttämistä. Keskeyttämistoimenpiteestä on laadittava pöytäkirja ja keskeyttämisestä on viivytyksettä tehtävä päätös. Viranomaisen on lisäksi annettava tieto siitä, miten toiminnan jatkamiseksi menetellään.

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan keskeyttää Valtion lupa- ja valvontavirasto, jos se myöntää ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen, ja muussa tapauksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

189 §

*Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa*

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu Valtion lupa- ja valvontavirastolle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen, ja muussa tapauksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitetusta valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n ~~2~~4 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin Valtion lupa- ja valvontavirastolla. Rekisteröitävän ja ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonta voidaan suorittaa osana samalla alueella sijaitsevan luvanvaraisen toiminnan valvontaa, jos se on valvonnan asianmukaiseksi ja tehokkaaksi järjestämiseksi tarpeen. Luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajaa ja viranomaista, jolle valvonta siirretään, on kuultava, jos valvonnasta vastaava viranomainen tämän vuoksi vaihtuu.

190 §

*Muutoksenhaku*

Tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (/) ~~hallintolainkäyttölaissa (856/1996)~~ säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 8 §:ssä ~~hallintolainkäyttölain 7 §:ssä~~ säädetään.

Kunnan viranhaltijan 182 §:n nojalla antamasta kiellosta tai määräyksestä ei saa valittaa. Edellä 189 §:ssä tarkoitetusta valvonnan siirtämistä toiselle viranomaiselle koskevasta päätöksestä ei saa valittaa. Edellä 36, 126 ja 128 §:ssä tarkoitetusta asian siirtämistä toiselle viranomaiselle koskevasta päätöksestä sekä 129 §:ssä tarkoitetusta korvausvaatimuksen erikseen käsittelemistä koskevasta ratkaisusta ei saa valittaa erikseen. Asian käsittelystä 205 §:n nojalla perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiaan.

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa (410/2015) säädetään. Valtion lupa- ja valvontavirastolla on oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä koskevaan päätökseen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

204 §

*Eräät v~~V~~altakunnalliset suunnitelmat ja ohjelmat*

Valtioneuvosto hyväksyy Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetut ympäristönsuojelua koskevat valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjelmat. Suunnitelma- ja ohjelmaluonnoksista on pyydettävä lausunto niiltä viranomaisilta, joiden toimialaan ja tehtäviin suunnitelma tai ohjelma olennaisesti liittyy. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelma- ja ohjelmaluonnoksiin sekä esittää niistä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta valtakunnallisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Hyväksytystä suunnitelmasta ja ohjelmasta perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava siten kuin 1 momentissa säädetään.

Suunnitelmia ja ohjelmia tarkistettaessa on noudatettava, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään lausuntojen pyytämisestä ja mielipiteiden esittämisestä.

Päästökattodirektiivin edellyttämästä kansallisesta ilmansuojeluohjelmasta säädetään 149 c §:ssä. Valtakunnallisesta jätesuunnitelmasta säädetään jätelaissa.

205 §

*Maksut*

Sen lisäksi, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta, Valtion lupa- ja valvontavirasto voi periä maksun:

1) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;

2) 169 §:n mukaisista tarkastuksista;

3) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

4) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:

1) tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;

2) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;

3) 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen sekä niistä toimenpiteistä jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi;

4) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

5) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi silloin, kun toimivalta on siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 138 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Tämän lain 47 a §:n mukaisten lupahakemusten käsittelystä ja valvonnasta kunnalle perittävistä maksuista säädetään maa-aineslain 23 §:ssä.

Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä, ellei 1 tai 2 momentista muuta johdu tai kysymys ole 89 §:ssä tarkoitetusta luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta, joka on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Edellä 89 §:n mukaisesta luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta ~~maksu~~ peritään maksu toiminnanharjoittajalta vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta.

Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Julkisten saatavien suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoperustetta ~~perimisestä ilman tuomiota tai päätöstä sekä oikeudesta tehdä maksua koskeva perustevalitus~~ säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

222 §

*Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä*

Ympäristöä ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevia tietoja varten on ympäristönsuojelun tietojärjestelmä. Sitä käytetään ympäristönsuojeluun liittyvien tietojen hallintaan ja käsittelyyn, ympäristölainsäädännön valvonnan toteuttamiseen, ympäristön tilan seurantaan sekä ympäristöön liittyvään tutkimukseen ja suunnitteluun.

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä muodostuu tiedoista, jotka talletetaan Valtion lupa- ja valvontaviraston, Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja tiedostoihin. Tietojärjestelmään talletettavista tiedoista säädetään 223 §:ssä, jätelaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa ja vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa sekä niiden nojalla. Tietojen tallettaminen voidaan tehdä konekielisenä tiedonsiirtona teknisen käyttöyhteyden avulla.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut ylläpitäjät ovat myös henkilötietolain mukaisia rekisterinpitäjiä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuilla ylläpitäjillä sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella, kunnan rakennusvalvontaviranomaisella, maakunnalla ja maakunnan terveydensuojeluviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä tiedot, jotka ovat tarpeen niille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, tietojärjestelmän tiedot voidaan antaa konekielisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla sekä muulla tarkoitukseen soveltuvalla turvallisella ja luotettavalla tavalla.

Ympäristöministeriö vastaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmän sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä yhteistyössä muiden 2 momentissa tarkoitettujen ylläpitäjien kanssa.

223 §

*Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavat tiedot*

Valtion lupa- ja valvontaviraston on talletettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) Valtion lupa- ja valvontavirastolle tehtäviin rekisteröinti-ilmoituksiin perustuvat tiedot rekisteröitävistä toiminnoista;

3) tämän lain mukaiseen valvontaan liittyvät tarkastuskertomukset ja muut valvontatoimia koskevat tiedot;

4) 105 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä~~valtioneuvoston päätöksen mukaiset tiedot~~;

5) 151 §:n 1 momentin 2–4 kohtien perusteella laaditut meluselvitykset ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat;

6) 168 §:ssä tarkoitetut Valtion lupa- ja valvontaviraston laatimat valvontasuunnitelmat ja valvontaohjelmat;

7) Valtion lupa- ja valvontaviraston valvontavastuulle kuuluvan luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan seuranta- ja tarkkailutiedot ja muut vastaavat tiedot, jotka toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle.

Kunnan tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on talletettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain mukaisiin lupa- ja valvontatehtäviin liittyvät kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen antamat päätökset sekä tiedot niiden muutoksenhaun johdosta tehdyistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtäviin rekisteröinti-ilmoituksiin perustuvat tiedot rekisteröitävistä toiminnoista;

3) 145 §:ssä tarkoitetut ilmansuojelusuunnitelmat ja 146 §:ssä tarkoitetut lyhyen aikavälin toimintasuunnitelmat;

4) 151 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella laaditut meluselvitykset ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat;

5) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulle kuuluvan ympäristöluvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan seuranta- ja tarkkailutiedot ja muut vastaavat tiedot, jotka toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle.

Viranomaisen, joka hyväksyy 65 §:ssä tarkoitetut seurantaa ja tarkkailua koskevat suunnitelmat, on myös talletettava ne tietojärjestelmään.

Ympäristön tilan seurannasta vastaavien viranomaisten sekä asiantuntija- ja tutkimuslaitosten on talletettava 143 §:ssä tarkoitetut seurantatiedot tietojärjestelmään. Seurantatietoja voivat tallettaa myös kyseisten viranomaisten sekä asiantuntija- ja tutkimuslaitosten hyväksymät muut tahot.

Kunta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voivat toimittaa edellä säädetyt tiedot Valtion lupa- ja valvontavirastolle talletettavaksi tietojärjestelmään, jos niillä ei ole mahdollisuutta tallettaa tietoja itse.

**212.**

# Laki

**maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaanpanosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 Luku

**Yleiset säännökset**

**1 §**

*Voimaan tulevat säädökset*

Seuraavat lait tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021:

1) Laki kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta (/)
2) Laki Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta (/)
3) Laki avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta (/)
4) Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta (/)
5) Laki perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta (/)
6) Laki maanvuokralain 41 §:n muuttamisesta (/)
7) Laki syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta (/)
8) Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta (/)
9) Laki kuluttajansuojalain muuttamisesta (/)
10) Laki menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä annetun lain muuttamisesta (/)
11) Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 5 luvun 7 §:n muuttamisesta (/)
12) Laki elinkeinonharjoittajan oikeudesta myydä noutamatta jätetty esine annetun lain 10 §:n muuttamisesta (/)
13) Laki löytötavaralain muuttamisesta (/)
14) Laki yhdistyslain muuttamisesta (/)
15) Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain 10 ja 71 §:n muuttamisesta (/)
16) Laki rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta (/)
17) Laki asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta (/)
18) Laki asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta (/)
19) Laki vaalilain 11 ja 99 §:n muuttamisesta (/)
20) Laki kielilain 10 §:n muuttamisesta (/)
21) Laki hallintolain 58 §:n muuttamisesta (/)
22)Laki saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta (/)
23) Laki eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta (/)
24) Laki osakeyhtiölain muuttamisesta (/)
25) Laki eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta (/)
26) Laki hedelmöityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta (/)
27) Laki ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta (/)
28) Laki kaupanvahvistajista annetun lain 1 §:n muuttamisesta (/)
29) Laki oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta (/)
30) Laki asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta (/)
31) Laki vesilain muuttamisesta (/)
32) Laki pysäköinninvalvonnasta annetun lain 10 ja 11 §:n muuttamisesta (/)
33) Laki osuuskuntalain muuttamisesta (/)
34) Laki ryhmärakennuttamislain 23 ja 27 §:n muuttamisesta (/)
35) Laki eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta (/)
36) Laki Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta (/)
37) Laki ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta (/)
38) Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta (/)
39) Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta (/)
40) Laki terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain muuttamisesta (/)
41) Laki puolustustilalain muuttamisesta (/)
42) Laki panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta (/)
43) Laki valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta (/)
44) Laki varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta (/)

45) Laki pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain ~~5 §:n~~ muuttamisesta (/)
46) Laki tuloverolain 92 a §:n muuttamisesta (/)
47) Laki sijoitusrahastolain 61 §:n muuttamisesta (/)
48) Laki säästöpankkilain 44 §:n muuttamisesta (/)
49) Laki tilastolain muuttamisesta (/)
50) Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta (/)
51) Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 ja 16 §:n muuttamisesta (/)
52) Laki julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain muuttamisesta (/)
53) Laki Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta (/)
54) Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta (/)
55) Laki selvitysmenettelystä yhteistyön edistämiseksi eräillä kaupunkiseuduilla annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta (/)
56) Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 10 § muuttamisesta (/)
57) Laki kuntalain 10 §:n muuttamisesta (/)
58) Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta (/)
59) Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta (/)
60) Laki tekijänoikeuslain 261 §:n muuttamisesta (/)
61) ~~Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta (/)~~
62) Laki perusopetuslain muuttamisesta (/)
63) ~~Laki lukiolain muuttamisesta (/)~~
64) Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta (/)
65) Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta (/)
66) Laki hautaustoimilain muuttamisesta (/)
67) Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta (/)
68) Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta (/)
69) Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 ja 26 §:n muuttamisesta (/)
70) Laki liikuntalain muuttamisesta (/)
71) Laki nuorisolain 4 ja 25 §:n muuttamisesta (/)
72) Laki yleisistä kirjastoista annetun lain 4 ja 16 §:n muuttamisesta (/)
73) Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 111 ja 118 §:n muuttamisesta (/)
74) Laki maatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta (/)
75) Laki luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta (/)
76) Laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta (/)
77) Laki saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta (/)
78) Laki vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 16 §:n muuttamisesta (/)
79) Laki yhteisaluelain muuttamisesta (/)
80) Laki poronhoitolain muuttamisesta (/)
81) Laki metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta (/)
82) Laki eräiden rajavesistösopimusten täytäntöönpanosta (/)
83) Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta
84) Laki Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta (/)
85) Laki taimiaineistolain muuttamisesta (/)
86) Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta (/)
87) Laki kolttalain muuttamisesta (/)
88) Laki kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta (/)
89) Laki metsälain 7 a ja 14 b §:n muuttamisesta (/)
90) Laki eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain muuttamisesta (/)
91) Laki peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta (/)
92) Laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta (/)
93) Laki maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta (/)
94) Laki eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta (/)
95) ~~Laki siemenkauppalain 16 ja 20 §:n muuttamisesta (/)~~
96) Laki vesihuoltolain muuttamisesta (/)

97) Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 10 f §:n muuttamisesta (/)
98) Laki hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta (/)
99) Laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 §:n muuttamisesta (/)
100) Laki yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta (/)
101) ~~Laki kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamista (/)~~
102) Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain kumoamisesta (/)
103) Laki Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta (/)
104) ~~Laki elintarvikelain muuttamisesta (/)~~
105) Laki lannoitevalmistelain muuttamisesta (/)
106) Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta (/)
107) Laki eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta (/)
108) Laki eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta (/)
109) Laki maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta (/)
110) Laki rehulain muuttamisesta (/)
111) Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta (/)
112) Laki riistavahinkolain muuttamisesta (/)
113) Laki patoturvallisuuslain 5 ja 14 §:n muuttamisesta (/)
114) Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta (/)
115) Laki eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (/)
116) Laki tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta (/)
117) Laki merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta (/)
118) Laki riistahallintolain 5 §:n muuttamisesta (/)
119) Laki Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 6 ja 9 §:n muuttamisesta (/)
120) Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta (/)
121) Laki porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta (/)
122) Laki kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta (/)
123) Laki kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain muuttamisesta (/)
124) Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (/)
125) Laki maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta (/)
126) Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 14 ja 18 §:n muuttamisesta (/)
127) Laki eläintautilain muuttamisesta (/)
128) Laki tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta (/)
129) Laki maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta (/)
130) Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta (/)
131) Laki eläinjalostustoiminnasta annetun lain 12 §:n 3 momentin kumoamisesta (/)
132) Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta (/)
133) Laki Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta (/)
134) Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta (/)
135) Laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 11 ja 18 §:n muuttamisesta (/)
136) ~~Laki kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 25 §:n muuttamisesta (/)~~
137) Laki luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain muuttamisesta (/)
138) Laki kalastuslain muuttamisesta (/)
139) Laki eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta (/)
140) Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta (/)
141) Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta (/)
142) Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta (/)
143) Laki maksajavirastotehtävien hoitamisesta maakunnissa (/)
144) Laki merityöaikalain 22 §:n muuttamisesta (/)
145) Laki opintovapaalain 15 §:n muuttamisesta (/)
146) Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 26 §:n muuttamisesta (/)
147) Laki merimiesten vuosilomalain 34 §:n muuttamisesta (/)
148) Laki nuorista työntekijöistä annetun lain 15 ja 17 §:n muuttamisesta (/)
149) Laki työaikalain muuttamisesta (/)
150) Laki palkkaturvalain muuttamisesta (/)
151) ~~Laki perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta (/)~~

152) Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta (/)
153) Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta (/)
154) Laki työsopimuslain 13 luvun 12 §:n muuttamisesta (/)
155) Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta (/)
156) Laki yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 22 §:n muuttamisesta (/)
157) Laki vuosilomalain 37 §:n muuttamisesta (/)
158) Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain 6 ja 131 §:n muuttamisesta (/)
159) Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta (/)
160) Laki siviilipalveluslain 7 §:n muuttamisesta (/)
161) Laki maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta (/)
162) Laki kaivoslain 152 §:n muuttamisesta (/)
163) Laki mittauslaitelain 34 ja 38 §:n muuttamisesta (/)
164) Laki merityösopimuslain 13 luvun 22 §:n muuttamisesta (/)
165) Laki kilpailulain muuttamisesta (/)
166) Laki Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta (/)
167) Laki valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain muuttamisesta (/)
168) Laki suoran lisäeläkejärjestelyn turvaamisesta työnantajan maksukyvyttömyyden varalta annetun lain 5 §:n 170) muuttamisesta (/)
169) Laki ulkorajan ylittävästä yhteistyöstä annetun lain muuttamisesta (/)
170) Laki työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta (/)
171) Laki lääkelain muuttamisesta (/)
172) Laki työsuojeluhallinnosta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta (/)
173) Laki terveydensuojelulain muuttamisesta (/)
174) Laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta (/)
175) Laki työturvallisuuslain 65 §:n muuttamisesta (/)
176) Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta (/)
177) Laki huumausainelain muuttamisesta (/)
178) Laki kemikaalilain muuttamisesta (/)
179) Laki eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta (/)
180) Laki tupakkalain muuttamisesta (/)
181) Laki julkisten alojen eläkelain 85 §:n muuttamisesta (/)
182) Laki panostajalain muuttamisesta (/)
183) Laki alueellisista romaniasiain neuvottelukunnista ja romaniasioita koskevista tehtävistä (/)
184) Laki ulkoilulain muuttamisesta (/)
185) Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta (/)
186) Laki maa-aineslain muuttamisesta (/)
187) Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain muuttamisesta (/)
188) Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 18 §:n muuttamisesta (/)
189) Laki asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 a §:n muuttamisesta (/)
190) Laki Kyrönjoen erityissuojelusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (/)
191) Laki aravarajoituslain 4 d ja 23 §:n muuttamisesta (/)
192) Laki merensuojelulain muuttamisesta (/)
193) Laki maastoliikennelain muuttamisesta (/)
194) Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta (/)
195) Laki Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta (/)
196) Laki ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (/)
197) Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (/)
198) Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta (/)
199) Laki avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain 6 §:n muuttamisesta (/)
200) Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (/)
201) Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta (/)
202) Laki eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain 9 ja 15 §:n muuttamisesta (/)
203) Laki Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (/)
204) Laki rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta (/)

205) Laki vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 7 §:n muuttamisesta (/)
206) Laki jätelain muuttamisesta (/)
207) Laki hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 12 §:n muuttamisesta (/)
208) Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta (/)
209) Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta. (/)

2 §

*Kumottavat säädökset*

Tällä lailla kumotaan:
1) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annettu laki (669/2008);
2) ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annettu laki (410/2009);
3) aluehallintovirastoista annettu laki (896/2009);
4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu laki (897/2009);
5) ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annettu laki (898/2009);
6) maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain (1483/2009) 38, 39 ja 65 § ja 72 §:n 2 momentti ~~(1483/2009)~~;
7) maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annettu laki (210/2010);

3 §

*Soveltamisala*

Tässä laissa säädetään 1 §:ssä mainituissa laeissa säädettyjen sekä maakuntalain (/) 6 §:n 1 momentin 5-8, 10–13, 16–22, 25 ja 26 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä. Tehtävien siirtämiseen liittyvistä seikoista on lisäksi voimassa mitä siitä erikseen säädetään.

2 luku

**Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset**

4 §

*Valtion lupa- ja valvontaviraston tehtäviä ja toimivaltaa koskevat siirtymäsäännökset*

Valtion lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuun tehtäväalaan kuuluva tehtävä, joka on muualla laissa säädetty aluehallintoviraston, elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai lääninhallituksen hoidettavaksi, siirtyy Valtion lupa- ja valvontavirastolle 1 päivänä tammikuuta 2021 tämän lain mukaisesti.

5 §

*Ahvenanmaan valtionviraston tehtäviä ja toimivaltaa koskevat siirtymäsäännökset*

Ahvenanmaan valtionvirastosta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettuun toimialaan kuuluva tehtävä, joka Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan kuuluu valtakunnan toimivaltaan, ja on muualla laissa säädetty aluehallintoviraston tai lääninhallituksen hoidettavaksi, siirtyy Ahvenanmaan valtionvirastolle 1 päivänä tammikuuta 2021 tämän lain mukaisesti.

6 §

*Maakunnan tehtäviä ja toimivaltaa koskevat siirtymäsäännökset*

Maakuntalain 6 §:n 1 momentin 5-8, 10–13, 16–22, 25 tai 26 kohdassa tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetut maakunnan tehtäväalan mukaiset tehtävät, jotka on muualla laissa säädetty aluehallintoviraston,

elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen, lääninhallituksen tai maakunnan liiton hoidettavaksi, siirtyvät toimivaltaiselle maakunnalle 1 päivänä tammikuuta 2021 tämän lain mukaisesti.

7 §

*Vireillä olevia asioita sekä tehtäviin liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat siirtymäsäännökset*

Aluehallintovirastossa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksessa ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa Valtion lupa- ja valvontavirastoon siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Valtion lupa- ja valvontavirastolle.

Aluehallintovirastossa Kilpailu- ja kuluttajavirastoon siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

Aluehallintovirastossa Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Aluehallintovirastossa Elintarviketurvallisuusvirastoon siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Ruokavirastolle. ~~Elintarviketurvallisuusvirastolle.~~

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa Maahanmuuttovirastoon siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Maahanmuuttovirastolle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksessa Maaseutuvirastolle siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Ruokavirastolle. ~~Maaseutuvirastolle.~~

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksessa Valtiokonttorille siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 Valtiokonttorille.

Aluehallintovirastossa, elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksessa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksessa, maakunnan liitossa, muussa kuntayhtymässä ja kunnassa maakunnalle siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 toimivaltaiselle maakunnalle. Maakuntien omaisuusjärjestelyistä säädetään 4 luvussa.

3 luku

**Henkilöstöä koskevat säännökset**

8 §

*Kunnista ja kuntayhtymistä siirtyvän henkilöstön asema*

Edellä 3 §:ssä tarkoitettujen maakunnille siirtyvien tehtävien ja näitä tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä sekä tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto maakuntien liitoista maakuntaan sekä maakuntalain 119 §:ssä tarkoitettuun maakuntien valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja henkilöstön siirrot, jos tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Vuoden 2020 loppuun mennessä erääntyneestä lomapalkkavelasta vastaa maakunta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös tehtävien ja henkilöstön siirtoon maakuntakonserniin kuuluvaan sekä maakuntien määräysvallassa olevaan yhteisöön, joka perustetaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

9 §

*Valtiolta siirtyvän henkilöstön asema*

Edellä 3 §:ssä tarkoitettujen valtiolta maakunnille siirtyvien tehtävien ja niihin liittyvien tukipalvelutehtävien sekä näitä tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksesta, aluehallintovirastoista, Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorista maakuntaan sekä maakuntalain 119 §:ssä tarkoitettuun maakuntien valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Henkilö siirtyy maakunnan palvelukseen, jos siirtyvät tehtävät muodostavat vähintään puolet hänen tosiasiallisista työtehtävistään.

Vuoden 2020 loppuun mennessä erääntyneestä lomapalkkavelasta vastaa maakunta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös tehtävien ja henkilöstön siirtoon maakuntakonserniin kuuluvaan sekä maakuntien määräysvallassa olevaan yhteisöön, joka perustetaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

10 §

*Lisäeläketurva*

Maakuntakonserniin kuuluvan tai maakuntien määräysvallassa olevan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022 perustetun yhteisön on huolehdittava julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016) 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun lisäeläkeosuuden tasoisen lisäeläkeosuuden säilymisestä henkilöillä, jotka siirtyvät niiden palvelukseen tämän lain nojalla tai maakuntauudistuksen johdosta kuntien, kuntayhtymien tai valtion palveluksesta ja joiden palvelussuhde jatkuu yhteisössä yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

Maakuntauudistuksen johdosta valtiolta maakuntaan tai maakuntakonserniin kuuluvan tai maakuntien määräysvallassa olevan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022 perustetun yhteisön palvelukseen siirtyvät säilyttävät oikeuden julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain 8 §:n 2 momentin mukaiseen lisäeläkeosuuteen, jos:

1) palvelussuhde täyttää mainitun lain 9 §:n mukaiset yhdenjaksoisuusedellytykset ennen 1 päivää tammikuuta 2021; ja

2) palvelussuhde jatkuu 1 kohdassa mainitussa pykälässä edellytetyllä tavalla yhdenjaksoisena Kevan jäsenyhteisön palveluksessa 1 päivästä tammikuuta 2021.

4 luku

**Omaisuusjärjestelyt**

11 §

*Omaisuusjärjestelyjen tavoitteet*

Tässä luvussa tarkoitettujen omaisuuden siirtoa koskevien säännösten tarkoituksena on turvata maakuntien käyttöön niiden järjestämisvastuulla olevia tehtäviä varten tarvittava omaisuus ja toimitilat kokonaistaloudellisesti tehokkaalla tavalla. Lisäksi tavoitteena on, että omaisuusjärjestelyissä kuntia kohdellaan tasapuolisesti eikä järjestelyillä vaaranneta rahoitusperiaatteen toteutumista kuntien vastuulle jäävissä tehtävissä.

12 §

*Kunnan käytössä olevat toimitilat*

Edellä 3 §:ssä tarkoitettujen kunnalta maakunnalle siirtyvien tehtävien hoitamiseksi käytössä olevat toimitilat siirtyvät maakunnan hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2021, jos maakunta ja kunta eivät toisin sovi.

Maakunnan ja kunnan välillä solmitaan toimitilojen hallinnasta vuokrasopimus siten, että se on voimassa vähintään 31 päivään joulukuuta 2023. Maakunnalla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloa yhdellä vuodella. Maakunnan tulee ilmoittaa oikeuden käyttämisestä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaolon päättymistä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu vuokrasopimus voidaan solmia myös kunnan ja maakuntalain 119 §:ssä tarkoitetun toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksen välillä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetussa vuokrasopimuksessa sovitun vuokran on katettava vuokrasopimuksen kohteena olevaan toimitilaan liittyvät kohtuulliset pääomakustannukset ja tilojen ylläpitokustannukset.

Vuokran määräytymisestä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

13 §

*Kunnan käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen maakunnalle*

Maakunnalle siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan 3 §:ssä tarkoitettuun kunnalta maakunnalle siirtyvään toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle eivät siirry osakeyhtiöiden osakkeet lukuun ottamatta sellaisen osakeyhtiön osakkeita, jonka tosiasiallinen päätoimiala on maakunnalle siirtyvien eläinlääkäripalveluiden tuottaminen.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen osakkeiden siirtymistä lukuun ottamatta kunta ja maakunta voivat sopia irtaimen omaisuuden siirtymisestä myös toisin kuin 1 momentissa säädetään.

14 §

*Kuntaa sitovien sopimusten ja vastuiden siirtäminen maakunnalle*

Kunta siirtää maakunnalle 3 §:ssä tarkoitettujen kunnalta maakunnalle siirtyvien tehtävien järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2021. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunta tekee 17 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle eivät kuitenkaan siirry:

1) sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä;

2) vahingonkorvausvastuut eivätkä muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta solmii tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen 3 §:ssä tarkoitettujen kunnalta maakunnalle siirtyvien tehtävien järjestämisvastuun siirtymistä maakunnalle, elleivät maakunta ja kunta toisin sovi.

Jos kunta on toiminut ennen 3 §:ssä tarkoitettujen kunnalta maakunnalle siirtyvien tehtävien järjestämisvastuun siirtoa joko voimassaolevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista.

Jos kunta on antanut 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun eläinlääkäripalveluja tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy maakunnalle.

15 §

*Valtion irtaimen sekä sopimusten ja vastuiden siirtäminen maakunnalle*

Maakunnalle siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan 3 §:ssä tarkoitettuun toimintaan liittyvä valtion omistama irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Valtio ja maakunta voivat sopia irtaimen omaisuuden siirtymisestä myös toisin.

Valtio siirtää maakunnalle aluehallintovirastojen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen maakunnalle siirtyvien 3 §:ssä tarkoitettujen tehtävien järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2021. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, valtio tekee 17 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Maakunta voi käyttää Senaatti-kiinteistöjen, Hansel Oy:n, Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen, ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tekemiä hankintasopimuksia sekä Hansel Oy:n kilpailuttamia puitejärjestelyjä ja hankintasopimuksia 31 päivään joulukuuta 2024.

16 §

*Valtion vesitaloushankkeiden ja vesistörakenteiden siirto*

Maakunnalle siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten hallinnassa olevat kalatalouden ja vesitalouden tehtäviin liittyvät valtion vesitaloushankkeiden luvat.

Valtio siirtää maakunnalle 1 momentissa tarkoitettuja vesitaloushankkeita koskevat sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2021. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, valtio tekee 17 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Vesitaloushanketta koskevat luvat ja sopimukset siirretään maakunnalle, jonka alueella vesistörakenne sijaitsee. Jos vesitaloushanke vaikuttaa merkittävästi vesistön virtaamiin tai vedenkorkeuksiin taikka muutoin vesistön käyttöön tai vesiympäristöön kahden tai useamman maakunnan alueella, hanketta koskevat luvat ja sopimukset siirretään näille maakunnille yhteisesti. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lupien ja sopimusten siirtämisestä useammalle maakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja vesitaloushankkeita palvelevat valtion vesistörakenteet irtaimistoineen siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2021 maakuntalain 119 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle maakuntien yhdessä omistamalle toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskukselle.

Maakunta ja 4 momentissa tarkoitettu palvelukeskus voivat yhdessä sopia vesistöhankkeen luvan ja sitä koskevien sopimusten sekä vesistörakenteen omistuksen luovuttamisesta hankkeen hyödynsaajalle.

Valtio vastaa vesilain (587/2011) mukaan korvattavasta edunmenetyksestä, joka aiheutuu 1 momentissa tarkoitetusta vesitaloushankkeesta maakunnan ollessa luvan haltijana ja jonka korvausvastuun peruste on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 2021.

17 §

*Selvitys kunnasta ja valtiolta siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista ja kunnalta vuokrattavista toimitiloista*

Kunnan on tehtävä maakunnalle yksityiskohtainen selvitys 12—14 §:ssä tarkoitetuista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta sekä sopimuksista. Valtion on tehtävä maakunnalle yksityiskohtainen selvitys 15 ja 16 §:ssä tarkoitetuista omaisuudesta, luvista ja sopimuksista. Selvitykset on tehtävä viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2020. Tiedot voi vastaanottaa myös 23 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus.

Maakunta tai maakunnan toimeksiannosta 23 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus voi pyytää kunnalta ja valtiolta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos maakunta katsoo, että 1 momentissa tarkoitetun selvityksen mukaan maakunnan hallintaan siirtyvät toimitilat, muu omaisuus sekä luvat ja sopimukset eivät turvaa 3 §:ssä tarkoitettujen kunnalta tai valtiolta maakunnalle siirtyvien tehtävien järjestämistä alueella, maakunnan on neuvoteltava kunnan tai valtion kanssa.

Kunnan ja valtion on täydennettävä 1 momentissa tarkoitettua selvitystä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2021, jos mainitussa momentissa tarkoitetuissa toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja maakunta katsoo täydentämisen tarpeelliseksi.

18 §

*Maakunnan päätös*

Maakuntavaltuusto käsittelee 17 §:ssä tarkoitetun selvityksen ja päättää sen perusteella 12—15 §:ssä säädetyistä sopimuksista sekä irtaimen omaisuuden ja 16 §:n 1−3 momentissa tarkoitettujen lupien ja sopimusten siirtymisestä maakunnalle ja maakunnan vastuulle. Maakuntavaltuusto käsittelee myös 16 §:n 4 momentissa tarkoitettua omaisuutta koskevan selvityksen ja päättää sen perusteella omaisuuden siirtymisestä toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskukselle.

19 §

*Toimitilojen käyttöoikeus muutoksenhaun aikana*

Maakunnan 18 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman, jollei hallintotuomioistuin joiltain osin kiellä täytäntöönpanoa. Valtion puhevaltaa muutoksenhaussa käyttää se ministeriö, jonka toimialaan asia kuuluu.

Maakunnalla on oikeus järjestää vastuullaan olevia 3 §:ssä tarkoitettuja kunnalta ja valtiolta maakunnalle siirtyviä palveluja kunnan omistamissa ja hallinnoimissa toimitiloissa tai valtion hallinnoimissa toimitiloissa sekä käyttää palvelujen ja muiden tehtävien järjestämiseen tarvittavaa, kunnan tai valtion omistamaa tai hallinnassa olevaa irtaimistoa ennen kuin hallinto-oikeuden päätös asiassa on lainvoimainen. Maakunnan on maksettava toimitiloista vuokraa noudattaen 12 §:ää.

20 §

*Kuntaa koskevien säännösten soveltaminen kuntayhtymään*

Kuntayhtymiin sovelletaan, mitä 12– 14, 17,19 ja 25 §:ssä säädetään kunnasta.

21 §

*Valtion takaus*

Valtioneuvosto voi päättää määräämillään ehdoilla vastavakuutta vaatimatta omavelkaisen valtiontakauksen myöntämisestä 17 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esitettyjen sitoumusten sekä niihin liittyvien koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä muiden vastaavien suojausjärjestelyjen ja sopimuksissa sovittujen korkojen ja muiden ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

Jos 1 momentissa tarkoitetun velan tai muun sitoumuksen täyttämisen turvaamiseksi on asetettu vakuus, valtiontakaus myönnetään 1 momentista poiketen täytetakauksena tähän asetettuun vakuuteen nähden.

Tässä pykälässä tarkoitettuja takauksia voi olla voimassa enintään eduskunnan valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä myöntämän valtuuden mukainen määrä.

22 §

*Ilmoitus velkojille ja sopimusosapuolille*

Maakunnan on viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2020 lähetettävä kirjallinen ilmoitus maakunnan vastuulle siirtyvien vastuiden ja sopimusten sopimusosapuolille, josta käy ilmi, siirtyykö vastuu tai sopimus maakunnalta edelleen maakuntalain 119 §:ssä tarkoitetulle palvelukeskukselle.

23 §

*Maakunnan sopimusten ja vastuiden siirto palvelukeskukselle*

Maakunnan on siirrettävä toimitilojen vuokrasopimukset toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskukselle. Edellä 12 §:ssä tarkoitettujen vuokrasopimusten siirrosta maakunta ja palvelukeskus voivat sopia myös toisin.

Maakunnan on siirrettävä omistukseensa tullut tietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluita koskevat sopimukset ja näiden sopimusten mukaisten tietojärjestelmien käyttöön oikeuttavat ohjelmistolisenssit ja vastaavat oikeudet sekä käyttöomaisuutta maakuntalain 119 §:ssä tarkoitetulle tieto- ja viestintäteknisten palveluiden palvelukeskukselle siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä maakuntalain 119 §:n 2 momentin nojalla säädettävien palvelukeskuksen vastattavaksi kuuluvien palveluiden tuottamiseksi palvelukeskuksessa. Tässä momentissa tarkoitettujen sopimusten, oikeuksien ja omaisuuden siirrosta maakunta ja tieto- ja viestintäteknisten palveluiden palvelukeskus voivat sopia myös toisin.

Maakunnan tulee päättää sopimusten siirrosta niin, että sopimukset siirtyvät 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen palvelukeskusten hallintaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

24 §

*Omaisuuden saanto*

Edellä 13 ja 15 §:ssä tarkoitettu irtain omaisuus siirtyy maakunnalle tämän lain nojalla. Edellä 17 §:ssä tarkoitettu selvitys sekä 18 ja 23 §:ssä tarkoitettu päätös vastaavat omaisuuden saantokirjaa.

25 §

*Omaisuusjärjestelyjä koskevat kirjaukset kunnan ja maakunnan kirjanpidossa*

Edellä 13 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto maakuntiin kirjataan kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kunta toisin päätä.

Maakunnassa omaisuuden ja velkojen siirto kirjataan asianomaisiin omaisuus- ja velkaeriin sekä peruspääomaan. Edellä 23 §:ssä tarkoitettu omaisuuden ja velkojen siirto valtakunnallisille maakuntalain 119 §:ssä tarkoitetuille palvelukeskuksille kirjataan maakunnan omaisuus- ja velkaerien vähennykseksi sekä pysyvien vastaavien osakkeisiin.

Edellä 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut siirrot kirjataan kunnan tilinpäätöksen mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Kirjanpitolautakunnan maakunta- ja kuntajaosto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän pykälän soveltamisesta.

5 luku

**Erinäiset säännökset**

26 §

*Väliaikaista valmistelutoimielintä koskevien säännösten soveltaminen*

Maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain ( / ) 7 – 9 §:ää väliaikaisesta valmistelutoimielimestä sovelletaan myös tällä lailla voimaanpantavaan lainsäädäntöön.

Mitä 1 momentissa mainitun lain 9 §:ssä säädetään väliaikaisen valmistelutoimielimen tietojensaantioikeudesta, koskee myös Liikenneviraston, aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa tarkoitetun kehittämis- ja hallintokeskuksen hallussa olevia tietoja.

27 §

*Eräiden Valtion lupa- ja valvontaviraston virkojen perustaminen ja täyttäminen*

Valtiovarainministeriö voi ennen Valtion lupa- ja valvontavirastosta annetun lain voimaantuloa perustaa Valtion lupa- ja valvontaviraston pääjohtajan ja toimialojen johtajien sekä hallintotehtävistä vastaavan toimintayksikön ja muista oikeusturvatehtävistä vastaavan toimintayksikön johtajien virat. Työsuojelun toimialan johtajan viran perustaa kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriö. Virat perustetaan 1 päivästä tammikuuta 2021 ja niihin sovelletaan niiden perustamisen jälkeen valtion virkamieslakia (750/1994).

Valtioneuvosto voi ennen Valtion lupa- ja valvontavirastosta annetun lain voimaantuloa nimittää virkamiehet 1 momentissa tarkoitettuihin pääjohtajan ja toimialojen johtajien virkoihin. Virkojen täyttömenettelyyn sovelletaan, Valtion lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 29 §:ää.

Valtiovarainministeriö voi ennen Valtion lupa- ja valvontavirastosta annetun lain voimaantuloa nimittää virkamiehen Valtion lupa- ja valvontaviraston hallintotehtävistä vastaavan toimintayksikön johtajan virkaan ja viraston muista oikeusturvatehtävistä vastaavan toimintayksikön johtajan virkaan.

28 §

*Valtion lupa- ja valvontaviraston palkkausjärjestelmää koskeva siirtymäsäännös*

Tarkentava virkaehtosopimus uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottamisesta aluehallintovirastoissa jatkuu, sellaisena kuin se on Valtion lupa- ja valvontaviraston perustamisajankohtana, sanotun viraston työnantajana ja edellä sanotun virkaehtosopimuksen allekirjoittaneiden palkansaajajärjestöjen välisenä virkaehtosopimuksena Valtion lupa- ja valvontaviraston virkamiesten palkkauksista. Samoin jatkuu tätä virkaehtosopimusta täydentävä, sanottujen osapuolten välillä laadittu allekirjoittamispöytäkirjasopimus.

29 §

*Viljelijäntukihallinnon tehtävien järjestämistä Ahvenanmaalla koskeva siirtymäsäännös*

Ahvenanmaan valtionviraston on perustettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2020 kolme virkaa maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (192/2013) tarkoitettujen valtionvirastolle kuuluvien tehtävien hoitamista varten.

Sellaisella Ahvenanmaan maakunnassa sijaitsevan kunnan viranhaltijalla, joka ennen tämän lain voimaan tuloa on pääasiallisesti hoitanut 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä, on oikeus ilman hakumenettelyä tulla nimitetyksi 1 päivästä tammikuuta 2021 lukien 1 momentissa tarkoitettuun virkaan. Asianomaisen henkilön on viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2020 ilmoitettava kirjallisesti Ahvenanmaan valtionvirastolle, jos hän käyttää tässä tarkoitettua oikeutta hyväkseen.

Jos ilmoituksen määräajassa tehneitä henkilöitä on enemmän kuin kolme, Ahvenanmaan valtionviraston on selvitettävä kuinka suurella työpanoksella kukin henkilö on hoitanut 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä ja nimitettävä virkoihin näistä henkilöistä ne, joiden toimenkuvassa tehtävän hoitamiseen käytetty työpanos on ollut suurin.

Jos Ahvenanmaan valtionvirasto ei ole 2 momentissa tarkoitetussa määräajassa saanut ilmoitusta oikeuden käyttämisestä, valtionvirasto voi julistaa viran haettavaksi.

Kunnan palveluksesta valtion palvelukseen siirtyvän henkilön palvelussuhteen ehdot säilyvät 31 päivänä joulukuuta 2020 voimassa olevan Ahvenanmaan maakunnan kunnallisten viranhaltijoiden virkaehtoja koskevan sopimuksen mukaisina sopimuskauden loppuun saakka.

30 §

*Muutoksenhakua koskevat siirtymäsäännökset*

Päätökseen, joka on tehty ennen 1 §:ssä mainittujen lakien voimaantuloa, haetaan muutosta kyseisten lakien voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Edellä 1 §:ssä mainittujen lakien voimaantullessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyyn muutoksenhaussa sovelletaan kyseisten lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos tuomioistuin kumoaa päätöksen, joka on tehty ennen 1 §:ssä mainittujen lakien voimaantuloa, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tällä lailla voimaanpantavien säännösten mukaisesti.

31 §

*Eräiden kustannusten korvaaminen*

Kunnaneläinlääkärille säädetyistä valvontatehtävistä kunnille ennen 1 päivää tammikuuta 2021 aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen sovelletaan 1 §:ssä mainittujen lakien voimaantulon jälkeen niiden lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin siten, että korvauksen maksaa Elintarviketurvallisuusvirasto.

32 §

*Eräiden tehtävien hoitamista koskevat siirtymäsäännökset*

Se, joka hoitaa 31 päivänä joulukuuta 2020 eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 43 §:n 2 momentissa mainittuja tehtäviä lääninеläinlääkärin virassa, saa mainitussa momentissa säädetyn estämättä jatkaa tehtävien hoitamista maakunnan eläinlääkärin virassa.

33 §

*Voimaantulo*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 2 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2021.

---